

37
Издание неофициальное
СТЕПАНА ГОДЛЕВСКАГО.

СБОРНИКЪ ЗАКОНОВЪ
ОТНОСЯЩИХСЯ ДО ГУБЕРНІЙ
ЦАРСТВА ПОЛЬСКАГО
СЕРІЯ II, ТОМЪ XIV.
1891.

ВТОРОЕ ПОЛУГОДИЕ.
ПОЛНАГО СОБРАНІЯ ТОМЪ XLIV.

STEFANA GODLEWSKIEGO.

ZBIÓR PRAW
OBOWIAZUJĄCYCH W GUBERNIACH
KRÓLESTWA POLSKIEGO
SERIA II, TOM XIV.
1891.

POŁRODZIE DRUGIE.
CAŁKOWITEGO ZBIORU TOM XLIV.

WARSZAWA
DRUK S. ORGELBRANDA SYNÓW.
1891.



in. 1.
107836

SPF07
Zbiory specjalne



276363/14

ДОЗВОЛЕНО ЦЕНЗУРОЮ.

Варшава, дня 30 Мая 1892 года.



Второе полугодие.
1891.
Полное издание.
Варшава.
1891.

Д-15/05/284016

A-12
MCMXV
AM 1891

1891.

Рѣчь второе.

*Высочайше утвержденное мнѣніе Государственной
Совѣта.*

- 127.** Объ освобожденіи отъ оплаты билетнымъ сборомъ помѣщеній, содержимыхъ предпріятіями, учреждаемыми для приѣма товаровъ на храненіе.

27-го Мая 1891 г.

Государственный Совѣтъ, въ Департаментѣ Государственной Экономіи и въ Общемъ Собраніи, рассмотрѣвъ представленіе Министра Финансовъ, *мнѣніемъ положилъ:*

Положеніе о пошлинахъ за право торговли и другихъ промысловъ (свод. зак. т. V, изд. 1886 г.) дополнить слѣдующимъ постановленіемъ:

„Сараи, навѣсы и другія помѣщенія, устраиваемыя предпріятіями товарныхъ складовъ для приѣма товаровъ на храненіе (свод. зак., т. XI, ч. II, уст. торг., ст. 709—762), содержатся безъ взятія на нихъ билетовъ“.

Подлинное мнѣніе подписано въ журналахъ Предсѣдателями и Членами.

(С. У. и Р. II. 1891 г. № 70, Іюля 5-го).

*Najwyżej zatwierdzone Zdanie Rady
Państwa.*

- 127.** O uwolnieniu od opłaty za bilety pomieszczeń, utrzymywanych przez przedsiębiorstwa, zakładane w celu przyjmowania towarów do zachowania.

27-go Maja 1891 r.

Rada Państwa, w Departamencie Ekonomii Państwowej i na Ogólném Zebnaniu, rozpoznawszy przedstawienie Ministra Finansów, *uchwaliła zdanie:*

Postanowienie o opłatach za prawo prowadzenia handlu i innych przemysłów (sw. zak. t. V, wyd. z r. 1886) uzupełnić następującem postanowieniem:

„Spichlerze, poddasza i inne pomieszczenia, urządzone przez właścicieli składów w celu przyjmowania towarów do zachowania (sw. zak. t. XI cz. II, ust. handl., art. 709—762), utrzymują się bez wzięcia na nie biletów“.

Oryginał Zdania podpisali na protokołach Prezesi i Członkowie.

(Data publikacyi: 5 Lipca).

*Высочайше утвержденное мнѣніе Государственнаго
Совѣта.*

128. Объ измѣненіи правилъ обложенія торговыми
пошлинами пароходныхъ предпріятій.

27-го Мая 1891 г.

Государственный Совѣтъ, въ Департаментѣ Государственной
Экономіи и въ Общемъ Собраніи, рассмотрѣвъ представленіе Ми-
нистра Финансовъ, *мнѣніемъ положилъ:*

Въ измѣненіе подлежащихъ узаконеній постановить:

„Пароходныя предпріятія, содержащія компаніями, товари-
ществами или отдѣльными лицами, должны снабжаться: а) свидѣ-
тельствами и билетами первой гильдіи, когда сила принадлежа-
щихъ имъ пароходовъ превышаетъ 120 лошадей; б) свидѣтельствами
и билетами второй гильдіи, когда пароходы ихъ имѣютъ, въ
общей сложности, отъ 41 до 120 лошадиныхъ силъ, и в) свидѣ-
тельствами на мелочной торговлѣ, когда пароходы ихъ имѣютъ, въ
общей сложности, не болѣе 40 лошадиныхъ силъ“.

Подлинное мнѣніе подписано въ журналахъ Предсѣдателями
и Членами.

(С. У. и Р. П. № 70, 1891 г., Іюля 5-го).

*Высочайше утвержденное мнѣніе Государственнаго
Совѣта.*

129. Объ учрежденіи департамента желѣзнодорожной
отчетности Государственнаго Контроля и объ
устройствѣ контрольнаго надзора за оборотами
нѣкоторыхъ желѣзныхъ дорогъ.

3-го Іюня 1891 г.

Государственный Совѣтъ, въ Соединенныхъ Департаментахъ

*Найвыжѣ затwierdzone Zdanie Rady
Państwa.*

128. O zmianie przepisów co do opodatkowania opła-
tami handlowemi przedsiębiorstw żegluga parowej.

27-go Maja 1891 r.

Rada Państwa, w Departamencie Ekonomii Państwowej i na
Ogólném Zebraniu, rozpoznawszy przedstawienie Ministra Finansów,
uchwalała zdanie:

Zmieniając odnośne prawa, postanowić:

Przedsiębiorstwa żegluga parowej, utrzymywane przez kompa-
nie, spółki i osoby pojedyncze, powinny się zaopatrywać: a) w świa-
dectwa i bilety pierwszej gildyi, jeżeli siła należących do nich sta-
tków parowych przenosi 120 koni; b) w świadectwa i bilety drugiej
gildyi, jeżeli ich statki parowe razem wzięte są o sile od 41 do 120
koni parowych, i c) w świadectwa na handel detaliczny, jeżeli ich
statki razem wzięte są o sile najwyjżej 40 koni parowych“.

Oryginał Zdania podpisali na protokołach Prezesi i Człon-
kowie.

(Data publikacyi: 5 Lipca).

*Найвыжѣ затwierdzone Zdanie Rady
Państwa.*

120. O utworzeniu departamentu sprawozdań dróg że-
laznych Kontroli Państwa i urządzeniu kontroli
nad obrotami niektórych dróg żelaznych.

3-go Czerwca 1891 r.

Rada Państwa, w Połączonych Departamentach Ekonomii Pań-

Государственной Экономии и Законовъ и въ Общемъ Собраніи, рассмотрѣвъ представленіе Государственнаго Контролера, *мнѣніемъ положило*:

I. Желѣзнодорожный отдѣлъ Государственнаго Контроля преобразовать въ Департаментъ, съ наименованіемъ его Департаментомъ Желѣзнодорожной отчетности.

II. Проектъ росписанія должностей и расходовъ по департаменту желѣзнодорожной отчетности Государственнаго Контроля поднести къ Высочайшему ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА утвержденію.

III. Мѣстный контрольный надзоръ за оборотами желѣзныхъ дорогъ: Оренбургской, Ивангорода-Домбровской, Орловско-Грязской, Риги-Динабургской, Козлово-Воропѣжско-Ростовской и Грязе-Царицынской образовать на основаніяхъ, указанныхъ въ Высочайше утвержденномъ 17 Мая 1888 г. временномъ росписаніи должностей и расходовъ по мѣстнымъ контрольнымъ частямъ при частныхъ желѣзныхъ дорогахъ.

IV. Отпускать ежегодно: а) на расходы по департаменту желѣзнодорожной отчетности — по *четырнадцать тысячъ* рублей сверхъ суммы, ассигнуемой нынѣ на содержаніе желѣзнодорожнаго отдѣла Государственнаго Контроля, и б) на содержаніе мѣстныхъ контрольных частей при шести желѣзныхъ дорогахъ (отд. III) по *двадцать девять тысячъ* рублей, въ дополненіе къ нынѣ производимымъ расходамъ на содержаніе контрольнаго надзора за оборотами частныхъ желѣзныхъ дорогъ.

V. Исчисленные въ отд. IV расходы вносить, начиная съ 1 Января 1892 г., въ подлежащія подраздѣленія расходной смѣты Государственнаго Контроля; въ текущемъ же году обратить ихъ на счетъ кредитовъ, ассигнованныхъ къ условному отпуску по ст. 4 и 8 § 2 дѣйствующей смѣты Государственнаго Контроля.

Подлинное мнѣніе подписано въ журналахъ Предсѣдателями и Членами.

stwowej i Praw i na Ogólnémъ Zebraniu, rozpoznawszy przedstawienie Kontrolera Państwa, *uchwaliła zdanie*:

I. Oddział drógъ żelaznychъ Kontroli Państwa przemienić w Departament, z nazwaniem go Departamentemъ Sprawozdań drógъ żelaznychъ.

II. Projekt rozkładu posad i wydatkówъ w departamencie sprawozdań drógъ żelaznychъ Kontroli Państwa przedstawić do Najwyższego JEGO CESARSKIEJ MOŚCI zatwierdzenia.

III. Miejscową kontrolę nad obrotami drógъ żelaznychъ: Orenburskiej, Iwangrodzko-Dąbrowskiej, Orłowsko-Griazkiej, Rysko-Dynaburskiej, Kozłowo-Woronezko-Rostowskiej i Griazko-Carycyńskiej urządzić na zasadachъ, wskazanychъ w Najwyżejъ zatwierdzonémъ d. 17 Maja 1888 r. rozkładzie tymczasowymъ posad i rozchodówъ na miejscowe oddziały kontroli przy drogachъ żelaznychъ prywatnychъ.

IV. Wydawać corok: a) na rozehody w departamencie sprawozdań drógъ żelaznychъ — по *czternaście tysięcy* rubli, oprócz sumy, asygnującъ się obecnie na utrzymanie oddziału drógъ żelaznychъ Kontroli Państwa, i b) na utrzymanie miejscowychъ oddziałówъ kontroli przy sześciu drogachъ żelaznychъ (oddz. III) по *dwadzieścia dziewięć tysięcy* rubli, w uzupełnieniu obecnie dokonywanychъ rozchodówъ na utrzymanie kontroli nad obrotami drógъ żelaznychъ prywatnychъ.

V. Obliczane w oddz. IV rozehody wnosić, poczynając od 1 Stycznia 1892 r., pod odpowiednie rubryki budżetu rozchodówъ Kontroli Państwa; zaś w roku bieżącymъ pokryć je z kredytówъ, asygnowanychъ do warunkowego wydania według poz. 4 i 8 § 2 obowiązującego budżetu Kontroli Państwa.

Oryginałъ Zdania podpisali na protokołachъ Prezesa i Członkowie.

На подлинномъ Собственною ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА рукою написано:

Въ Петергофѣ,
8-го Іюня 1891 года.

„Быть по сему“.

РОСПИСАНІЕ
должностей и расходовъ по департаменту желѣзнодорожной отчетности Государственного Контроля.

Наименованіе должностей и предметовъ расходовъ.	Оклады содержанія въ годъ.			Класс.	Разрядъ.
	Жалованья	Служебныхъ.	Итого.		
	Р у б л и.			По долж.	По пенсін.
Генераль-контролёръ	4000	3000	7000	IV	II
Помощникъ генераль-контролера	3000	2000	5000	V	III 1 ст.
Старшій ревизоръ	2000	800	2800	VI	III 2 ст.
Младшій ревизоръ	1200	600	1800	VII	V
Помощники ревизора	800	400	1200	VIII	VI
	600	400	1000		
	600	200	800		
Счетный чиновникъ	400	200	600	IX	VII
На вознагражденіе техникувъ, плату канцелярскимъ чиновникамъ и писцамъ и на вольнонаемный трудъ	По усмотрѣнію Государственнаго Контролера въ предѣлахъ ассигнуемыхъ суммъ.				
На хозяйственные и канцелярскіе расходы					
На путевыя издержки при командировкахъ на линіи желѣзныхъ дорогъ					

Примѣчаніе. Къ настоящему росписанію примѣняются примѣчанія 1, 3 и 4 къ Высочайше утвержденному, 1 Февраля 1883 г., росписанію должностей и окладовъ содержанія по Государственному Контролю.

Подписалъ:

За Предсѣдателя Государственнаго Совѣта А. Абaza.

(С. У. и Р. П. 1891 г., N. 70, Іюля 5-го).

Na oryginalne Własną JEGO CESARSKIEJ MOŚCI ręką napisano:

W Peterhofie,
3-go Czerwca 1891 roku.

„Ma być według tego.“

ROZKŁAD
posad i rozchodów departamentu sprawozdań dróg żelaznych Kontroli Państwa.

Wyszczególnienie posad i przedmiotów rozchodów.	Płace roczne.			Klase	Kategorie.
	Pensyj.	Na stół.	Razem.		
	R u b l e.			Podług urzędni.	Podług haf tu na muni- durze.
Kontroler generalny	4000	3000	7000	IV	II
Pomocnik kontrolera generalnego	3000	2000	5000	V	III 1 kl.
Rewizor starszy	2000	800	2800	VI	III 2 kl.
Rewizor młodszy	1200	600	1800	VII	V
Pomocnicy rewizora	800	400	1200	VIII	VI
	600	400	1000		
	600	200	800		
Rachmistrz	400	200	600	IX	VII
Na wynagrodzenie techników, urzędników kancelaryjnych i kancelistów i na pracę z wolnego najmu	Podług uznania Kontrolera Państwa w granicach asygnowanych funduszów.				
Na rozchody gospodarcze i kancelaryjne					
Na wydatki na podróże przy delegacyach na linie dróg żelaznych					

Uwaga. Do niniejszego rozkładu stosują się uwagi 1, 2, 3 i 4 do Najwyżej zatwierdzonego, 1 Lutego 1883 roku, rozkładu posad i płac w Kontroli Państwa.

Podpisał:

Za Prezesa Rady Państwa A. Abaza.

(Data publikacyi: 5 Lipca).

*Высочайше утвержденное мнѣніе Государственнаго
Совѣта.*

130. О дополненіи статьи 11 устава эмеритальной
кассы вѣдомства Министерства Юстиціи.

11-го Іюня 1891 г.

Государственный Совѣтъ, въ Соединенныхъ Департаментахъ
Законовъ, Государственной Экономіи, Гражданскихъ и Духовныхъ
Дѣлъ и въ Общемъ Собраніи, рассмотрѣвъ представленіе Минист-
ра Юстиціи и соглашавсь съ заключеніемъ сенатора Манасеина,
мнѣніемъ положили:

Статью 11 устава эмеритальной кассы вѣдомства Министе-
рства Юстиціи изложить слѣдующимъ образомъ:

„Свободныя наличныя деньги, поступившія въ эмеритальную
кассу, обращаются на приобрѣтеніе государственныхъ или гаран-
тированныхъ правительствомъ процентныхъ бумагъ, а также за-
кладныхъ листовъ земельныхъ бавковъ и облигацій С.-Петербург-
скаго и Московскаго кредитныхъ обществъ“.

Подлинное мнѣніе подписано въ журналахъ Предсѣдателями
и Членами.

(С. У. и Р. II. 1891 г., N. 71, Іюля 9-го).

*Распоряженіе, объявленное Правительствующему Сенату
Министромъ Финансовъ.*

131. О неприємѣ таможенными въ уплату таможенныхъ
пошлинъ купоновъ отъ облигацій 4 $\frac{1}{2}$ % займа
1850 года на сроки 19 Іюня (1 Іюля) 1892 года
и послѣдующіе и 4 $\frac{1}{2}$ % займа 1860 года на
сроки 20 Мая (1 Іюня) 1892 г. и послѣдующіе.

За назначеніемъ, по силѣ Высочайшаго указа 11 Апрѣля 1891
года, къ досрочному погашенію всѣхъ невышедшихъ еще въ ти-

*Najwyżej zatwierdzone Zdanie Rady
Państwa.*

130. O uzupełnieniu artykułu 11 Ustawy kasy emery-
talnej wydziału Ministeryum Sprawiedliwości.

11-go Czerwca 1891 r.

Rada Państwa, w Połączonych Departamentach Praw, Ekono-
mii Państwowej i Spraw Cywilnych i Duchownych i na Ogólném
Zebraniu, rozpoznawszy przedstawienie Ministra Sprawiedliwości
i zgadzając się z wnioskiem senatora Manaseina, *uchwaliła zdanie:*

Art. 11 Ustawy kasy emerytalnej wydziału Ministeryum Spra-
wiedliwości zreagować w sposób następujący:

„Gotowizna rozporządzalna, która wpływała do kasy emerytal-
nej używa się na nabycie państwowych lub przez rząd zagwaranto-
wanych papierów procentowych, oraz listów zastawnych banków
ziemskich i obligacyj towarzystw kredytowych S.-Petersburskiego
i Moskiewskiego“.

Oryginał zdania podpisali na protokołach Prezesi i Człon-
kowie.

(Data publikacyi: 9 Lipca).

*Rozporządzenie, objawione Rządzącemu Senatowi
przez Ministra Finansów.*

131. O nieprzyjmowaniu przez komory na opłatę ceł
kuponów od obligacyj 4 $\frac{1}{2}$ % pożyczki 1850 roku
na termina 19 Czerwca (1 Lipca) 1892 r. i nastę-
pne oraz 4 $\frac{1}{2}$ % pożyczki 1860 roku na termina
20 Maja (1 Czerwca) 1892 r. i następne.

Wskutek wyznaczenia, na mocy Najwyższego Ukazu z d. 11-go
Kwietnia 1891 r., do przedterminowej amortyzacyi wszystkich nie-

ражъ облигацій перваго и втораго 4½% металлическихъ займовъ 1850 и 1860 г.г. и въ измѣненіе распубликованныхъ въ Собраніи узаконеній и распоряженій правительства 1888 года, въ № 123 ст. 1051, вѣдомостей о купонахъ металлическихъ займовъ, принимаемыхъ въ уплату таможенныхъ пошлинъ золотою валютою, Министръ Финансовъ сдѣлалъ распоряженіе о непріемѣ таможными въ уплату означенныхъ пошлинъ купоновъ отъ облигацій 4½% займа 1850 года на сроки 19 Іюня (1 Іюля) 1892 г. и послѣдующіе и 4½% займа 1860 г. на сроки 20 Мая (1 Іюня) 1892 года и послѣдующіе.

О вышеизложенномъ Министръ Финансовъ, 1 Іюля 1891 г., донесъ Правительствующему Сенату для распубликованія.

(С. У. и Р. П. 1891 г., N. 71, Іюля 9-го).

Распоряженіе, объявленное Правительствующему Сенату Министромъ Путей Сообщенія.

132. О содержаніи и употребленіи подвижнаго состава на паровозныхъ желѣзныхъ дорогахъ, открытыхъ для общественнаго пользованія.

Министръ Путей Сообщенія представилъ Правительствующему Сенату, для распубликованія во всеобщее свѣдѣніе, копии: а) постановленія своего отъ 4 Іюня 1891 г. за № 7044 и б) утвержденныхъ имъ, 11 Апрѣля 1891 года, на основаніи 166 ст. общаго устава Росс. жел. дорогъ, правилъ содержанія и употребленія подвижнаго состава на паровозныхъ жел. дорогахъ, открытыхъ для общественнаго пользованія.

wylosowanych jeszcze obligacyj pierwszej i drugiej 4½% pożyczek metalicznych 1850 i 1860 r. i zmieniając opublikowane w „Sobranii Uzakonienij i Rasporiazenij Prawitelstwa“ z roku 1888 w № 123, art. 1051, wykazy kuponów metalicznych, przyjmowanych na opłatę ceł w walucie złotej, Minister Finansów wydał rozporządzenie co do nieprzyjmowania przez komory na opłatę wzmiankowanych ceł kuponów od obligacyj 4½% pożyczki 1850 roku na terminu 19 Czerwca (1 Lipca) 1892 roku i następnie i 4½% pożyczki 1860 roku na terminu 20 Maja (1 Czerwca) 1892 r. i następnie.

O wyżej przytoczonem Minister Finansów 1 Lipca 1891 roku doniósł Rządzącemu Senatowi w celu opublikowania.

(Data publikacyi: 9 Lipca).

Rozporządzenie, objawione Rządzącemu Senatowi przez Ministra Dróg Komunikacyi.

132. O utrzymaniu i używaniu taboru kolejowego (rekwizytów ruchu) na drogach żelaznych parowozowych, otwartych do użytku publicznego.

Minister Dróg Komunikacyi przedstawił Rządzącemu Senatowi, w celu opublikowania, kopie: a) postanowienia swojego z d. 4 Czerwca 1891 r. za Nr. 7044, i b) zatwierdzonych przez niego 11 Kwietnia 1891 roku, na zasadzie art. 166 Ogólnej ustawy dróg żelaznych rosyjskich, przepisów co do utrzymania i używania taboru kolejowego na drogach żelaznych parowozowych, otwartych do użytku publicznego.

Постановленіе Министра Путей Сообщенія

отъ 4 Іюня 1891 г. N. 7044.

„Утвердивъ, на основаніи 166 ст. общ. уст. Росс. жел. до-
рогъ, рассмотрѣнныя совѣтомъ Министерства Путей Сообщенія
правила о содержаніи и употребленіи подвижнаго состава на па-
ровозныхъ желѣзныхъ дорогахъ, открытыхъ для общественнаго
пользованія, предлагаю всѣмъ казеннымъ и частнымъ желѣзнымъ
дорогамъ принять таковыя къ руководству и точному исполненію“.

Подписаль:

Министръ Путей Сообщенія, Статсъ-Секретарь Гюббенетъ.

П РА В И Л А

содержанія и употребленія подвижнаго состава на паровозныхъ
желѣзныхъ дорогахъ, открытыхъ для общественнаго
пользованія.

О Т ДѢ Л Ъ I.

Завѣдываніе и распоряженіе подвижнымъ соста-
вомъ.

Г Л А В А I.

Общія положенія.

§ 1. Содержаніе подвижнаго состава и уходъ за нимъ на
желѣзной дорогѣ, открытой для общественнаго пользованія, отно-
сятся къ предметамъ вѣдѣнія службы подвижнаго состава и тяги
и должны производиться согласно съ настоящими правилами.

§ 2. Всѣ паровозы находятся въ распоряженіи службы под-
вижнаго состава и тяги. Вагоны находятся въ распоряженіи этой
службы только во время осмотра ихъ въ мастерскихъ, а также во

Postanowienie Ministra Dróg Komunikacyi

z d. 4 Czerwca 1891 r. Nr. 7044.

Zatwierdziwszy, na zasadzie art. 166 Ogól. ust. dr. żel. ros.,
rozpoznane przez radę Ministeryum Dróg Komunikacyi przepisy co
do utrzymania i używania taboru kolejowego na drogach żelaznych
parowozowych, otwartych do użytku publicznego, polecam wszyst-
kim drogom żelaznym skarbowym i prywatnym kierować się niemi
i ściśle je wykonywać“.

Podpisał:

Minister Dróg Komunikacyi, Sekretarz Stanu Hübбенетъ.

PRZEPISY

co do utrzymania i używania taboru kolejowego na drogach
żelaznych parowozowych, otwartych do użytku
publicznego.

ODDZIAŁ I.

Zawiadywanie i rozporządzanie taborem kolejowym.

ROZDZIAŁ I.

Postanowienia ogólne.

§ 1. Utrzymanie taboru kolejowego i kontrola nad nim na
drodze oddanej do użytku publicznego należy do obowiązków służby
taboru kolejowego i trakcyi i odbywa się zgodnie z następującemi
przepisami.

§ 2. Wszystkie parowozy znajdują się w rozporządzeniu służ-
by taboru kolejowego i trakcyi. Wagony znajdują się w rozporzą-
dzeniu téj służby tylko w czasie rewizyi w warsztatach oraz w czasie

время их исправления, починки или перестройки; въ остальное время вагоны находятся въ распоряженіи службы движенія.

§ 3. Устройство службы подвижного состава и тяги, порядкомъ опредѣленія къ должностямъ служащихъ, входящихъ въ ея составъ, и увольненія ихъ отъ должностей и службы, а равно взаимныя ихъ отношенія, опредѣляются центральной администраціею *) желѣзной дороги, согласно съ указаніями закона и съ постановленіями и распоряженіями Министра Путей Сообщенія, а на дорогахъ эксплуатируемыхъ частными желѣзнодорожными обществами, сверхъ того, и въ соотвѣтствіи съ уставомъ общества.

§ 4. Личный составъ службы подвижного состава и тяги долженъ состоять изъ числа служащихъ, достаточнаго для успѣшнаго исполненія возложеннаго на эту службу дѣла.

Число служащихъ должно быть рассчитано такимъ образомъ, чтобы въ случаѣ внезапной болѣзни кого либо изъ нихъ, его обязанности могли быть своевременно приняты другимъ.

Все служащія должны имѣть достаточно времени для отдыха.

Продолжительность службы для каждаго рода служащихъ должна быть опредѣлена управленіемъ желѣзной дороги, причѣмъ росписание продолжительности службы подлежитъ утвержденію на казенныхъ желѣзныхъ дорогахъ — начальника дороги, а на частныхъ — инспектора дороги.

Дѣйствительный отдыхъ паровозной прислуги долженъ составлять:

- а) непрерывный въ каждые сутки не менѣе 8 часовъ;
- и б) въ теченіе каждаго десяти сутокъ служебныхъ занятій не менѣе — 120 часовъ.

Продолжительность безсмѣннаго нахожденія паровозной прислуги на паровозѣ во главѣ поѣзда не должна превышать 12 часовъ, включая и остановки на станціяхъ.

Соблюденіе указанныхъ нормъ отдыха и безсмѣнной службы паровозной прислуги обязательно при составленіи таблицъ пробѣ-

*) Подъ выраженіемъ: „центральная администрація“ разумѣется: на казенныхъ желѣзныхъ дорогахъ — временное управленіе казенныхъ желѣзныхъ дорогъ, а на частныхъ желѣзныхъ дорогахъ — правленіе или совѣтъ управленія общества желѣзной дороги.

ихъ репараций, напругу или перебудованія; въ иномъ часѣ вагоны те остаются въ распоряженіи службы ruchu.

§ 3. Organizacja służby taboru kolejowego i trakcyj, sposób mianowania na posady urzędników należących do tej służby i uwalniania ich z posad i ze służby, jak również wzajemne ich stosunki określa administracja centralna *) drogi żelaznej, zgodnie ze wskazówkami prawa oraz postanowieniami i rozporządzeniami Ministra Dróg Komunikacji; zaś na drogach eksploatowanych przez towarzystwa prywatne dróg żelaznych, oprócz tego — odpowiednio do ustawy towarzystwa.

§ 4. Personel służby taboru kolejowego i trakcyj powinien się składać z liczby urzędników dostatecznej do pomyślnego wypełnienia włożonych na tę służbę obowiązków.

Liczba urzędników powinna być obliczona w taki sposób, ażeby, wrazie nagłej choroby kogokolwiek z nich, jego obowiązki mogły być we właściwym czasie objęte przez kogo innego.

Wszyscy urzędnicy powinni mieć dosyć czasu na odpoczynek.

Czas trwania służby dla każdego rodzaju urzędników powinna określić dyrekcja drogi; przyczém plan trwania służby na drogach żelaznych skarbowych — zatwierdza naczelnik drogi, a na prywatnych — inspektor drogi.

Rzeczywisty odpoczynek służby parowozowej powinien trwać:

- a) nieprzerwany wciągu każdej doby przynajmniej 8 godzin;
- i b) wciągu każdych dziesięciu dób zajęć służbowych — najmniej 120 godzin.

Służba parowozowa nie powinna być obowiązana do znajdowania się na parowozie na czele pociągu bez zmiany dłużej nad 12 godzin, licząc w to i postój na stacjach.

Zachowanie wskazanych norm odpoczynku i pełnienia obowiązków bez zmiany przez służbę parowozową, jest obowiązkowe

*) Pod mianem: „administracja centralna“ rozumie się: na drogach żelaznych skarbowych — dyrekcja tymczasowa dróg żelaznych skarbowych, a na drogach żelaznych prywatnych — zarząd lub rada dyrekcji towarzystwa drogi żelaznej.



говъ паровозовъ, какъ для нормальнаго движенія, такъ и для усиленнаго, впередъ опредѣляемаго движенія.

Въ виду мѣстныхъ условій дороги или какихъ либо особыхъ обстоятельствъ движенія по ней, допускается, при соблюденіи тѣхъ же нормъ отдыха, безсѣнное нахождение паровозной прислуги на паровозѣ во главѣ поѣзда и свыше 12 часовъ, не болѣе однако же 16 часовъ, если на это послѣдуетъ согласіе на казенныхъ дорогахъ—начальника дороги, а на частныхъ—инспектора оной.

Производящаяся съ перерывами служба прислуги паровозовъ на маневрахъ или въ рабочихъ поѣздахъ можетъ продолжаться безсѣнно и болѣе времени установленнаго выше для службы означенной прислуги на паровозахъ, находящихся во главѣ поѣздовъ, если на это послѣдуетъ согласіе на казенныхъ дорогахъ—начальника дороги, а на частныхъ—инспектора оной,—не болѣе однако же 24 часовъ сряду и при условіи, чтобы продолжительность слѣдующаго затѣмъ отдыха была не менѣе числа часовъ предшествовавшей безсѣнной службы.

При сильныхъ заносахъ, крушеніяхъ, опозданіяхъ поѣздовъ и въ другихъ подобныхъ исключительныхъ случаяхъ служба должна продолжаться и свыше установленнаго времени, въ мѣрѣ возможности.

Если бы паровозная прислуга почувствовала себя при исполненіи службы утомленною, то она обязана заявить о семъ немедленно начальству для принятія симъ послѣднимъ соотвѣтствующихъ мѣръ къ обезпеченію безопасности движенія.

Качества обязательныя для служащихъ.

§ 5. Начальники паровозныхъ депо и ихъ помощники и лица, принадлежащія къ составу паровозной прислуги, вагонные осмотрщики и смазчики, а также дежурные въ паровозномъ сараѣ (кочегары или десятники при паровозномъ депо), должны удовлетворять, независимо условій указанныхъ въ § 6, относительно техническихъ ихъ познаній,—еще слѣдующимъ требованіямъ:

а) *относительно возраста*, быть совершеннолѣтними, т. е. не моложе 21 года, за исключеніемъ паровозныхъ кочегаровъ, вагонныхъ осмотрщиковъ и помощниковъ машинистовъ, къ занятію ка

при укладаніи таблички бегу паровозовъ, такъ для ruchu normalnego, jak i dla powiększonego, określonego zgóry.

Ze względu na miejscowe warunki drogi albo szczególne okoliczności ruchu po tej drodze, dopuszcza się, przy zachowaniu tych samych norm odpoczynku, znajdowanie się, bez zmiany, służby parowozowej na czele pociągu dłużej niż 12 godzin, ale nie dłużej od 16, jeżeli na to zgodzi się na drogach skarbowych — naczelnik drogi, a na prywatnych — inspektor téjże.

Pełnienie z przerwami obowiązków przez służbę parowozową na manewrach lub w pociągach roboczych może trwać dłużej od czasu, ustanowionego wyżej dla pełnienia obowiązków przez tę służbę na parowozach znajdujących się na czele pociągów, jeżeli na to zgodzi się na drogach skarbowych — naczelnik drogi, a na prywatnych — inspektor téjże; nie dłużej wszakże niż 24 godzin urzędu i pod warunkiem, ażeby czas trwania następnego odpoczynku był przynajmniej tak długi jak czas poprzedniej służby bez zmiany.

Wrazie zamieci śnieżnych, rozbicia lub opóźnienia się pociągów i w innych podobnych wyjątkowych wypadkach służba powinna trwać również dłużej od czasu wyżej ustanowionego, w miarę możliwości.

Jeżeliby służba parowozowa uczuła się przy pełnieniu obowiązków znużoną, to obowiązana jest oświadczyć o tém bezzwłocznie swojej zwierzchności, ażeby ta przedsięwzięć mogła odpowiednie środki dla zapewnienia bezpieczeństwa ruchu.

Приміоты обов'язковіе для урядників.

§ 5. Начальники депо паровозовъ и ихъ помочники, tudzież osoby, należące do służby parowozowej, dozorczy wagonów i smarownicy tudzież dyżurni w wozowni parowozów (palacze lub dziesiętnicy przy deпо parowozów), powinni czynić zadość, niezależnie od warunków wskazanych w § 6, odnośnie do znajomości technicznych, jeszcze następującym wymaganiom:

а) *co do wieku*—być pełnoletniemi, т. j. mieć przynajmniej 21 lat, z wyjątkiem palaczy parowozowych, dozorców wagonów i pomocników maszynistów, które to posady mogą zajmować osoby, ma-

ковыхъ должностей могутъ быть допускаемы лица, достигшія 18-лѣтняго возраста, если въ отношеніи остальныхъ качествъ они удовлетворяютъ требованіямъ сихъ правилъ, а лица, назначаемыя на должность помощника машиниста, если они при этомъ окончили еще курсъ въ техническихъ училищахъ и школахъ соотвѣтствующей специальности;

б) *относительно физическихъ качествъ*, не имѣть, препятствующихъ имъ успѣшно отправлять возложенныя на нихъ обязанности, тѣлесныхъ недостатковъ и обладать зрѣніемъ и слухомъ, дающими имъ возможность совершенно явственно различать употребляемые на желѣзной дорогѣ сигналы;

в) *относительно грамотности*, знать русскую грамоту, за исключеніемъ паровозныхъ кочегаровъ и вагонныхъ смазчиковъ, которые могутъ быть и неграмотными.

§ 6. Начальники службы тяги и подвижнаго состава, а также начальники мастерскихъ, начальники главныхъ депо или участковъ тяги и ихъ помощники должны быть избираемы изъ числа лицъ обладающихъ соотвѣтствующими техническими познаніями и при томъ опытныхъ въ дѣлѣ устройства, содержанія и употребленія подвижнаго состава.

Начальники оборотныхъ депо и машинисты-наставники должны быть избираемы изъ числа машинистовъ, имѣющихъ соотвѣтствующія техническія познанія и притомъ опытныхъ въ дѣлѣ употребленія и содержанія паровозовъ.

Паровозными машинистами и ихъ помощниками могутъ быть лишь лица вполне благонадежныя, прослужившія не менѣе года: первые — въ должности помощника машиниста, а вторые — слесаремъ по службѣ подвижнаго состава и тяги, и притомъ выдержавшія установленныя испытанія и получившія въ томъ надлежащее удостовѣреніе отъ управленія желѣзной дороги.

При испытаніи на должность, какъ помощника машиниста, такъ и машиниста, требуются слѣдующія знанія:

- 1) Знакомство съ устройствомъ паровоза;
- 2) Знаніе инструкцій для машинистовъ и ихъ помощниковъ,

а также положенія о сигналахъ.

При испытаніи на должность машиниста требуется еще сверхъ того:

- 3) Знаніе назначенія, дѣйствія и употребленія каждой части паровоза.

яще сконченныхъ лѣтъ 18, jeżeli co do pozostałychъ przymiotówъ czynią zadośćъ wymaganiomъ rzeczonychъ przepisówъ; zaś osoby, mianowane na posadę pomocnika maszynisty, — jeżeli przytémъ ukończyły jeszcze kursъ w szkołachъ technicznychъ i szkołachъ odpowiedniej specjalności;

b) *co do przymiotówъ fizycznych* — nie mieć przeszkadzającychъ należytemu pełnieniu włożonychъ на нихъ obowiązkówъ brakówъ fizycznych, oraz posiadać wzrokъ i słuch, dające imъ możnośćъ dokładnie rozróżniać używane на drodze żelaznej sygnały;

c) *co do wykształcenia* — umieć czytać i pisać по rosyjsku, z wyjątkiemъ palaczy parowozowychъ i smarowników wagonówъ, którzy mogą być niepiśmienni.

§ 6. Naczelnicy służby taboru kolejowego i trakcyjъ oraz naczelnicy warsztatówъ, naczelnicy deпо głównychъ czyli części trakcyjъ i ichъ pomocnicy powinni być wybierani зпоміędzy osóbъ posiadającychъ dokładne wiadomościъ techniczne i przytémъ doświadczonychъ w sprawie budowy, utrzymywania i używania taboru.

Naczelnicy deпо zwrotnychъ i starsi maszyniści powinni być wybierani зпоміędzy maszynistówъ, mającychъ odpowiednie wiadomościъ techniczne i przytémъ doświadczonychъ w sprawie użycia i utrzymania parowozówъ.

Maszynistami parowozówъ i ichъ pomocnikami mogą być tylko osoby zupełnie godne zaufania, które przesłużyły najmnіеj rokъ: pierwsze — на posadzie pomocnika maszynisty, а drugie — ślusarza w służbie taboru kolejowego i trakcyjъ, nadto zdały ustanowione egzamina i otrzymały należyte świadectwo od dyrekcjiъ drogi żelaznej.

При экзаминахъ на posadę, такъ помощника maszynisty jakъ i maszynisty, wymaga się:

- 1) Znajomościъ budowy parowozu.

- 2) Znajomościъ instrukcyjъ dla maszynistówъ i ichъ pomocników, tudzież postanowienia о sygnałachъ.

При экзаминахъ на posadę maszynisty wymaga się jeszcze próczъ tego:

- 3) Znajomościъ przeznaczenia, działania i używania każdej części parowozu.

Кромѣ того, требуется, чтобы при пробныхъ поѣздкахъ, совершаемыхъ подъ наблюдениемъ лицъ, назначенныхъ для сего начальникомъ службы подвижнаго состава и тяги, кандидатъ на должность помощника машиниста могъ доказать умѣнье останавливать поѣздъ, а кандидатъ на должность машиниста—умѣнье управлять паровозомъ.

Лицо, назначаемое на должность машиниста, должно быть ознакомлено съ участкомъ желѣзной дороги, по которому ему будетъ предстоять веденіе поѣздовъ.

Для полученія должности дежурнаго въ паровозномъ сараѣ (кочетара или десятника при паровозномъ депо) требуется доказать умѣнье ухода за паровознымъ котломъ во время стоянки паровоза въ депо.

Примѣчаніе. Лица, окончившія курсъ въ техническихъ учебныхъ заведеніяхъ соотвѣтствующей спеціальности, имѣющія удостоеніе на знаніе слесарнаго мастерства и выдержавшія вышеупомянутое практическое испытаніе, могутъ быть прямо допущены къ отправленію обязанности помощника машиниста. Для полученія этими лицами должности машиниста указанный выше годовой срокъ службы на паровозѣ, въ качествѣ помощника машиниста, можетъ быть уменьшаемъ, по усмотрѣнію управленія желѣзной дороги.

§ 7. Временными замѣстителями служащихъ могутъ быть лишь лица, удовлетворяющія всѣмъ указаннымъ въ предыдущемъ параграфѣ требованіямъ, опредѣленнымъ для тѣхъ служащихъ, которыхъ они замѣщаютъ, за исключеніемъ условія о срокѣ службы.

§ 8. Каждое начальствующее лицо обязано временно устранить отъ должности подвѣдомственнаго ему служащаго, оказавшагося ненадежнымъ или обнаружившаго неспособность къ исполненію возложенной на него обязанности. О такомъ устраненіи немедленно сообщается подлежащему начальнику для дальнѣйшаго распоряженія.

Инструкція для служащихъ.

§ 9. Каждое лицо, занимающее должность изъ числа указанныхъ въ §§ 5 и 6 настоящихъ правилъ, должно быть снабжено

Опрócz tego wymaga się, ażeby przy podróżach próbnych, dokonywanych pod nadzorem osób, przeznaczonych do tego przez начальника służby taboru kolejowego i trakcyi, kandydat na posadę pomocnika maszynisty mógł dowieść swojej umiejętności zatrzymywania pociągu, a kandydat na posadę maszynisty—umiejętności kierowania parowozem.

Ten, kto ma być mianowany na posadę maszynisty, powinien być obznajmiony z częścią drogi żelaznej, po której ma prowadzić pociągi.

Dla otrzymania posady dyżurnego w wozowni parowozowej (palacza lub dziesiątnika przy depo parowozów) potrzeba dowieść umiejętności opiekowania się kotłem parowozowym w czasie postoju parowozu w depo.

Uwaga. Osoby, które ukończyły kurs nauk w zakładach naukowych technicznych odpowiedniej specjalności, mają świadectwo znajomości sztuki ślusarskiej i złożyły wyżej wzmiankowany egzamin praktyczny, mogą być wprost dopuszczone do sprawowania obowiązków pomocnika maszynisty. Dla otrzymania przez te osoby posady maszynisty, wskazany wyżej termin roczny jazdy na parowozie, w charakterze pomocnika maszynisty, może być zmniejszony podług uznania dyrekcyi drogi żelaznej.

§ 7. Tymczasowemi zastępcami urzędników mogą być tylko osoby czyniące zadość wszelkim wskazanym w poprzedzającym paragrafie wymaganiom, określonym dla tych urzędników, których zastępują, z wyjątkiem warunku co do terminu służby.

§ 8. Każdy zwierzchnik obowiązany jest usuwać z urzędu podwładnego mu urzędnika, który okaże się niezasługującym na zaufanie lub niezdolnym do pełnienia włożonego na niego obowiązku. O takim usunięciu komunikuje się bezzwłocznie odnośnemu naczelnikowi dla dalszego rozporządzenia.

Instrukcyja dla urzędników.

§ 9. Każdy urzędnik, zajmujący jedną z posad, wskazanych w §§ 5 i 6 niniejszych przepisów, powinien być zaopatrzony w za-

утвержденною подлежащею правительственною властью инструкцією, опредѣляющею его обязанности и порядок подчиненности.

Въ каждую изъ инструкцій должны быть включены какъ общія обязанности каждаго желѣзнодорожнаго служащаго, такъ равно и обязанности, относящіяся спеціально къ той должности, для коей инструкция составлена.

§ 10. Инструкціи составляются управленіемъ желѣзной дороги согласно съ настоящими правилами и соотвѣствующими постановленіями и распоряженіями Министра Путей Сообщенія.

Инструкціи утверждаются порядкомъ, установленнымъ Министерствомъ Путей Сообщенія.

§ 11. Начиная съ начальниковъ депо, всѣ низшіе служащіе, опредѣляемые вновь къ должностямъ, должны быть, до вступленія въ должность, испытываемы въ знаніи всѣхъ относящихся къ ихъ должности инструкцій.

Примѣчаніе. До особаго указанія Министерства Путей Сообщенія о порядкѣ испытанія служащихъ на желѣзныхъ дорогахъ, испытанія должны производиться по правиламъ устанавливаемымъ: на казенныхъ желѣзныхъ дорогахъ — центральною администраціею, а на частныхъ дорогахъ — по соглашенію управляющаго дорогою съ инспекторомъ оной.

§ 12. Инструкціи выдаются на руки каждому служащему ближайшимъ его начальникомъ, подъ росписку, и разъясняются служащему, какъ при самой выдачѣ инструкцій, такъ и по всякому заявленію служащаго. Безграмотнымъ служащимъ инструкціи непременно прочтываются и разъясняются ближайшими ихъ начальниками.

§ 13. Служащіе, опредѣленные къ должностямъ порядкомъ, указаннымъ въ § 11 сихъ правилъ, или коимъ выданы инструкціи порядкомъ, указаннымъ въ § 12 сихъ правилъ, не могутъ отговариваться незнаніемъ содержанія таковыхъ инструкцій.

Снабженіе служащихъ необходимыми для исполненія ихъ обязанностей предметами.

§ 14. Каждый служащій долженъ быть снабженъ присвоенными его должности исправными сигнальными знаками, инструментами и всѣми предметами, необходимыми для исполненія поручен-

твержденною przez właściwą władzę rządową instrukcye, określającą jego obowiązki i porządek podwładności.

W każdej instrukcyi powinny być zamieszczone zarówno ogólne obowiązki każdego urzędnika drogi żelaznej jak i obowiązki, odnoszące się specjalnie do tej posady, dla której instrukcyja została ułożona.

§ 10. Instrukcye układa dyrekcya drogi żelaznej zgodnie z niniejszymi przepisami oraz odpowiednimi postanowieniami i rozporządzeniami Ministra Dróg Komunikacyi.

Instrukcye zatwierdzają się w sposób, ustanowiony przez Ministerium Dróg Komunikacyi.

§ 11. Poczynając od naczelników deпо, wszyscy niżsi urzędnicy, nowo mianowani na posady, powinni być, przed objęciem urzędu, egzaminowani ze wszystkich odnoszących się do ich urzędów instrukcyj.

Uwaga. Zanim będą wydane specjalne wskazówki Ministerium Dróg Komunikacyi co do sposobu egzaminowania urzędników dróg żelaznych, egzamina te powinny się odbywać podług przepisów ustanawianych: na drogach żelaznych skarbowych — przez administracyę centralną, a na drogach prywatnych — po porozumieniu się dyrektora drogi z jej inspektorem.

§ 12. Instrukcye wydaje do rąk każdemu urzędnikowi jego bezpośredni zwierzchnik, za pokwitowaniem, i wyjaśnia je urzędnikowi, tak przy samém wydaniu instrukcyi, jak i na każde jego żądanie. Urzędnikom niepiśmiennym instrukcye koniecznie czytają i wyjaśniają ich bezpośredni zwierzchnicy.

§ 13. Urzędnicy, mianowani na posady w sposób wskazany w § 11 niniejszych przepisów lub którym wydane zostały instrukcye w sposób wskazany w § 12 niniejszych przepisów, nie mogą się wymawiać nieznanością osnowy takich instrukcyj.

Zaopatrzenie urzędników w przedmioty, niezbędne do wykonywania ich obowiązków.

§ 14. Każdy urzędnik powinien być zaopatrzony w przywiązane do jego urzędu dokładne znaki sygnałowe, narzędzia i wszelkie przedmioty, niezbędne do wykonywania jego obowiązków. O utracie

ныхъ ему обязанностей. О потерѣ и портѣ ихъ служащій обязанъ немедленно заявить ближайшему своему начальнику.

Форменная одежда и форменные знаки для служащихъ.

§ 15. Каждый служащій долженъ быть во время нахождения своего на службѣ или въ форменной одеждѣ, или съ форменнымъ знакомъ, если таковые присвоены его должности, причемъ, находясь на линии, онъ не долженъ имѣть на себѣ или въ своемъ одѣяніи такихъ цвѣтовъ, которые могли бы быть приняты за сигнальные знаки.

Пределы ответственности каждого служащаго.

§ 16. Пределы ответственности каждого служащаго определяются указаніями настоящихъ правилъ, данной ему инструкціи и сообщенныхъ ему распоряженій, причемъ примѣняются слѣдующія правила:

а) въ случаѣ невозможности исполнить свою обязанность лично, каждый долженъ своевременно передать исполненіе оной тому лицу, которое на таковой случай назначено отъ начальства; при отсутствіи же такого лица каждый долженъ своевременно извѣстить о томъ подлежащее начальство;

б) каждый служащій, допущенный къ самостоятельному управленію должности, отвѣчаетъ за исполненіе обязанностей, сопряженныхъ съ сею должностью, в предписанныхъ ему настоящими правилами, его инструкціей или особыми распоряженіями начальства;

в) непосредственное начальствующее лицо, коему ввѣренъ надзоръ за исполненіемъ обязанностей подчиненными ему служащими, несетъ ответственность за упущенія или неправильныя дѣйствія служащихъ въ томъ случаѣ, если будетъ доказано, что слѣдующее подчиненнымъ упущеніе или послѣдствія сего упущенія могли быть предотвращены исполненіемъ начальствующимъ лицомъ какого либо правила или обязанности, установленныхъ настоящими правилами, данной ему инструкціей или сообщенными ему особыми распоряженіями;

lub zepsuciu ich urzędnik ma obowiązek zawiadamiać bezzwłocznie najbliższego swojego zwierzchnika.

Umundurowanie i znaki służbowe dla urzędników.

§ 15. Każdy urzędnik powinien być w czasie znajdowania się na służbie albo w przepisanej odzieży mundurowej, albo ze znakiem służbowym, jeżeli takowe przywiązane są do jego urzędu; przyczém, znajdując się na linii, nie powinien mieć na sobie ani w swojej odzieży takich kolorów, które mogłyby być wzięte za znaki sygnałowe.

Zakres odpowiedzialności każdego urzędnika.

§ 16. Zakres odpowiedzialności każdego urzędnika określają niniejsze przepisy, udzielona mu instrukcja oraz zakomunikowane mu rozporządzenia, przyczém stosują się przepisy następujące:

a) wrazie niemożności wykonania swojego obowiązku osobiście, każdy powinien we właściwym czasie powierzyć pełnienie onego osobie, którą na taki wypadek mianowała zwierzchność; zaś wrazie nieobecności takiej osoby, każdy powinien we właściwym czasie zawiadomić o tém właściwą zwierzchność;

b) każdy urzędnik, dopuszczony do samodzielnego sprawowania urzędu, odpowiada za wypełnienie obowiązków z urzędem tym połączonych i poleconych mu przez niniejsze przepisy, jego instrukcję lub specjalne rozporządzenia zwierzchności;

c) zwierzchnik bezpośredni, któremu powierzony został nadzór nad wykonywaniem obowiązków przez podwładnych mu urzędników, odpowiada za opuszczenia lub nieprawidłowe czynności urzędników w takim razie, jeżeli będzie dowiedzione, że popełnionemu przez podwładnego opuszczeniu albo następstwom tego opuszczenia zwierzchnik mógł zapobiedz wykonaniem jakiego przepisu lub obowiązku, ustanowionego przez niniejsze przepisy, udzieloną mu instrukcję albo zakomunikowane mu specjalne rozporządzenia;

г) если неисполнение или неудовлетворительное исполнение какой либо из обязанностей произошло отъ несвоевременнаго разъясненія оной исполнителю (§ 12) или вслѣдствіе порученія обязанностей, сопряженныхъ съ должностями, поименованныхъ въ §§ 5 и 6 лицу необладающему качествами, указанными въ сихъ §§ правилъ, то отвѣтственность падаетъ на лицъ, виновныхъ въ не-соблюденіи означенныхъ параграфовъ.

ГЛАВА II.

Распределение обязанностей между служащими.

Общая обязанности служащихъ.

§ 17. Каждый служащій, независимо отъ исполненія возложенныхъ на него непосредственно обязанностей долженъ, по мѣрѣ возможности, содѣйствовать предотвращенію всякой опасности, для движенія по желѣзной дорогѣ. Въ случаѣ крушенія поѣзда, паровозовъ или вагоновъ, или какого либо другаго несчастнаго происшествія на дорогѣ,—каждый служащій, находящійся вблизи мѣста происшествія, обязанъ немедленно принимать зависящія отъ него мѣры къ подаію помощи и къ огражденію сигналами соотвѣтствующей части пути, если она представляетъ опасность для движенія.

Обязанности начальника службы подвижнаго состава и тяги.

§ 18. Начальникъ службы подвижнаго состава и тяги обязанъ:

а) заведывать и распоряжаться личнымъ составомъ всей службы, имѣть общее наблюденіе за исполненіемъ обязанностей подвѣдомственными ему служащими и распредѣлять занятія между ними;

б) наблюдать за исправнымъ состояніемъ подвижнаго состава и за правильнымъ и обезпеченнымъ отправленіемъ службы тяги поѣздовъ, согласно требованіямъ настоящихъ правилъ и другихъ правительственныхъ распоряженій.

d) jeżeli niewykonanie lub nienależyte wykonanie jakiego obowiązku było następstwem niewyjaśnienia jej we właściwym czasie wykonywującemu (§ 12) albo poruczenia obowiązków połączonych z urządami, wymienionemi w §§ 5 i 6, osobie nieposiadającej przymiotów, wskazanych w tych §§ przepisów, to odpowiedzialność spada na osoby, winne niezachowania pomienionych paragrafów.

ROZDZIAŁ II.

Rozdział obowiązków pomiędzy urzędników.

Ogólne obowiązki urzędników.

§ 17. Każdy urzędnik, niezależnie od wykonywania włożonych na niego bezpośrednio obowiązków, powinien, w miarę możności, dopomagać do odwrócenia wszelkiego niebezpieczeństwa dla ruchu po drodze żelaznej. Wrazie rozbicia się pociągu, parowozów lub wagonów, albo jakiegokolwiek innego nieszczęśliwego wydarzenia na drodze, każdy urzędnik, znajdujący się w bliskości miejsca wydarzenia, obowiązany jest przedsięwziąć bezzwłocznie zależne od niego środki celem udzielenia pomocy i zabezpieczenia sygnałami odpowiedniej części drogi, jeżeli ta przedstawia niebezpieczeństwo dla ruchu.

Obowiązki naczelnika służby taboru kolejowego i trakcyi.

§ 18. Naczelnik służby taboru kolejowego i trakcyi jest obowiązany:

a) zawiadywać i rozporządzać personelem całej służby, mieć wogóle nadzór nad wypełnieniem obowiązków przez podwładnych mu urzędników i rozdzielać pomiędzy nimi zajęcia;

b) mieć nadzór nad dobrym stanem taboru kolejowego oraz nad prawidłowym i bezpiecznym sprawowaniem służby trakcyi pociągów, zgodnie z wymaganiami niniejszych przepisów i innych rozporządzeń rządowych.

Обязанности начальника депо.

§ 19. Начальник депо обязан:

а) имѣть надзоръ за снаряженіемъ паровозовъ и за назначеніемъ ихъ какъ въ поѣзды, такъ и вообще для движенія;

б) имѣть надзоръ за исправнымъ содержаніемъ паровозовъ, какъ причисленныхъ къ ввѣренному ему депо, такъ и вообще при-
бывающихъ въ это депо;

в) исправлять, имѣющимися въ его распоряженіи средствами, подвижной составъ, а въ случаѣ невозможности устраненія неисправностей, угрожающихъ безопасности движенія, — исключать неисправный подвижной составъ изъ поѣзда;

г) снаряжать, въ случаѣ обращеннаго къ нему требованія о помощи, имѣющіеся въ его распоряженіи для сего средства;

д) имѣть надзоръ за исправнымъ снабженіемъ поѣздовъ водою, топливомъ, смазочными матеріалами и другими принадлежностями;

е) имѣть надзоръ за исполненіемъ обязанностей служащими, причисленными къ подвѣдомственному ему депо.

Обязанности дежурнаго въ паровозномъ сараѣ (кочегара или десятника при депо).

§ 20. Дежурный въ паровозномъ сараѣ (кочегаръ или десятникъ при депо) обязан:

а) готовить къ дѣйствию указаніе начальника депо паровозы;

б) прекращать или поддерживать парообразование въ паровозахъ, прибывшихъ въ паровозный сарай на стоянку;

в) охранять находящіеся при паровозномъ сараѣ паровозы отъ всякихъ случайностей и особенно отъ самопроизвольнаго ихъ движенія;

г) не допускать къ паровозамъ, безъ приказанія начальника депо, постороннихъ лицъ;

д) не допускать къ паровозамъ лицъ нетрезвыхъ;

е) доносить начальнику депо немедленно о всѣхъ замѣченныхъ имъ въ паровозахъ, стоящихъ на паркахъ, неисправностяхъ.

Обowiązki naczelnika depa.

§ 19. Naczelnik depa jest obowiązany:

a) mieć nadzór nad zaopatrzeniem parowozów oraz nad ich wyznaczeniem zarówno do pociągów, jak i wogóle do ruchu;

b) mieć nadzór nad należytém utrzymaniem parowozów tak zaliczonych do powierzonego mu depa, jak i wogóle przybywających do tego depa;

c) naprawiać znajdującemi się w jego rozporządzeniu środkami tabór kolejowy, a wrazie niemożności usunięcia braków grożących bezpieczeństwu ruchu, — wykluczać z pociągu zdefektowane rekwizyta ruchu;

d) wrazie zwróconego do niego żądania o pomoc, zarządzać użycie środków, jakie ma do rozporządzenia w tym celu.

e) mieć nadzór nad należytém zaopatrzeniem pociągów w wodę, opał, materyały smarownicze i inne przynależności;

f) mieć nadzór nad wypełnieniem obowiązków przez urzędników, zaliczonych do podwładnego mu depa.

Obowiązki dyżurnego w wozowni parowozowej (palacza lub dziesiętnika przy depa).

§ 20. Dyżurny w wozowni parowozowej (palacz lub dziesiętnik przy depa) jest obowiązany:

a) przysposabiać do działania wskazane przez naczelnika depa parowozy;

b) wstrzymywać lub podtrzymywać formowanie się pary w parowozach, które przybyły do wozowni na postój;

c) zabezpieczać znajdujące się w wozowni parowozy od wszelkich wypadków, a w szczególności od dowolnego ich poruszania się;

d) nie dopuszczać do parowozów, bez polecenia naczelnika depa, osób postronnych;

e) nie dopuszczać do parowozów osób nietrzeźwych;

f) donosić naczelnikowi depa bezzwłocznie o wszelkich zauważonych przez siebie w ogrzanych parowozach nieprawidłowościach.

Обязанности паровозного машиниста.

§ 21. Независимо от изложенных в §§ 50 и 51 правил движения обязанностей по ведению поездов и отдельных паровозов, паровозный машинист обязан:

1. Содержать вверенный ему паровоз в постоянной исправности для безопасного его действия и движения.

2. Управлять находящимся в действии паровозом, соответственно предназначенной ему работы или движению по дороге, соблюдая при этом все условия, необходимые для обеспечения безопасности и правильности движения.

3. Содержать в исправности все предметы сигнализации на паровозе.

4. В предѣлах предоставленных ему средств исправлять повреждения в паровозе.

5. Охранять паровоз от всяких случайностей, причем:

а) не удаляться с паровоза, не передав наблюдения за ним назначенному для сего лицу;

б) не допускать на паровоз лиц, неимѣющих на то разрешения от управляющего дорогою или от начальника службы подвижного состава и тяги;

в) не допускать на паровоз лиц нетрезвых;

г) не приводить паровоз в движение, в отсутствие с паровоза назначенного в помощь машинисту другого служащего по подвижному составу и тяге (за исключеніем случая, указанного в § 32).

6. По прибытіи в депо, заявлять письменно начальнику депо о повреждениях паровоза, которые не могут быть исправлены предоставленными машинисту средствами, а также о замѣченных особенностях или неправильностях при действии или движении паровоза.

7. Наблюдать за исполненіем, назначенными на паровоз, помощником машиниста и кочегаром их обязанностей и обучать своего помощника управленію паровозом.

Обowiązki maszynisty parowozów.

§ 21. Niezależnie od wyłączonego w §§ 50 i 51 przepisów ruchu obowiązków co do prowadzenia pociągów i pojedynczych parowozów, maszynista parowozów jest obowiązany:

1. Utrzymywać powierzony mu parowóz stale w dobrym stanie, zdolnym do bezpiecznego działania i ruchu.

2. Kierować działającym parowozem odpowiednio do przeznaczonej mu roboty lub ruchu po drodze, zachowując przytém wszelkie warunki, niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa i prawidłowości ruchu.

3. Utrzymywać w należytem stanie wszelkie przedmioty sygnalizacyi na parowozie.

4. W granicach pozostawionych mu środków naprawiać uszkodzenia w parowozie.

5. Zabezpieczać parowóz od wszelkich wypadków, przyczém:

a) nie oddalać się z parowozu, nie oddawszy nadzoru nad nim wyznaczonej do tego osobie;

b) nie dopuszczać na parowóz osób niemających na to pozwolenia od dyrektora drogi albo od naczelnika służby taboru kolejowego i trakcyi;

c) nie wpuszczać na parowóz osób nietrzeźwych;

d) nie puszczać w ruch parowozu, jeżeli na parowozie nie ma wyznaczonego do pomocy maszyniście drugiego urzędnika taboru kolejowego i trakcyi (z wyjątkiem wypadku, wskazanego w § 32).

6. Po przybyciu do depa zawiadamiać piśmiennie naczelnika o uszkodzeniach parowozu, które nie mogą być naprawione pozostawionemi maszyniście środkami, tudzież o zauważonych nadzwyczajnościach i nieprawidłowościach przy działaniu lub ruchu parowozu.

7. Mieć nadzór nad wykonaniem przez wyznaczonego do parowozu pomocnika maszynisty i kotlarza ich obowiązków i nauczać swojego pomocnika kierowania parowozem.

*Обязанности помощника паровозного машиниста
и паровозного кочегара.*

§ 22. Помощник паровозного машиниста и паровозный кочегар должны исполнять приказанія машиниста, къ которому они прикомандированы, относительно содержація въ исправности и ухода за паровозомъ для безопаснаго его дѣйствія, охраненія паровоза, исправленія поврежденій паровоза, снабженія паровоза необходимыми предметами и матеріалами и сигнализациі паровоза. Безъ указанія или разрѣшенія машиниста ни помощникъ машиниста, ни кочегаръ не должны самовольно производить никакихъ работъ, равно какъ и отлучаться съ паровоза.

Помощнику машиниста не дозволяется въ отсутствіе машиниста управлять движеніемъ паровоза; кочегару же управлять паровозомъ воспрещается безусловно, а потому, если бы во время движенія обнаружено было отсутствіе, вслѣдствіе какой либо случайности, машиниста съ паровоза, а также если бы машинистъ внезапно заболѣлъ и вообще лишился возможности управлять паровозомъ, то помощникъ машиниста или кочегаръ должны остановить движеніе и немедленно заявить главному кондуктору поѣзда о случившемся.

Примѣчаніе. Помощникамъ паровозныхъ машинистовъ, выдержавшимъ установленныя испытанія на право самостоятельнаго управленія паровозомъ, дозволяется управлять паровозомъ въ случаѣ внезапной болѣзни машиниста въ пути или по особому распоряженію начальника депо.

Вагонные осмотришки и вагонные смазчики.

§ 23. Вагонные осмотришки и смазчики обязаны:

а) слѣдить, чтобы вагоны въ поѣздахъ находились въ исправномъ, для безопаснаго движенія, состояніи, производя для сего, по порядку, указаннымъ въ § 99 правилъ движенія, осмотры поѣздовъ во время ихъ остановокъ на станціяхъ;

б) заявлять начальнику станціи или главному кондуктору поѣзда о неисправныхъ или негодныхъ вагонахъ, дабы таковые могли быть своевременно исправлены или изъяты изъ поѣзда.

Обowiązki pomocnika maszynisty parowozów i kotlarza parowozów.

§ 22. Pomocnik maszynisty parowozów i kotlarz parowozów powinni wykonywać polecenia maszynisty, do którego należą, odnośnie do utrzymania w należytem stanie i opieki nad parowozem w celu bezpiecznego działania tegoż, do zabezpieczenia parowozu, naprawy uszkodzeń parowozu, zaopatrzenia parowozu w niezbędne przedmioty i materiały oraz sygnalizacyi parowozu. Bez wskazówki lub pozwolenia maszynisty ani pomocnik maszynisty ani kotlarz nie powinni samowolnie wykonywać żadnych robót, ani oddalać się z parowozu.

Pomocnikowi maszynisty nie pozwala się w nieobecności maszynisty kierować ruchem parowozu; zaś kotlarzowi kierować parowozem zabrania się bezwarunkowo; dla tego, jeżeliby wczasie ruchu okazało się, że z jakiegokolwiek bądź powodu, maszynisty nie ma na parowozie, oraz jeżeliby maszynista nagle zachorował i wogóle pozbawił się możności kierowania parowozem, pomocnik maszynisty lub kotlarz powinni wstrzymać ruch i bezzwłocznie zawiadomić konduktora głównego o wypadku.

Uwaga. Pomocnikom maszynistów parowozów, którzy złożyli ustanowione egzamina na prawo samodzielnego kierowania parowozem, pozwala się kierować parowozem wczasie nagłej choroby maszynisty w drodze, albo wskutek specjalnego rozporządzenia naczelnika depa.

Dozorcy wagonów i smarownicy wagonów.

§ 23. Dozorcy wagonów i smarownicy mają obowiązek:

a) czuwać, ażeby wagony w pociągach znajdowały się w należytem dla bezpieczeństwa ruchu stanie, rewidując w tym celu w sposób, wskazany w § 99 przepisów ruchu, pociągi wczasie ich postojów na stacyach.

b) komunikować zawiadowcy stacyi albo nadkonduktorowi pociągu o uszkodzonych lub niezdatnych wagonach, ażeby takowe mogły być we właściwym czasie naprawione lub usunięte z pociągu.

Независимо отъ сего, вагонные смазчики обязаны:

а) поддерживать смазку въ вагонныхъ буксахъ въ такомъ состояніи, чтобы не допускать нагрѣванія осей вагоновъ, и

б) исполнять, согласно § 47 правилъ движенія, обязанности тормазныхъ кондукторовъ, если таковыя обязанности будутъ на нихъ возложены.

Примѣчаніе. Обязанности по осмотру вагоновъ и по смазкѣ ихъ осей могутъ быть раздѣляемы или совмѣщаемы.

ОТДѢЛЪ II.

Содержаніе подвижнаго состава.

ГЛАВА I.

Общія положенія.

§ 24. Подвижной составъ, обращающійся на желѣзной дорогѣ, долженъ имѣть такое устройство и такіе размѣры своихъ частей, при которыхъ употребленіе его было бы безопасно при наибольшей допущенной скорости и наибольшей допущенной его нагрузкѣ.

Подвижной составъ долженъ быть устроенъ такъ, чтобы никакая часть оного и никакой предметъ съ поѣзда ни въ порожнемъ, ни въ нагруженномъ его состояніи не выступали за предѣлы установленнаго, въ зависимости отъ ширины пути и междупутья, и утвержденнаго Министромъ Путей Сообщенія предѣльнаго очертанія подвижнаго состава.

Относительно устройства, размѣровъ частей подвижнаго состава и предѣловъ ихъ изнашиваемости, а также допускаемыхъ нагрузокъ, должны быть соблюдаемы указанія издаваемыхъ Министерствомъ Путей Сообщенія техническихъ условій устройства и содержанія подвижнаго состава.

Частныя отступленія отъ указаній означенныхъ техническихъ условій допускаются не иначе, какъ съ разрѣшенія Министра Путей Сообщенія.

Niezależnie od tego, smarownicy wagonów są obowiązani:

a) utrzymywać buksy wagonów tak nasmarowane, ażeby nie dopuszczać rozgrzewania się osi wagonów, i

b) wykonywać, zgodnie z § 47 przepisów ruchu, obowiązki konдукторów hamulcowych, jeżeli takie obowiązki będą na nich włożone.

Uwaga. Obowiązki oglądania wagonów i smarowania ich osi mogą być dzielone lub łączone razem.

ODDZIAŁ II.

Utrzymanie taboru kolejowego.

ROZDZIAŁ I.

Postanowienia ogólne.

§ 24. Tabor kolejowy, używany na drodze żelaznej, powinien mieć taką budowę i takie wymiary swoich części, ażeby używanie tego taboru było bezpieczne przy największej dozwolonej szybkości i największym dozwoloném naładowaniu.

Tabor kolejowy powinien być zbudowany tak, ażeby żadna część taboru i żaden przedmiot z pociągu, ani gdy tenże jest próżny, ani gdy jest napełniony, nie wychodziły po za granice wymiarów taboru, ustanowione odpowiednio do szerokości toru i międzytorza i zatwierdzone przez Ministerium Dróg Komunikacyi.

Co się tyczy budowy, rozmiarów części taboru kolejowego i granic ich zużywania się, oraz dozwolonego naładowania, powinny być przestrzegane wskazówki wydawanych przez Ministerium Dróg Komunikacyi warunków technicznych budowy i utrzymania taboru.

Częściowe odstąpienia od wskazówek oznaczonych w warunkach technicznych dopuszczają się jedynie za pozwoleniem Ministra Dróg Komunikacyi.

ГЛАВА II.

П а р о в о з ы.

Освидѣтельствованіе паровозовъ и веденіе ихъ формуляровъ.

§ 25. Каждый паровозъ, поступающій на желѣзную дорогу съ завода или съ другой желѣзной дороги или послѣ капитальнаго его ремонта, ранѣе его допущенія къ движенію по дорогѣ долженъ быть освидѣтельствованъ начальникомъ службы подвижнаго состава и тяги или назначеннымъ имъ для того лицомъ.

Освидѣтельствованіе паровоза должно заключаться въ удостовѣреніи, что онъ по своему устройству и состоянію можетъ безопасно исполнять предназначенную ему работу, съ каковою цѣлью паровозъ долженъ быть: а) подвергнутъ осмотру въ тѣхъ его частяхъ, которыя могутъ быть освидѣтельствованы безъ разборки паровоза и б) сверхъ того испытанъ ѣздомъ.

Объ оказавшемся при освидѣтельствovanіи составляется актъ за подписью лицъ производившихъ таковое.

Независимо сего, каждый паровозъ долженъ быть подвергаемъ еще подробному во всѣхъ его частяхъ осмотру, съ разборкою частей и выкаткою колесъ, въ сроки установленныя техническими условіями устройства и содержанія подвижнаго состава, упомянутыми въ § 24 сихъ правилъ.

Каждому паровозу долженъ вестись формуляръ, въ который послѣдовательно заносятся: общій пробѣгъ паровоза, произведенныя въ немъ передѣлки, а также главнѣйшія работы по его починкѣ.

Примѣчаніе. Отвѣтственность за состояніе чужаго паровоза, не поступающаго на дорогу въ службу, а лишь проходящаго по дорогѣ съ собственною своею прислугою, лежитъ на дорогѣ - собственницѣ.

Испытаніе паровозныхъ котловъ и составленіе о семъ актовъ.

§ 26. Каждый паровозный котелъ подлежитъ испытанію:

ROZDZIAŁ II.

P a r o w o z y.

Rewizya parowozów i prowadzenie formularzy tychże.

§ 25. Każdy parowóz, przychodzący na drogę żelazną z fabryki lub z innéj drogi żelaznéj, albo po gruntownéj reparacyi, przed puszczeniem go w ruch po drodze, powinien być zrewidowany przez naczelnika służby taboru kolejowego i trakcyi albo przez osobę któręj to naczelnik powierzy.

Rewizya parowozu winna polegać na przekonaniu się, że wobec swojej budowy i stanu może bezpiecznie wykonywać przeznaczoną mu robotę; w tym celu parowóz powinien być: a) poddany rewizyi w tych częściach, które mogą być zrewidowane bez rozbierania parowozu, i b) oprócz tego—wypróbowany jazdą.

O tém, co się okaże przy rewizyi, sporządza się protokół, podpisany przez osoby, które dopełniały rewizyi.

Niezależnie od tego, każdy parowóz winien być poddany jeszcze szczegółowéj we wszystkich jego częściach rewizyi, z rozebraniem części i zdjęciem kół, w terminach ustanowionych przez warunki techniczne budowy i utrzymania taboru kolejowego, wzmiankowane w § 24 niniejszych przepisów.

Co do każdego parowozu powinien być prowadzony formularz, do którego kolejno zapisują się: ogólny przebieg parowozu, dokonane w nim przeróbki oraz główniejsze roboty około jego naprawy.

Uwaga. Odpowiedzialność za stan cudzego parowozu, który nie wstępuje do służby na drogę, lecz tylko przechodzi po drodze z własną swoją obsługą, ciąży na drodze-właścicielee.

Próba kotłów parowozowych i sporządzenie co do tego protokołów.

§ 26. Każdy kocioł parowozowy podlega próbie:

а) при поступлении паровоза или котла с завода на железнодорожную дорогу и б) в сроки, установленные техническими условиями устройства и содержания подвижного состава (§ 24).

Испытание паровозного котла на железной дороге производится в присутствии подлежащего правительственного должностного лица и начальника службы подвижного состава и тяги или назначенного последним служащего; об испытании котлов паровозов составляется акт за подписью лиц, производивших испытание.

Те паровозные котлы, которые снабжены с места их поступления установленными свидетельствами об испытании их во всем согласно с издаваемыми по сему предмету Министерством Путей Сообщения постановлениями, не подвергаются при поступлении на железнодорожную дорогу вторичному испытанию.

Примечание. Свидетельства об испытании паровозных котлов должны быть подписываемы:

а) на русских заводах — подлежащими правительственными лицами;

б) на иностранных заводах — русскими правительственными лицами, уполномоченными на то Министерством Путей Сообщения, или же местными (иностранцами) подлежащими правительственными лицами с удостоверением их подписи русским консулом.

Необходимые приборы и приспособления на паровоз.

§ 27. На каждом паровозе должны быть следующие приспособления и устройства:

а) не менее двух аппаратов для питания котла водою, могущих действовать независимо один от другого. При этом каждый из них по своим размерам, должен доставлять нужное во время езды, для питания котла, количество воды, а один из них должен быть устроен так, чтобы можно было снабжать котел водою во время стоянки паровоза, а равно качать воду для тушения пожара;

б) не менее двух независимых друг от друга приборов, показывающих уровень воды в котле; одним из них должно быть водомерное стекло, поставленное на виду машиниста;

в) указатель низшего допускаемого уровня воды в котле;

а) przy przejściu parowozu lub kotła z fabryki na drogę żelazną, i b) w terminach, ustanowionych przez warunki techniczne budowy i utrzymania taboru kolejowego (§ 24).

Próba kotła parowozowego na drodze żelaznej odbywa się w obecności właściwego urzędnika rządowego i naczelnika służby taboru kolejowego i trakcyj albo wyznaczonego przez tego ostatniego urzędnika; o próbie kotłów parowozowych sporządza się protokół, który podpisują osoby dopełniające próby.

Te kotły parowozowe, które z miejsca, z kąd przybyły, posiadają świadectwa o wypróbowaniu ich we wszystkiem zgodnie z wydanemi w tym przedmiocie przez Ministra Dróg Komunikacji postanowieniami, nie poddają się przy wejściu na drogę żelazną powtórnej próbie.

Uwaga. Świadectwa co do próby kotłów parowych winny być podpisywane:

a) w fabrykach rosyjskich — przez odnośne władze rządowe;

b) w fabrykach zagranicznych — przez władze rządowe rosyjskie, delegowane do tego przez Ministra Dróg Komunikacji lub też przez właściwych urzędników miejscowych (zagranicznych), z poświadczeniem ich podpisów przez konsula rosyjskiego.

Niezbędne przybory i przysposobienia na parowozie.

§ 27. Na każdym parowozie powinny być następujące przysposobienia i urządzenia:

a) najmniej dwa aparaty alimentacyjne do napełniania kotła wodą, mogące działać niezależnie jeden od drugiego. Przytém każdy z nich powinien być takich wymiarów, ażeby dostarczał potrzebną w czasie jazdy do działania kotła ilość wody, a jeden z nich powinien być urządzony tak, ażeby można było zaopatrywać kocioł w wodę w czasie postoju parowozu, oraz wyrzucać wodę w celu gaszenia pożaru;

b) najmniej dwa niezależne jeden od drugiego przybory, wskazujące poziom wody w kotle; jednym z nich powinno być szkło do mierzenia wody, ustawione w miejscu widoczném dla maszynisty;

c) skazownik najniższego poziomu wody dozwolonego w kotle;

- г) не менѣ двухъ предохранительныхъ клапановъ ;
- д) манометръ, который долженъ имѣть ясно видимую отмѣтку, соотвѣтствующую наибольшему допускаемому давленію пара въ котлѣ;
- е) паровой свистокъ;
- ж) приспособленія для установленной сигнализаци, согласно „положенія о сигналахъ“.
- з) приспособленія для удержанія вылетающихъ изъ трубы и топки искръ;
- и) тягловые и сцепные приборы и буфера спереди и сзади паровоза и тендера;
- к) приспособленія для предупрежденія буксованія паровозныхъ колесъ;
- л) метельники;
- м) тормазъ у паровоза или тендера ;
- н) будка для паровозной прислуги на площадкѣ у топки паровоза;
- о) фонари для сигнализаци и для освѣщенія;
- п) площадка для обхода кругомъ котла, обнесенная перилами въ тѣхъ случаяхъ, когда смазка паровоза производится паровозною прислугою на ходу поѣзда;
- р) ступеньки для входа на паровозную площадку у топки паровоза;
- с) помѣщеніе на паровозѣ или тендерѣ для необходимаго, по мѣстнымъ условіямъ, количества топлива и воды.

Надписи на паровозѣ.

§ 28. На каждомъ паровозѣ должны быть слѣдующія ясно обозначенныя отмѣтки:

- а) наибольшее, допускаемое, сверхъ наружной атмосферы, давленіе пара въ котлѣ;
- б) наибольшая, соотвѣтствующая конструкціи паровоза, допускаемая скорость его хода;
- в) годъ, мѣсяцъ, число и мѣсто послѣдняго испытанія паровознаго котла;
- г) номеръ, подъ которымъ значится паровозъ на желѣзной дорогѣ;
- д) годъ постройки паровоза и фирма завода, его строившаго.

- д) najmniej dwie klapy bezpieczeŃstwa;
- е) manometr, który powinien miec jasno widoczny znak, odpowiadajacy najwyzszemu dozwolemu ciŃnieniu pary w kotle;
- ф) Ńwistawkę parowozową;
- г) przysposobienia do ustanowionej sygnalizacji, podług „postanowienia o sygnałach“;
- б) przysposobienia do wstrzymywania wylatujacych z komina i pieca iskiei;
- и) przybory do ciagnięcia i zczepiania oraz bufory z przodu i z tyłu parowozu i tendra;
- к) przybory dla zapobiegzenia Ńlizganiu się kół parowozowych;
- л) zgarniacze;
- м) hamulec przy parowozie lub tendrze;
- н) budka dla Ńlужby parowozowej na pomoŃcie przy piecu parowozowym;
- о) latarnie do sygnalizacji i oŃwietlania;
- п) pomost do obchodzenia wokół kotła, otoczony balustradą wrazie jeŃeli Ńlужba parowozowa smaruje parowóz wezasie biegu po-ciagu;
- р) schodki do wchodzenia na pomost parowozowy przy piecu parowozowym;
- с) pomieszczenie na parowozie lub tendrze dla niezbędnęj, podług miejscowych warunków, iloŃci materiału opałowego i wody.

Napisy na parowozie.

§ 28. Na kaŃdym parowozie powinny byc następujące wyraźne napisy.

- а) największe dozwołone, prócz ciŃnienia atmosferycznego, ciŃnienie pary w kotle;
- б) największa, odpowiadająca konstrukcyi parowozu, dozwołona szybkoŃć biegu parowozu;
- е) rok, mieŃsiec, dzieŃ i miejsce ostatniej próby kotła parowozowego;
- д) numer, pod którym parowóz zapisany jest na drodze Ńelazneј;
- е) rok zbudowania parowozu i firma fabryki, która go zbudowała.

Снаряженіе паровоза для движенія.

§ 29. Каждый назначенный для тяги поѣздовъ и вообще для движенія паровозъ долженъ быть приготовленъ къ дѣйствию, снабженъ необходимымъ количествомъ воды и топлива, установленными сигналами и надлежащими инструментами, а также необходимымъ количествомъ смазки, освѣтительными и другими матеріалами.

Примѣчаніе. Паровозъ, предназначенный для передвиженія его въ холодномъ состояніи, долженъ удовлетворять требованіямъ, установленнымъ для снаряженія вагона въ поѣздъ и долженъ имѣть проводника.

Надзоръ за паровозомъ.

§ 30. Паровозъ, находящійся подъ парами, не долженъ быть оставленъ безъ наблюденія лица, знакомаго съ уходомъ за нимъ.

§ 31. У паровоза подъ парами, не находящагося въ движеніи, регуляторъ долженъ быть закрытъ, парораспределительный приборъ поставленъ на мертвую точку, продувательные краны должны быть открыты и тормазъ нажатъ.

Управленіе паровозомъ.

§ 32. На каждомъ паровозѣ во все время его движенія должно находиться не менѣе двухъ лицъ службы подвижнаго состава и тягъ: одинъ изъ нихъ, которому ввѣрено дѣйствіе паровозомъ, — машинистъ, другой — помощникъ его или кочегаръ. Исключеніе можетъ быть допущено только при движеніи паровоза на путяхъ, находящихся въ вѣдѣніи службы подвижнаго состава и тягъ; въ такихъ случаяхъ на паровозѣ можетъ находиться одно только лицо этой службы, знакомое съ управленіемъ паровозомъ.

Zaopatrzenie parowozu dla ruchu.

§ 29. Każdy wyznaczony do ciągnięcia pociągów i wogóle do ruchu parowóz powinien być przygotowany do działania, zaopatrzone w niezbędną ilość wody i paliwa, w ustanowione sygnały i odpowiednie narzędzia, tudzież w niezbędną ilość smarowidła, w materiały oświetlające i inne.

Uwaga. Parowóz, przeznaczony do przeprowadzania go w zimnym stanie, powinien czynić zadość warunkom, ustanowionym co do przysposobienia wagonu do pociągu, oraz mieć przewodnika.

Nadzór nad parowozem.

§ 30. Parowóz ogrzany nie powinien być pozostawiany bez nadzoru osoby umiejącej obchodzić się z parowozem.

§ 31. W parowozie nieogrzany, nie będącym w ruchu, regulator powinien być zamknięty, przyrząd rozdzielający pary ustawiony na punkt martwy, a kurki przewiewne otwarte i hamulec naciśnięty.

Kierowanie parowozem.

§ 32. Na każdym parowozie przez cały czas ruchu powinno się znajdować najmnij dwie osoby ze służby taboru kolejowego i trakcyi: jedna z nich, której powierzone jest działanie parowozem, — maszynista, druga — pomocnik jego lub kotlarz. Wyjątek może być dopuszczony tylko dla ruchu parowozu na liniach, znajdujących się pod zawiadywaniem służby taboru kolejowego i trakcyi; w takim razie na parowozach może się znajdować jedna tylko osoba z tej służby, obznajmiona z kierowaniem parowozu.

ГЛАВА III. В а г о н ы.

§ 33. Каждый вагонъ, предназначенный къ движению въ поѣздахъ, долженъ быть снабженъ съ обоихъ концовъ буферами, а также тяговыми приборами съ винтовыми сѣпками и, сверхъ того, боковыми запасными цѣпами или запасными винтовыми сѣпками.

Примѣчаніе. Каждый вагонъ, предназначенный къ движению въ составѣ пассажирскаго, товаро-пассажирскаго и воинскаго (перевозящаго людей) поѣзда, долженъ быть снабженъ съ обоихъ концовъ упругими буферами и упругими тяговыми приборами, а также рессорами.

§ 34. Каждый вагонъ, предназначенный для постановки въ концѣ поѣзда, — долженъ быть снабженъ приспособленіями для установленной сигнализациі поѣзда на основаніи положенія о сигналахъ.

§ 35. Каждый специально устроенный для перевозки пассажировъ вагонъ долженъ удовлетворять слѣдующимъ условіямъ:

а) долженъ быть снабженъ дверьми, окнами въ обѣихъ продольныхъ стѣнахъ и вентиляционными аппаратами;

б) внутри вагона должны быть устроены сидѣнія для пассажировъ и приспособленія для ручнаго багажа; наименьшіе размѣры сидѣній и проходовъ между ними устанавливаются техническими условіями устройства и содержанія подвижнаго состава (§ 24 сихъ правилъ);

в) долженъ быть приспособленъ къ освѣщенію внутри;

г) долженъ имѣть внутри сквозной вдоль вагона проходъ; въ существующихъ вагонахъ, не имѣющихъ этого приспособленія, оно должно быть сдѣлано при первомъ возобновленіи кузова вагона.

Примѣчаніе 1. Каждый вагонъ, предназначенный для перевозки пассажировъ въ холодное время, долженъ быть закрытъ со всѣхъ сторонъ и снабженъ аппаратами для нагреванія, а также термометрами.

Примѣчаніе 2. Въ пассажирскихъ вагонахъ IV класса устройство приспособленій для ручнаго багажа, а равно и сквознаго, вдоль вагона, прохода, не обязательно.

ROZDZIAŁ III. W a g o n y.

§ 33. Każdy wagon, przeznaczony do ruchu w pociągach, powinien być zaopatrzony z obudwu końców w bufory oraz w przybory do ciągnięcia ze zezepieniami śrubowymi, a prócz tego w zapasowe łańcuchy boczne i w zapasowe zezepienia śrubowe.

Uwaga. Każdy wagon, przeznaczony do ruchu w składzie pociągu osobowego, towarowo-osobowego i wojskowego (przewożącego ludzi), powinien być zaopatrzony z obudwu końców w sprężyste bufory i sprężyste przybory do ciągnięcia oraz w resory.

§ 34. Każdy wagon, przeznaczony do ustawienia go na końcu pociągu, powinien być zaopatrzony w przysposobienia do ustanowionej sygnalizacyi pociągu na zasadzie postanowienia o sygnałach.

§ 35. Każdy specjalnie urządzony do przewozu pasażerów wagon powinien czynić zadość następującym warunkom:

a) powinien być zaopatrzony w drzwi, okna w obudwu podłużnych ścianach i aparaty wentylacyjne;

b) wewnątrz wagonu powinny być urządzone siedzenia dla pasażerów i przysposobienia do pakunków ręcznych; najmniejsze rozmiary siedzeń i przejść pomiędzy nimi ustanawiają warunki techniczne budowy i utrzymania taboru kolejowego (§ 24 niniejszych przepisów);

c) powinien być przysposobiony do oświetlenia wewnątrz;

d) powinien mieć wewnątrz przejście wzdłuż wagonu na przestrzał; w istniejących już wagonach nie mających takiego przysposobienia powinno być zrobione przy pierwszym odnowieniu pudła wagonu.

Uwaga 1. Każdy wagon, przeznaczony do przewozu pasażerów w czasie zimna, powinien być zamknięty ze wszystkich stron i zaopatrzony w aparaty do ogrzewania oraz w termometry.

Uwaga 2. W wagonach osobowych IV klasy urządzenie przysposobień na bagaże ręczne, jak również przejścia wzdłuż wagonu na przestrzał nie jest obowiązkowe.

§ 36. Каждый пассажирский вагонъ первыхъ трехъ классовъ долженъ, сверхъ указаннаго въ § 35 сихъ правилъ, удовлетворять еще слѣдующимъ условіямъ:

а) наружныя стороны вагоннаго кузова должны быть выкрашены въ слѣдующіе цвѣта:

въ вагонѣ I класса въ синій,
 „ II „ въ желто-коричневый,
 „ III „ въ темно-зеленый.

Примѣчаніе къ пункту „а“. Почтовый вагонъ долженъ быть выкрашенъ въ вишнево-коричневый цвѣтъ.

б) долженъ быть снабженъ отхожимъ мѣстомъ.

Примѣчаніе къ пункту „б“. Въ пассажирскихъ вагонахъ, предназначенныхъ къ обращенію на разстоянія не превосходящія 100 верстъ, устройство отхожихъ мѣстъ, а равно и сквознаго, вдоль вагона, прохода (п. 2 § 35) не обязательно.

§ 37. Крытые товарные вагоны, въ случаѣ предназначенія ихъ для перевозки рабочихъ по уменьшенному тарифу, должны быть выбраны изъ числа вагоновъ снабженныхъ окнами и должны быть снабжены освѣтительными приборами и сидѣніями, согласно установленіямъ о приспособленіи товарныхъ вагоновъ для перевозки войскъ.

§ 38. Въ каждомъ пассажирскомъ вагонѣ всѣ отворяемыя внаружу боковыя двери должны быть снабжены двойнымъ затворомъ и устроены такъ, чтобы могли открываться лицомъ, находящимся внутри вагона.

§ 39. Двери крытыхъ товарныхъ вагоновъ должны быть снабжены приспособленіемъ, предупреждающимъ самопроизвольное ихъ открываніе, и устроены такимъ образомъ, чтобы перевозимые предметы не могли быть подмочены.

§ 40. Вагоны специально предназначенные для перевозки пороха, равно какъ и для перевозки веществъ, быстро воспламеняющихся отъ ударовъ и тренія или отъ искръ, или способныхъ къ взрыву, должны быть устроены и снабжены знаками согласно установленнымъ для сего правилъ.

Надписи на вагонѣ.

§ 41. Каждый вагонъ долженъ имѣть слѣдующія надписи:

§ 36. Każdy wagon osobowy pierwszych trzech klas powinien, oprócz tego co wskazane w § 35 niniejszych przepisów, czynić zadość jeszcze następującym warunkom:

а) zewnętrzne strony pudła wagonu powinny być pomalowane na następujące kolory:

w wagonie klasy I na niebieski,
 „ II „ żółto-cynamonowy,
 „ III „ ciemno-zielony.

Uwaga do ustępu „а“. Wagon pocztowy powinien być pomalowany na kolor wiśniowo-cynamonowy.

б) powinien być zaopatrzony w miejsca ustępowe.

Uwaga do ustępu „б“. W wagonach osobowych, przeznaczonych do kursowania na odległościach nieprzenoszących 100 wiorst, urządzenie miejsc ustępowych jak również przejścia na przestrzał wzdłuż wagonu (ust. d § 35) nie jest obowiązkowe.

§ 37. Wagony towarowe zamknięte, wrazie przeznaczenia ich do przewozu robotników podług zniżonej taryfy, powinny być wybrane z liczby wagonów zaopatrzonych w okna i powinny być zaopatrzone w przybory oświetlające i siedzenia, zgodnie z przepisami co do przysposobienia wagonów towarowych do przewozu wojsk.

§ 38. W każdym wagonie osobowym wszystkie otwierające się na zewnątrz drzwi boczne powinny być zaopatrzone w podwójne zasuwki i urządkowane tak, ażeby je mogła otwierać osoba znajdująca się wewnątrz wagonu.

§ 39. Drzwi wagonów towarowych krytych powinny być zaopatrzone w przyrząd zapobiegający ich otwieraniu się, oraz urządkowane w taki sposób, ażeby przewożone przedmioty nie mogły zamoknąć.

§ 40. Wagony specjalnie przeznaczone do przewozu prochu, jak również do przewozu materiałów, szybko zapalających się od uderzeń i tarcia się albo od iskier, lub podatnych do wybuchu, powinny być zbudowane i zaopatrzone w znaki zgodnie z ustanowionymi w tym celu przepisami.

Napisy na wagonie.

§ 41. Każdy wagon powinien mieć następujące napisy:

Cz. 3. 1891.

а) буквы указывающія название дороги, которой вагонъ составляетъ собственность;

б) номеръ вагона, подъ которымъ онъ значится у дороги собственности.

На пассажирскихъ вагонахъ соответствующій классъ и номеръ должны быть обозначены на обѣихъ долевыхъ и въ верхнихъ углахъ поперечныхъ стѣнокъ вагона; на долевыхъ же стѣнкахъ вагона, кромѣ того, должно быть обозначено число пассажировъ, которое можетъ быть помѣщено въ вагонѣ.

Въ каждомъ вагонѣ, имѣющемъ специальное назначеніе или особыя для сего отдѣленія (для дамъ, для курящихъ и т. п.), должны быть вывѣшены соответственные надписи ясно видимыя, какъ снаружи, такъ и внутри вагона;

в) на товарномъ вагонѣ—наибольшая предѣльная нагрузка его и тара;

г) мѣсто, годъ, мѣсяцъ и число послѣдняго осмотра вагона;

д) кромѣ того, въ предназначаемомъ для перевозки войскъ крытомъ товарномъ подвижномъ составѣ, на обѣихъ долевыхъ стѣнкахъ вагоновъ, должно быть обозначено число людей и лошадей, помѣщающихся въ вагонѣ при воинскихъ перевозкахъ.

Снаряженіе вагона въ поѣздъ и осмотръ вагона.

§ 42. Каждый вагонъ, предназначаемый ко включенію въ составъ поѣзда, а равно и находящійся въ поѣздѣ, долженъ быть осмотрѣнъ лицами для сего назначенными начальникомъ службы подвижнаго состава и тяги на указанныхъ управленіемъ дороги станціяхъ для удостовѣренія въ исправности тѣхъ частей вагона, отъ которыхъ зависитъ безопасность движенія и въ особенности ходовыхъ его частей и тяговыхъ приборовъ.

Освидѣтельствованіе вагона.

§ 43. Каждый вагонъ, поступающій на желѣзную дорогу съ завода, ранѣе его допущенія къ движенію по дорогѣ, долженъ быть освидѣтельствованъ лицомъ, назначеннымъ для сего начальникомъ службы подвижнаго состава и тяги.

а) литеры, wskazujące nazwę drogi, której własność wagon stanowi;

б) numer wagonu, pod którym zapisany jest u drogi-właścicielki.

Na wagonach osobowych odpowiednia klasa i numer powinny być oznaczone na obudwu podłużnych i w górnych kątach poprzecznych ścianek wagonu; zaś na podłużnych ściankach wagonu powinna być przez tego oznaczona liczba pasażerów, jaka może się zmieścić w wagonie.

W każdym wagonie mającym przeznaczenie specjalne albo osobne w tym celu przedziały (dla dam, dla palących i t. p.), powinny być wywieszone odpowiednie napisy jasno widoczne tak z zewnątrz, jak i z wewnątrz wagonu;

с) на wagonie towarowym — największy jego ładunek i waga martwa;

д) miejsce, rok, miesiąc i data ostatniej rewizji wagonu;

е) oprócz tego, w rekwizytach ruchu towarowych krytych, przeznaczonych do przewozu wojsk, na obudwu podłużnych ściankach wagonów powinna być oznaczona liczba ludzi i koni, mieszczących się w wagonach przy przewozach wojsk.

Zaopatrzenie wagonu przeznaczonego do pociągu i obejrzenie wagonu.

§ 42. Każdy wagon, przeznaczony do włączenia go w skład pociągu, jak również każdy znajdujący się już w pociągu, powinny być oglądane przez osoby, wyznaczone do tego przez naczelnika służby taboru kolejowego i trakcyi, na wskazanych przez dyrekeyę drogi stacyach, w celu przekonania się o stanie tych części wagonu, od których zależy bezpieczeństwo ruchu, a w szczególności części poruszających się i przyborów do ciągnięcia.

Rewizya wagonu.

§ 43. Każdy wagon, oddawany drodze żelaznej z fabryki, przed puszczeniem go w ruch po drodze powinien być zrewidowany przez osobę, wyznaczoną do tego przez naczelnika służby taboru kolejowego i trakcyi.

Освидѣтельствова́ніе вагона должно заключаться въ удостовѣреніи, что онъ по своему устройству и состоянію можетъ безопасно выдерживать при предѣльной допускаемой его нагрузкѣ, движеніе въ соответствующихъ его устройству поѣздахъ и съ соответствующею скоростью, съ каковою цѣлью вагонъ долженъ быть подвергнутъ осмотру въ тѣхъ его частяхъ, которыя могутъ быть освидѣтельствованы безъ разборки вагона.

Независимо сего, каждый вагонъ долженъ быть подвергаемъ еще подробному освидѣтельствуванію въ сроки, установленные техническими условіями устройства и содержанія подвижнаго состава (§ 24).

Освидѣтельствова́ніе вагона въ вышеозначенные сроки должно заключаться въ подробномъ осмотрѣ всѣхъ его частей. При такомъ осмотрѣ кузовъ съ рамою должны быть подняты, причѣмъ оси съ колесами, смазочныя корбки, рессоры, а равно и буферы и упряжные приборы должны быть отняты; ходовыя части вагона, въ цѣлости которыхъ нельзя удостовѣриться при наружномъ ихъ осмотрѣ, должны быть разобраны и исправность ходовыхъ и тяговыхъ частей должна быть повѣрена.

Повѣрка тары вагона.

§ 44. При каждой значительной перемѣнѣ частей или перемѣнѣ вагона, а также при каждомъ его освидѣтельствovanіи, согласно § 43 сихъ правилъ, должна быть повѣряема перевѣшиваніемъ тара вагона съ соответственнымъ измѣненіемъ надписи на вагонѣ означенной тары (п. в § 41), въ случаѣ если перевѣшиваніемъ буднетъ обнаружено измѣненіе таковой.

(С. У. и Р. П. 1891 г. N. 71, Іюля 9-го).

Rewizya wagonu winna polegać na przekonaniu się, że wobec swojej budowy i stanu może bezpiecznie wytrzymać, przy najwyższym dozwoloném naładowaniu, ruch w odpowiadających jego budowie pociągach i z odpowiednią szybkością; w którym to celu zależy obejrzyc te części wagonu, które mogą być zrewidowane bez rozbierania wagonu.

Niezależnie od tego, każdy wagon powinien być jeszcze poddany szczegółowej rewizji w terminach, ustanowionych w warunkach technicznych budowy i utrzymania taboru kolejowego (§ 24).

Rewizya wagonu w wyżej oznaczonych terminach winna polegać na szczegółowém obejrzeniu wszystkich jego części. Przy takiém obejrzeniu pudło z ramą powinny być podniesione, przyczém osie z kołami, maźnice, resory jak również bufory i przybory sprzęgające powinny być odjęte; części poruszające wagon, o których całości nie można się przekonać przy zewnętrzném ich obejrzeniu, powinny być rozebrane i stan części do poruszania i ciągnięcia powinien być sprawdzony.

Sprawdzenie wagi martwej wagonu.

§ 44. Przy każdej znacznej zmianie części lub przeróbce wagonu oraz przy każdej rewizji wagonu, zgodnie z § 43 niniejszych przepisów, powinna być sprawdzana zapomocą przeważania waga martwa wagonu, z odpowiednią zmianą napisu na wagonie, oznaczającego pomienioną wagę (ust. c § 41), wrazie jeżeli przeważenie wykaże jej zmianę.

(Data publikacji: 9 Lipca).

*Высочайше утвержденное мнѣніе Государственной
Советы.*

- 133.** О предоставленіи непремѣннымъ членамъ губернскихъ присутствій права получать прогонныя, квартирныя и суточные деньги, по классу ихъ должности.

3 го Іюня 1891 г.

Государственный Совѣтъ, въ Департаментѣ Государственной Экономіи и въ Общемъ Собраніи, рассмотрѣвъ представленіе Министра Внутреннихъ Дѣлъ, *мнѣніемъ положилъ:*

Въ дополненіе подлежащихъ узаконеній постановить:

Непремѣнные члены губернскихъ присутствій, при командировкахъ по дѣламъ службы, получаютъ установленныя прогонныя, суточные и квартирныя деньги, по классу занимаемой ими должности.

Подлинное мнѣніе подписано въ журналахъ Предсѣдателями и Членами.

(С. У. и Р. П. 1891 г. № 74, Іюля 19-го).

*Высочайше утвержденное мнѣніе Государственной
Советы.*

- 134.** О принятіи Россіею конвенціи о международной перевозкѣ грузовъ по желѣзнымъ дорогамъ.

27-го Мая 1891 г.

Государственный Совѣтъ, въ Соединенныхъ Департаментахъ Законовъ, Государственной Экономіи, Гражданскихъ и Духовныхъ Дѣлъ и въ Общемъ Собраніи, рассмотрѣвъ представленіе Министра Путей Сообщенія о вступленіи въ договоръ съ нѣкоторыми ино-

*Najwyżej zatwierdzone Zdanie Rady
Państwa.*

- 133.** O nadaniu stałym członkom urzędów gubernialnych prawa otrzymywania dyet, oraz pieniędzy na podróże i na mieszkanie podług klasy ich urzędu.

3-go Czerwca 1891 r.

Rada Państwa, w Departamencie Ekonomii Państwowej i na Ogólném Zebraniu, rozpoznawszy przedstawienie Ministra Spraw Wewnętrznych, *uchwaliła zdanie:*

W uzupełnieniu odnośnych praw postanowić:

Stali członkowie urzędów gubernialnych, wrazie delegacyj w innych interesach służby, otrzymują ustanowione diety oraz pieniądze na podróże i na mieszkanie podług klasy zajmowanego przez nich urzędu.

Oryginał Zdania podpisali na protokołach Prezesi i Członkowie.

(Data publikacji: 19 Lipca).

*Najwyżej zatwierdzone Zdanie Rady
Państwa.*

- 134.** O przyjęciu przez Rosyę konwencyi co do międzynarodowego przewozu ładunków drogami żelaznemi.

27-go Maja 1891 r.

Rada Państwa, w Połączonych Departamentach Praw, Ekonomii Państwowej i Spraw Cywilnych i Duchownych i na Ogólném Zebraniu, rozpoznawszy przedstawienie Ministra Dróg Komunikacyi co do zawarcia umowy z niektórymi państwami zagranicznymi

странными государствами о международной перевозкѣ грузовъ по желѣзнымъ дорогамъ, *мнѣніемъ положили*:

I. Подписанную въ г. Бернѣ 2 (14) Октября 1890 г. уполномоченными Россійскаго правительства конвенцію о международной перевозкѣ грузовъ по желѣзнымъ дорогамъ принять по существу во всемъ ея объемѣ.

II. Предоставить Министру Иностранныхъ Дѣлъ поднести французскій текстъ означенной конвенціи на Высочайшую ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА ратификацію.

III. Признать для русскихъ желѣзныхъ дорогъ обязательнымъ вступленіе, по требованію Министра Путей Сообщенія, въ прямое сообщеніе съ иностранными желѣзными дорогами.

IV. Сообщить отъ имени Россійскаго правительства Швейцарскому федеральному совѣту составленный Министерствомъ Путей Сообщенія списокъ русскихъ желѣзныхъ дорогъ, подчиняемыхъ дѣйствию конвенціи (ст. I).

V. Возложить на русскія желѣзныя дороги, подчиненныя дѣйствию конвенціи о международной перевозкѣ грузовъ по желѣзнымъ дорогамъ, уплату части расходовъ на содержаніе Бернскаго центрального бюро, причитающейся на ихъ долю, согласно отдѣлу 3 статьи 1 положенія объ учрежденіи названнаго бюро, съ тѣмъ, чтобы слѣдующая въ означенную уплату сумма была распределяема Министромъ Путей Сообщенія между отдѣльными желѣзными дорогами, соразмѣрно протяженію оныхъ.

VI. Предоставить Министру Путей Сообщенія: 1) дѣлать, по соглашенію съ Министромъ Финансовъ, распоряженія о включеніи въ списокъ желѣзныхъ дорогъ, подчиняемыхъ дѣйствию означенной въ статьѣ I конвенціи, русскихъ желѣзныхъ дорогъ, не внесенныхъ въ сей списокъ, или объ исключеніи изъ оного значащихся въ немъ русскихъ желѣзныхъ дорогъ; 2) входить отъ имени Россійскаго Правительства въ непосредственныя сношенія по дѣламъ, касающимся международной перевозки грузовъ по желѣзнымъ дорогамъ, съ центральнымъ бюро, имѣющимъ быть образованнымъ въ г. Бернѣ.

VII. Общій уставъ Россійскихъ желѣзныхъ дорогъ дополнить слѣдующимъ правиломъ:

„Русскія желѣзныя дороги обязаны представлять проекты соглашеній ихъ съ иностранными желѣзными дорогами по предме-

в предметіе международнаго przewozu ładunków drogami żelaznemi, *uchwaliła zdanie*:

I. Podpisana w m. Bernie d. 2 (14) Października 1890 roku przez delegatów rządu Rosyjskiego konwencyę w przedmiocie międzynarodowego przewozu ładunków drogami żelaznemi przyjąć w zasadzie w całości.

II. Poruczyć Ministrowi Spraw Zagranicznych przedstawić tekst francuski rzeczonej konwencyi do Najwyższej ratyfikacyi JEGO CESARSKIEJ MOŚCI.

III. Uznać dla dróg żelaznych rosyjskich za obowiązujące urządzenie, na żądanie Ministra Dróg Komunikacyi, komunikacyi bezpośredniej z drogami żelaznemi zagranicznymi.

IV. Zakomunikować w imieniu rządu rosyjskiego Radzie federacyjnęj Szwajcarskiej sporządzony przez Ministerium Dróg Komunikacyi spis dróg żelaznych rosyjskich, do których stosuje się konwencya (art. I).

V. Włożyć na drogi żelazne rosyjskie, do których stosuje się konwencya co do międzynarodowego przewozu ładunków, obowiązek wypłaty części rozchodów na utrzymanie biura centralnego Berneńskiego, przypadającą na nie, stosownie do oddziału 3 artykułu 1 postanowienia o utworzeniu rzeczonego biura, z tém zastrzeżeniem, ażeby przypadająca na poczet téj wypłaty suma była rozdzielona przez Ministra Dróg Komunikacyi pomiędzy poszczególne drogi żelazne, odpowiednio do ich przestrzeni.

VI. Poruczyć Ministrowi Dróg Komunikacyi: 1) wydawać, po porozumieniu się z Ministrem Finansów, rozporządzenia co do włączenia do spisu dróg żelaznych, do których stosuje się wspomniana w artykule I konwencya dróg żelaznych rosyjskich, nie wniesionych na tę listę, albo co do wykreślenia zamieszczonych w niej dróg żelaznych rosyjskich; 2) porozumiewać się bezpośrednio w imieniu rządu rosyjskiego w sprawach, dotyczących międzynarodowego przewozu ładunków drogami żelaznemi, z biurem centralnem, które ma być utworzone w m. Bernie.

VII. Ustawę ogólną dróg żelaznych rosyjskich uzupełnić przepisem następującym:

„Drogi żelazne rosyjskie obowiązane są przedstawiać projekty ugód swoich z innemi drogami żelaznemi w przedmiotach, wskaza-

тамъ, указаннымъ въ статьяхъ 9, 11 и 12 сего устава, на разсмотрѣніе Министровъ Путей Сообщенія и Финансовъ.

Означенныя соглашенія могутъ быть приводимы въ исполненіе по истеченіи одного мѣсяца со времени представленія проектовъ оныхъ названнымъ Министрамъ, если въ продолженіе этого срока со стороны Министра Путей Сообщенія не послѣдуетъ заявленія о несогласіи его или Министра Финансовъ съ предположеніями, содержащимися въ представленномъ проектѣ соглашенія. Въ послѣднемъ случаѣ приведеніе въ исполненіе проектированнаго соглашенія приостанавливается до рѣшенія вопроса совѣтомъ по желѣзнодорожнымъ дѣламъ“.

VIII. Въ дополненіе и измѣненіе статьи 571 устава гражданского судопроизводства постановить:

„Отводъ, основанный на обстоятельствахъ, означенныхъ въ пунктѣ 5 сей статьи, не можетъ быть предъявляемъ по дѣламъ, возникающимъ изъ международной перевозки грузовъ по желѣзнымъ дорогамъ“.

Подлинное мнѣніе подписано въ журналахъ Предсѣдателями и Членами.

(С. У. и Р. П. 1891 г., N. 75, Іюля 23-го).

*Высочайше утвержденное мнѣніе Государственнаго
Совѣта.*

135. О сохраненіи за учителями французскаго языка въ четырехъ-классныхъ прогимназіяхъ прежняго оклада содержанія.

3-го Іюня 1891 года.

Государственный Совѣтъ, въ Департаментѣ Государственной Экономіи и въ Общемъ Собраніи, рассмотрѣвъ представленіе Министра Народнаго Просвѣщенія, *мнѣніемъ положилъ:*

Годовые оклады содержанія, присвоенные дѣйствующими штатами четырехъ-классныхъ прогимназій преподавателямъ французскаго языка за девять недѣльныхъ уроковъ (675 руб. въ прогимна-

ныхъ въ статьяхъ 9, 11 и 12 нинѣшней ustawy до rozpoznania Ministrów Dróg Komunikacji i Finansów.

Wzmiankowane ugody mogą być wprowadzane w wykonanie po upływie miesiąca od czasu przedstawienia projektów tych ugód pomienionym Ministrom, jeżeli wciagu tego terminu ze strony Ministra Dróg Komunikacji nie będzie zawiadomienia, że on lub Minister Finansów nie zgadza się z propozycjami, zawartymi w przedstawionym projekcie ugody. W ostatnim razie wprowadzenie w wykonanie projektowanej ugody wstrzymuje się aż do zdecydowania kwestyi przez Radę do spraw dróg żelaznych.“

VIII. Uzupełniając i zmieniając art. 571 Ustawy postępowania sądowego cywilnego, postanowić:

„Ekscepcya, oparta na okolicznościach, wzmiankowanych w ustępie 5 niniejszego artykułu, nie może być zarzucana w sprawach wypływających z międzynarodowego przewozu ładunków drogami żelaznymi“.

Oryginał Zdania podpisali na protokołach Prezesi i Członkowie.

(Data publikacji: 23 Lipca).

*Najwyżej zatwierdzone Zdanie Rady
Państwa.*

135. O zachowaniu nauczycielom języka francuskiego w progimnazjach czteroklasowych dotychczasowego uposażenia.

3-go Czerwca 1891 r.

Rada Państwa, w Departamencie Ekonomii Państwowej i na Ogólném Zebraniu, rozpoznawszy przedstawienie Ministra Oświaty Publicznej, *uchwaliła zdanie:*

Uposażenie roczne, przywiązane podług obowiązujących etatów progimnazjów czteroklasowych do posad nauczycieli języka francuskiego za dziewięć lekcji tygodniowych (675 r. w progimna-

віяхъ Имперіи и 450 руб. въ прогимназіяхъ Варшавскаго учебнаго округа), оставить, при уменьшеніи числа сихъ уроковъ до восьми Высочайше разсмотрѣнная, 12 Іюня 1890 г., таблица числа недѣльных уроковъ въ гимназіяхъ), безъ измѣненія.

Подлинное мнѣніе подписано въ журналахъ Предсѣдателями и Членами.

(С. У. и Р. И. 1891 г., N. 75, Іюля 23-го).

*Высочайше утвержденное мнѣніе Государственнаго
Совѣта.*

136. О распространеніи на губерніи Царства Польскаго закона о наймѣ рабочихъ на фабрики, заводы и мануфактуры и о надзорѣ за заведеніями фабричной промышленности.

11-го Іюня 1891 г.

Государственный Совѣтъ, въ Соединенныхъ Департаментахъ Государственной Экономіи и Законовъ и въ Общемъ Собраніи, разсмотрѣвъ представленіе Министра Финансовъ, *мнѣніемъ положило:*

I. Въ дополненіе подлежащихъ узаконеній постановить:

Наемъ рабочихъ въ заведеніяхъ фабричной промышленности въ губерніяхъ: Варшавской, Калишской, Кѣлецкой, Ломжанской, Люблинской, Петроковской, Пюцкой, Радомской, Сувальской и Сѣдлецкой совершается на основаніи общихъ мѣстныхъ постановленій о личномъ наймѣ, съ дополненіями, изложенными въ статьяхъ 91—111 уст. промышл. (*) и съ нижеслѣдующими измѣненіями сихъ статей:

1) Заводскія или фабричныя управленія въ губерніяхъ Царства Польскаго обязаны, при наймѣ рабочихъ, требовать отъ нихъ предъявленія видовъ на жительство, согласно дѣйствующимъ въ краѣ особымъ на сей предметъ правиламъ.

(*) См. прибавленіе въ концѣ тома.

(Прин. издат.)

yach Cesarstwa i 450 r. w progimnazyach okręgu sądowego Warszawskiego) pozostawić, przy zmniejszeniu liczby godzin do ośmiu (Najwyżej zatwierdzona d. 12 Czerwca 1890 r. tablica liczby godzin tygodniowych w gimnazyach) bez zmiany.

Oryginał Zdania podpisali na protokołach Prezesi i Członkowie.

(Data publikacji: 23 Lipca).

*Najwyżej zatwierdzone Zdanie Rady
Państwa.*

136. O rozciągnięciu na gubernie Królestwa Polskiego prawa o najmie robotników do fabryk, zakładów i rękodzielni, tudzież o nadzorze nad zakładami przemysłu fabrycznego.

11-go Czerwca 1891 r.

Rada Państwa, w Połączonych Departamentach Ekonomii Państwowej i Praw i na Ogólném Zebraniu, rozpoznawszy przedstawienie Ministra Finansów, *uchwaliła zdanie:*

I. Uzupełniając i zmieniając odnośne prawa postanowić:

Najmowanie robotników w zakładach przemysłowo-fabrycznych w guberniach: Warszawskiej, Kaliskiej, Kieleckiej, Łomżyńskiej, Lubelskiej, Piotrkowskiej, Płockiej, Radomskiej, Suwalskiej i Siedleckiej odbywa się na zasadzie ogólnych praw miejscowych o najmie usług, z uzupełnieniami, wyłuszczone w artykułach 91—111 Ustawy przemysłowej (*) i z następującymi zmianami tych artykułów:

1) Administracye fabryk i zakładów w guberniach Królestwa Polskiego, obowiązane są, przy najmowaniu robotników, żądać od nich okazania dowodów na mieszkanie zgodnie z obowiązującymi w tym kraju specjalnymi w tym przedmiocie przepisami.

(*) Patrz dodatek na końcu tomu.

(Przyp. wyd.).

2) По прекращеніи договора о наймѣ и по полученіи отъ управленія завода или фабрики вида на жительство, рабочій обязанъ немедленно очистить занимаемую имъ квартиру въ фабричныхъ или особо нанятыхъ заводомъ или фабрикою, для помѣщенія рабочихъ, зданіяхъ.

II. Распространить на губерніи Варшавскую и Петроковскую дѣйствіе правилъ о надзорѣ за заведеніями фабрично-заводской промышленности и о взаимныхъ отношеніяхъ фабрикантовъ и рабочихъ (*) съ нижеслѣдующими измѣненіями:

1) Варшавское и Петроковское губерніи по фабричнымъ дѣламъ присутствія образуются въ составѣ, указанномъ въ статьѣ 49 уст. промышл. изд. 1887 г., причемъ члены отъ земскаго и городского управленій замѣняются: въ Варшавскомъ присутствіи—двумя членами отъ мѣстнаго мануфактурнаго комитета, а въ Петроковскомъ—двумя членами изъ мѣстныхъ фабрикантовъ и заводчиковъ. Лица эти утверждаются въ должностяхъ членовъ присутствій Министромъ Финансовъ, по представленію Варшавскаго генерал-губернатора.

2) Составъ Варшавскаго губернскаго по фабричнымъ дѣламъ присутствія, при разсмотрѣніи дѣлъ, относящихся до городскихъ фабрикъ и заводовъ, видоизмѣняется слѣдующимъ образомъ: председательство въ присутствіи возлагается на оберъ-полиціймейстера, а вице-губернатора замѣняетъ одинъ изъ помощниковъ оберъ-полиціймейстера.

III. Губерніи, входящія нынѣ въ составъ Варшавскаго фабричнаго округа, распредѣлить, въ отношеніи надзора за исполненіемъ законоположеній о работѣ и обученіи малолѣтнихъ, на два округа: Варшавскій и Петроковскій, съ отнесеніемъ къ первому—губерніи Варшавской, Плоцкой, Ломжинской, Сувалской и Сѣдлецкой, а ко второму—губерніи Петроковской, Радомской, Калишской, Кѣлецкой и Люблинской.

IV. Усилить существующій въ губерніяхъ Царства Польскаго составъ фабричной инспекціи для надзора за занятіями и обученіемъ малолѣтнихъ, работающих на заводахъ, фабрикахъ и мануфактурахъ, учрежденіемъ одной новой должности окружнаго фабричнаго инспектора (для Петроковскаго округа), и пяти новыхъ

(*) См. прибавленіе въ концѣ тома.

(Прип. изд.).

2) Po ustaniu umowy o najem i po otrzymaniu od administracyi fabryki lub zakładu dowodu na mieszkanie, robotnik jest obowiązany bezzwłocznie opróżnić lokal zajmowany przez niego w budynkach fabrycznych albo najętych specjalnie przez zakład lub fabrykę na pomieszczenie robotników.

II. Rozciągnąć na gubernie Warszawską i Piotrkowską moc obowiązującą przepisów o nadzorze nad zakładami przemysłowo-fabrycznymi tudzież o wzajemnych stosunkach fabrykantów i robotników (*) z następującemi zmianami:

1) Urzędy gubernialne do spraw fabrycznych w Warszawie i Piotrkowie tworzą się z osób, wskazanych w artykule 49 Ust. przem. wyd. z r. 1887; przyczém członków urzędów ziemskiego i miejskiego zastępują: w urzędzie Warszawskim—dwaj członkowie miejscowego komitetu rękodzielniczego, a w Piotrkowskim—dwaj członkowie z miejscowych fabrykantów. Osoby te zatwierdza na posadach członków urzędów Minister Finansów, na przedstawienie generał-gubernatora Warszawskiego.

2) Skład Warszawskiego urzędu gubernialnego do spraw fabrycznych przy rozpoznawaniu spraw odnoszących się do fabryk i zakładów miejskich zmienia się w sposób następujący: przewodniczenie w urzędzie powierza się ober-policmajstrowi, a wice-gubernatora zastępuje jeden z pomocników ober-policmajstra.

III. Gubernie, wchodzące obecnie w skład okręgu fabrycznego Warszawskiego rozdzielić pod względem nadzoru nad wykonywaniem praw o pracy i nauczaniu małoletnich na dwa okręgi: Warszawski i Piotrkowski, z zaliczeniem do pierwszego—gubernij: Warszawskiej, Płockiej, Łomżyńskiej, Suwalskiej i Siedleckiej, a do drugiego—gubernij: Piotrkowskiej, Radomskiej, Kaliskiej, Kieleckiej i Lubelskiej.

IV. Powiększyć istniejący w guberniach Królestwa Polskiego skład inspekcji fabrycznej do nadzoru nad zajęciami i nauczaniem małoletnich, pracujących w zakładach, fabrykach i rękodzielnich, przez utworzenie jednój nowej posady inspektora fabrycznego okręgowego (dla okręgu Piotrkowskiego) i pięciu nowych posad pomoc-

(*) Patrz dodatek na końcu tomu.

(Przyp. wyd.)

должностей помощников инспектора, на основаніяхъ, установленныхъ для такихъ же должностей Высочайше утвержденнымъ, 12 Іюня 1884 г., штатомъ инспекціи, предоставивъ Министру Финансовъ, по соглашенію съ Министромъ Внутреннихъ Дѣлъ, распредѣлить помощниковъ инспекторовъ по губерніямъ Варшавской и Петроковской.

V. Расходъ, потребный на содержаніе упомянутыхъ въ ст. IV новыхъ должностныхъ лицъ (13.000 р.), а также на разѣзды ихъ и на канцелярскіе расходы (6.500 руб.), въ размѣрѣ *девятнадцати тысячъ пяти сотъ* рублей въ годъ, вносить, начиная съ 1892 года, въ подлежащія подраздѣленія смѣты департамента торговли и мануфактуръ; въ текущемъ же году—покрыть этотъ расходъ, въ размѣрѣ, причитающемся по расчету времени, на счетъ кредита, назначеннаго на сей предметъ къ условному отпуску по дѣйствующей смѣтѣ названнаго департамента.

VI. Постановленія, изложенныя въ ст. I—III ввести въ дѣйствіе съ 1 Октября, замѣщеніе же указанныхъ въ ст. IV должностей произвести съ 1 Сентября 1891 г.

Полное мнѣніе подписано въ журналахъ Предсѣдателями и Членами.

(С. У. и Р. П. 1891 г., N. 75, Іюля 23-го).

*Высочайше утвержденное мнѣніе Государственнаго
Совѣта.*

137. О порядкѣ отчужденія и отдачи въ аренду, наемъ, либо въ заставное владѣніе, крестьянскихъ усадебъ и земель въ губерніяхъ Царства Польскаго, а равно о дробленіи сихъ имуществъ.

11 Іюня 1891 года.

Государственный Совѣтъ, въ Соединенныхъ Департаментахъ Законовъ, Государственной Экономіи и Гражданскихъ и Духовныхъ Дѣлъ и въ Общемъ Собраніи, рассмотрѣвъ представленіе Министра Внутреннихъ Дѣлъ о порядкѣ распоряженія усадьбами и землями

никѣвъ инспектора, на засадахъ, установленныхъ для такихъ самыхъ посадъ przez Najwyżej zatwierdzony d. 12 Czerwca 1884 r. *etat* inspekcji, поручая Министру Финансовъ, по porozumieniu się z Ministrem Spraw Wewnętrznych, rozdzielić pomocników inspektorów na gubernie Warszawską i Piotrkowską.

V. Rozchód, potrzebny na uposażenie wspomnianych w art. IV nowych urzędników (13.000 rub.), oraz na ich podróże i na rozchody kancelaryjne (6.500 rub.), w ilości *dziewiętnaście tysięcy pięćset* rubli rocznie, wnosić, poczynając od roku 1892, pod odpowiednie rubryki budżetu departamentu handlu i rękodzieł; zaś w roku bieżącym pokryć ten rozchód, w ilości przypadającej za czas odpowiedni, na rachunek kredytu, wyznaczonego na ten cel do warunkowego wydania podług obowiązującego budżetu rzeczzonego departamentu.

VI. Postanowienia, wyłączone w art. I—III, wprowadzić w wykonanie od 1 Października; zaś posady wskazane w art. IV obśadzić od 1 Września 1891 r.

Oryginał zdania podpisali na protokołach Prezesi i Członkowie.

(Data publikacyi: 23 Lipca).

*Najwyżej zatwierdzone Zdanie Rady
Państwa.*

137. O sposobie sprzedawania, wydzierżawiania lub oddawania w zastaw osad i gruntów włościańskich w guberniach Królestwa Polskiego, tudzież o dzieleniu tych majątków.

11-go Czerwca 1891 roku.

Rada Państwa, w Połączonych Departamentach Praw, Ekonomii Państwowej i Spraw Cywilnych i Duchownych i na Ogólném Zebraniu, rozpoznawszy przedstawienie Ministra Spraw Wewnętrznych o sposobie rozporządzania osadami i gruntami, zatwierdzonemi

Cz. 3. 1891.

5

укрѣпленными въ собственность крестьянъ губерній Царства Польскаго по актамъ земельного устройства (ликвидационнымъ табелямъ и даннымъ), *мытніемъ положили*:

1. Взаимныя дѣйствующихъ въ губерніяхъ Царства Польскаго постановленій о порядкѣ отчужденія и отдачи въ аренду, наемъ, либо въ заставное владѣніе, крестьянскихъ усадебъ и земель, а равно о дробленіи сихъ имуществъ, постановить слѣдующія правила:

1) Распоряженіе крестьянскими усадьбами и землями, внесенными въ акты поземельнаго устройства (ликвидационныя табели и данныя), подчиняется ограниченіямъ, указаннымъ въ нижеслѣдующихъ статьяхъ (2—17).

Примѣчаніе. Дѣйствіе сихъ ограниченій не распространяется на случаи отчужденія крестьянскихъ недвижимыхъ имуществъ подъ постройку утвержденныхъ правительствомъ желѣзныхъ дорогъ, для устройства гминныхъ управленій и на другія общественныя надобности.

2) Находящіеся на усадебной землѣ домъ и надворныя строенія не могутъ быть отчуждаемы, закладываемы или отдаваемы въ заставное владѣніе отдѣльно отъ усадебной земли. Но продажа сихъ зданій на сносъ не воспрещается.

3) За исключеніемъ случаевъ, означенныхъ въ статьѣ 14, приобрѣтать крестьянскія усадьбы и земли въ собственность, а равно брать ихъ въ заставное владѣніе или въ аренду дозволяется только слѣдующимъ лицамъ: а) крестьянамъ и мѣщанамъ-хлѣбопашцамъ губерній Царства Польскаго, значащимся въ ликвидационныхъ табеляхъ и данныхъ и нисходящимъ отъ нихъ потомкамъ; б) прочимъ жителямъ тѣхъ же губерній, признаваемымъ крестьянами или мѣщанами-хлѣбопашцами (ст. 4); в) уроженцамъ другихъ мѣстностей Имперіи, принадлежащимъ къ сельскому состоянию.

4) Изъ числа жителей губерній Царства Польскаго крестьянами и мѣщанами-хлѣбопашцами могутъ быть признаваемы, независимо отъ лицъ, означенныхъ въ пунктѣ а статьи 3, такія лица, которые занимаются земледѣліемъ и другими работами, имѣющими непосредственную связь съ сельскимъ хозяйствомъ, если при томъ они состоятъ въ русскомъ подданствѣ.

5) Лицамъ іудейскаго исповѣданія воспрещается приобрѣтеніе въ собственность крестьянскихъ усадебъ и земель, содержа-

яко własność włościan gubernij Królestwa Polskiego na mocy aktów organizacyi ziemskiej (tabeli likwidacyjnych i aktów nadawczych), *uchwaliła zdanie*:

1. Zamiast obowiązujących w guberniach Królestwa Polskiego postanowień o sposobie sprzedawania, wydzierżawiania lub oddawania w zastaw osad i gruntów włościańskich, tudzież o dzieleniu tych majątków, postanowić przepisy następujące:

1) Rozporządzanie osadami i gruntami włościańskimi, wniesionemi do aktów organizacyi ziemskiej (tabeli likwidacyjnych i aktów nadawczych), podlega ograniczeniom, wskazanym w artykułach następujących (2—17).

Uwaga. Ograniczenia te nie stosują się do wypadków wyłączenia nieruchomości włościańskich pod budowę zatwierdzonych przez rząd dróg żelaznych, pod budowę zarządów gminnych i na inne potrzeby publiczne.

2) Znajdujące się na gruncie osady dom i budowle nie mogą być sprzedawane, obciążane lub oddawane w posiadanie tytułem zastawu oddzielnie od gruntu. Lecz sprzedawać tych budynków dla zniesienia onych nie zabrania się.

3) Z wyjątkiem wypadków, wzmiankowanych w artykule 14, nabywać osady i grunta włościańskie na własność, jak również brać je w zastaw lub dzierżawę pozwala się tylko osobom następującym: а) włościanom i mieszczanom-rolnikom gubernij Królestwa Polskiego, zapisanym do tabeli likwidacyjnych i aktów nadawczych, tudzież zstępным tychże potomkom; б) innym mieszkańcom tych samych gubernij, uznawanym za włościan lub mieszczan-rolników (art. 4); c) osobom urodzonym w innych miejscowościach Cesarstwa, należącym do stanu włościańskiego.

4) Z liczby mieszkańców gubernij Królestwa Polskiego za włościan i mieszczan-rolników mogą być uznawane, niezależnie od osób, wzmiankowanych w ustępie a artykułu 3, takie osoby, które zajmują się rolnictwem i innymi robotami, mającemi bezpośredni związek z gospodarstwem rolném, jeżeli przytém są poddanymi rosyjskiemi.

5) Osobom wyznania mojżeszowego zabrania się nabywać na własność osady i grunta włościańskie, dzierżawić je lub posiadać ty-

не таковыхъ въ арендѣ, заставное владѣніе оными и всякое иное, отдѣльное отъ права собственности, владѣніе и пользованіе означенными имуществами, въ какой бы то ни было формѣ и на какихъ бы то ни было, допускаемыхъ общими или мѣстными законами, основаніяхъ, а равно завѣдываніе тѣми же имуществами въ качествѣ повѣренныхъ или управляющихъ.

6) Въ случаѣ совершенія договора аренды крестьянскихъ усадьбъ и земель нотаріальнымъ порядкомъ, наниматель обязанъ предъявить нотаріусу: или а) засвидѣтельствованную установленнымъ порядкомъ выписку изъ актовъ поземельнаго устройства (ликвидационныхъ таблицей и данныхъ), если онъ значится въ сихъ актахъ; или б) засвидѣтельствованную установленнымъ порядкомъ выписку изъ актовъ поземельнаго устройства (ликвидационныхъ таблицей и данныхъ), въ которыхъ значится предокъ нанимателя, если послѣдній происходитъ отъ лица, внесеннаго въ означенные акты, а равно выписку или выписки изъ актовъ гражданскаго состоянія, удостоверяющія происхождение нанимателя отъ сего предка по прямой нисходящей линіи; или в) свидѣтельство подлежащаго, по мѣсту жительства нанимателя, гминнаго войта или городского магистрата о томъ, что наниматель признается крестьяниномъ или мѣщаниномъ-хлѣбопашцемъ, состоитъ въ рускомъ подданствѣ и не принадлежитъ къ іудейскому исповѣданію, — если наниматель, будучи жителемъ губерній Царства Польскаго, не удовлетворяетъ условіямъ, означеннымъ въ пунктѣ а статьи 3; или же г) подлинное увольнительное свидѣтельство, выданное нанимателю на водвореніе въ губерніяхъ Царства Польскаго для постоянного жительства, или удостовѣреніе начальства, которому представлено означенное свидѣтельство для разрѣшенія дѣла о перечисленіи нанимателя въ постоянные жители названныхъ губерній, или паспортъ, либо видъ нанимателя, если таковымъ является лицо сельскаго состоянія изъ уроженцевъ Имперіи.

7) За исключеніемъ лицъ, означенныхъ въ пунктахъ а и б статьи 3, всякій, желающій приобрѣсти въ собственность или взять въ заставное владѣніе крестьянскую усадьбу либо землю, обязанъ заявить о семъ подлежащему, по мѣсту своего жительства, комиссару по крестьянскимъ дѣламъ и при этомъ представить послѣднему выписъ изъ книгъ народонаселенія о своемъ подданствѣ и состояніи, засвидѣтельствованную мѣстнымъ, по жи-

телемъ заставу; забранія сія również tym osobom wszelkie inne odzielne od prawa własności posiadanie rzeczonych majątków i użytkowanie z nich, w jakiegokolwiek bądź formie i na jakiegokolwiek bądź zasadach przez miejscowe prawa dozwolonych, jak również zawiadywanie temi majątkami w charakterze pełnomocników lub zarządców.

6) Wrazie zawierania umowy notaryalnej co do dzierżawy osad i gruntów włościańskich, biorący w dzierżawę powinien przedstawić notaryuszowi: albo a) poświadczony w ustanowiony sposób wypis z aktów organizacyi ziemskiej (tabeli likwidacyjnych i aktów nadawczych), jeżeli jest zapisany w tych aktach; albo poświadczony w ustanowiony sposób wypis z aktów organizacyi ziemskiej (tabeli likwidacyjnych i aktów nadawczych), w których jest wzmiankowany przodek biorącego w dzierżawę, jeżeli ten ostatni pochodzi od osoby wniesionej do tych aktów, oraz wypis albo wypisy z aktów stanu cywilnego, poświadczające pochodzenie biorącego w dzierżawę od tego przodka w prostej linii zstępnej; albo c) świadectwo właściwego, podług miejsca zamieszkania biorącego dzierżawę, wójta gminy albo magistratu miasta co do tego, że biorący w dzierżawę uważa się za włościanina albo mieszczanina-rolnika, jest poddanym rosyjskim i nie należy do wyznania mojżeszowego, — jeżeli biorący w dzierżawę, będąc mieszkańcem Królestwa Polskiego, nie czyni zadość warunkom, wzmiankowanym w ustępie a artykułu 3; albo też d) oryginalne świadectwo zwalniające, wydane biorącemu w dzierżawę na osiedlenie w guberniach Królestwa Polskiego dla stałego zamieszkania, lub poświadczenie zwierzchności, której przedstawiono rzeczzone świadectwo dla rozstrzygnięcia sprawy zaliczenia go do stałych mieszkańców pomienionych gubernij, albo paszport lub dowód na mieszkanie biorącego w dzierżawę, jeżeli nim jest włościanin urodzony w Cesarstwie.

7) Z wyjątkiem osób, wzmiankowanych w ustępach a i c artykułu 3, każdy, kto sobie życzy nabyć na własność albo wziąć w zastaw osadę lub grunt włościański, obowiązany jest oświadczyć o tém właściwemu, podług miejsca swojego zamieszkania, komisarzowi włościańskiemu, a przytém przedstawić ostatniemu wypis z księgi ludności co do swojego poddaństwa i stanu, poświadczony przez miejscowego, podług miejsca zamieszkania proszącego, wójta gminy lub

тельству просителя, гминным войтомъ или городскимъ магистратомъ. Если проситель принадлежит къ составу сельского или посадскаго общества, то, кромѣ упомянутой выписи, онъ обязанъ представить комиссару приговоръ схода сего общества о томъ, что, по своему происхожденію и роду занятій, онъ можетъ быть признанъ крестьяниномъ или мѣщаниномъ-хлѣбопашцемъ.

8) Комиссаръ по крестьянскимъ дѣламъ, по разсмотрѣніи представленныхъ ему документовъ (ст. 7) и соображеніи ихъ съ собранными имъ свѣдѣніями, или выдаетъ просителю свидѣтельство, удостоверяющее право его на приобрѣтеніе и принятіе въ заставное владѣніе крестьянскихъ усадьбъ и земель, или отказываетъ въ выдачѣ означеннаго свидѣтельства, съ изложеніемъ причинъ отказа.

9) Постановленіе комиссара объ отказѣ въ выдачѣ свидѣтельства (ст. 8) можетъ быть обжаловано, въ мѣсячный срокъ, губернскому по крестьянскимъ дѣламъ присутствію. Рѣшенія присутствія по дѣламъ сего рода признаются окончательными.

10) Договоры объ отчужденіи или отдачѣ въ заставное владѣніе крестьянскихъ усадьбъ и земель должны быть совершаемы нотаріальнымъ порядкомъ.

11) При совершеніи означенныхъ въ предыдущей статьѣ договоровъ, приобрѣтатель имущества или принимающій оное въ заставное владѣніе, буде не принадлежитъ къ числу лицъ, указанныхъ въ пунктахъ *a* и *c* статьи 3, обязанъ представить нотаріусу свидѣтельство, выданное ему комиссаромъ по крестьянскимъ дѣламъ на основаніи статьи 8 сихъ правилъ. Взамѣнъ сего свидѣтельства, лица, внесенныя въ акты поземельнаго устройства, и потомки ихъ предъявляютъ нотаріусу документы, упомянутые въ пунктахъ *a* и *b* статьи 3, а сельскіе обыватели изъ уроженцевъ Имперіи — документы, означенные въ пунктѣ *g* той-же статьи.

Примѣчаніе. Свидѣтельства о принадлежности къ крестьянскому состоянію, выданныя гминными войтами до изданія настоящихъ правилъ, сохраняютъ свою силу лишь на предметъ совершения нотаріальныхъ актовъ объ арендѣ крестьянскихъ недвижимыхъ имуществъ.

12) Въ нотаріальныхъ актахъ объ отчужденіи или отдачѣ въ заставное владѣніе либо въ аренду, крестьянскихъ усадьбъ и земель должны быть поименованы документы, предъявленные нотаріусу, на основаніи статей 6 и 11, съ указаніемъ, когда имен-

magistrat miasta. Jeżeli proszący należy do składu gminy wiejskiej lub osadniczej, to, prócz wspomnianego wypisu, obowiązany jest przedstawić komisarzowi uchwałę zebrania téj gminy co do tego, że, podług swojego pochodzenia i rodzaju zajęć, może być uznany za włościanina lub mieszczanina-rolnika.

8) Komisarz włościański, po rozpoznaniu przedstawionych mu dokumentów (art. 7) i porównaniu ich z zebranymi przez siebie wiadomościami, albo wydaje proszącemu świadectwo, stwierdzające jego prawo do nabycia i wzięcia w zastaw osad i gruntów włościańskich, albo odmawia wydania tego świadectwa, z wyłączeniem przyczyn odmowy.

9) Na postanowienie komisarza, odmawiające wydania świadectwa, można znosić skargę, w terminie miesięcznym, do urzędu gubernialnego do spraw włościańskich. Decyzje urzędu w sprawach tego rodzaju uznają się za ostateczne.

10) Umowy co do sprzedaży lub oddania w zastaw osad i gruntów włościańskich powinny być zawierane notyralnie.

11) Przy zawieraniu wzmiankowanych w poprzedzającym artykule umów nabywca majątku lub biorący tenże w zastaw, jeżeli nie należy do osób wskazanych w ustępach *a* i *c* artykułu 3, powinien przedstawić notaryuszowi świadectwo, wydane mu przez komisarza włościańskiego na zasadzie artykułu 8 niniejszych przepisów. Zamiast tego świadectwa, osoby wniesione do akt organizacyi ziemskiej i potomkowie tychże przedstawiają notaryuszowi dokumenty, wzmiankowane w ustępach *a* i *b* artykułu 6; zaś obywatele więcej urodzeni w Cesarstwie — dokumenty wzmiankowane w ustępie *d* tegoż artykułu.

Uwaga. Świadectwa przynależności do stanu włościańskiego, wydane przez wójtów gmin przed wydaniem niniejszych przepisów, mają znaczenie tylko do sporządzenia aktów notaryalnych dotyczących dzierżawy nieruchomości włościańskich.

12) W aktach notaryalnych, dotyczących sprzedaży, oddania w zastaw lub wydzierżawienia osad i gruntów włościańskich, powinny być wymienione dokumenty, przedstawione notaryuszowi na zasadzie artykułów 6 i 11, ze wskazaniem, kiedy mianowicie i za ja-

но и за какимъ номеромъ упомянутые документы значатся выданными или засвидѣтельствованными. Изъ числа сихъ документовъ свидѣтельства гминнаго войта или городского магистрата (ст. 6 п. 6) и комиссара по крестьянскимъ дѣламъ (ст. 11) остаются при дѣлахъ нотариуса.

13) Заимодавцами и залогопринимателями крестьянъ могутъ быть лица всѣхъ званий и состояній, съ соблюденіемъ лишь установленныхъ настоящими правилами ограниченій относительно заставнаго владѣнія крестьянскими усадьбами и землями. Крестьянамъ не возбраняется обезпечивать въ ипотечномъ порядкѣ заключаемые ими займы своими усадьбами и землями. Но если крестьянская усадьба подлежитъ публичной продажѣ за долги, то къ участию въ торгѣ допускаются только лица, предъявившія требуемые статьею 11 документы. Продажа усадьбы лицу, не представившему къ торгу означенныхъ документовъ признается недѣйствительною и, въ такомъ случаѣ, усадьба назначается въ продажу вторично, причемъ производившее первый торгъ должностное лицо ствѣтствуетъ за недовыручку той суммы, за которую была продана усадьба при первой публичной продажѣ, признанной недѣйствительною вслѣдствіе его упущенія.

14) Въ порядкѣ наслѣдованія по закону крестьянскія усадьбы и земли могутъ поступать въ собственность лицъ, не пользующихся вообще, за силою статей 3 и 5, правомъ приобрѣтать сіи имущества. Равнымъ образомъ, такія усадьбы и земли могутъ переходить къ означеннымъ лицамъ по завѣщанію или въ силу акта даренія на случай смерти, но въ этихъ случаяхъ наслѣдникъ или одаренный обязанъ въ теченіи года со дня открытія наслѣдства или полученія дара, продать полученное имущество лицу, имѣющему право приобрѣсти оное. При неисполненіи сего условія, имущество подвергается, по предвареніи о томъ владѣльца, публичной продажѣ на основаніяхъ, указанныхъ въ предъидущей етатѣ, а вырученная отъ продажи сумма выдается владѣльцу за вычетомъ издержекъ.

15) При отчужденіи крестьянскихъ усадебныхъ и иныхъ земельныхъ участковъ и совершеніи всякаго рода актовъ, до нихъ относящихся, кромѣ договоровъ аренды, означенные участки могутъ быть дѣлимы на части, съ тѣмъ: а) чтобы остающееся при усадьбѣ владѣльца пространство земли было не менѣе шести морговъ новопольской мѣры, и б) чтобы каждая часть, на которую

ким номеромъ взмiankowane документы zostały wydane lub poświadczane. Z pomiędzy tych dokumentów świadectwa wójta gminy lub magistratu miasta (art. 6 ust. 6) i komisarza włościańskiego (art. 11) pozostawiają się przy aktach notaryusza.

13) Wierzycielami i zastawobiorcami włościan mogą być osoby wszelkich powołań i stanów, z zachowaniem jedynie ustanowionych przez niniejsze przepisy ograniczeń co do posiadania tytułem zastawu osad i gruntów włościańskich. Nie zabrania się włościanom zabezpieczać hipotecznie zaciąganych pożyczek na swoich osadach i gruntach. Lecz jeżeli osada włościańska wystawiona jest na sprzedaż za długi, to do udziału w licytacji dopuszczają się tylko osoby, które okazały wymagane w artykule 11 dokumenty. Sprzedaż osady osobie, która nie przedstawiła do licytacji wzmiankowanych dokumentów, uznaje się za nieważną i w takim razie osada wystawia się na sprzedaż powtórnie; przytem urzędnik, dopełniający pierwszej licytacji, odpowiada za niedobór sumy, za jaką była sprzedana osada przy pierwszej sprzedaży publicznej, uznanej za nieważną wskutek jego opuszczenia.

14) W drodze dziedziczenia z prawa osady i grunta włościańskie mogą przechodzić na własność osób nie mających wogóle, na zasadzie artykułów 3 i 5, prawa nabywania tych majątków. Podobnie osady i grunta takie mogą przechodzić do tych osób z mocy testamentu lub darowizny na wypadek śmierci, lecz w takim razie spadkobierca lub obdarowany obowiązany jest w ciągu roku od dnia otwarcia spadku lub otrzymania daru, sprzedać otrzymany majątek osobie mającej prawo go nabyć. Wrazie niespełnienia tego warunku majątek po uprzedzeniu o tém właściciela, wystawia się na sprzedaż publiczną na zasadach wskazanych w poprzedzającym artykule, a otrzymana ze sprzedaży suma wydaje się właścicielowi po potrąceniu wydatków.

15) Przy sprzedaży gruntów włościańskich osadniczych i innych i zawieraniu wszelkiego rodzaju aktów do nich odnoszących się, oprócz umowy dzierżawy, wzmiankowane grunta mogą być dzielone na części, z tém zastrzeżeniem: a) ażeby pozostająca przy osadzie właściciela przestrzeń gruntu wynosiła najmniej sześć morgów miary nowopolskiej i b) ażeby każda część, na którą grunt się dzieli, sa-

участокъ дѣлится, сама по себѣ или въ соединеніи со смежною землею лица, во владѣніе котораго она поступаетъ, заключала въ себѣ не менѣе того же пространства.

16) Смежные крестьянскіе усадебные участки одного и того же владѣльца признаются однимъ участкомъ и подлежатъ дѣйствию правила статьи 15.

17) Акты и договоры о крестьянскихъ усадьбахъ и земляхъ, заключенные съ нарушеніемъ постановленій предъидущихъ статей 1—16, признаются недействительными. Въ сихъ случаяхъ, усадьба или земля, неправильно отчужденная, возвращается прежнему владѣльцу, а имущества, сданныя незаконно въ аренду, наемъ или заставное владѣніе, поступаютъ обратно во владѣніе ихъ собственника. Лицо, которому имущество возвращено на сихъ основаніяхъ, обязано возвратить другой сторонѣ полученную отъ нея сумму. Если возвращеніе имущества почему либо невозможно, то оно подлежитъ публичной продажѣ, съ соблюденіемъ порядка, указаннаго въ статьѣ 13.

18) Надзоръ за исполненіемъ приведенныхъ выше постановленій (ст. 1—17) возлагается на учрежденія по крестьянскимъ дѣламъ. О случаяхъ нарушенія сихъ постановленій должностныя лица и правительственныя учрежденія обязаны сообщать подлежащимъ комиссарамъ по крестьянскимъ дѣламъ.

19) Дѣла о нарушеніи правилъ объ отчужденіи, отдачѣ въ заставное владѣніе, въ аренду, либо въ наемъ, и о дробленіи крестьянскихъ усадебъ и земель подчиняются вѣдѣнію гминныхъ судовъ и начиваются ими какъ вслѣдствіе просьбы о томъ заинтересованныхъ лицъ, такъ и по требованіямъ учреждений по крестьянскимъ дѣламъ, либо чиновъ прокурорскаго надзора.

20) Постановленіями статей 1—19 не отмѣняются: а) Высочайшее повелѣніе 6 Апрѣля 1873 г. объ освобожденіи городскихъ и посадскихъ жителей въ губерніяхъ Царства Польскаго отъ временныхъ ограниченій въ правѣ распоряженія недвижимою собственностью, приобрѣтенною на основаніи Высочайшихъ указовъ 19-го Февраля 1864 г. и 28 Октября 1866 г.; б) Высочайшее повелѣніе 14 Декабря 1875 г. о поземельныхъ правахъ владѣльцевъ усадебъ въ селеніяхъ, расположенныхъ около Ново-Георгиевской крѣпости, и в) Высочайше утвержденное 12 Декабря 1877 г. положеніе Комитета по дѣламъ Царства Польскаго о правахъ поселившихся

ма в собіе albo w połączeniu z gruntem sąsiednim osoby, w której posiadanie przechodzi, zawierała w sobіе najmniej taką przestrzeń.

16) Graniczące ze sobą grunta osadnicze włościańskie jednego i tego samego właściciela uważają się za jeden kawałek i stosuje się do nich przepis zawarty w artykule 15.

17) Akty i umowy w przedmiocie osad i gruntów włościańskich, zawarte z naruszeniem postanowień, zawartych w poprzedzających artykułach 1—16, uznają się za nieważne. W takim razie osada lub grunta, nieprawidłowo sprzedane, zwracają się poprzedniemu właścicielowi, a majątki, nieprawnie wydierżawione lub oddane w zastaw, powracają w posiadanie ich właściciela. Osoba, której majątek został zwrócony na tych zasadach, obowiązana jest zwrócić drugiej stronie otrzymaną od niej sumę. Jeżeli zwrot majątku z jakiegokolwiek bądź powodu nie jest możebny, to tenże wystawia się na sprzedaż z zachowaniem porządku, wskazanego w artykule 13.

18) Nadzór nad wykonaniem przytoczonych wyżej postanowień (art. 1—17) powierza się instytucjom do spraw włościańskich. O wypadkach naruszenia tych postanowień urzędnicy i władze rządowe obowiązani są komunikować właściwym komisarzom włościańskim.

19) Dla spraw o naruszenia przepisów dotyczących sprzedaży, oddawania w zastaw lub dzierżawę oraz dzielenia osad i gruntów włościańskich właściwemi są sądy gminne. Sądy te rozpoczynają rzeczne sprawy tak wskutek prośby o to osób interesowanych, jak i na żądanie instytucyj do spraw włościańskich lub urzędu publicznego.

20) Postanowieniami zawartymi w artykułach 1—19 nie uchylają się: a) Najwyższy rozkaz z d. 6 Kwietnia 1873 r. o uwolnieniu mieszkańców miast i osad w guberniach Królestwa Polskiego od czasowych ograniczeń w prawie rozporządzania własnością nieruchomości, nabytą na zasadzie Najwyższych Ukazów z d. 19 Lutego 1864 roku i 28 Października 1866 r.; b) Najwyższy rozkaz z d. 14 Grudnia 1875 r. o prawach gruntowych osad włościańskich we wsiach położonych około twierdzy w Modlinie, i c) Najwyżej zatwierdzone d. 12 Grudnia 1872 r. postanowienie Komitetu do spraw Królestwa Polskiego o prawach osiedlonych w guberniach Królestwa Polskiego

въ губерніяхъ Царства Польскаго старообрядцевъ и единовѣрцевъ на отчужденіе отведенныхъ имъ по распоряженію правительства земель.

21) Министру Внутреннихъ Дѣлъ, по представленію состоящаго при земскомъ отдѣлѣ присутствія по крестьянскимъ дѣламъ губерній Царства Польскаго, предоставляется освобождать отъ установленныхъ настоящими правилами ограниченій тѣ крестьянскія усадьбы и земли, которыя расположены въ предѣлахъ городскихъ и посадскихъ территорій или примыкаютъ къ нимъ настолько, что оказываются необходимыми для расширенія городовъ и посадовъ.

II. Статью 108 Высочайшаго указа 19 Февраля (2 Марта) 1864 г. объ устройствѣ сельскихъ гминъ дополнить слѣдующимъ примѣчаніемъ:

„Приговоры сельскаго схода, постановляемые, по ходатайствамъ членовъ сельскаго общества, въ удостовѣреніи того, что означенные члены, по своему происхожденію и роду занятій, должны быть признаваемы крестьянами, — записываются въ особую книгу“.

III. Крестьянскія усадьбы и земли, поступившія до изданія настоящаго закона въ аренду къ лицамъ не удовлетворяющимъ требованіямъ статей 3 и 4 отдѣла I сего закона, оставить во владѣніи означенныхъ лицъ до истеченія сроковъ аренды, если сроки эти не превышаютъ двадцати лѣтъ. Если же договоръ объ арендѣ былъ заключенъ на срокъ болѣе двадцати лѣтъ или безсрочно, то упомянутыя имущества остаются въ пользованіи выѣвшихъ ихъ владѣльцевъ на двадцать лѣтъ, считая со дня изданія настоящаго закона, съ тѣмъ, чтобы ко времени истеченія этого срока они были возвращены во владѣніе собственниковъ или переданы во владѣніе другихъ арендаторовъ, отвѣчающихъ условіямъ статей 3 и 4 отдѣла I сего закона.

Подлинное мнѣніе подписано въ журналахъ Предсѣдателями и Членами.

(С. У. и Р. П. № 76, 1891 г., Іюля 26-го).

старовѣрцевъ и единовѣрцевъ до збыванія выдѣленныхъ имъ з полевенія рządu gruntów.

21) Ministrowi Spraw Wewnętrznych, na przedstawienie istniejącego przy oddziale ziemskim urzędu do spraw włościańskich gubernij Królestwa Polskiego, służy prawo uwalniać od ustanowionych w niniejszych przepisach ograniczeń te osady i grunta włościańskie, które położone są w obrębie terytoryów miast i osad, albo przylegają do nich o tyle, że okazują się niezbędnymi do rozszerzenia miast i osad.

II. Artykuł 108 Najwyższego Ukazu z d. 19 Lutego (2 Marca) 1864 r. o urządzeniu gmin wiejskich uzupełnić uwagą następującą:

„Uchwały gromadzkie, zapadające, naskutek prośby o to członków gromady, dla poświadczenia, że ci członkowie, podług swojego pochodzenia i rodzaju zajęć, powinni być uznawani za włościan, zapisują się do specjalnej księgi.“

III. Osady i grunta włościańskie, które przed wydaniem niniejszego prawa zostały wydzielone osobom, nieczyniącym zadość wymaganiom artykułów 3 i 4 oddziału I niniejszego prawa, pozostawić w posiadaniu tych osób, jeżeli terminu te nie przenoszą lat dwudziestu. Jeżeli zaś umowa dzierżawy była zawarta na termin dłuższy od lat dwudziestu albo na czas nieograniczony, to wspomniane majątki pozostawiają się w użytkowaniu obecnych ich właścicieli na lat dwadzieścia, licząc od dnia wydania niniejszego prawa, z tém zastrzeżeniem, ażeby po upływie tego terminu były zwrócone w posiadanie właścicieli lub oddane w posiadanie innych dzierżawców, odpowiadających warunkom wskazanym w artykułach 3 i 4 oddziału I niniejszego prawa.

Oryginał Zdania podpisali na protokołach Prezesi i Członkowie.

(Data publikacji: 26 Lipca).

*Распоряжение, объявленное Правительствующему
Сенату Министромъ Финансовъ.*

- 138.** О распространении правил приема въ государственную комиссію погашенія долговъ консолидированныхъ Россійскихъ 4% желѣзнодорожныхъ облигацій 1 и 2 серии съ выдачею взаменъ ихъ удостовѣреній именной записи—на консолидированныя Россійскія 4% желѣзнодорожныя облигаціи III серии.

По силѣ п. 3 Высочайшаго указа, на имя Министра Финансовъ, 30 Декабря 1890 г., даннаго о реализаціи консолидированныхъ Россійскихъ 4% желѣзнодорожныхъ облигацій III серии, опубликованныя въ № 46 Собранія узаконеній и распоряженій правительства отъ 3 Мая 1891 г. правила приема въ государственную комиссію погашенія долговъ консолидированныхъ Россійскихъ 4% желѣзнодорожныхъ облигацій 1 и 2 серий съ выдачею взаменъ ихъ удостовѣреній именной записи распространены Министромъ Финансовъ на вышеозначенныя консолидированныя Россійскія 4% желѣзнодорожныя облигаціи III серии.

О семъ Министръ Финансовъ, 8 Іюля 1891 г., донесъ Правительствующему Сенату, для опубликованія.

(С. У. и Р. П. 1891 г. № 76, Іюля 26-го).

Высочайше утвержденное положеніе Военнаго Совѣта.

- 139.** О снабженіи ратниковъ государственнаго ополченія нѣкоторыми предметами довольствія во время учебныхъ сборовъ.

Военный Совѣтъ, по разсмотрѣніи представленія главнаго интендантскаго управленія, о снабженіи ратниковъ государствен-

*Rozporządzenie, objawione Rządzącemu Senatowi przez
Ministra Finansów.*

- 138.** O rozciągnięciu przepisów—co do przyjmowania, do komisji państwowej amortyzacji długów konsolidowanych Rosyjskich 4% obligacji dróg żelaznych 1 i 2-jej seryi z wydawaniem zamiast nich świadectw zapisu imiennego—na konsolidowane Rosyjskie 4% obligacje dróg żelaznych III seryi.

Na mocy ust. 3 Najwyższego Ukazu, na imię Ministra Finansów danego d. 30 Grudnia 1890 roku, o realizacji konsolidowanych Rosyjskich 4% obligacji dróg żelaznych III seryi, opublikowane w Nrze 46 „Sobrania Uzakonienij i Rasporiazenij Prawitielstwa“ z d. 3-go Maja 1891 r. przepisy co do przyjmowania do komisji państwowej amortyzacji długów konsolidowanych Rosyjskich 4% obligacji dróg żelaznych 1 i 2-jej seryi, z wydaniem zamiast nich świadectw zapisu imiennego, Minister Finansów rozciągnął na wyżej wzmiankowane 4% obligacje dróg żelaznych III seryi.

O tém Minister Finansów 8 Lipca 1891 r. doniósł Rządzącemu Senatowi w celu opublikowania.

(Data publikacji: 26-go Lipca).

Najwyżej zatwierdzona Uchwała Rady Wojennej.

- 139.** O zaopatrzeniu wojaków obrony krajowej w niektóre przedmioty umontowania w czasie ćwiczeń wojskowych.

Rada Wojenna, po rozpoznaniu przedstawienia zarządu głównego intendenty o zaopatrzeniu wojaków obrony krajowej w nie-

наго ополченія нѣкоторыми предметами довольствія во время учебныхъ сборовъ, журналомъ 22 Мая 1891 г., положилъ:

1) Отпускъ ратникамъ на время учебныхъ сборовъ фуражекъ и погонь—отмѣнить, назначивъ имъ ружейные и поясные ремни, патронныя сумки (по одной на каждого ратника) и ополченскіе знаки, съ тѣмъ, чтобы оставлять послѣдніе въ собственность ратниковъ послѣ каждого сбора.

2) Заготовленіе ремней поясныхъ и къ винтовкамъ, а также патронныхъ сумокъ для пополненія ополченскихъ запасовъ, производить, ежегодно, въ размѣрѣ годовой части, по расчету сроковъ, назначенныхъ этимъ предметамъ вещевыми табелями, и тѣмъ-же способомъ, какимъ заготавливаются аммуниціи вещи на срочное довольствіе войскъ, съ отнесеніемъ расхода на сумму, ассигнуемую по § 13 интендантской смѣты, на учебные сборы ратниковъ ополченія.

3) Статью 20 Высочайше утвержденныхъ 17 Февраля 1890 г. временныхъ правилъ для учебныхъ сборовъ ратниковъ государственнаго ополченія измѣнить согласно прилагаемому проекту.

Положеніе это и проектъ измѣненія 20 ст. временныхъ правилъ для учебныхъ сборовъ ратниковъ государственнаго ополченія Высочайше утверждены 2 Іюня 1891 г.

На подлинномъ написано: „Высочайше утверждено“.
2 Іюня 1891 г.

Подписалъ:
Военный Министръ, генералъ-адъютантъ *Ванновскій*.

Проектъ измѣненія ст. 20 временныхъ правилъ для учебныхъ сборовъ ратниковъ государственнаго ополченія (приказъ по военному вѣдомству 1890 г. за № 56).

Предполагаемое измѣненіе.

Ст. 20. Каждому ратнику выдается поясной ремень съ бляхою, ремень къ винтовкѣ, по одной 30-ти патронной сумкѣ и ополченскій знакъ.

które przedmioty umontowania wczasie ćwiczeń wojskowych, protokołem z d. 22 Maja 1891 r. postanowił:

1) Wydawanie wojskom kaszkieców i szlif na czas ćwiczeń wojskowych uchylić, wyznaczając im rzemienie do broni i pasy, torby na patrony (po jednej na każdego wojaka) oraz znaki obrony krajowej, z tém zastrzeżeniem, ażeby ostatnie pozostawały własnością wojaków po każdych ćwiczeniach.

2) Rzemienie do pasów i do wintówek oraz torby na patrony, dla skompletowania zapasów obrony krajowej, przygotowywać corok w rozmiarach rocznych licząc podług terminów, jakie są wyznaczone dla tych przedmiotów w tabelach, i w taki sam sposób, w jaki przygotowują się rzeczy należące do amunicji na terminowe umontowanie wojsk, pokrywając rozchód z sumy asygnowanej podług § 13 budżetu intendatury na ćwiczenia wojskowe wojaków obrony krajowej.

3) Artykuł 20 Najwyżej zatwierdzonych d. 17 Lutego 1890 r. przepisów tymczasowych dla ćwiczeń wojskowych wojaków obrony krajowej zmienić zgodnie z załączonym projektem.

Postanowienie to i projekt zmiany art. 20 przepisów tymczasowych dla ćwiczeń wojskowych wojaków obrony krajowej Najwyżej zostały zatwierdzone d. 2 Czerwca 1891 r.

Na oryginale napisano: „Najwyżej zatwierdzone“.
2 Lipca 1891 r.

Podpisał:
Minister Wojny, Generał-Adjutant *Wannowski*.

Projekt zmiany art. 20 przepisów tymczasowych dla ćwiczeń wojskowych wojaków obrony krajowej (polecenie w wydziale wojskowym z roku 1890 № 56).

Projektowana zmiana.

Art. 20. Każdemu wojakowi wydaje się pas rzemienny z białą, rzemień do wintówki, po jednej torbie na 30 patronów i znak obrony krajowej.

Cz. 3. 1891.

По окончаніи учебнаго сбора, ополченскіе знаки выдаются ратникамъ въ полную собственность, а прочіе предметы остаются на мѣстахъ сбора, въ вѣдѣніи уѣздныхъ воинскихъ начальниковъ, для употребленія при послѣдующихъ учебныхъ сборахъ.

(С. У. и Р. П. 1891 г., N. 76, Іюля 26-го).

Именной Высочайшій Указъ.

140. О воспрещеніи отпуска за границу ржи въ зернѣ, ржаной муки и отрубей всякаго рода.

Указъ Правительствующему Сенату.

Изъ представленныхъ Намъ Министрами Государственныхъ Имуществъ, Финансовъ и Внутреннихъ Дѣлъ свѣдѣній, Мы, къ прискорбію Нашему, усмотрѣли, что въ текущемъ году произрастаніе ржи происходило во многихъ губерніяхъ при неблагоприятныхъ условіяхъ, опредѣлившихъ недородъ сего хлѣба, какъ зерномъ, такъ и соломой. Вслѣдствіе того и при оскуднѣніи запасовъ, отъ урожая въ прежнихъ лѣтъ сбереженныхъ, произошло быстрое и при томъ весьма неравномѣрное въ различныхъ мѣстностяхъ возвышеніе цѣнъ какъ на рожь, необходимую для народнаго продовольствія, такъ и на кормовыя для скота средства. Дабы въ возможной степени помочь народонаселенію постигнутыхъ неурожаемъ мѣстностей, приняты и принимаются, по повелѣнію Нашему, соотвѣтственные по различнымъ вѣдомствамъ мѣры.

Но какъ безпрепятственный вывозъ ржи и ржаной муки, составляющей главный предметъ народнаго продовольствія, а равно отрубей, необходимыхъ для пополненія недостатка въ кормѣ скота, несомнѣнно содѣйствовалъ бы дальнѣйшему возвышенію цѣнъ на сии продукты, то признали Мы нынѣ за благо:

1. Отпускъ за границу изъ портовъ Балтійскаго, Чернаго и Азовскаго морей и по Западной сухопутной границѣ ржи въ зернѣ, ржаной муки и отрубей всякаго рода съ 15 Августа сего 1891 года воспретить.

Po ukończeniu ćwiczeń wojskowych znaki obrony krajowej wydają się wojakom na zupełną własność, a pozostałe przedmioty pozostają się na miejscu, gdzie się odbywały ćwiczenia, pod zawiadywaniem naczelników wojennych powiatowych, do użytku przy następnych ćwiczeniach.

(Data publikacyi: 26 Lipca).

Imienny Ukaz Najwyższy.

140. O zakazie wywożenia za granicę żyta w ziarnie, mąki żytniej i wszelkiego rodzaju otrębów.

Ukaz do Rządzącego Senat.

Z przedstawionych Nam przez Ministrów Dóbr Państwa, Finansów i Spraw Wewnętrznych wiadomości, że smutkiem skonstatowaliśmy, że w roku bieżącym żyto rosło w wielu guberniach przy niepomyślnych warunkach, które spowodowały nieurodzaj zboża tak w ziarnie, jak i w słomie. Wskutek tego i wobec wyczerpania się запасów, oszczędzonych z urodzajów lat poprzednich, ceny żyta niezbędnego na wyżywienie ludności i na karm dla bydła szybko i przytém bardzo nierównomiernie podniosły się w różnych miejscowościach. Ażeby o ile można dopomóc ludności dotkniętej nieurodzajem miejscowości przedsięwzięto już i przedsiębiorą się z rozkazu Naszego odpowiednie w różnych wydziałach środki.

Gdy jednakże nietamowany wywóz żyta i mąki żytniej, stanowiącej główny przedmiot uprowiantowania ludności, tudzież otrębów, niezbędnych dla uzupełnienia braków w karmie bydła, niewątpliwie sprzyjałby dalszemu podnoszeniu się cen na te produkty, przeto uznaliśmy za pożyteczne:

1. Od 15 Sierpnia 1891 r. zabronić wywozu za granicę z portów morza Bałtyckiego, Czarnego i Azowskiego oraz przez granicę lądową zachodnią żyta w ziarnie, mąki żytniej i wszelkiego rodzaju otrębów.

2. Воспрещеніе сіе примѣнять къ тѣмъ изъ означенныхъ въ п. 1 хлѣбныхъ товаровъ, на кои до 15 Августа 1891 г. не будутъ выданы таможными отпускные документы.

3. Независимо отъ сдѣланныхъ уже по распоряженію Министрства Финансовъ значительныхъ пониженій платы за перевозку по желѣзнымъ дорогамъ хлѣба въ нуждающіяся мѣстности, предоставить Министру Внутреннихъ Дѣлъ принять по вѣренному ему вѣдомству мѣры къ облегченію сбыта хлѣба изъ мѣстностей, имѣющихъ излишки онаго, въ губерніи, въ ономъ нуждающіяся, и разрѣшить административнымъ и земскимъ органамъ вести дѣло покупки отъ землевладѣльцевъ хлѣба, потребнаго на обмененіе и продовольствіе, коммерческимъ способомъ.

4. Предоставить Министру Финансовъ разрѣшать окончательно всѣ сомнѣнія, могущія встрѣтиться по Министерству Финансовъ при исполненіи настоящаго Указа Нашего.

и 5. Предоставить Министрамъ Государственныхъ Имуществъ, Финансовъ и Внутреннихъ Дѣлъ, когда обстоятельства то дозволятъ, войти съ особымъ представленіемъ о разрѣшеніи отпуска за границу ржи, ржаной муки и отрубей всякаго рода.

Правительствующій Сенатъ не оставить къ приведенію сего Указа Нашего въ исполненіе сдѣлать надлежащее распоряженіе.

На подлинномъ Собственною ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА рукою подписано:

„АЛЕКСАНДРЪ“.

Въ Петергофѣ,
28-го Іюля 1891 года.

(С. У. и Р. П. 1891 г. N. 77, Іюля 30-го).

*Высочайше утвержденное мнѣніе Государственнаго
Совѣта.*

141. О служебныхъ правахъ медицинскихъ инспекторовъ въ губерніяхъ Царства Польскаго.

3-го Іюня 1891 г.

Государственный Совѣтъ, въ Соединенныхъ Департаментахъ

2. Zakaz ten zastosować do tych z wymienionych w ust. 1 towarów zbożowych, na które przed 15 Sierpnia 1891 roku nie będą wydane przez komory dokumenty celne.

3. Niezależnie od dokonanych już z polecenia Ministeryum Finansów znacznych obniżeń opłaty za przewóz drogami żelaznemi zboża do miejscowości w potrzebie będących, poruczyć Ministrowi Spraw Wewnętrznych przedsięwziąć w powierzonym mu wydziale środki, w celu ułatwienia zbytu zboża z miejscowości, mających zbytek onego, do gubernij, które go potrzebują i dozwolić organom administracyjnym i ziemskim skupować od właścicieli ziemskich zboże, potrzebne na posiewy i na wyżywienie, sposobem handlowym.

4. Poruczyć Ministrowi Finansów rozstrzyganie ostateczne wszelkich wątpliwości, jakie Ministeryum Finansów może napotkać przy wykonywaniu niniejszego Naszego Ukazu.

i 5. Poruczyć Ministrom Dóbr Państwa, Finansów i Spraw Wewnętrznych, gdy okoliczności na to pozwolą, wniesić oddzielne przedstawienie o dozwolenie wywozu za granicę żyta, maki żytniej i wszelkiego rodzaju otrębów.

Rządzący Senat nie zaniecha co do wprowadzenia w wykonanie niniejszego Naszego Ukazu należytego wydać rozporządzenia.

Na oryginale Własną JEGO CESARSKIEJ MOŚCI ręką podpisano:

„ALEKSANDER“.

W Peterhofie,
28-go Lipca 1891 roku.

(Data publikacyi: 30 Lipca).

*Najwyżej zatwierdzone Zdanie Rady
Państwa.*

141. O prawach służbowych inspektorów lekarskich w guberniach Królestwa Polskiego.

3 Czerwca 1891 roku.

Rada Państwa, w Połączonych Departamentach Praw i Eko-

Законовъ и Государственной Экономіи и въ Общемъ Собраніи, разсмотрѣвъ представленіе Министра Внутреннихъ Дѣлъ, *мнѣніе* положилъ:

I. Въ Высочайше утвержденныхъ 19 (31) Декабря 1866 г., штатахъ губернскихъ и уѣздныхъ управленій въ губерніяхъ Царства Польскаго сдѣлать слѣдующія измѣненія:

1) Должности медицинскаго инспектора присвоить V классъ по чинопроизводству, V разрядъ по штыю на мундиръ и окладъ годоваго содержанія въ *тысячу пятьсотъ* рублей.

2) Взамѣнъ суммъ на разѣзды, предоставить медицинскимъ инспекторамъ пользоваться при служебныхъ разѣздахъ прогонами деньгами на общемъ основаніи (примѣч. къ ст. 52 свод. зак., т. XIII, уст. врач., по прод. 1886 г.).

II. На покрытіе дополнительнаго расхода, вызываемаго увеличеніемъ содержанія медицинскихъ инспекторовъ въ губерніяхъ Царства Польскаго (отд. I ст. 1), отпускать изъ государственнаго казначейства ежегодно, начиная съ 1 Января 1892 г., по *три тысячи триста пятидесяти* рублей, съ зачетомъ въ эту сумму 2.000 рублей, ассигнуемыхъ нынѣ по статьѣ 1 параграфа 16 расходной смѣты Министерства Внутреннихъ Дѣлъ на разѣзды означенныхъ должностныхъ лицъ. Въ текущемъ же году на покрытіе упомянутого расхода обратить кредитъ въ 1.350 рублей, внесенный для сего къ условному отпуску по дѣйствующей смѣтѣ Министерства Внутреннихъ Дѣлъ.

Подлинное мнѣніе подписано въ журналѣ Предсѣдателемъ и Членами.

(С. У. и Р. II. 1891 г. № 77, Іюля 30-го).

nomii Państwowej i na Ogólném Zebraniu, rozpoznawszy przedstawienie Ministra Spraw Wewnętrznych, *uchwaliła zdanie*:

I. W Najwyżej zatwierdzonych d. 19 (31) Grudnia 1866 roku etatach zarządów gubernialnych i powiatowych w guberniach Królestwa Polskiego wprowadzić następujące zmiany:

1) Do posady inspektora lekarskiego przywazać V klasę podług rangi, V kategorię podług haftu na mundurze i uposażenie roczne w kwocie *tysiąc pięćset* rubli.

2) Zamiast funduszów na podróże, dozwolić inspektorom lekarskim korzystać, wrzcie podróży w interesach służby, z pieniędzy na przejazdu (progonów) na ogólnej zasadzie (uw. do art. 52 Sw. Zak. t. XIII, ust. lek., podług dal. e. z r. 1886).

II. Na pokrycie rozchodu dodatkowego, wywołanego powiększeniem uposażenia dla inspektorów lekarskich w guberniach Królestwa Polskiego (odd. I art. 1), wydawać ze Skarbu Państwa corok, poczynając od 1 Stycznia 1892 r., po *trzy tysiące trzysta pięćdziesiąt* rubli, z zaliczeniem do téj sumy 2000 rubli, asygnujących się obecnie podług pozycyi 1 paragrafu 16 budżetu rozchodów Ministerjum Spraw Wewnętrznych na podróże wspomnianych urzędników. Zaś w roku bieżącym na pokrycie rzeczzonego rozchodu użyć kredytu 1350 rubli, wniesionego w tym celu do warunkowego wydatkowania podług obowiązującego budżetu Ministerjum Spraw Wewnętrznych.

Oryginał Zdania podpisali na protokołach Prezes i Członkowie.

(Data publikacyi: 30 Lipca).

*Высочайше утвержденное мнѣніе Государственнаго
Совѣта.*

- 142.** О путевомъ довольствіи чиновъ вѣдомства путей сообщенія, при командировкахъ на казенныхъ пароходахъ.

14-го Іюня 1891 г.

Государственный Совѣтъ, въ Департаментѣ Государственной Экономіи и въ Общемъ Собраніи, рассмотрѣвъ представленіе Министра Путей Сообщенія, *мнѣніемъ положилъ:*

Въ дополненіе подлежащихъ узаконеній постановить:

Чины вѣдомства путей сообщенія, командируемые по дѣламъ службы получаютъ при проѣздахъ на казенныхъ пароходахъ, взаимѣнъ положенныхъ по закону путевыхъ пособій (св. зак. т. III, уст. о службѣ, изд. 1876 г., ст. 613, 617, 634, 652, 654 и 655), суточныхъ деньги въ слѣдующемъ размѣрѣ: занимающіе должности первыхъ четырехъ классовъ по 10 р., пятого и шестаго классовъ по 5 р. и прочіе чины—по 3 р. въ сутки.

Подлинное мнѣніе подписано въ журналахъ Предсѣдателями и Членами.

(С. У. и Р. II. 1891 г., N. 77, Іюля 30-го).

*Высочайше утвержденное мнѣніе Государственнаго
Совѣта.*

- 143.** О земельномъ устройствѣ крестьянъ-курпиевъ, поселенныхъ въ Остроленскомъ уѣздѣ, Ломжинской губерніи.

21-го Мая 1891 г.

Государственный Совѣтъ, въ Соединенныхъ Департаментахъ Законовъ, Государственной Экономіи и Гражданскихъ и Духовныхъ

*Najwyżej zatwierdzone Zdanie Rady
Państwa.*

- 142.** O uposażeniu podróżném urzędników wydziału dróg komunikacji, przy delegowaniu ich statkami parowymi skarbowymi.

14-go Czerwca 1891 r.

Rada Państwa, w Departamencie Ekonomii Państwowej i na Ogólném Zebraniu, rozpoznawszy przedstawienie Ministra Dróg Komunikacji, *uchwaliła zdanie:*

W uzupełnieniu odnosnych praw, postanowić:

Urzednicy wydziału dróg komunikacji, delegowani w interesach służby otrzymują, wrazie podróży statkami parowymi skarbowymi, zamiast ustanowionych w prawie zapomóg na podróże (sw. zak. t. III ust. o służb. wyd. z r. 1876, art. 613, 617, 634, 652, 654 i 655), dyety w następującej wysokości: zajmujący posady pierwszych czterech klas—po 10 r., piątój i szóstój klas—po 5 r. i pozostali urzednicy—po 3 r. na dobę.

Oryginał Zdania podpisali na protokółach Prezesi i Członkowie.

(Data publikacji: 30 Lipca).

*Najwyżej zatwierdzone Zdanie Rady
Państwa.*

- 143.** O urządzeniu gruntowém włościan-kurpiów, osiedlonych w powiecie Ostrołęckim, gubernii Łomżyńskiej.

21-go Maja 1891 r.

Rada Państwa, w Połączonych Departamentach Praw, Ekonomii Państwowej i Spraw Cywilnych i Duchownych i na Ogólném

Дѣлъ и въ Общемъ Собраніи, рассмотрѣвъ представленіе Министра Внутреннихъ Дѣлъ объ устройствѣ крестьянъ-курпиевъ, поселенныхъ среди казенныхъ лѣсовъ Пуши-Курпинской, Остроленкскаго лѣсничества, *мнѣніемъ положилъ*:

I. Въ дополненіе подлежащихъ узаконеній постановить слѣдующія правила о земельномъ устройствѣ крестьянъ-курпиевъ, поселенныхъ въ Остроленскомъ уѣздѣ, Ломжинской губерніи.

1. Крестьяне-курпии, вступившіе до изданія Высочайшаго указа 19 Февраля (2 Марта) 1864 г. въ пользованіе участками казенной земли изъ платежа особой денежной въ пользу казны повинности, въ видѣ аренды или штрафовъ, признаются собственниками сихъ участковъ. Последніе укрѣпляются за нынѣшними ихъ владѣльцами на основаніи статьи 14 сего указа и пункта 1 статьи II Высочайшаго повелѣнія 18 (30) Ноября 1865 г. о расширеніи предѣловъ вѣдомства гминныхъ судовъ и о порядкѣ укрѣпленія за крестьянами права поземельной собственности.

2. Крестьяне-курпии, не удовлетворяющіе условіямъ предъидущей (1) статьи и неимѣющіе надѣловъ, признанныхъ за ними въ собственность по даннымъ, почитаются безземельными и надѣляются землею въ размѣрѣ отъ 5 до 8 морговъ на каждого усадебника, смотря по семейному его положенію и качеству предоставляемой ему земли. Надѣлы эти отводятся изъ казенныхъ лѣсныхъ отпадковъ, а въ случаѣ необходимости—и изъ другихъ земельныхъ или лѣсныхъ угодій Остроленкскаго лѣсничества, на основаніи Высочайшихъ повелѣній: 7 (19) Марта 1866 г. о лѣсныхъ отпадкахъ, вошедшихъ при очиншеваніи казенныхъ имѣній въ составъ крестьянскихъ земель, и 21 Августа (2 Сентября) 1866 г. о надѣленіи безземельныхъ крестьянъ участками изъ казенныхъ и общихъ церковныхъ земель (ст. 764 пост. учр. ком.).

Примѣчаніе. При надѣленіи землею крестьянъ-курпиевъ, вступившихъ въ пользованіе казенными земельными участками изъ платежа арендныхъ или штрафныхъ денегъ послѣ изданія Высочайшаго указа 19 Февраля (2 Марта) 1864 г., мѣстные крестьянскія учрежденія должны принимать во вниманіе хозяйственное положеніе сихъ лицъ и, если не встрѣтятся затрудненій, отводить имъ надѣлы на занимаемыхъ ими нынѣ участкахъ.

3. Возникающіе между вѣдомствомъ государственныхъ имуществъ и крестьянами-курпиями, владѣющими надѣлами по даннымъ, споры о пространствѣ и границахъ сихъ надѣловъ разрѣ-

Zebraniu, rozpoznawszy przedstawienie Ministra Spraw Wewnętrznych o urządzeniu włościan-kurpiów osiedlonych wśród lasów skarbowych Puszczy-Korabiowskiej, leśnictwa Ostrołęckiego, *uchwaliła zdanie*:

I. Uzupełniając одноśne prawa, postanowić następujące przepisy o urządzeniu gruntowém włościan-kurpiów, osiedlonych w powiecie Ostrołęckim, gubernii Łomżyńskiej:

1. Włościanie-kurpie, którzy przed wydaniem Najwyższego Ukazu z d. 19 Lutego (2 Marca) 1864 roku objęli w użytkowanie grunta skarbowe z opłaty specjalnej powinności pieniężnej na rzecz skarbu, w formie dzierżawy lub kar, uznają się za właścicieli tych gruntów. Grunta te przepisują się na rzecz obecnych ich właścicieli na zasadzie artykułu 14 tego Ukazu i ustępu 1 artykułu II Najwyższego rozkazu z d. 18 (30) Listopada 1865 r. o rozszerzeniu zakresu władzy sądów gminnych i o sposobie zatwierdzania prawa własności ziemskiej włościan.

2. Włościanie-kurpie, nieczyniący zadość warunkom poprzedniego artykułu i niemający gruntów przyznanych im na własność z mocy aktów nadawczych, uznają się za bezrolnych i obdarowują się gruntami w ilości od 5-ciu do 8-miu morgów na każdego osadnika, stosownie do jego położenia rodzinnego oraz gatunku nadanego mu gruntu. Grunta te wydzielają im się z odpadków leśnych skarbowych, a wrazie konieczności—również z innych użytków rolnych lub leśnych leśnictwa Ostrołęckiego, na zasadzie Najwyższych rozkazów: z d. 7 (19) Marca 1866 r. o odpadkach leśnych, które przy oczyszczowaniu majątków skarbowych weszły w skład gruntów włościańskich, i z d. 21 Sierpnia (2 Września) 1866 roku o obdarowaniu włościan bezrolnych gruntami z gruntów skarbowych i ogólnych kościelnych (art. 764 post. kom. urzęd.).

Uwaga. Przy obdarowaniu gruntami włościan-kurpiów, którzy objęli w użytkowanie grunta skarbowe z opłaty dzierżawy lub kar po wydaniu Najwyższego Ukazu z d. 19 Lutego (2 Marca) 1864 roku, miejscowe instytucje włościańskie powinny uwzględniać położenie gospodarstwa tych osób i, jeżeli nie napotka trudności, wydzielać im grunta na zajmowanych przez nich obecnie kawałkach.

3. Spory o przestrzeń i granice nadanych gruntów, wynikające pomiędzy wydziałem dóbr Państwa a włościanami-kurpiami, rozstrzygają się podług faktycznego użytkowania tych osób z grun-

шаются по фактическому пользованию сихъ лицъ землею во время изданія Высочайшаго указа 19 Февраля (2 Марта) 1864 г., съ соблюденіемъ притомъ статьи 592 постановленій учредительнаго въ Царствѣ Польскомъ комитета о порядкѣ разбора дѣлъ о границахъ и Высочайше утвержденного 21 Мая 1876 г. положенія комитета по дѣламъ Царства Польскаго объ оставленіи въ вѣдѣніи учреждений по крестьянскимъ дѣламъ нѣкоторыхъ дѣлъ и о порядкѣ разсмотрѣнія жалобъ по установленію опеки и охраненію наслѣдствъ, кои поступаютъ въ означенныя учрежденія до открытія новыхъ судебныхъ установленій Варшавскаго округа.

4. Признанные въ собственность крестьянъ-курпій арендные и штрафные участки (ст. 1), а равно и укрѣпленные за крестьянами-курпіями по даннымъ надѣлы, послѣ разрѣшенія граничныхъ по симъ надѣламъ споровъ (ст. 3), измѣряются и наносятся на планъ. Межевыя работы сіи имѣютъ значеніе предварительныхъ и производятся упрощеннымъ способомъ.

5. Всѣ укрѣпленныя за крестьянами-курпіями земли, находящіяся въ чрезполосности съ казеннымъ владѣніемъ, подлежатъ обязательному разверстанію, на слѣдующихъ основаніяхъ:

а) При разверстаніи, крестьянамъ должны быть отведены земли, равныя по пространству и не худшія по качеству противъ отходящихъ отъ нихъ земель; при невозможности соблюденія послѣдняго условія, допускается отводъ земли по качеству однимъ классомъ ниже, но въ соотвѣтственно большемъ количествѣ.

б) Опредѣленіе качества разверстываемыхъ земель производится на основаніи классификаціи и поземельной оцѣнки, установленной для крестьянскихъ земель губерній Царства Польскаго инструкціею 23 Мая 1841 г. объ устройствѣ и очиншеваніи крестьянъ во Всемилоствѣйше пожалованныхъ имѣніяхъ.

в) При сравненіи разверстываемыхъ земель, кромѣ качества ихъ и относительнаго достоинства (п. б), принимаются въ соображеніе условія, дѣлающія владѣніе отходящими отъ крестьянъ землями болѣе или менѣе выгоднымъ, каковы: положеніе земли при водахъ, удобство путей сообщенія и т. п., причемъ утрата такихъ удобствъ должна влечь за собою соотвѣтственное увеличеніе выдѣляемой крестьянамъ земли. Независимо отъ сего, подобное же увеличеніе земли должно быть произведено въ видѣ вознагражденія и за тѣ временныя стѣсненія и убытки, которымъ крестьяне могутъ подвергнуться въ своемъ хозяйствѣ при разверстаніи, вслѣд-

тѣмъ въ то время изданія Высочайшаго Указа з д. 19 Лутега (2 Марца) 1864 г., з zachowaniem przytém artykułu 592 postanowień Komitetu Urządzającego w Królestwie Polskim o sposobie rozpoznawania spraw granicznych i Najwyżej zatwierdzonego d. 21 Maja 1876 roku postanowienia Komitetu do spraw Królestwa Polskiego o pozostawieniu pod zawiadywaniem instytucyj do spraw włościańskich niektórych spraw i o sposobie rozpoznawania skarg przy ustanawianiu opieki i zabezpieczeniu spadków, które będą oddane do tych instytucyj przed otwarciem sądów okręgu Warszawskiego.

4. [Uznane jako własność włościan-kurpiów grunta dzierżawne i karne (art. 1), jak również grunta zatwierdzone jako ich własność z mocy aktów nadawczych, po rozstrzygnięciu sporów granicznych co do nich (art. 3), mierzą się i wnoszą się na plan. Roboty miernicze mają znaczenie przygotowawczych i prowadzą się w sposób uproszczony.

5. Wszelkie, jako własność włościan-kurpiów zatwierdzone grunta, znajdujące się w szachownicy z posiadłościami skarbowemi, podlegają obowiązkowemu rozgraniczeniu na następujących zasadach:

a) Przy rozgraniczeniu powinny być wydzielone włościanom grunta równe co do przestrzeni i nie gorsze co do gatunku od gruntów, których się pozbawiają; wrazie niemożności zachowania tego warunku dozwala się wydzielać grunta co do gatunku o jedną klasę niższe, lecz w odpowiednio zwiększonej ilości.

b) Określenie gatunku rozgraniczonych gruntów odbywa się na zasadzie klasyfikacji i szacunku gruntowego, ustanowionych dla gruntów włościańskich gubernij Królestwa Polskiego w instrukcyi z d. 23 Maja 1841 r. o urządzeniu i oczyszczowaniu włościan w Najmiłościwiej darowanych majątkach.

c) Przy porównywaniu rozgraniczających się gruntów, oprócz gatunku ich i stosunkowej wartości (ust. b), uwzględniają się warunki, czyniące posiadanie gruntów, których włościanie pozbawiają się, więcej lub mniej korzystnym, jakoto: położenie gruntu przy wodzie, dogodne komunikacye i t. p.; przyczem utrata takich dogodności powinna prowadzić za sobą odpowiednie powiększenie wydzielanego włościanom gruntu. Niezależnie od tego, podobne również powiększenie przestrzeni nadanego gruntu winno być dokonane w formie wynagrodzenia za te czasowe ściśnienia i straty, którym gospodarstwa włościańskie uległy mogą przy rozgraniczeniu wskutek

ствіе необходимости снесенія строеній, обработки или удобренія участка, устройства на немъ водостокѣвъ, изгородей и т. п. или вслѣдствіе предстоящаго труда по обработкѣ участковъ, выдѣляемыхъ имъ изъ-подъ лѣса.

г) Отводимыя крестьянамъ, взаимно отходящихъ отъ нихъ участковъ, земли должны, по возможности, прилегать къ усадебной ихъ осѣдлости, а также къ остальнымъ принадлежащимъ имъ надѣламъ. Если выполненіе послѣдняго условія окажется затруднительнымъ, то къ надѣламъ должны быть проведены удобные прогоны или проѣзды.

д) Проекты разверстанія крестьянскихъ земель составляются, по каждому селенію отдѣльно, уполномоченными на то подлежащимъ начальствомъ чинами вѣдомства государственныхъ имуществъ, по предварительному совѣщанію ихъ объ общихъ основаніяхъ разверстанія съ комиссаромъ по крестьянскимъ дѣламъ. Проекты эти должны заключать въ себѣ: описаніе земель, имѣющихъ поступить къ крестьянамъ, съ указаніемъ пространства, качества и доходности сихъ земель и подробное объясненіе нестѣснительнаго для крестьянъ способа и срока перехода изъ старыхъ границъ въ новыя. Къ проекту должны быть приложены планъ и межевой реестръ какъ прежняго владѣнія крестьянъ, такъ и предполагаемаго. Если въ селеніи, земли котораго разверстанію, то послѣдніе также наносятся на планъ.

е) Предварительно разсмотрѣнія проекта (п. д) комиссаръ по крестьянскимъ дѣламъ предлагаетъ крестьянамъ окончить дѣло добровольнымъ соглашеніемъ; если же такового не состоится, то, по подробномъ разсмотрѣніи проекта и всѣхъ заявленій крестьянъ, онъ составляетъ о томъ установленнымъ порядкомъ протоколъ и представляетъ все производство, вмѣстѣ съ своимъ заключеніемъ, въ губернское по крестьянскимъ дѣламъ присутствіе.

ж) Губернское по крестьянскимъ дѣламъ присутствіе, разсмотрѣвъ проектъ съ участіемъ сторонъ, производитъ въ немъ, въ случаѣ надобности, измѣненія и затѣмъ или утверждаетъ проектъ или постановляетъ о дополненіи его. Жалобы на постановленія присутствія по дѣламъ сего рода приносятся состоящему при земскомъ отдѣлѣ Министерства Внутреннихъ Дѣлъ присутствію по крестьянскимъ дѣламъ губерній Царства Польскаго въ трехмѣсячный срокъ со дня объявленія обжалованнаго постановленія.

конечности знесенія будынкѣвъ, обробленія lub wynawożenia gruntu, urządzenia na nim ścieków, płotów i t. p., albo wskutek pracy, jaką podjąć trzeba około obrobienia gruntów wydzielonych im zpod lasu.

d) Wydzielane włościanom, wzamian za kawałki, których się pozbawiają, grunta powinny, o ile możności, przylegać do ich osad, oraz do pozostałych należących do nich gruntów. Jeżeli wypełnienie ostatniego warunku okaże się zbyt trudnym, to do gruntów tych powinny być przeprowadzone dogodne przegony lub przejazdy.

e) Projekty rozgraniczenia gruntów włościańskich sporządzają co do każdej wsi oddzielnie delegowani do tego przez właściwą zwierzchność urzędnicy wydziału dóbr Państwa, po uprzedniem naradzeniu się co do ogólnych zasad rozgraniczenia z komisarzami włościańskimi. Projekty te powinny zawierać w sobie: opis gruntów, mających przejść do włościan, ze wskazaniem przestrzeni, gatunku i dochodowości tych gruntów, oraz szczegółowe objaśnienia nieściśniania włościan sposobu i terminu przechodzenia od starych granic do nowych. Do projektu powinny być dołączone: plan i rejestr pomiarowy tak dawniej posiadłości włościan, jak i projektowanej. Jeżeli we wsi, której grunta rozgraniczają się, okażą się grunta niepodlegające rozgraniczeniu, to takowe również wciągają się na plan.

f) Przed rozpoznaniem projektu (ust. d) komisarz włościański proponuje włościanom ukończyć sprawę ugodą dobrowolną; jeżeli zaś taka ugoda zawartą nie będzie, to, po szczegółowem rozpoznaniu projektu i wszystkich oświadczeń ze strony włościan, sporządza co do tego w ustanowiony sposób protokół i przedstawia cały referat, wraz ze swoim wnioskiem, do urzędu gubernialnego do spraw włościańskich.

g) Urząd gubernialny do spraw włościańskich, rozpoznawszy projekt przy udziale stron, wprowadza w nim, wrazie potrzeby, zmiany, a następnie albo zatwierdza projekt albo wydaje postanowienie co do uzupełnienia onego. Skargi na postanowienia urzędu w sprawach tego rodzaju zanoszą się do istniejącego przy oddziale ziemskim Ministeryum Spraw Wewnętrznych urzędu do spraw włościańskich gubernij Królestwa Polskiego w trzechmiesięcznym terminie od daty ogłoszenia zaskarżonego postanowienia.

Примѣчаніе. Въ случаѣ утвержденія проекта разверстанія, въ данныя вносятся соотвѣтственные измѣненія.

з) Межеванія и классификація отводимыхъ крестьянамъ земель производятся землебрами, приглашенными для того крестьянскими учрежденіями. Межевые на эти земли документы должны быть составлены согласно съ Высочайше утвержденными 9 Апрѣля 1881 года правилами объ измѣненіи и отграниченіи земель, поступившихъ въ собственность крестьянъ губерній Царства Польскаго въ силу Высочайшихъ указовъ 19 Февраля 1864 г.

6. Ближайшія подробности порядка земельного устройства крестьянъ-курпівъ опредѣляются Министромъ Внутреннихъ Дѣлъ по соглашенію, въ подлежащихъ случаяхъ, съ Министромъ Государственныхъ Имуществъ.

II. На покрытіе въ текущемъ 1891 году расходовъ на производство межеванія, отграниченія, разверстанія и классификаціи земель крестьянъ-курпівъ, а равно на усиленіе канцелярскихъ средствъ Ломжинскаго губернскаго по крестьянскимъ дѣламъ присутствія и комиссара по крестьянскимъ дѣламъ Остроленскаго уѣзда отпустить въ распоряженіе Министра Внутреннихъ Дѣлъ семь тысячъ рублей изъ процентовъ неприкосновеннаго фонда, предназначеннаго на удовлетвореніе нуждъ крестьянскаго населенія губерній Царства Польскаго. Засимъ на будущее время отпускать ежегодно на покрытіе означенныхъ расходовъ изъ того же источника суммы въ размѣрѣ дѣйствительной потребности.

III. Въ составъ Ломжинскаго губернскаго по крестьянскимъ дѣламъ присутствія, при разсмотрѣніи имъ дѣлъ, касающихся земельного устройства крестьянъ-курпівъ, ввести, на одинаковыхъ съ прочими членами сего присутствія правахъ, управляющаго государственными имуществами Сувалской и Ломжинской губерній или заступающаго его мѣсто.

Подлинное мнѣніе подписано въ журналахъ Предсѣдателями и Членами.

(С. У. и Р. П. № 78, 1891 г., Августа 2-го).

Uwaga. Wrazie zatwierdzenia projektu rozgraniczenia, do aktów nadawczych wnoszą się odpowiednie zmiany.

k) Pomiarów i klasyfikacji wydzielonych właścicielom gruntów dopełniają geometry, wezwani do tego przez instytucje właścicielskie. Dokumenty pomiarowe na te grunty powinny być sporządzone zgodnie z Najwyżej zatwierdzonymi d. 9 Kwietnia 1881 r. przepisami co do pomiaru i odgraniczenia gruntów, które przeszły na własność właścicieli gubernij Królestwa Polskiego na mocy Najwyższych Ukazów z d. 19 Lutego 1864 r.

6. Bliższe szczegóły co do porządku urządzenia gruntowego właścicieli kurpiów określa Minister Spraw Wewnętrznych, po porozumieniu się, w odnośnych wypadkach, z Ministrem Dóbr Państwa.

II. Na pokrycie w roku bieżącym, 1891, rozchodów na dokonanie odgraniczenia, rozgraniczenia i klasyfikacji gruntów właścicieli kurpiów, jak również na powiększenie środków kancelaryjnych urzędu gubernialnego do spraw właścicielskich Łomżyńskiego i komisarza właścicielskiego powiatu Ostrołęckiego wydać do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych siedm tysięcy rubli z procentów funduszu nienaruszalnego, przeznaczonego na powiększenie potrzeb ludności właścicielskiej gubernij Królestwa Polskiego. Następnie, na przyszłość, wydawać corok na pokrycie wzmiankowanych rozchodów z tego samego źródła sumy odpowiadające rzeczywistej potrzebie.

III. W skład Łomżyńskiego urzędu gubernialnego do spraw właścicielskich przy rozpoznaniu przez tenże spraw dotyczących urządzenia gruntowego właścicieli kurpiów, wprowadzić, na jednakowych z innemi członkami tego urzędu prawach, zarządzającego majątkami skarbowemi gubernij Suwalickiej i Łomżyńskiej albo jego zastępcę.

Oryginał Zdania podpisali na protokołach Prezesi i Członkowie.

(Data publikacji: 2 Sierpnia).

*Высочайше утвержденное мнѣніе Государственнаго
Совѣта.*

144. Объ измѣненіи правилъ общаго устава Россійскихъ желѣзныхъ дорогъ, касающихся приѣма и храненія грузовъ, ввозимыхъ на желѣзнодорожныя станціи.

14-го Іюня 1891 года.

Государственный Совѣтъ, въ Соединенныхъ Департаментахъ Законовъ и Государственной Экономіи и въ Общемъ Собраніи, разсмотрѣвъ представленіе Министра Путей Сообщенія объ измѣненіи редакціи статей 45, 46, 47, 48 и 49, пункта 6 статьи 2, пункта 8 и части статьи 50 общаго устава Россійскихъ желѣзныхъ дорогъ, *мнѣніемъ положилъ:*

Взамѣнъ пункта 6 статьи 2 и статей 45—50 общаго устава Россійскихъ желѣзныхъ дорогъ постановить слѣдующія правила:

1. Желѣзная дорога имѣетъ право отказать въ принятіи къ перевозкѣ пассажировъ, багажа или груза только въ слѣдующихъ случаяхъ 6, если на станціи всѣ назначенныя для склада грузовъ постоянныя сооруженія (п. а ст. 2) и та часть дополнительныхъ складочныхъ площадей (п. б ст. 2), которая приспособлена къ помѣщенію грузовъ (ст. 3), заполнены, а доставленный грузъ не принадлежитъ къ числу подлежащихъ отправкѣ внѣ очереди или хотя и пользуется симъ правомъ, но не можетъ быть отправленъ въ теченіе 24 часовъ.

2. На каждой станціи долженъ быть вывѣшенъ составленный управленіемъ дороги и утвержденный Министромъ Путей Сообщенія, или временно инспекторомъ дороги, планъ станціи съ указаніемъ:

а) пакгаузовъ, амбаровъ, крытыхъ и открытыхъ платформъ и иныхъ постоянныхъ сооружений, назначенныхъ дорогою для склада и храненія грузовъ;

б) дополнительныхъ складочныхъ площадей, временно для склада и храненія грузовъ приспособляемыхъ;

*Najwyżej zatwierdzone Zdanie Rady
Państwa.*

144. O zmianie przepisów ogólnej ustawy dróg żelaznych Rosyjskich, dotyczących przyjmowania i zachowania ładunków, wwożonych na stacje dróg żelaznych.

14-go Czerwca 1891 r.

Rada Państwa, w Połączonych Departamentach Praw i Ekonomii Państwowej i na Ogólném Zebraniu, rozpoznawszy przedstawienie Ministra Dróg Komunikacyi co do zmiany redakcyi artykułów 45, 46, 47, 48 i 49, ustępu 6 artykułu 2, ustępu 8 i części artykułu 50 ogólnej ustawy dróg żelaznych Rosyjskich, *uchwaliła zdanie:*

Zamiast ustępu 6 artykułu 2 i artykułów 45—50 ogólnej ustawy dróg żelaznych Rosyjskich, postanowić przepisy następujące:

1. Droga żelazna ma prawo odmówić przyjęcia do przewozu pasażerów, bagażu lub ładunku tylko w następujących wypadkach: 6, jeżeli na stacyi wszystkie przeznaczone na skład ładunków stałe urządzenia (ust. a art. 2) i ta część dodatkowych placów składowych (ust. b art. 2), która jest przysposobiona do pomieszczenia ładunków (art. 3), są zapełnione, a dostarczony ładunek nie należy do liczby podlegających wysyłce z pominięciem kolei, albo, gdyby nawet korzystał z tego prawa, nie może być wyprowadzony w ciągu 24 godzin.

2. Na każdej stacyi powinien być wywieszony sporządzony przez dyrekcję drogi i zatwierdzony przez Ministra Dróg Komunikacyi, albo czasowo przez inspektora drogi plan stacyi ze wskazaniem:

a) pakhausów, spichlerzy, platform zamkniętych i otwartych oraz innych stałych urządzeń, przeznaczonych przez drogę na skład i do zachowania ładunków;

b) dodatkowych placów składowych, przysposobionych czasowo na skład i do zachowania ładunków;

в) площадей свободной земли, предоставляемых во временное пользование грузоотправителей по силе статьи 4.

3. Железные дороги обязаны принимать меры к сохранению от подмочки как грузов, помещаемых в крытых и открытых постоянных сооружениях (п. а ст. 2), так и тех, которые сложены на приспособленных дополнительных складочных площадях (п. б ст. 2).

4. Железная дорога обязана, по желанию грузоотправителей, предоставлять во временное их пользование, для склада грузов, свободные станционные земли (п. в ст. 2). Грузы, помещенные на означенных землях, не считаются принятыми железной дорогой к перевозке (ст. 6), остаются на полном попечении грузоотправителя. Грузы эти имеют преимущество в загрузке освобожденных мест в назначенных для склада грузов постоянных сооружениях или на временно приспособленных дополнительных складочных площадях, если грузоотправитель того пожелает.

5. При заполнении назначенных для склада грузов постоянных сооружений (п. а ст. 2) и той части дополнительных складочных площадей (п. б ст. 2), которая приспособлена (ст. 3) к помещению грузов управлению дороги предоставляется, с разрешения инспектора, приостанавливать временно прием на станцию всяких грузов за исключением тех, для которых установлено изъятие в статье 1.

Вслед за такою приостановкою, управление дороги обязано немедленно озаботиться дальнейшим приспособлением, в меру надобности, дополнительных складочных площадей, а за тем и их расширением. Размеры таковых приспособлений и расширения площадей, а также и срок, в который эти меры должны быть выполнены, определяются Министерством Путей Сообщения.

Примечание. Издание правил в развитие постановлений, содержащихся в статьях 2—5, предоставляется совету по железнодорожным делам.

6. Прием к перевозке груза, если он не может быть отправлен в тот же день, именуется приемом его с ожиданием в складе. О приеме груза к перевозке с таким условием должно быть упомянуто в накладной, с обозначением дня будущей отправки, а если его с точностью определить невозможно, то именъ двух последних, ожидающих очереди, отправителей (ст. 62 сего устава).

с) places wolnego gruntu, oddanych do czasowego użytku wysyłających ładunki na mocy artykułu 4.

3. Drogi żelazne są obowiązane przedsięwziąć środki w celu zabezpieczenia od zamknięcia tak ładunków umieszczanych w stałych urządzeniach zamkniętych i otwartych (ust. a art. 2), jak również tych, które złożone zostały na przysposobionych placach składowych dodatkowych (ust. b art. 2).

4. Droga żelazna jest obowiązana, na żądanie wysyłających ładunki, oddawać do ich czasowego użytku na skład ładunków, wolne grunta stacyjne (ust. c art. 2). Ładunki, umieszczone na tych gruntach, nie uważane za przyjęte przez drogę żelazną do przewozu (art. 6), pozostają na zupełnej opiece właścicieli ładunków. Ładunki te mają pierwszeństwo przy zajmowaniu opróżnionych miejsc w przeznaczonych na skład ładunków stałych urządzeniach albo na czasowo przysposobionych placach składowych dodatkowych, jeżeli właściciele ładunków tego życzyć sobie będą.

5. Przy zapełnieniu przeznaczonych na skład ładunków stałych urządzeń (ust. a art. 2) i tej części placów składowych dodatkowych (ust. b art. 2), która jest przysposobiona (art. 3) do pomieszczenia ładunków, dyrekcja drogi ma prawo, za pozwoleniem inspektora, wstrzymywać czasowo przyjmowanie na stację wszelkich ładunków, z wyjątkiem tych, dla których ustanowiony jest wyjątek w artykule 1.

Po takim wstrzymaniu dyrekcja drogi obowiązana jest niezwłocznie zająć się dalszym przysposobieniem, w miarę potrzeby, placów składowych dodatkowych, a następnie i ich rozszerzeniem. Rozmiary takich przysposobień i rozszerzenia placów, oraz termin, w którym te środki powinny być przedsięwzięte, określa Minister Dróg Komunikacji.

Uwaga. Wydawanie przepisów, w rozwinięciu postanowień zawartych w artykułach 2—5, pozostawia się Radzie do spraw dróg żelaznych.

6. Przyjęcie do przewozu ładunku, jeżeli nie może być wyprowadzone w tym samym dniu, nazywa się przyjęciem ładunku z oczekiwaniem na składzie. O przyjęciu ładunku do przewozu z takim warunkiem powinno być wzmiankowane we frachcie, z oznaczeniem dnia przyszłej wysyłki, a jeżeli dnia tego dokładnie określić nie można, to nazwisk dwóch następnych, oczekujących kolei, wysyłających (art. 62 niniejszej ustawy).

7. Для покрытія издержекъ на приспособленія для храненія грузовъ въ станціонныхъ складочныхъ помѣщеніяхъ, устанавливается особый, подлежащій взиманію обществами желѣзныхъ дорогъ, сборъ по одной пятой копѣйки съ каждаго ввезеннаго на станцію пуда товара. Отъ сбора сего освобождаются нижеслѣдующіе грузы, независимо отъ того, относятся ли они къ срочнымъ или очереднымъ: 1) грузы, отправляемые съ поѣздами большой скорости и съѣстные припасы; 2) лошади, скотъ и другой живой грузъ; 3) войсковые грузы, перевозимые по военному тарифу; 4) грузы, отправляемые поштучно; 5) грузы, перевозимые въ навалку полными вагонами, какъ напр. минеральное топливо, дрова, лѣсной и всякій строительный матеріалъ, руды и т. д.; 6) всѣ грузы, доставляемые прямымъ сообщеніемъ съ русскихъ и иностранныхъ желѣзныхъ дорогъ, при ихъ передачѣ, а также грузы, доставляемые и принимаемые изъ таможенныхъ складовъ, устроенныхъ при станціяхъ желѣзныхъ дорогъ; 7) грузы, перевозимые въ плотно закупоренныхъ бочкахъ. Бочки считаются плотно закупоренными, когда отправитель не требуетъ для грузовъ, въ нихъ помѣщенныхъ, ни крытыхъ помѣщеній, ни покрышекъ, ни подстилъ; 8) грузы, хотя и принадлежащіе по своему роду къ оплачиваемымъ сборомъ, но сложенные на отводимыхъ по статьѣ 4 площадяхъ свободной земли (п. в ст. 2). Введеніе сбора на тѣхъ желѣзныхъ дорогахъ или участкахъ оныхъ, гдѣ въ немъ окажется надобность, опредѣленіе срока, съ котораго должно начаться взиманіе сбора, а равно прекращеніе сего взиманія, по минованіи надобности въ сборѣ,—зависитъ отъ усмотрѣнія и разрѣшенія Министра Путей Сообщенія, по соглашенію съ Министромъ Финансовъ. Суммы сбора должны быть употреблены подъ ближайшимъ надзоромъ Министра Путей Сообщенія на устройство для товаровъ подстилъ и покрышъ и на увеличеніе и сооруженіе, по особому каждому разѣ указанію Министра Путей Сообщенія, товарныхъ на станціяхъ помѣщеній. Поступающимъ по сбору суммамъ долженъ быть веденъ на каждой желѣзной дорогѣ отдѣльный счетъ, причемъ свободныя суммы сбора должны храниться въ кредитныхъ установленіяхъ и ни въ какомъ случаѣ не могутъ быть, хотя бы временно, заимствованы на надобности дороги, не указанныя въ сей статьѣ. При записываніи груза на новую очередь (ст. 52 сего устава), съ отправителя снова взыскивается одна пятая копѣйки съ пуда.

7. Dla pokrycia wydatków na przysposobienia do zachowania ładunków w pomieszczeniach składowych stacyjnych ustanawia się specjalna opłata po *kopiejce* od każdego wwiezionego na stację puda towaru, którą pobierają towarzystwa dróg żelaznych. Od opłaty tej zwalniają się następujące ładunki, niezależnie od tego, czy odnoszą się do terminowych czy kolejnych: 1) ładunki, wysyłane pociągami pospiesznymi i produkty żywności; 2) konie, bydło i inne żywe ładunki; 3) ładunki wojskowe, przewożone podług taryfy woj-skowej; 4) ładunki, wysyłane na sztuki; 5) ładunki, przewożone pełnemi wagonami, jak np. paliwo mineralne, drwa, materiał drzewny i budowlany, rudy i t. d.; 6) wszystkie ładunki, dostarczane komunikacją bezpośrednią z dróg żelaznych rosyjskich i zagranicznych, przy ich oddaniu, tudzież ładunki, dostarczane i przyjmowane ze składów celnych, urządzonych przy stacjach dróg żelaznych; 7) ładunki, przewożone w mocno zatkanym beczkach. Beczki uważają się za mocno zatkaną, jeżeli wysyłający nie wymaga dla ładunków w nich pomieszczonych, ani zamkniętych pomieszczeń, ani pokryw, ani podściół; 8) ładunki, chociaż należące podług swojego rodzaju do takich, od których uiszcza się opłata, lecz składane na wydzielanych na mocy artykułu 4 placach wolnego gruntu (ust. c art. 2). Wprowadzenie opłaty na tych drogach żelaznych lub ich częściach, gdzie to okaże się potrzebnym, określenie terminu, od którego powinno się rozpocząć pobieranie opłaty, oraz wstrzymanie tego pobierania, gdy minie potrzeba, zależy od uznania i decyzji Ministra Dóbr Państwa, po porozumieniu się z Ministrem Finansów. Dochód z opłaty powinien być używany, pod bezpośrednim nadzorem Ministra Dróg Komunikacji, na urządzenie dla towarów podściół i pokryw oraz na powiększenie i urządzenie, podług oddzielnego za każdym razem wskazania Ministra Dróg Komunikacji, pomieszczeń towarowych na stacjach. Co do sum wpływających na poczet opłaty powinien być prowadzony na każdej drodze żelaznej oddzielny rachunek; przyczem rozporządzalne sumy opłaty powinny być zachowywane w instytucjach kredytowych i w żadnym razie nie mogą być, chociażby czasowo, zapożyczane na potrzeby drogi, nie wskazane w niniejszym artykule. Przy zapisywaniu ładunku na nową kolej (art. 52 niniejszej ustawy), od wysyłającego ściągają się znów jedna piąta kopiejki od puda.

Примѣчаніе 1. Подробныя правила о порядкѣ взиманія означеннаго въ сей статьѣ сбора издаются совѣтомъ по желѣзнодорожнымъ дѣламъ.

Примѣчаніе 2. Порядокъ принятія грузовъ съ вѣтвей, направляющихся къ пристанямъ, фабрикамъ, заводамъ и т. п., опредѣляются, особо для каждой вѣтви, правилами, утверждаемыми совѣтомъ по желѣзнодорожнымъ дѣламъ.

Подлинное мнѣніе подписано въ журналахъ Предсѣдателями и Членами.

(С. У. и Р. П. 1891 г., N. 78, Августа 2-го).

*Распоряженіе, объявленное Правительствующему Сенату
Управляющимъ Министерствомъ Финансовъ.*

145. Объ измѣненіи во временныхъ правилахъ относительно составленія, изданія и представленія тарифной статистики перевозки пассажировъ и грузовъ.

Управляющій Министерствомъ Финансовъ представилъ Правительствующему Сенату, для распубликованія во всеобщее свѣдѣніе, засвидѣтельствованный списокъ утвержденныхъ имъ, на основаніи статьи VII п. I Высочайше утвержденного 8 Марта 1889 г. мнѣнія Государственнаго Совѣта по проекту временнаго положенія о желѣзнодорожныхъ тарифахъ и объ учрежденіяхъ по тарифнымъ дѣламъ, измѣненій во временныхъ правилахъ относительно составленія, изданія и представленія тарифной статистики перевозки пассажировъ и грузовъ, каковыя правила, вмѣстѣ съ послѣдовавшими въ нихъ измѣненіями, были распубликованы въ Собраніи узаконеній и распоряженій правительства за 1889 годъ № 111, за 1890 годъ № 4 и за 1891 годъ № 12.

Uwaga 1. Przepisy szczegółowe co do sposobu pobierania wzmiankowanej w niniejszym artykule opłaty wydaje Rada do spraw dróg żelaznych.

Uwaga 2. Sposób przyjmowania ładunków z odnóg idących do przystani, fabryk, zakładów i t. p., określają oddzielne dla każdej odnogi przepisy, zatwierdzane przez Radę do spraw dróg żelaznych.

Oryginał Zdania podpisali na protokołach Prezesi i Członkowie.

(Data publikacji: 2 Sierpnia).

*Rozporządzenie, objawione Rządzącemu Senatowi przez
Zarządzającego Ministerjum Finansów.*

145. O zmianach w przepisach tymczasowych, dotyczących sporządzenia, wydawania i przedstawiania statystyki taryfowej przewozu pasażerów i ładunków.

Zarządzający Ministerjum Finansów przedstawił Rządzącemu Senatowi, w celu opublikowania, poświadczoną kopię zatwierdzonych przez niego,—na zasadzie artykułu VII ust. I Najwyżej zatwierdzonego d. 8 Marca 1889 r. Zdania Rady Państwa w przedmiocie projektu postanowienia tymczasowego o taryfach dróg żelaznych i o instytucjach do spraw taryfowych,—zmian w przepisach tymczasowych, dotyczących sporządzania, wydawania i przedstawiania statystyki taryfowej przewozu pasażerów i ładunków, które to przepisy, razem z dokonaniem w nich zmianami, były opublikowane w „Sobranii Uzakonienij i Rasporiazenij Prawitelstwa“ za rok 1889 Nr. 111, za rok 1890 Nr. 4 i za rok 1891 Nr. 12.

На подлинномъ написано: „Утверждаю.“
29-го Юня 1891 г.

Подписаль: Управляющій Министерствомъ Финансовъ,
Товарищъ Министра *О. Тернеръ*.

ПЕРЕЧЕНЬ ИЗМѢНЕНІЙ

въ опубликованныхъ въ № 111 Собранія узаконеній и распоряженій правительства за 1889 годъ „временныхъ правилъ относительно составленія, изданія и представленія тарифной статистики перевозки пассажировъ и грузовъ“ и дополненныхъ измѣненіями, опубликованными въ Собраніи узаконеній и распоряженій правительства № 4 за 1890 годъ и № 12 за 1891 годъ.

1) Параграфъ 7-й дополняется слѣдующими двумя примѣчаніями:

„Примѣчаніе 1. Вѣдомости о транзитныхъ перевозкахъ составляются дорогами по формѣ, указанной въ приложеніи „IV-мъ а.“

„Примѣчаніе 2. Вѣдомости транзитныхъ перевозокъ должны быть составляемы каждою транзитною дорогою отъ и до каждаго передаточнаго пункта данной дороги, только для слѣдующихъ отдѣльныхъ наименованій изъ числа, заключающихся въ приложеніи III: для пшеницы и полбы. Ржи. Овса. Ячменя. Остальныхъ зерновыхъ хлѣбовъ. Крупы и пшена. Ржаной муки. Пшеничной муки. Масляничныхъ сѣмянъ. Сѣмянныхъ выжимокъ, высѣвокъ и отрубей. Цементъ. Риса. Желѣза, жести и стали не въ дѣлѣ. Чугуна не въ дѣлѣ. Крупнаго рогатаго скота. Свиней. Овецъ и барановъ. Сала бараньяго, говяжьяго и свиного. Лна, рудели и пакли. Маслѣ сѣмянныхъ. Маслѣ древесныхъ. Керосина (петролеума). Олеонафтовъ и другихъ смазочныхъ маселъ. Нефти, нефтяныхъ остатковъ и нефтяной грязи. Соды. Мясъ свѣжаго, соленого, копченнаго и мороженнаго. Свинины. Пенъки и пенъковой пакли. Рыбы всякой. Сельдей. Сахара-рафинада. Сахарнаго песка. Соли. Спирта. Табака и табачныхъ издѣлій. Угля каменнаго, антрацита и кокса. Хлопка. Шерсти овечьей и козьей всякой. Яицъ и желтковъ яичныхъ. Всѣхъ вообще товаровъ малой скорости.“

Na oryginalnie napisano: „Zatwierdzam.“
29 Czerwca 1891 r.

Podpisał: Zarządzający Ministerium Finansów,
Towarzysz Ministra *T. Turner*.

SPIS ZMIAN

w opublikowanych w N-rze 111 „Sobrania Uzakonienij i Rasporiazenij Prawitielstwa“ za rok 1889 „przepisach tymczasowych, dotyczących sporządzania, wydawania i przedstawiania statystyki taryfowej przewozu pasażerów i ładunków“ i uzupełnionych zmianami, opublikowanymi w „Sobranii Uzakonienij i Rasporiazenij Prawitielstwa“ Nr. 4 za rok 1890 i Nr. 12 za rok 1891.

1) Paragraf 7 uzupełnia się następującymi dwiema uwagami:

„Uwaga 1. Wykazy przewozów tranzytowych sporządzają drogi podług wzoru, wskazanego w dodatku IV-m a.“

„Uwaga 2. Wykazy przewozów tranzytowych powinny być sporządzone przez każdą drogę tranzytową od i do każdego punktu zdawczego danej drogi tylko dla następujących poszczególnych nazw z liczby zawartych w dodatku III: dla pszenicy i orkisz. Żyta. Owsa. Jęczmienia. Pozostałych zbóż w ziarnie. Krup i prosa. Mąk iżytniej. Mąk pszennej. Nasion oleistych. Wytłoczyn nasienne, pośladów i otrębów. Cementu. Ryżu. Żelaza, blachy i stali nieobrobionej. Surowcu nieobrobionego. Bydła rogatego. Świń. Owiec i baranów. Sadła baraniego, wołowego i świńskiego. Lnu, kądzieli i pakuł. Olejów nasienne. Olejów drzewnych. Kamfny (petroleum). Oleonafty i innych olejów smarowniczych. Nafty, odpadków nafcianych i kału nafcianego. Sody. Mięsa świeżego, solonego, wędzonego i mrożonego. Wieprzowiny. Konopi i pakuł konopnych. Ryb wszelkich. Śledzi. Cukru rafinowanego. Mączki cukrowej. Soli. Spirytusu. Tytoniu i wyrobów tabaczknych. Węgla kamiennego, antracytu i koksu. Bawełny. Wełny owczej i koziej wszelkiej. Jaj i żółtek z jaj. Wszelkich wogóle towarów przewożonych biegiem zwyczajnym.“

2) Въ пунктѣ б § 9-го, послѣ словъ: „по грузамъ I и II категорій“ должно быть добавлено: „а равно по транзитнымъ перевозкамъ“.

3) Въ началѣ §-фа 10-го, послѣ словъ: „означенныя въ пунктѣ б §-фа 9-го“, слѣдуетъ добавить: „кромѣ транзитныхъ“. Въ концѣ же сего §-фа, послѣ словъ: „и направленія перевозокъ“, должно быть добавлено: „Статистическія же вѣдомости о транзитныхъ перевозкахъ доставляются названному отдѣлу транзитными дорогами, которыя должны указывать дороги отправленія, направленія перевозки и дороги назначенія“.

4) Въ концѣ пункта б §-фа 11-го, послѣ словъ: „слѣдующихъ за отчетнымъ годомъ“, должно быть добавлено: „По транзитнымъ же перевозкамъ не позже 1 Сентября“.

5) Въ статьѣ 2-й пункта 2-го §-фа 12-го, послѣ словъ: „при чемъ по отправленію“, — должно добавить: „и по транзиту“. Въ концѣ же §-фа 12-го, послѣ словъ: „3) Общія по вѣсѣ Россійскимъ желѣзнымъ дорогамъ“ — должны быть добавлены передъ примѣчаніемъ (см. № 12 Собр. узак. и расп. правительства 1890 г.) слова: „Итоги же по транзиту составляются: по каждой дорогѣ отправленія, по каждому передаточному пункту данной дороги и затѣмъ общій итогъ всего транзита отчетной дороги“.

(С. У. и Р. П. № 78, 1891 г., Августа 2-го).

*Высочайше утвержденное мнѣніе Государственной
Советы.*

146. О снабженіи подстилочными принадлежностями запасныхъ нижнихъ чиновъ, призываемыхъ во время мобилизаціи на дѣйствительную службу.

3 Іюня 1891 года.

Государственный Совѣтъ, въ Департаментѣ Государственной Экономіи и въ Общемъ Собраніи, рассмотрѣвъ представленіе Военнаго Министра, мнѣніемъ положилъ:

Въ дополненіе подлежащихъ узаконеніи постановить:

Призываемые во время мобилизаціи на дѣйствительную службу запасные нижніе чины, въ случаѣ поступленія на укомплекто-

2) W ustępie b §-fu 9-go, po wyrazach: „co do ładunków I i II kategorii“ powinno być dodane: „jak również co do przewozów tranzytowych“.

3) Na początku §-fu 10-go, po wyrazach: „wzmiankowane w ustępie b §-fu 9-go“, należy dodać: „oprócz tranzytowych“. Zaś w końcu §-fu, po wyrazach: „i kierunku przewozów“, powinno być dodane: „Zaś wykazy statystyczne co do przewozów tranzytowych dostarczają do pomienionego oddziału drogi tranzytowe, które powinny wskazywać drogi wysyłki, kierunku przewozu i drogi przeznaczenia“.

4) W końcu ustępu b §-fu 11-go, po wyrazach: „następujących po roku sprawozdawczym“, powinno być dodane: „Zaś co do przewozów tranzytowych najpóźniej 1 Września“.

5) W artykule 2-m ustępu 2-go §-fu 12-go, po wyrazach: „przytém co do wysyłki“, należy dodać „i co do tranzytu“. Zaś w końcu §-fu 12-go, po wyrazach: „3) Ogólne co do wszystkich dróg żelaznych“—powinny być dodane przed uwagą (patrz Nr. 12 „Sobr. Uzak. i Rasp. Prawitielstwa“ z r. 1890) wyrazy: „Zaś sumy co do tranzytu wyprowadzają się: co do każdej drogi wysyłki, co do każdego punktu zdawczego danej drogi, a następnie ogólna suma całego tranzytu drogi sprawozdawczej“.

(Data publikacji: 2 Sierpnia).

*Najwyżej zatwierdzone Zdanie Rady
Państwa.*

146. O zaopatrzeniu w przynależności pościelowe żołnierzy niższych stopni zapasu, powoływanych wczasie mobilizacji do służby czynnej.

3-go Czerwca 1891 r.

Rada Państwa, w Departamencie Ekonomii Państwowej i na Ogólném Zebraniu, rozpoznawszy przedstawienie Ministra Wojny, uchwaliła zdanie:

W uzupełnieniu odnośnych praw postanowić:

Powoływani wczasie mobilizacji do służby czynnej żołnierze niższych stopni zapasu, wrazie wstąpienia do służby na skompleto-

ваніе и сформированіе частей войскъ, управленій и заведеній военнаго вѣдомства, остающихся во время войны на постоянныхъ мѣстахъ квартированія, снабжаются подстилочными принадлежностями порядкомъ, указаннымъ въ дополненіи къ ст. 318 уст. земск. пов. (св. зак. т. IV, по прод. 1890 г.); въ случаѣ же вступленія въ составъ частей войскъ, управленій и заведеній военнаго вѣдомства, выступающихъ въ походъ, — удовлетворяются сими принадлежностями на основаніи ст. 422 уст. земск. пов. (св. зак. т. IV, по прод. 1890 года).

Подлинное мнѣніе подписано въ журналахъ Предсѣдателями и Членами.

(С. У. и Р. П. № 79, 1891 г., Августа 6-го).

*Высочайше утвержденное мнѣніе Государственнаго
Совѣта.*

147. О снабженіи подстилочными принадлежностями ратниковъ государственнаго ополченія, призываемыхъ въ учебные сборы.

3 Іюня 1891 года.

Государственный Совѣтъ, въ Департаментѣ Государственной Экономіи и въ Общемъ Собраніи, рассмотрѣвъ представленіе Военнаго Министра, *мнѣніемъ положила:*

Въ дополненіе подлежащихъ узаконеній постановить:

Ратникамъ государственнаго ополченія, призываемымъ въ учебные сборы, солома на подстилку и деньги на покупку стекляди отпускаются на основаніяхъ, установленныхъ статьею 422 уст. земск. повин. (свод. зак. т. IV, по прод. 1890 г.).

Подлинное мнѣніе подписано въ журналахъ Предсѣдателями и Членами.

(С. У. и Р. П. № 79, 1891 г., Августа 6-го).

ваніе и сформованіе oddziałów wojsk, zarządów i zakładów wydziału wojskowego, pozostających wczasie wojny w stałych miejscach zamieszkania, zaopatrują się w przynależności pościelowe w sposób, wskazany w dodatku do art. 318 Ust. o pow. ziemsk. (sw. zak. t. IV wyd. z r. 1890); zaś wraze wstąpienia do oddziałów wojsk, zarządów i zakładów wydziału wojskowego, występujących w pochód, zaopatrują się w te przynależności na zasadzie artykułu 422 Ust. o pow. ziemsk. (sw. zak. t. IV, podług dal. c. z r. 1890).

Oryginał Zdania podpisali na protokołach Prezesi i Członkowie.

(Data publikacyi: 6 Sierpnia).

*Najwyżej zatwierdzone Zdanie Rady
Państwa.*

147. O zaopatrzeniu w przynależności pościelowe wojaków obrony krajowej, powoływanych na ćwiczenia wojskowe.

3 Czerwca 1891 roku.

Rada Państwa, w Departamentcie Ekonomii Państwowej i na Ogólném Zebraniu, rozpoznawszy przedstawienie Ministra Wojny, *uchwaliła zdanie:*

W uzupełnieniu odnosnych praw postanowić:

Wojakom obrony krajowej, powoływanym na ćwiczenia wojskowe, słoma na pościółkę i pieniądze na kupno nici do obwiązywania nabojów, wydają się na zasadach, ustanowionych w artykule 422 Ust. o pow. ziemsk. (sw. zak. t. IV, wyd. z r. 1890).

Oryginał Zdania podpisali na protokołach Prezesi i Członkowie.

(Data publikacyi: 6 Sierpnia)

*Высочайше утвержденное положение Комитета
Министров.*

- 148.** Объ утверждении устава акціонернаго общества фабрики шерстяныхъ издѣлій Густава Лоренца въ гор. Лодзи.

ГОСУДАРЬ ИМПЕРАТОРЪ, по положенію Комитета Министровъ, Высочайше повелѣть соизволилъ разрѣшить Лодзинскому 2 гильдіи купцу Густаву Ивановичу Лоренцу учредить акціонерное общество, подъ наименованіемъ: „акціонерное общество фабрики шерстяныхъ издѣлій Густава Лоренца въ гор. Лодзи“, на основаніи устава, удостоеннаго Высочайшаго разсмотрѣнія и утвержденія, въ Гангутѣ, на лѣтѣ „Царевна“, въ 30 день Іюня 1891 г.

(С. У. и Р. П. 1891 г., № 79, Августа 6-го).

*Высочайше утвержденное мнѣніе Государственнаго
Совѣта.*

- 149.** Объ измѣненіи дѣйствующихъ въ Царствѣ Польскомъ постановленій о союзѣ брачномъ.

11 Іюня 1891 года.

Государственный Совѣтъ, въ Соединенныхъ Департаментахъ Законовъ, Государственной Экономіи и Гражданскихъ и Духовныхъ Дѣлъ и въ Общемъ Собраніи, разсмотрѣвъ представленіе Министра Внутреннихъ Дѣлъ объ измѣненіи 196, 197, 204 и 205 статей положенія о союзѣ брачномъ въ Царствѣ Польскомъ, *мнѣніемъ положи:*

I. Статьи 196 и 204 Высочайше утвержденного 16 (28) Марта 1836 г. положенія о союзѣ брачномъ въ Царствѣ Польскомъ (дневн. зак. т. XVIII) изложить слѣдующимъ образомъ:

*Najwyżej zatwierdzona Uchwała Komitetu
Ministrów.*

- 148.** O zatwierdzeniu ustawy towarzystwa akcyjnego fabryki wyrobów wełnianych Gustawa Lorenca w m. Łodzi.

NAJJAŚNIEJSZY PAN, podług Uchwały Komitetu Ministrów, Najwyżej rozkazać raczył: dozwolić kupcowi Łódzkiemu 2-jej gildyi Gustawowi synowi Jana Lorencowi założyć towarzystwo akcyjne pod firmą: „towarzystwo akcyjne fabryki wyrobów wełnianych Gustawa Lorenca w m. Łodzi“, na zasadzie Ustawy, zaszczyconej Najwyższem rozpoznanie i zatwierdzeniem w Hangucie, na jacheie „Carewna“, w dniu 30 Czerwca 1891 r.

(Data publikacji: 6 Sierpnia).

*Najwyżej zatwierdzone Zdanie Rady
Państwa.*

- 149.** O zmianie obowiązujących w Królestwie Polskiem przepisów prawa o małżeństwie.

11-go Czerwca 1891 r.

Rada Państwa, w Połączonych Departamentach Praw, Ekonomii Państwowej i Spraw Cywilnych i Duchownych i na Ogólnem Zebraniu, rozpoznawszy przedstawienie Ministra Spraw Wewnętrznych o zmianie artykułów 196, 197, 204 i 205 prawa o małżeństwie w Królestwie Polskiem, *uchwaliła zdanie:*

I. Artykuły 196 i 204 Najwyżej zatwierdzonego d. 10 (28) Marca 1836 r. prawa o małżeństwie w Królestwie Polskiem (Dziennik Praw t. XVIII) zredagować w sposób następujący:

Cz. 3. 1891.

Ст. 196. Когда лица, въ бракѣ состоящіа, оба суть иностран-
ныхъ христіанскихъ исповѣданій и притомъ различныхъ, то хотя
бы они были вѣнчаны въ церквахъ обоихъ исповѣданій, опреде-
леніе о дѣйствительномъ существованіи ихъ брака и законности она-
го подлежитъ суду того вѣроисповѣданія, коего священникъ про-
извелъ первое вѣнчаніе, а рѣшеніе объ уважительности причинъ
къ расторженію брака и самое расторженіе или нерасторженіе она-
го подлежитъ суду того вѣроисповѣданія, къ коему принадлежитъ
отвѣтъчикъ; но сіе рѣшеніе не можетъ быть постановлено прежде
разсмотрѣнія о дѣйствительномъ совершеніи брака и законности
оного. Какъ опредѣленіе о сихъ двухъ случаяхъ, такъ и самое
рѣшеніе суда о расторженіи или нерасторженіи брака, означеннымъ
порядкомъ произведенное, почитается для обоихъ брачныхъ лицъ
равносильнымъ.

Ст. 204. Приговоры таковыхъ судилищъ равно обязательны
для обоихъ сторонъ. На семъ основаніи запрещается римско-ка-
толическимъ духовнымъ властямъ принимать отъ разведенныхъ
православнымъ судомъ лицъ римско-католическаго закона проше-
нія о расторженіи брака ихъ и по римскому закону.

II. Статьи 197 и 205 того же положенія отмѣнить.

Полное мнѣніе подписано въ журналахъ Предсѣдателями
и Членами.

(С. У. и Р. II. 1891 г., N. 80, Августа 9-го).

*Высочайше утвержденное мнѣніе Государственного
Совѣта.*

150. О положеніи и штатѣ Варшавской лечебницы для душевно-больныхъ.

14 Іюня 1891 года.

Государственный Совѣтъ, въ Соединенныхъ Департаментахъ
Законовъ и Государственной Экономіи и въ Общемъ Собраніи, раз-
смотрѣвъ представленіе Министра Внутреннихъ Дѣлъ, мнѣніемъ
положилъ:

Art. 196. Gdy obadwaj małżonkowie są obcych wyznań chrze-
ściańskich i przytém różnych, to chociażby brali ślub w kościołach
obudwu wyznań, o rzeczywistém istnieniu ich małżeństwa i o tём, czy
jest zawarte prawnie decyduje sąd tego wyznania, którego duchowny
dawał pierwszy ślub; zaś o ważności przyczyn rozwodu i o samém
rozwiązaniu lub nierozwiązaniu małżeństwa wyrokujе sąd tego wy-
znania, do którego należy pozwany; wyrok ten jednakże nie może
być wydany przed rozpoznaniem, czy małżeństwo rzeczywiście zosta-
ło zawarte i czy zostało zawarte prawnie. Zarówno decyzya w tych
dwóch wypadkach jak i sam wyrok sądu rozwiązujący lub nieroz-
wiązujący małżeństwa obowiązują zarówno obudwu małżonków.

Art. 204. Wyroki takich sądów obowiązują zarówno obiedwie
strony. Na tój zasadzie zabrania się władzom duchownym rzym-
sko-katolickim przyjmować od osób wyznania katolickiego, rozwie-
dzionych przez sąd prawosławny, prośby o rozwiązanie ich małżeń-
stwa podług prawa katolickiego.

II. Artykuły 197 i 205 tegoż prawa uchylić.

Oryginał Zdania podpisali na protokołach Prezesi i Człon-
kowie.

(Data publikacyi: 9 Sierpnia).

*Najwyżej zatwierdzone Zdanie Rady
Państwa.*

150. O ustawie i etacie lecznicy Warszawskiej dla cho- rych umysłowo.

14-go Czerwca 1891 r.

Rada Państwa, w Połączonych Departamentach Praw i Eko-
nomii Państwowej i na Ogólném Zebraniu, rozpoznawszy przedsta-
wienie Ministra Spraw Wewnętrznych, uchwaliła zdanie:

I. Проекты: а) положенія о Варшавской лечебницѣ для душевно-больныхъ и б) временнаго штата сей лечебницы поднести къ Высочайшему ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА утвержденію.

II. Исчисленный по штату означенной лечебницы расходъ, въ количествѣ *ста шестнадцати тысячъ двѣхсотъ восьмидесяти восьми рублей*, покрывать изъ установленнаго Высочайше утвержденнымъ 24 Апрѣля 1890 года мѣнѣемъ Государственнаго Совѣта сбора на содержаніе благотворительныхъ заведеній Варшавскаго городского совѣта общественнаго призрѣнія.

III. Предоставить Министру Внутреннихъ Дѣлъ произвести первоначальное замѣщеніе должностей ординаторовъ Варшавской лечебницы для душевно-больныхъ съ тѣми отступленіями отъ общаго, дѣйствующаго въ прочихъ больницахъ г. Варшавы, порядка замѣщенія подобныхъ должностей, какія окажутся необходимыми.

Подлинное мѣнѣе подписано въ журналѣ Предсѣдателемъ и Членами.

На подлинныхъ Собственною ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА рукою написано:
Въ Петергофѣ,
14-го Іюня 1891 года.

„Быть по сему.“

ПОЛОЖЕНІЕ

о Варшавской лечебницѣ для душевно-больныхъ.

I. Назначеніе лечебницы.

1. Варшавская лечебница для душевно-больныхъ съ состоящею при ней колонією предназначается: а) для врачебнаго пользованія душевно-больныхъ, подающихъ надежду на излеченіе; б) для призрѣнія душевно-больныхъ неизлечимыхъ; в) для испытанія, по требованію правительственныхъ учреждений, лицъ, относительно умственныхъ способностей которыхъ возникаетъ сомнѣніе; г) для призрѣнія лицъ, присылаемыхъ въ лечебницу по опредѣленіямъ судебныхъ мѣстъ на основаніи ст. 95 и 96 уложенія о наказаніяхъ.

I. Projekty: a) ustawy lecznicy Warszawskiej dla chorych umysłowo i b) etatu tymczasowego téj lecznicy przedstawić do Najwyższego zatwierdzenia JEGO CESARSKIEJ MOŚCI.

II. Obliczony podług etatu rzeczonéj lecznicy rozchód, w kwocie *sto sześćdziesiąt tysięcy dwieście osmdziesiąt ośm rubli*, pokrywać z ustanowionéj przez Najwyżéj zatwierdzone d. 24 Kwietnia 1890 r. Zdanie Rady Państwa opłaty na utrzymanie zakładów dobroczynnych Warszawskiej Rady miejskiej dobroczynności publicznej.

III. Poruczyć Ministrowi Spraw Wewnętrznych pierwsiatkowe obsadzenie posad ordynatorów lecznicy Warszawskiej dla chorych umysłowo z temi odstąpieniami od ogólnego, obowiązującego w innych szpitalach m. Warszawy, sposobu obsadzania podobnych posad, jakie okażą się niezbędnymi.

Oryginał Zdania podpisali na protokołach Prezes i Członkowie.

Na oryginale Własną JEGO CESARSKIEJ MOŚCI ręką napisano:

w Peterhofie,
14-go Czerwca 1891 roku.

„Ma być podług tego.“

U S T A W A

lecznicy Warszawskiej dla chorych umysłowo.

I. Cel lecznicy.

1. Lecznicza Warszawska dla chorych umysłowo z istniejącą przy niéj kolonią ma na celu: a) niesienie pomocy lekarskiej chorym umysłowo, co do których można mieć nadzieję wyleczenia; b) opiekowanie się choremi umysłowo nieuleczalnymi; c) egzaminowanie, na żądanie instytucyj rządowych, osób, co do których zdolności umysłowych powstała wątpliwość; d) opiekowanie się osobami przysyłanymi do lecznicy z mocy decyzyj władz sądowych na zasadzie art. 95 i 96 Kodeksu karnego.

2. Въ лечебницу принимаются жители губерній Царства Польскаго. При наличности же свободныхъ мѣстъ, въ нее могутъ быть помѣщаемы больные и изъ другихъ мѣстностей Имперіи, но не иначе, какъ за установленную плату.

3. Въ Варшавской лечебницѣ для душевно-больныхъ полагается для мужчинъ и женщинъ всего 420 мѣстъ; изъ нихъ 104 предназначаются для неизлечимо-больныхъ, способныхъ къ работѣ на фермѣ и могущихъ пользоваться большей свободой, сравнительно съ прочими больными.

4. Мѣста въ лечебницѣ дѣлятся на безплатныя и пансіонерскія (платныя). Первыхъ полагается 320, вторыхъ—100. Пансіонерскія мѣста распределяются на два класса: мѣста перваго класса въ числѣ 20 и втораго класса въ числѣ 80.

5. Плата, взимаемая за пансіонерскія мѣста, состоитъ изъ двухъ частей: 1) основной платы, соответствующей средней стоимости содержанія каждаго безплатнаго больного, и 2) добавочной платы.

Примѣчаніе. Съ лицъ духовнаго званія, а равно несостоятельныхъ чиновниковъ и членовъ ихъ семействъ, поступающихъ на пансіонерскія мѣста втораго класса, добавочная плата не взимается.

6. Размѣръ добавочной платы (ст. 5) за пользованіе пансіонерскими мѣстами опредѣляется Министромъ Внутреннихъ Дѣлъ по представленіямъ Варшавскаго городского совѣта общественнаго призрѣнія.

7. Основная плата за пансіонерскія мѣста обращается въ наличность сбора, установленнаго Высочайше утвержденнымъ 24 Апрѣля 1890 г. мѣняемъ Государственнаго Совѣта, на содержаніе благотворительныхъ заведеній Варшавскаго городского совѣта общественнаго призрѣнія, а добавочная плата причисляется къ специальнымъ средствамъ лечебницы.

8. Порядокъ замѣщенія безплатныхъ мѣстъ больными изъ разныхъ губерній Царства Польскаго опредѣляется Варшавскимъ городскимъ совѣтомъ общественнаго призрѣнія, съ утвержденія генералъ-губернатора.

2. Do lecznicy przyjmują się mieszkańcy gubernij Królestwa Polskiego. Jeżeli zaś są miejsca wolne, mogą być w niej również umieszczani chorzy z innych miejscowości Cesarstwa, lecz nie inaczej, jak za ustanowioną opłatą.

3. W lecznicy Warszawskiej dla chorych umysłowo jest dla mężczyzn i kobiet ogółem 420 miejsc; z nich 104 przeznaczają się dla chorych umysłowo nieuleczalnych, zdolnych do roboty w kolonii i mogących korzystać z większej swobody w porównaniu z innemi choremi.

4. Miejsca w lecznicy dzielą się na bezpłatne i pensjonowane (płatne). Pierwszych jest 320, drugich—100. Miejsca płatne dzielą się na dwie kategorie e: miejsca pierwszej klasy w liczbie 20 i miejsca drugiej klasy w liczbie 80.

5. Opłata pobierana za miejsca pensjonarzy składa się z dwóch części: 1) opłaty zasadniczej, odpowiadającej średniej wartości utrzymania każdego bezpłatnego chorego, i 2) opłaty dodatkowej.

Uwaga. Od osób duchownych, jak również od niezamożnych urzędników i członków ich rodzin, przychodzących na pensjonarzy drugiej klasy, dodatkowej opłaty się nie pobiera.

6. Wysokość opłaty dodatkowej (art. 5) za korzystanie z miejsc pensjonarzy określa Minister Spraw Wewnętrznych na przedstawienie Warszawskiej Rady miejskiej dobroczynności publicznej.

7. Opłata zasadnicza za miejsca pensjonarzy zalicza się do funduszów opłaty, ustanowionej przez Najwyżej zatwierdzone d. 24 Kwietnia 1890 roku Zdanie Rady Państwa na utrzymanie zakładów dobroczynnych Warszawskiej Rady miejskiej dobroczynności publicznej, a opłata dodatkowa—do funduszów specjalnych lecznicy.

8. Sposób przyjmowania na miejsca bezpłatne chorych z różnych gubernij Królestwa Polskiego określa Warszawska Rada miejska dobroczynności publicznej, a decyzję jej zatwierdza generał-gubernator.

II. Управление лечебницею.

0. Лечебница состоитъ въ вѣдѣніи Министерства Внутреннихъ Дѣлъ подъ высшимъ надзоромъ и попечительствомъ Варшавскаго генераль-губернатора. Ближайшее завѣдываніе лечебницею, на основаніяхъ, установленныхъ Высочайше утвержденнымъ 19-го Іюня 1870 г. мнѣніемъ Государственнаго Совѣта объ управленіи благотворительными заведеніями въ губерніяхъ Царства Польскаго, — принадлежитъ Варшавскому городскому совѣту общественнаго призрѣнія.

10. Непосредственное попеченіе о благоустройствѣ и благосостояніи лечебницы возлагается городскимъ совѣтомъ (ст. 9) на особаго попечителя, избираемаго изъ лицъ, извѣстныхъ своею благотворительностью. Попечитель, не вмѣшиваясь въ управленіе лечебницею, наблюдаетъ за уходомъ и содержаніемъ больныхъ, за имуществомъ заведенія, за денежными онаго суммами и правильнымъ исполненіемъ смѣтныхъ назначеній. О замѣченныхъ имъ упущеніяхъ онъ представляетъ городскому совѣту, который, при разсмотрѣніи дѣлъ, касающихся лечебницы, приглашаетъ его въ свои засѣданія съ правомъ голоса.

11. Непосредственное управленіе лечебницею ввѣряется главному доктору оной, которому присвоивается званіе директора.

12. Директоръ избирается Варшавскимъ губернаторомъ и назначается на должность Министромъ Внутреннихъ Дѣлъ, по соглашенію съ Варшавскимъ генераль-губернаторомъ. Ординаторы лечебницы назначаются Министромъ Внутреннихъ Дѣлъ по представленію Варшавскаго губернатора, основанному на ходатайствѣ директора и на предварительномъ соглашеніи съ начальникомъ благотворительныхъ заведеній въ Варшавѣ и медицинскимъ инспекторомъ больницъ гражданскаго вѣдомства въ семъ городѣ. При замѣщеніи должностей ординаторовъ соблюдаются правила, установленныя для замѣщенія подобныхъ должностей въ прочихъ Варшавскихъ больницахъ.

13. Сверхъ ординаторовъ, положенныхъ по штату, при лечебницѣ могутъ состоять сверхштатные ординаторы, пользующіеся правами государственной службы. Означеннымъ лицамъ можетъ

II. Administracya lecznicy.

9. Lecznica pozostaje w zawiadywaniu Ministeryum Spraw Wewnętrznych, pod wyższym nadzorem i opieką generał-gubernatora Warszawskiego. Bezpośrednie zawiadywanie lecznicą, na zasadach, ustanowionych w Najwyżej zatwierdzoném d. 19 Czerwca 1870 roku Zdaniu Rady Państwa o administracyi zakładami dobroczynnemi w guberniach Królestwa Polskiego, — należy do Warszawskiej Rady miejskiej dobroczynności publicznej.

10. Bezpośrednie staranie o należyte urządzenie i dobrobyt lecznicy Rada miejska (art. 9) wkłada na specjalnego kuratora, wybieranego z osób znanych ze swojej dobroczynności. Kurator, nie mieszając się do zarządu lecznicy, czuwa nad opieką i utrzymaniem chorych, nad majątkiem zakładu, nad jego funduszami i nad prawidłowym wykonaniem preliminowań budżetowych. O zauważonych przez siebie opuszczeniach robi przedstawienie do Rady miejskiej, która, przy rozpoznaniu spraw, dotyczących lecznicy, zaprasza go na swoje posiedzenia z prawem głosu.

11. Bezpośredni zarząd lecznicą powierza się głównemu doktorowi téjże, któremu nadaje się tytuł dyrektora.

12. Dyrektora wybiera gubernator Warszawski i mianuje na urząd Minister Spraw Wewnętrznych, po porozumieniu się z generał-gubernatorem Warszawskim. Ordynatora lecznicy mianuje Minister Spraw Wewnętrznych, na przedstawienie gubernatora Warszawskiego, oparte na prośbie dyrektora i na uprzedniém porozumieniu się z naczelnikiem zakładów dobroczynnych w Warszawie i inspektorem lekarskim szpitalów cywilnych w tém mieście. Przy obsadzaniu posad ordynatorów przestrzegają się przepisy, ustanowione dla obsadzania podobnych posad w innych szpitalach Warszawskich.

13. Oprócz ordynatorów, ustanowionych w etacie, przy lecznicy mogą się znajdować ordynatorowie nadetatowi, korzystający z praw służby państwowej. Osobom tym może być wyznaczone upo-

быть назначаемо содержание изъ специальныхъ средствъ лечебницы, съ тѣмъ, что оно не превышало окладовъ, присвоенныхъ штатнымъ ординаторамъ.

14. Смотритель и письмоводитель (онъ же бухгалтеръ) опредѣляются, по представленію директора, Варшавскимъ губернаторомъ. Замѣщеніе прочихъ должностей лечебницы принадлежать власти директора.

15. Обсужденіе наиболее важныхъ вопросовъ по врачебной части и разсмотрѣніе отчетовъ по отдѣленіямъ лечебницы возлагается на совѣтъ лечебницы, образуемый подъ предсѣдательствомъ директора изъ всѣхъ ординаторовъ. Обязанности секретаря совѣта исполняетъ одинъ изъ ординаторовъ, по выбору совѣта.

Засѣданія совѣта созываются по предложенію директора или по письменному заявленію кого либо изъ ординаторовъ.

Примѣчаніе. При обсужденіи совѣтомъ предметовъ, имѣющихъ связь съ хозяйственною частью, въ засѣданіе его приглашается, съ правомъ голоса, смотритель.

16. Хозяйственною частью лечебницы завѣдываетъ правленіе, состоящее подъ предсѣдательствомъ директора, изъ трехъ ординаторовъ, смотрителя и эконома. Дѣлопроизводство правленія возлагается на письмоводителя лечебницы. Засѣданія правленія происходятъ ежедневно, въ часы, опредѣленные директоромъ.

Примѣчаніе. Ординаторы назначаются членами правленія на 2 года по очереди, устанавливаемой директоромъ.

17. Дѣла въ засѣданіяхъ какъ совѣта, такъ и правленія рѣшаются большинствомъ голосовъ; при равенствѣ ихъ, голосъ директора даетъ перевѣсъ. Рѣшенія большинства приводятся въ исполненіе, но членамъ, оставшимся въ меньшинствѣ, предоставляется прилагать къ протоколу особыя мнѣнія, которыя препровождаются вмѣстѣ съ протоколомъ въ городской совѣтъ. Въ случаѣ несогласія директора съ состоявшимся постановленіемъ, ему предоставляется, приостановивъ исполненіе оного, представить дѣло на разрѣшеніе городского совѣта.

18. Директору предоставляется: а) распределять занятія между ординаторами и руководить ихъ врачебно-служебною дѣятельностію; б) увольнять всѣхъ служащихъ при лечебницѣ въ отпускъ срокомъ до 30 дней, доводя о семъ до свѣдѣнія губернатора, и в) устранять временно, въ случаѣ крайности, отъ исполненія слу-

саженіе зъ funduszów specjalnych lecznicy, z tém zastrzeżeniem, ażeby nie przenosiło płac, jakie pobierają ordynatorowie etatowi.

14. Dozorcę i kancelistę (zarazem buchhaltera) mianuje, na przedstawienie dyrektora, generał-gubernator Warszawski. Obsadzanie innych posad lecznicy należy do zakresu władzy dyrektora.

15. Roztrzyganie najważniejszych kwestyj lekarskich i rozpoznanie sprawozdań w oddziałach lecznicy należy do Rady lecznicy, składającej się z dyrektora jako prezydującego i ze wszystkich ordynatorów. Obowiązki sekretarza pełni jeden z ordynatorów, wybrany przez Radę.

Posiedzenia Rady zwołują się na propozycję dyrektora albo na skutek piśmiennego żądania jednego z ordynatorów.

Uwaga. Przy roztrzyganiu przez Radę przedmiotów, mających związek z działem gospodarskim, na posiedzenie téjże zaprasza się z prawem głosu dozorca.

16. Działem gospodarskim lecznicy zawiaduje zarząd, składający się z dyrektora jako prezydującego, z trzech ordynatorów, dozorecy i ekonoma. Referaty piśmienne zarządu prowadzi kancelista lecznicy. Posiedzenia zarządu odbywają się codziennie w godzinach, określonych przez dyrektora.

Uwaga. Ordynatorowie mianują się członkami zarządu na 2 lata podług kolej, ustanowionej przez dyrektora.

17. Sprawy na posiedzeniach tak Rady jak i zarządu rozstrzygają się większością głosów; wrazie równości tychże, głos dyrektora przeważa. Decyzje większości wprowadzają się w wykonanie; ale członkom pozostałym w mniejszości służy prawo dołączać do protokołu oddzielne zdania, które przesyłają się razem z protokołem do Rady miejskiej. Wrazie niezgodzenia się dyrektora z zapadłym postanowieniem służy mu prawo wstrzymać wykonanie onego i przedstawić sprawę do decyzji Rady miejskiej.

18. Dyrektorowi służy prawo: а) rozdzielać zajęcia pomiędzy ordynatorów i kierować ich działalnością służbowo-lekarską; б) wydawać wszystkim służącym przy lecznicy urlopy na termin do dni 30, komunikując o tém gubernatorowi, i с) usuwać czasowo, wrazie ostatecznym, od pełnienia obowiązków służbowych każdą z osób,

жебныхъ обязанностей каждаго изъ лицъ, служащихъ при лечебницѣ, донося о томъ немедленно губернатору.

19. Въ случаѣ отсутствія или болѣзни директора, его заступаетъ одинъ изъ старшихъ ординаторовъ по назначенію городского совѣта.

20. Всѣ касающіяся лечебницы дѣла и вопросы, разрѣшеніе коихъ выходитъ за предѣлы власти директора, вносятся послѣднимъ на разсмотрѣніе городского совѣта. При обсужденіи сихъ дѣлъ и вопросовъ въ совѣтѣ участвуетъ директоръ съ правомъ голоса.

III. Приемъ и выписка больныхъ изъ лечебницы.

21. Правительственныя учрежденія, должностныя и частныя лица, желающія помѣстить въ лечебницу больного, обращаются съ заявленіемъ о томъ къ директору, съ приложеніемъ протокола мѣстнаго уѣзднаго или городского врача о формальномъ освидѣтельствованіи больного или свидѣтельства пользовавшаго его частного врача о главныхъ признакахъ и продолжительности его болѣзни; если же больной поступаетъ въ лечебницу на основаніи ст. 95 и 96 улож. о наказ., — то съ приложеніемъ опредѣленія суда. Препровождаемые въ лечебницу больные, за исключеніемъ поступающихъ по опредѣленію суда, могутъ быть оставляемы въ ней не иначе, какъ по освидѣтельствованіи ихъ директоромъ при участіи медицинскаго инспектора гражданскихъ больницъ въ г. Варшавѣ. О приемѣ каждаго больного въ лечебницу доводится немедленно до свѣдѣнія городского совѣта общественнаго призрѣнія.

22. Лица, доставляемые въ лечебницу судебною властью для испытанія въ состояніи умственныхъ способностей по случаю содѣянныхъ ими преступленій, принимаются въ лечебницу на основаніи распоряженій сей власти, по предварительномъ сношеніи ея съ директоромъ лечебницы.

23. Душевно-больные, поступающіе изъ общихъ больницъ, препровождаются въ лечебницу при особомъ свидѣтельствѣ старшаго или заведывающаго врача, съ изложеніемъ въ ономъ хода болѣзни и внѣшнихъ признаковъ умопомѣшательства. Свидѣтельство сіе должно быть удостовѣрено: въ г. Варшавѣ медицинскимъ инспекторомъ мѣстныхъ гражданскихъ больницъ, въ губернскихъ

служащихъ при лечницѣ, донося о тѣмъ беззвѣстно губернатору.

19. Wrazie nieobecności lub choroby dyrektora, zastępuje go jeden ze starszych ordynatorów, wyznaczony do tego przez Radę miejską.

20. Wszystkie, dotyczące lecznicy, sprawy i kwestye, których rozstrzygnięcie wykracza poza granice władzy dyrektora, tenże wnosi pod rozpoznanie Rady miejskiej. Przy roztrząsaniu tych spraw i kwestyj w Radzie bierze udział dyrektor z prawem głosu.

III. Przyjmowanie chorych do lecznicy oraz ich wypisywanie.

21. Instytucje rządowe, urzędnicy i osoby prywatne, pragnące umieścić w lecznicy chorego, podają o to prośbę do dyrektora, z dołączeniem protokołu miejscowego lekarza powiatowego lub miejskiego co do formalnego zbadania chorego, albo świadectwa lekarza prywatnego, który go leczył, co do głównych oznak i czasu trwania jego choroby; jeżeli zaś chory wstępuje do lecznicy na zasadzie art. 95 i 96 Kod. kar., to—z dołączeniem decyzji sądu. Przesyłani do lecznicy chorzy, z wyjątkiem wstępujących na mocy decyzji sądu, mogą być w niej pozostawiani nie inaczej, jak po zrewidowaniu ich przez dyrektora przy udziale inspektora lekarskiego szpitali cywilnych w m. Warszawie. O przyjęciu każdego chorego do lecznicy komunikuje się bezzwłocznie do wiadomości Rady miejskiej dobroczynności publicznej.

22. Osoby, dostawiane do lecznicy przez władze sądowe, w celu zbadania stanu ich zdolności umysłowych, z okazji popełnionych przestępstw, przyjmują się do lecznicy na zasadzie rozporządzeń tej władzy, po uprzedniem skomunikowaniu się z dyrektorem lecznicy.

23. Chorzy umysłowo, wstępujący z innych szpitalów, przesyłają się przy oddzielném świadectwie starszego lub zawiadującego lekarza, z wyłączeniem w niem przebiegu choroby i zewnętrznych oznak pomieszania zmysłów. Świadectwo to powinno być poświadczane: w Warszawie—przez inspektora lekarskiego miejscowych szpitali cywilnych, w miastach gubernialnych — przez inspektora le-

городах—губернскимъ медицинскимъ инспекторомъ, въ уѣздныхъ же городахъ и уѣздахъ—уѣзднымъ врачомъ.

24. Выпискѣ изъ лечебницы подлежатъ:

а) лица, совершенно излеченныя отъ умопомѣшательства, по слѣдующаго наблюденія за ними, и

б) больные неизлеченные, но спокойные, имѣющіе соотвѣтственныя средства, пріютъ и опеку со стороны родственниковъ, по представленіи послѣдними удостовѣренія въ надлежащемъ уходѣ.

Примѣчаніе. О выздоровѣвшихъ больныхъ, содержащихся въ лечебницѣ по судебнымъ приговорамъ, директоръ увѣдомляетъ подлежащій судъ и, по слѣдующаго согласія съ нимъ, выписываетъ выздоровѣвшаго.

25. Больные неизлеченные, подвергающіеся отъ времени до времени припадкамъ неистовства, могутъ быть выписываемы изъ лечебницы, по требованію родственниковъ или опекуновъ, но не иначе, какъ по представленіи симъ послѣдними письменнаго обязательства имѣть за больнымъ постоянный и бдительный надзоръ. Независимо полученія такового обязательства директоръ лечебницы о выпискѣ этого рода больного сообщаетъ полицейской власти той мѣстности, въ которой больной будетъ проживать.

26. Въ интересахъ успѣшнаго леченія директору предоставляется, не прибѣгая къ совершенной выпискѣ, увольнять призрѣваемыхъ (за исключеніемъ арестантовъ и испытуемыхъ) во временныя изъ лечебницы отпуски, подъ надзоръ родныхъ, опекуновъ или другихъ отвѣтственныхъ лицъ.

IV. Средства лечебницы.

27. Лечебница содержится: а) на счетъ особаго установленнаго для сего Высочайше утвержденнымъ, 24 Апрѣля 1890 года, мнѣніемъ Государственнаго Совѣта сбора съ жителей губерній Царства Польскаго, и б) специальныхъ средствъ, образующихся изъ добавочной платы за пансіонеровъ, доходовъ отъ обработки принадлежащихъ лечебницѣ угодій, отъ продажи производимыхъ больными издѣлій, а равно отъ пожертвованій и другихъ случайныхъ доходовъ.

28. Специальныя средства лечебницы могутъ быть расходуемы на нужды заведенія и расширеніе его дѣйствій, по предста-

karskiego gubernialnego, zaś w miastach powiatowych i powiatach— przez lekarza powiatowego.

24. Z lecznicy wypisują się:

a) osoby zupełnie wyleczone z pomieszania zmysłów, po podaniu ich należytej obserwacyi;

b) chorzy niewyleczeni, lecz spokojni, mający odpowiednie środki, przytułek i opiekę rodziny, po przedstawieniu przez ostatnią poświadczenia, że będą mieli należytą opiekę.

Uwaga. O powracających do zdrowia chorych, którzy trzymają się w lecznicy z mocy wyroków sądowych, dyrektor uwiadamia właściwy sąd i, po porozumieniu się z nim, wypisuje chorego, który powrócił do zdrowia.

25. Chorzy niewyleczeni, którzy od czasu do czasu podlegają napadom szaleństwa, mogą być wypisywani z lecznicy, na żądanie krewnych lub opiekunów, lecz nie inaczej, jak po przedstawieniu przez tych ostatnich zobowiązania piśmiennego co do tego, że chory będzie miał stały i czujny nadzór nad sobą. Niezależnie od otrzymania takiego zobowiązania, dyrektor lecznicy komunikuje o wypisaniu tego rodzaju chorego władzy policyjnej tej miejscowości, w której chory będzie zamieszkiwał.

26. W interesie pomyślniej kuracyi dyrektor ma prawo, nie uciekając się do ostatecznego wypisywania z lecznicy, uwalniać chorych (z wyjątkiem więźniów i chorych poddawanych obserwacyi), z lecznicy czasowo, oddając ich pod dozór krewnych, opiekunów lub innych osób odpowiedzialnych.

IV. Fundusze lecznicy.

27. Lecznica utrzymuje się: a) na rachunek specjalnej, ustanowionej w tym celu przez Najwyżej zatwierdzone d. 24 Kwietnia 1890 r. Zdanie Rady Państwa, opłaty od mieszkańców gubernij Królestwa Polskiego, i b) funduszów specjalnych, tworzących się z opłaty dodatkowej od pensjonarzy, z dochodów z uprawiania należących do lecznicy gruntów, ze sprzedaży wykonywanych przez chorych wyrobów, jak również z ofiar i innych dochodów przygodnych.

28. Fundusze specjalne lecznicy mogą być wydatkowane na potrzeby zakładu i rozszerzenie jego działalności, na przedstawienia

вленіямъ правленія оной, утвержденнымъ Варшавскимъ городскимъ совѣтомъ общественнаго призрѣнія. Свободные остатки отъ сихъ средствъ перечисляются въ спеціальный капиталъ лечебницы, изъ котораго могутъ быть дѣлаемы временныя позаймствованія на собственные надобности лечебницы съ разрѣшенія Министра Внутреннихъ Дѣлъ.

29. Въ отношеніи храненія денежныхъ суммъ, взиманія доходовъ, производства расходовъ, веденія денежной и матеріальной отчетности, заготовленія продовольственныхъ и другихъ припасовъ лечебница подчиняется правиламъ, коими руководствуются прочія правительственныя заведенія г. Варшавы, состоящія въ завѣдываніи мѣстнаго городского совѣта общественнаго призрѣнія.

30. Ежегодный приходъ и расходъ суммъ лечебницы опредѣляются приходо-расходными ея смѣтами, утвержденными Министерствомъ Внутреннихъ Дѣлъ.

V. Права и преимущества лечебницы.

31. Лечебница имѣетъ печать съ изображеніемъ государственнаго герба и надписью: „Печать Варшавской лечебницы для душевно-больныхъ“.

32. Въ отношеніи выписки изъ за границы книгъ, инструментовъ и другихъ научныхъ пособій, лечебница для душевно-больныхъ пользуется правами академій, университетовъ и другихъ правительственныхъ ученыхъ учреждений.

Подписалъ:

Предсѣдатель Государственнаго Совѣта *МИХАИЛЪ*.

zarządu téjże, zatwierdzone przez Warszawską Radę miejską dobroczynności publicznej. Rozporządzalne reszty tych funduszków zaliczają się do specjalnego kapitału lecznicy, z którego mogą być ciągnane czasowe pożyczki na własne potrzeby lecznicy za pozwoleniem Ministra Spraw Wewnętrznych.

29. Pod względem zachowywania sum pieniężnych, pobierania dochodów, dokonywania rozchodów, prowadzenia sprawozdań z pieniędzy i materyałów, przysposabiania zapasów żywności i innych, do lecznicy stosują się te same przepisy, które obowiązują inne zakłady rządowe m. Warszawy, pozostające pod zawiadywaniem miejscowej Rady miejskiej dobroczynności publicznej.

30. Przychód i rozchód roczny lecznicy określają budżety przychodu i rozchodu téjże, zatwierdzane przez Ministerium Spraw Wewnętrznych.

V. Prawa i przywileje lecznicy.

31. Lecznicza ma pieczęć z herbem Państwa i napisem: „pieczęć lecznicy Warszawskiej dla chorych umysłowo“.

32. Pod względem sprowadzania z zagranicy książek, narzędzi i innych pomocy naukowych, lecznica dla chorych umysłowo korzysta z praw akademij, uniwersytetów i innych zakładów naukowych rządowych.

Podpisał:

Prezes Rady Państwa *MICHAŁ*.

				30		Razem
—	—	—	00086	—	—	...
—	—	—	12001	—	—	... w pisma
—	—	—	—	—	—	Na rozchody kancelaryjne i na wynagrodzenie urzędników
—	—	—	087	087	1	Ekonom (albo osoba)
—	—	—	066	066	1	Kusztelanka
VI	W takiej samej wysokości jak nadzorec	—	0001	0001	1	Kancelista (zarządca)
—	—	—	088	—	—	Duchowny
—	—	—	0471	036	4	Nadzorczy
—	—	—	087	087	1	Nadzorczy
XI	W takiej samej wysokości jak nadzorec	—	0012	024	9	Nadzorczy
IV	—	—	0051	0001	1	Dorozca

Смотритель	1	1000	500	1500	1500	VI
Надзиратель	5	420	420	2100	2100	IX
Стершан надзирательница	1	480	480	480	480	IX
Надзирательница	4	360	360	1440	1440	IX
Связиеннослужащие	—	—	—	880	880	—
Письмоводитель (онъ же и бухгалтеръ)	1	528	472	1000	1000	VI
Кастелянша	1	360	360	360	360	VI
Экономъ (или экономка)	1	480	480	480	480	VI
На канцелярские расходы и на возна-граждение писцовъ	—	—	—	1200	1200	—
На наемъ механика, прислуги и на хозяйственные расходы	—	—	—	89000	89000	—
Итого	30	—	—	116288	116288	—

Примѣчанія:

1. Всѣ лица, занимающія поименованныя въ настоящемъ штатѣ должности, пользуются квартирами въ зданіяхъ лечебницы.
2. Пенсіи служащимъ въ лечебницѣ производятся изъ государственнаго казначейства.
3. Распределение по отдѣльнымъ статьямъ суммы, назначенной на наемъ механика и прислуги и на хозяйственныя надобности, производится правленіемъ лечебницы и утверждается Министромъ Внутреннихъ Дѣлъ. Образующіеся отъ сей суммы остатки поступаютъ въ наличность сбора, Высочайше установленнаго 24-го Апрѣля 1890 года, на содержаніе благотворительныхъ заведеній Варшавскаго городского совѣта общественнаго призрѣнія.
4. Численный составъ прислуги (мужской и женской) при лечебницѣ и размѣры производимаго ей жалованья опредѣляются директоромъ лечебницы.

Подписалъ:

Предсѣдатель Государственнаго Совѣта *МИХАИЛЪ*.

(С. У. и Р. П. 1891 г., N. 80, Августа 9-го).

Именной Высочайшій Указъ.

- 151.** О разрѣшеніи примѣнять мѣру временныхъ выпусковъ кредитныхъ билетовъ подѣ обезпеченіе золота во всѣхъ тѣхъ случаяхъ, когда по состоянію кассы государственнаго банка это признано будетъ необходимымъ Министромъ Финансовъ.

Господину Министру Финансовъ.

Именнымъ Указомъ Нашимъ Министру Финансовъ 8 Іюля 1888 г. даннымъ, повелѣли Мы вамъ,—въ случаяхъ потребности въ усиленіи денежнаго обращенія при оживленіи торговыхъ оборотовъ, предоставить государственному банку, въ мѣрѣ дѣйствительной надобности и съ особаго, каждый разъ, разрѣшенія ва-

У в а г и:

1. Wszystkie osoby, zajmujące wymienione w niniejszym etacie posady korzystają z mieszkań w zabudowaniach lecznicy.
2. Emerytury dla służących w lecznicy wypłacają się ze Skarbu Państwa.
3. Rozkładu na poszczególne pozycje sumy, wyznaczonej na najem urzędnika do pisanja i na potrzeby gospodarskie, dopełnia zarząd lecznicy a zatwierdza go Minister Spraw Wewnętrznych. Tworzące się z tej sumy reszty zaliczają się do funduszów opłaty Najwyżej zatwierdzonej d. 24 Kwietnia 1890 r. na utrzymanie zakładów dobroczynnych Warszawskiej Rady miejskiej dobroczynności publicznej.
4. Skład liczebny służby (męskiej i żeńskiej) przy lecznicy oraz wysokość pobieranej przez nią pensyi, określa dyrektor lecznicy.

Podpisał:

Prezes Rady Państwa *MICHAŁ*.

(Data publikacji: 9 Sierpnia).

Imienny Ukaz Najwyższy.

- 151.** O dozwoleniu przedsiębrania tymczasowych emisji zabezpieczonych złotem biletów kredytowych zawsze, ilekroć to, podług stanu kasy Banku Państwa, uzna za niezbędne Minister Finansów.

Do Pana Ministra Finansów.

Imiennym Ukazem Naszym do Ministra Finansów z d. 8-go Czerwca 1888 r., Rozkazaliśmy Wam, wrazie potrzeby powiększenia obiegu pieniężnego przy ożywieniu obrotów handlowych, dozwolić Bankowi Państwa, wmiarę rzeczywistej potrzeby i za oddzielném, za każdym razem, pozwoleniem Naszém, dokonywać emisji biletów

шего, производить выпускъ кредитныхъ билетовъ, но не иначе, какъ подъ обезпеченіе золота, принадлежащаго государственному казначейству или государственному банку, которое для сей цѣли хранить, вмѣстѣ съ разнѣннымъ фондомъ, на особомъ счету, считая какъ золото, такъ и выпущенные подъ оное кредитные билеты по нарицательной цѣнѣ, и съ тѣмъ, чтобы эти кредитные билеты были уничтожаемы, когда сокращеніе денежнаго обращенія будетъ представляться возможнымъ по ходу торговли; золото же, положенное въ обезпеченіе выпущенныхъ билетовъ, было возвращаемо государственному казначейству или государственному банку, по принадлежности, не прежде какъ по уничтоженіи кредитныхъ билетовъ на номинальную сумму, равную возвращаемому золоту.

Предусматривая, что потребность въ усиленіи денежнаго обращенія вообще можетъ вызвать необходимость въ подкрѣпленіи кассы государственнаго банка кредитными билетами, повелѣваемъ вамъ примѣнять мѣру временныхъ выпусковъ кредитныхъ билетовъ во всѣхъ тѣхъ случаяхъ, когда по состоянію кассы государственнаго банка вами то признано будетъ необходимымъ, но не иначе, какъ съ точнымъ соблюденіемъ всѣхъ приведенныхъ преподанныхъ Указомъ Нашимъ 8 Іюля 1888 г. условий.

На подлинномъ Собственною ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА рукою подписано:

„АЛЕКСАНДРЪ“.

Въ Петергофѣ,
28-го Іюля 1891 года.

(С. У. и Р. П. 1891 г. № 81, Августа 11-го).

*Распоряженіе, объявленное Правительствующему Сенату
Министромъ Финансовъ.*

152. О временномъ, подъ обезпеченіе золота, выпускѣ кредитныхъ билетовъ на сумму 25 милліоновъ рублей.

Признавая, по состоянію кассы государственнаго банка, необходимымъ произвести, на основаніи Именнаго Указа, 28 Іюля

кредитовыхъ, lecz nie inaczej jak z zabezpieczeniem ich złotem, należącém do Skarbu Państwa lub do Banku Państwa, które w tym celu zachowywać, razem z funduszem wymiany, na oddzielnym rachunku,—licząc tak złoto, jak i wypuszczone na nie bilety kredytowe po cenie nominalnej i z tém zastrzeżeniem, ażeby te bilety kredytowe były zniszczone, skoro tylko zmniejszenie obiegu pieniężnego okaże się możebnym według stanu handlu; zaś złoto, które ma zabezpieczać wypuszczone bilety, było zwrócone Skarbowi Państwa albo Bankowi Państwa, stosownie do kompetencji, po zniszczeniu biletów kredytowych na sumę nominalną, równą zwracającemu się złotu.

Przewidując, że potrzebę powiększenia obiegu pieniężnego może wywołać konieczność wzmocnienia kasy Banku Państwa biletami kredytowymi, Rozkazujemy Wam stosować środek tymczasowych emisji biletów kredytowych zawsze, ilekroć, według stanu kasy Banku Państwa, uznacie to za niezbędne, lecz nie inaczej, jak przy ścisłym zachowaniu wszystkich przytoczonych w wydanym Ukazie Naszym z d. 8 Lipca 1888 r. warunków.

Na oryginale Własną JEGO CESARSKIEJ MOŚCI ręką podpisano:

„ALEKSANDER“.

W Peterhofie,
28-go Lipca 1891 roku.

(Data publikacji: 11 Sierpnia).

*Rozporządzenie, objawione Rządzącemu Senatowi
przez Ministra Finansów.*

125. O tymczasowej emisji zabezpieczonych złotem biletów kredytowych na sumę 25 milionów rubli.

Uznając według stanu kasy Banku Państwa za niezbędne dokonać, na zasadzie Imiennego Ukazu z d. 28 Lipca 1891 r., danego

1891 г., Министру Финансовъ даннаго, временный, подъ обезпеченіе золота, выпускъ кредитныхъ билетовъ, съ точнымъ соблюденіемъ всѣхъ преподанныхъ, Высочайшимъ Указомъ, 8 Іюля 1888 года, условій и съ тѣмъ, чтобы, на сей разъ, количество выпускаемыхъ кредитныхъ билетовъ ограничено было суммою 25 милліоновъ рублей, Министръ Финансовъ поручилъ, въ сихъ видахъ, государственному банку:

1. Изъ золота, принадлежащаго государственному казначейству и находящагося на текущемъ счету въ государственномъ банкѣ, представить въ банкѣ, въ присутствіи Товарища Министра Финансовъ, ревизіонному при совѣтѣ государственныхъ кредитныхъ установленій комитету и представителямъ С.-Петербургскаго биржеваго купечества и иностранныхъ гостей двадцать пять милліоновъ рублей золотомъ для повѣрки и сдачи на храненіе вмѣстѣ съ размѣннымъ фондомъ.

2. Произвести временный, для усиленія оборотной кассы банка, выпускъ кредитныхъ билетовъ на нарицательную сумму 25 милл. рублей подъ обезпеченіе таковой же суммы золотомъ монетою, сданной, согласно предыдущему пункту 1, на храненіе вмѣстѣ съ размѣннымъ фондомъ.

3. По исполненіи сего, записать сумму въ 25 милліоновъ рублей особою статьею по балансу банка въ счетъ размѣннаго фонда и кредитныхъ билетовъ слѣдующимъ образомъ: золото въ активѣ сего счета особо отъ размѣннаго фонда, съ указаніемъ, что оно служить обезпеченіемъ кредитныхъ билетовъ временно-выпущенныхъ, на основаніи Высочайшаго Указа, 28 Іюля 1891 г., кредитные же билеты—въ пассивѣ того же счета также особо статьею подъ наименованіемъ: „кредитные билеты, временно-выпущенные государственнымъ банкомъ, на основаніи Высочайшаго Указа, 28 Іюля 1891 г.“

и 4. Когда наличность кредитныхъ билетовъ въ кассахъ государственнаго банка увеличится и достигнетъ размѣра, при которомъ правленіе банка признаетъ своевременнымъ изъять изъ обращенія выпускаемые нынѣ кредитные билеты,—немедленно войти къ Министру Финансовъ съ представленіемъ о разрѣшеніи уничтожить означенные кредитные билеты и возвратитъ, затѣмъ, въ свободное распоряженіе государственнаго казначейства положенное въ обезпеченіе, какъ сказано выше, означенныхъ билетовъ золото.

Ministrowi Finansów, emisji zabezpieczonych złotem biletów kredytowych przy ścisłym zachowaniu wszystkich wskazanych w Najwyższym Ukazie z d. 8 Czerwca 1888 roku warunków i z tém zastrzeżeniem, ażeby na ten raz ilość wypuszczających się biletów kredytowych była ograniczoną do sumy 25 milionów rubli, Minister Finansów poruczył w tym celu Bankowi Państwa:

1. Ze złota, należącego do Skarbu Państwa i znajdującego się na rachunku bieżącym w Banku Państwa, przedstawić w Banku, w obecności Towarzysza Ministra Finansów, komitetowi rewizyjnemu przy Radzie instytucyj kredytowych państwowych oraz przedstawicielom kupiectwa giełdowego S.-Petersburskiego i gości zagranicznych, dwadzieścia pięć milionów rubli w złocie, dla sprawdzenia i oddania do zachowania razem z funduszem wymiany.

2. Dokonać tymczasowej, na wzmocnienie kasy obrotowej Banku, emisji biletów kredytowych na sumę nominalną 25 milionów rubli, zabezpieczonych taką samą sumą monety złotej, oddanej, zgodnie z poprzedzającym ustępem 1, do zachowania razem z funduszem wymiany.

3. Po dokonaniu tego, zapisać sumę 25 milionów rubli jako oddzielną pozycję w bilansie Banku na rachunek funduszu wymiany i biletów kredytowych w sposób następujący: złoto w aktywach tego rachunku oddzielnie od funduszu wymiany, ze wzmianką, że służy na zabezpieczenie biletów kredytowych, tymczasowo-wypuszczonych na zasadzie Najwyższego Ukazu z d. 28 Lipca 1891 roku; zaś bilety kredytowe — do papierów tegoż rachunku, również jako oddzielną pozycję pod mianem: „bilety kredytowe tymczasowo-wypuszczone przez Bank Państwa na zasadzie Najwyższego Ukazu z d. 28 Lipca 1891 roku“.

i 4. Gdy suma biletów kredytowych w kasach Banku Państwa powiększy się i dosięgnie rozmiaru, przy którym zarząd Banku uzna za będące na czasie wycofanie z obiegu wypuszczających się obecnie biletów kredytowych, — wniesć bezzwłocznie do Ministra Finansów podanie, ażeby pozwolił zniszczyć pomienione bilety kredytowe i zwrócić następnie Bankowi Państwa ustanowione na zabezpieczenie, jakoto wyżej powiedziano, wzmiankowanych biletów, złoto.

О такомъ распоряженіи своемъ Министръ Финансовъ, 10-го Августа 1891 г., донесъ Правительствующему Сенату, для опубликованія во всеобщее свѣдѣніе.

(С. У. и Р. П. 1891 г., N. 81, Августа 11-го).

*Распоряженіе, объявленное Правительствующему Сенату
Министромъ Финансовъ.*

153. О правилахъ по примѣненію въ таможенныхъ учрежденіяхъ Высочайшаго Указа о воспрещеніи вывоза изъ Имперіи ржи, ржаной муки и отрубей.

На основаніи 4 пункта Именнаго Высочайшаго указа, даннаго Правительствующему Сенату въ 28 день Іюля 1891 г. о воспрещеніи вывоза за границу изъ таможенныхъ учреждений расположенныхъ на Черномъ, Азовскомъ и Балтійскомъ моряхъ и по западной сухопутной границѣ ржи, ржаной муки и отрубей, Министромъ Финансовъ установлены и сообщены подлежащимъ таможеннымъ учрежденіямъ къ исполненію нижеслѣдующія правила:

1. Примѣсь ржи въ отпускаемыхъ за границу: пшеницѣ допускается не свыше 8%, а въ прочихъ зерновыхъ хлѣбахъ не свыше 3% по вѣсу, примѣсь же отрубей всякаго рода допускается не свыше 1%.

2. Партии хлѣбовъ, на кон до полуночи съ 14 на 15 Августа 1891 года не будутъ выданы таможными отпускные документы и въ которыхъ окажется примѣсь ржи и отрубей свыше указанныхъ процентовъ, къ отпуску за границу не дозволяются.

3. Таможеннымъ учрежденіямъ предоставляется право въ случаѣ сомнѣнія, удовлетворяютъ ли предназначенныя къ отпуску партии хлѣбовъ условіямъ § 1, отбирать при досмотрѣ предъявляемаго къ отпуску зерноваго хлѣба, пробы, для опредѣленія по нимъ размѣра примѣси ржи ко всей партии зерна.

4. Въ случаяхъ, когда при вывозѣ хлѣбовъ въ мѣшкахъ или куляхъ, въ таможенныхъ будетъ обнаружено нахожденіе, въ отдѣльных помѣщеніяхъ, воспрещенныхъ къ отпуску продуктовъ,

О такомъ распоряженіи своемъ Minister Finansów d. 10-go Sierpnia 1891 roku doniósł Rządzącemu Senatowi w celu opublikowania.

(Data publikacji: 11 Sierpnia).

*Rozporządzenie, objawione Rządzącemu Senatowi
przez Ministra Finansów.*

153. O przepisach dotyczących zastosowania w instytucjach celnych Najwyższego Ukazu o zakazie wywozu z Cesarstwa żyta, maki żytniej i otręb.

Na zasadzie ustępu 4 Imiennego Najwyższego Ukazu, danego Rządzącemu Senatowi w dniu 28 Lipca 1891 r., o zakazie wywozu za granicę z instytucyj celnych położonych na morzu Czarném, Azowskiém i Bałtyckim i na granicy lądowej Zachodniej, żyta, maki żytniej i otrębów, Minister Finansów ustanowił i zakomunikował odnośnym instytucyom celnym do wykonania następujące przepisy:

1. Domieszka żyta w wywożonej za granicę pszenicy może wynosić najwyżej 8%, a w innych zbożach w ziarnie — najwyżej 3% podług wagi; zaś domieszka wszelkiego rodzaju otrębów — najwyżej 1%.

2. Partye zboża, na które do północy z 14 na 15 Sierpnia 1891 r. nie będą wydane przez komory dokumenty celne i w których okaże się domieszka żyta i otrębów w większej ilości od wskazanych wyżej procentów, nie mogą być wypuszczone za granicę.

3. Instytucyom celnym dozwala się, wrazie wątpliwości, czy przeznaczone do wywozu partye czynią zadość warunkom § 1, brać przy rewizyi przedstawionego do wywozu zboża w ziarnie, próby, dla określenia podług nich ilości przymieszki żyta od całej partii ziarna.

4. Wrazie gdy przy wywozie zboża w workach lub rohożach, na komorach będzie wykryte, że w oddzielnych pomieszczeniach znajdują się produkty, których wywóz jest zabroniony, zasypane ta-

засыпанныхъ разрѣшенными къ вывозу, или содержащихъ незначительную примѣсь послѣднихъ, а также, когда (при вывозѣ хлѣбовъ насыпью или въ мѣшкахъ) въ вагонахъ или баржахъ, въ коихъ хлѣбъ доставляется къ отпускнымъ таможеннымъ, часть предназначенныхъ къ отпуску транспортовъ окажется состоящею изъ запрещенныхъ продуктовъ съ незначительною примѣсью дозволенныхъ, таможеннымъ слѣдуетъ примѣнять постановленія, предусматривающія тайный вывозъ запрещенныхъ къ отпуску товаровъ.

Объ изложенномъ Министръ Финансовъ, 9 Августа 1891 г., донесъ Правительствующему Сенату для опубликованія.

(С. У. и Р. П. № 82, 1891 г., Августа 13-го).

*Высочайше утвержденное положеніе Комитета
Министровъ.*

154. О продленіи въ нѣкоторыхъ мѣстностяхъ Имперіи еще на одинъ годъ срока дѣйствія положенія объ усиленной охранѣ.

Представленіемъ въ Комитетъ Министровъ, отъ 28-го Мая 1891 г., о продленіи въ нѣкоторыхъ мѣстностяхъ Имперіи еще на одинъ годъ срока дѣйствія положенія объ усиленной охранѣ, Министество Внутреннихъ Дѣлъ предполагало:

I. (Относится къ мѣстностямъ расположеннымъ въ Имперію. *Прим. издателя*).

II. Въ мѣстностяхъ Имперіи, не объявленныхъ въ состояніи усиленной охраны, сохранить дѣйствіе ст. 28, 29, 30 и 31 положенія о мѣрахъ къ охраненію государственнаго порядка и общественнаго спокойствія.

(С. У. и Р. П. 1891 г. N. 82, Августа 13-го).

киями, которыхъ вывозъ jest дозволонъ, lub zawierające nieznaczna domieszkę tychъ ostatnichъ, oraz wówczas, gdy (przy wywozie zboża nasypanego lub workachъ) w wagonachъ lub barkachъ, w których zboże dostarcza się do komór wywozowychъ, częścъ przeznaczonychъ do wywozu transportówъ okaże się składającą się zъ produktówъ zakazanychъ zъ nieznaczna domieszką dozwolonychъ, komory powinny stosować postanowienia, przewidujące tajemny wywózъ товарówъ zakazanychъ.

O wyżej przytoczonemъ Minister Finansówъ 9 Sierpnia 1891 roku doniósłъ Rządzącemu Senatowi w celu opublikowania.

(Data publikacyi: 13 Sierpnia).

*Najwyżej zatwierdzona Uchwała Komitetu
Ministrówъ.*

154. O przedłużeniu wъ niektórychъ miejscowościachъ Cesarstwa jeszcze na rokъ jeden mocy obowiązującej postanowienia o wzmoconej obronie.

W przedstawieniu do Komitetu Ministrówъ zъ d. 28 Maja 1891 roku o przedłużeniu wъ niektórychъ miejscowościachъ Cesarstwa mocy obowiązującej postanowienia o wzmoconej obronie, Ministeriumъ Spraw Wewnętrznychъ projektowało.

I. (Odnosi się do miejscowości położonychъ wъ Cesarstwie. *Przyp. wydawcy*).

II. W miejscowościachъ Cesarstwa, nie ogłoszonychъ za będące wъ stanie wzmoconej obrony, zachować moc obowiązującą art. 28, 29 i 31 postanowienia o środkachъ zabezpieczenia porządku państwowego i spokoju publicznego.

(Data publikacyi: 13 Sierpnia).

*Распоряженіе, объявленное Правительствующему Сенату
Министромъ Финансовъ.*

155. О временномъ выпускѣ 25 милліоновъ рублей кредитныхъ подѣ обезпеченіе золота.

Высочайшимъ Указомъ, на имя Министра Финансовъ даннымъ въ 28 день Іюля 1891 г., разрѣшено примѣнять мѣру временныхъ выпусковъ кредитныхъ билетовъ подѣ обезпеченіе золота, принадлежащаго государственному казначейству или государственному банку, во всѣхъ тѣхъ случаяхъ, когда по состоянію кассы государственнаго банка это будетъ признано Министромъ Финансовъ необходимымъ.

На основаніи сего, Министромъ Финансовъ разрѣшено было государственному банку, 11 Августа 1891 года, произвести первый выпускъ кредитныхъ билетовъ на сумму 25 милліоновъ рублей подѣ обезпеченіе золота, принадлежащаго государственному казначейству, о чемъ Министромъ Финансовъ тогда же допесено было Правительствующему Сенату.

Нынѣ, признавъ необходимымъ прибѣгнуть къ новому подкрѣпленію кассы государственнаго банка на преподанныхъ Высочайшимъ Указомъ, 28 Іюля 1891 г., основаніяхъ и разрѣшить государственному банку произвести новый выпускъ кредитныхъ билетовъ на 25 милліоновъ рублей, съ обезпеченіемъ оныхъ,—на сей разъ,—золотомъ, принадлежащимъ государственному банку, Министръ Финансовъ, вмѣстѣ съ симъ, предложилъ правленію банка:

1. Представить ревизіонному при совѣтѣ государственныхъ кредитныхъ установленій комитету и представителямъ С.-Петербургскаго биржеваго купечества и иностранныхъ гостей, въ присутствіи Товарища Министра Финансовъ, часть принадлежащаго государственному банку золота въ російской и иностранной монетѣ и слиткахъ, равную по содержанію чистаго золота двадцати пяти милліонамъ (25.000.000) рублей золотыхъ, для повѣрки и сдачи на храненіе, вмѣстѣ съ разнѣннымъ фондомъ.

2. Произвести временный, для усиленія оборотной кассы банка, выпускъ кредитныхъ билетовъ на нарицательную сумму

*Rozporządzenie objawione Rządzącemu Senatowi przez
Ministra Finansów.*

155. O emisji tymczasowej 25 milionów rubli kredytowych, zabezpieczonych złotem.

Najwyższym Ukazem, danym na imię Ministra Finansów w dniu 28 Lipca 1891 r., dozwolono przedsiębrać emisję tymczasowe biletów kredytowych, zabezpieczonych złotem należącym do Skarbu Państwa lub do Banku Państwa, zawsze, ilekroć podług stanu Banku Państwa Minister Finansów uzna to za niezbędne.

Na zasadzie tego Minister Finansów dozwolił Bankowi Państwa, 11 Sierpnia 1891 roku, dokonać pierwszej emisji biletów kredytowych, zabezpieczonych złotem należącym do Skarbu Państwa; o czym Minister Finansów równocześnie doniósł Rządzącemu Senatowi.

Obecnie, uznawszy za niezbędne uciec się do nowego wzmocnienia kasy Banku Państwa na ustanowionych przez Najwyższy Ukaz z d. 28 Lipca 1891 r. zasadach i zezwolić Bankowi na dokonanie nowej emisji biletów kredytowych na 25 milionów rubli, z zabezpieczeniem ich, tym razem, złotem należącym do Banku Państwa, Minister Finansów równocześnie polecił zarządowi Banku:

1. Przedstawić Komitetowi rewizyjnemu przy Radzie instytucyj kredytowych państwowych oraz przedstawicielom kupiectwa giełdowego S.-Petersburskiego i gości zagranicznych, w obecności Towarzysza Ministra Finansów, część należącego do Banku Państwa złota w monecie rosyjskiej i zagranicznej i sztabkach, równą podług zawartości czystego złota dwudziestu pięciu milionom (25.000.000) rubli w złocie, dla sprawdzenia i oddania do zachowania razem z funduszem wymiany.

2. Dokonać, w celu powiększenia kasy obiegowej Banku, emisji tymczasowej biletów kredytowych na sumę nominalną dwa-

двадцать пять миллионъ (25.000.000) рублей подъ обезпеченіе таковой же суммы золотомъ, сданнымъ, согласно предыдущему пункту, на храненіе вмѣстѣ съ размѣннымъ фондомъ.

3. По исполненіи сего, записать сумму въ двадцать пять миллионъ рублей особою статьею по балансу банка въ счетъ размѣннаго фонда и кредитныхъ билетовъ слѣдующимъ образомъ, золото въ активѣ сего счета особо отъ размѣннаго фонда, съ указаніемъ, что оно служитъ обезпеченіемъ кредитныхъ билетовъ, временно выпущенныхъ на основаніи Высочайшаго Указа 28 Іюля 1891 г., кредитные же билеты—въ пассивѣ того же счета также особою статьею подъ наименованіемъ: „кредитные билеты, временно выпущенные государственнымъ банкомъ, на основаніи Высочайшаго Указа 28 Іюля 1891 г.“

и 4. Когда наличность кредитныхъ билетовъ въ кассахъ государственнаго банка увеличится и достигнетъ размѣра, при которомъ правленіе банка признаетъ своевременнымъ изъять изъ обращенія выпускаемые нынѣ кредитные билеты,—немедленно войти къ Министру Финансовъ съ представленіемъ о разрѣшеніи уничтожить означенные кредитные билеты и возвратить, затѣмъ, въ свободное распоряженіе государственнаго банка положенное въ обезпеченіе оныхъ золото.

О семъ Министръ Финансовъ, 17 Августа 1891 года, донесъ Правительствующему Сенату для опубликованія.

(С. У. и Р. П. 1891 г., N. 84, Августъ 19-го).

*Распоряженіе, объявленное Правительствующему Сенату
Управляющимъ Министерствомъ Государственныхъ
Имуществъ.*

156. Объ учетѣ чугуна, освобождаемаго согласно ст. 496 уст. горн. отъ взиманія подати.

На основаніи ст. 496 уст. горн., вещества выдѣлываемыя на горныхъ заводахъ черезъ химическое соединеніе такихъ началъ, за которыя уже взята въ казну подать, освобождаются отъ платежа другой подати.

дзiesięcia pięć milionów (25.000.000) rubli, zabezpieczając tę sumę złotem, oddaném, zgodnie z poprzedzającym ustępem, do zachowania razem z funduszem wymiany.

3. Po uskutecznieniu tego, zapisać sumę dwadzieścia pięć milionów rubli jako oddzielną pozycję bilansu Banku w rachunku funduszu wymiany i biletów kredytowych w sposób następujący: złoto—w aktywach tego rachunku oddzielnie od funduszu wymiany, ze wzmianką, że służy na zabezpieczenie biletów kredytowych, tymczasowo wypuszczonych na zasadzie Najwyższego Ukazu z d. 28 Lipca 1891 roku, zaś bilety kredytowe—w pasywach tegoż rachunku również jako oddzielną pozycję pod mianem: „bilety kredytowe tymczasowo wypuszczone przez Bank Państwa na zasadzie Najwyższego Ukazu z d. 28 Lipca 1891 roku“.

и 4. Gdy suma biletów kredytowych w kasach Banku Państwa powiększy się i osiągnie takiej wysokości, przy której zarząd Banku uzna za właściwe wycofać z obiegu wypuszczające się obecnie bilety, — wniesić bezzwłocznie przedstawienie do Ministra Finansów o pozwolenie zniszczenia pomienionych biletów kredytowych i zwrócenia Bankowi Państwa zabezpieczającego te bilety złota.

O tém rozporządzeniu Minister Finansów d. 17 Sierpnia 1891 r. doniósł Rządzącemu Senatowi w celu opublikowania.

(Data publikacji: 19 Sierpnia).

*Rozporządzenie, objawione Rządzącemu Senatowi przez
Zarządzającego Ministeryum Dóbr Państwa.*

156. O kontroli surowcu, uwolnionego zgodnie z art. 496 Ustawy górniczej od opłaty podatku.

Na zasadzie artykułu 496 Ustawy górniczej, materiały wyrabiane w zakładach górniczych przez połączenie pierwiastków, za które już pobrany został podatek skarbowy, uwalniają się od opłaty powtórnego podatku.

Для правильного учета чугуна, получаемого согласно ст. 496 устава горного съ вторичной проливки чугуна же, отры, дрызги, кричного сока и т. п., ученымъ комитетомъ корпуса горныхъ инженеровъ составлены были и утверждены Министромъ Финансовъ въ 1856 году особия правила. Въ 1881 году горный совѣтъ, журналомъ за № 183, призналъ нужнымъ измѣнить правила 29 Сентября 1856 г. собственно по отношенію къ подмосковнымъ заводамъ.

Такое постановленіе горнаго совѣта было принято во вниманіе и при составленіи въ 1888 году особой инструкціи окружнымъ инженерамъ Царства Польскаго по порядку взысканія вновь установленной для заводовъ Царства Польскаго подати съ чугуна.

Примѣненіе этихъ правилъ къ частнымъ заводамъ различныхъ раіоновъ вызвало протестъ со стороны администрацій нѣкоторыхъ заводовъ, что побудило горный департаментъ подвергнуть ихъ пересмотру.

На основаніи даннаго по сему предмету горнымъ ученымъ комитетомъ заключенія о нормахъ, какія безъ ущерба для казны могутъ быть приняты относительно чугуна въ различнаго рода шлакахъ и окалинѣ, а равно и потерѣ при переплавкѣ чугуна въ доменныхъ печахъ, взаимныя установленныя въ 1856 году, утверждены Управляющимъ Министерствомъ Государственныхъ Имуществъ вновь выработанныя правила объ учетѣ чугуна, освобождаемаго согласно ст. 496 уст. горн. (св. зак. т. VII) отъ взысканія подати.

Руководствуясь пунктомъ 6 ст. 211 ч. 2 т. I св. зак. (Учрежденія Министерствъ) Управляющій Министерствомъ Государственныхъ Имуществъ таковыя правила, 17 Іюля 1891 г., представилъ въ Правительствующій Сенатъ для опубликованія.

Dla prawidłowej kontroli surowcu, otrzymywanego zgodnie z art. 496 Ustawy górniczej z powtórnego przetopienia tegoż surowcu, opłtek, strużyn, soku fryszerskiego i t. p., uczony komitet korpusu inżynierów górniczych ułożył, a Minister Finansów zatwierdził w roku 1856 specjalne przepisy. W roku 1881 rada górnicza, protokołem za N-rem 183, uznała za potrzebne zmienić przepisy z d. 29 Września 1856 r. mianowicie odnośnie do zakładów leżących pod Moskwą.

Takie postanowienie rady górniczej było również przyjęte pod uwagę przy sporządzeniu w roku 1888 specjalnej instrukcji dla inżynierów okręgowych Królestwa Polskiego w przedmiocie egzekucyi nowo-ustanowionego dla zakładów Królestwa Polskiego podatku od surowcu.

Zastosowanie tych przepisów do zakładów prywatnych różnych rejonów wywołało protest ze strony administracyj niektórych zakładów, co skłoniło departament górniczy do zrewidowania rzeczonych przepisów.

Na zasadzie udzielonej w tym przedmiocie przez uczony komitet górniczy opinii co do norm, jakie bez uszczerbku skarbu mogą być przyjęte odnośnie do surowcu w różnego rodzaju fuzach i zuzlach, jak również ubytku przy przetapianiu surowcu w wielkich piecach, zamiast ustanowionych w roku 1856 Ministerjum Dóbr Państwa zatwierdziło nowo opracowane przepisy co do kontroli surowcu uwalnianego zgodnie z art. 496 Ustawy górniczej (sw. zak. t. VII) od opłaty podatku.

Stosując się do ustępu 6 art. 211 cz. 2 t. I Sw. Zak. (Organizacya Ministerjów), Zarządzający Ministerjum Dóbr Państwa przedstawił rzeczzone przepisy, 17 Lipca 1891 roku, Rządzącemu Senatowi w celu opublikowania.

Утверждены Управляющим Министерством Государственных Имуществ 5 Июля 1891 года.

П Р А В И Л А

объ учетѣ чугуна, освобождаемого согласно ст. 496 устава горнаго (св. зак. т. VII) отъ взиманія подати.

1) При проплавкѣ въ доменныхъ печахъ шлаковъ отъ желѣзнаго производства и окалины считается, что изъ нихъ получается чугуна: а) изъ кричныхъ шлаковъ—30%, б) изъ пудлинговыхъ шлаковъ—40%, в) изъ сварочныхъ шлаковъ—45% и г) изъ окалины—60% и въ таковомъ размѣрѣ, согласно ст. 496 горнаго устава, освобождаются отъ уплаты подати, полученныя изъ сихъ продуктовъ количества чугуна;

2) для вторичной переплавки въ доменныхъ печахъ чугуна штыкового, бракованныхъ припасовъ и крупной чугунной ломы никакого угара не полагается;

3) литники, бороздняки и проч. мелкій чугунъ, получаемый при выпускѣ чугуна изъ доменныхъ печей, должны быть обращаемы во вторичную переплавку въ доменной печи и въ такомъ случаѣ горная подать съ нихъ не взимается; если же таковымъ предметамъ будетъ дано другое назначеніе, то за нихъ должна быть уплачена горная подать;

4) въ заводскихъ шнуровыхъ книгахъ для записки добываемыхъ металловъ, количество проплавляемыхъ въ доменной печи шлаковъ и окалины должны быть показываемы по каждому роду ихъ отдѣльно, и

5) правила эти вступаютъ въ силу со времени ихъ обнародованія.

(С. У. и Р. П. 1891 г. № 84, Августа 19-го).

Zatwierdzone przez Zarządzającego Ministeryum Dóbr Państwa 5 Lipca 1891 roku.

PRZEPISY,

dotyczące kontroli surowcu, uwalnianego zgodnie z art. 496 Ustawy górniczej (sw. zak. t. VII) od opłaty podatku.

1) Przy przetapianiu w wielkich piecach fuzu z fabrykacyi zelaza i zuzli przyjmuje się, że z nich otrzymuje się surowcu: a) z fuzu fryszerskiego—30%, b) z fuzu pudlingowego—40%, c) z fuzu lutowniczego — 45% i d) z zuzli — 60% i w takiej ilości, zgodnie z art. 496 Ustawy górniczej, uwalniają się od opłaty podatku otrzymywane z tych produktów ilości surowcu;

2) dla powtórnego przetapiania w wielkich piecach surowcu sztabowego, wybrakowanych zapasów i grubego łomu surowcowego żadnego ubytku się nie ustanawia;

3) drobny surowiec, otrzymywany przy wypuszczaniu surowcu z wielkich pieców powinien być przetopiony powtórnie w wielkim piecu i w takim razie podatku górniczego od niego się nie pobiera; jeżeli zaś takim przedmiotom z drobnego surowcu będzie dane inne przeznaczenie, to za nie powinien być opłacony podatek górniczy;

4) w księgach sznurowych fabrycznych do zapisywania wydobywanych metalów, ilość przetapianego w wielkim piecu fuzu i zuzli powinna być wykazywana co do każdego i ich rodzaju oddzielnie;

5) przepisy te otrzymują moc obowiązującą z chwilą ich opublikowania.

(Data publikacyi: 19 Sierpnia).

*Высочайше утвержденное положение Комитета
Министров.*

**157. О хранении и уничтожении отчетности, повѣ-
ряемой установлениями Государственного Кон-
троля и дѣлъ Государственного Контроля.**

Въ Комитетѣ Министровъ слушана записка Государственна-
го Контролера, отъ 17 Юня 1891 г. (по канц.), объ утвержденіи
проектовъ правилъ: о храненіи и уничтоженіи: а) отчетности, по-
вѣряемой установлениями Государственного Контроля и б) дѣлъ
Государственного Контроля.

Комитетъ полагалъ:

I. Представленные Государственнымъ Контролеромъ проек-
ты правилъ о храненіи и уничтоженіи: а) отчетности, повѣряемой
установлениями Государственного Контроля и б) дѣлъ Государ-
ственного Контроля, утвердить, повергнувъ оныя на Высочайшее
ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА благоусмотрѣніе; и

II. Относительно той части отчетности, окончательно повѣ-
ренной и заключенной установлениями Государственного Контро-
ля, которая нынѣ хранится въ архивахъ распорядительныхъ уста-
новленій, согласившихся, въ облегченіе Государственного Кон-
троля, принять сную къ своему храненію, постановить нижеслѣ-
дующее:

1) Отчетность, подлежащая, на основаніи упомянутого въ п. I
настоящаго положенія Комитета проекта правилъ о храненіи и
уничтоженіи отчетности, повѣряемой установлениями Государ-
ственного Контроля, всегдашнему храненію, должна быть обратно
возвращена въ контрольные установленія.

2) Равнымъ образомъ можетъ быть возвращена въ Государ-
ственный Контроль и та отчетность, которая хотя и не предназна-
чается для всегдашняго храненія, но и не достигла еще сроковъ
уничтоженія, если только распорядительныя вѣдомства признаютъ
для себя отяготительнымъ додержатъ сию отчетность до предсто-
ящихъ сроковъ ея уничтоженія, и

3) Отчетность, подлежащая уничтоженію, должна быть под-

*Najwyżej zatwierdzona Uchwała Komitetu
Ministrów.*

**157. O zachowywaniu i niszczeniu sprawozdań, spra-
wdzanych przez instytucje Kontroli Państwa oraz
akt Kontroli Państwa.**

W Komitecie Ministrów słuchano przedstawienie Kontrolera
Państwa z d. 17 Czerwca 1891 roku (w wydziale kancelaryi) co do
zatwierdzenia projektów przepisów: o zachowywaniu i niszczeniu:
a) sprawozdań, sprawdzanych przez instytucje Kontroli Państwa i b)
akt Kontroli Państwa.

Komitet za właściwe uznawał:

I. Przedstawione przez Kontrolera Państwa projekty przepi-
sów co do zachowywania i niszczenia: a) sprawozdań, sprawdzanych
przez instytucje Kontroli Państwa i b) akt Kontroli Państwa,
przedstawić te przepisy do Najwyższego uznania JEJEGO CESARSKIEJ
MOŚCI.

II. Co się tyczy téj części sprawozdań ostatecznie sprawdzo-
nych i zamkniętych przez instytucje Kontroli Państwa, jaka obec-
nie zachowuje się w archiwach instytucyj gospodarczych, które się
zgodziły, w celu ułatwienia Kontroli Państwa, przyjąć ją do siebie
do zachowania, postanowić co następuje:

1) Sprawozdania, które, na zasadzie wspomnianego w ust. I
niniejszój Uchwały Komitetu projektu przepisów co do zachowania
i niszczenia sprawozdań sprawdzanych przez instytucje Kontroli
Państwa, podlegają zachowaniu wieczystemu, powinny być zwrócone
do instytucyi obrachunkowych.

2) Podobnież mogą być zwracane do Kontroli Państwa i te
sprawozdania, które chociaż nie są przeznaczone do wieczystego za-
chowania, lecz nie dosięgły jeszcze terminów zniszczenia, jeżeli tyl-
ko wydziały gospodarcze uznają dla siebie za zbyt uciążliwe dotrzy-
manie tych sprawozdań do terminów ich zniszczenia.

3) Sprawozdania, podlegające zniszczeniu, powinny być nisz-

вергнута уничтоженію въ хранящихъ ее учрежденіяхъ порядкомъ, для сего установленнымъ.

ГОСУДАРЬ ИМПЕРАТОРЪ на положеніе Комитета Высочайше соизволилъ, а проекты правилъ удостоены разсмотрѣнія и утвержденія ЕГО ВЕЛИЧЕСТВА, въ Паркалаудѣ, на яхтѣ *Царевна*, во 2 день Іюля 1891 г.

На подлинныхъ написано: ГОСУДАРЬ ИМПЕРАТОРЪ правила сіи разсматривать и Высочайше утвердить соизволилъ, въ Паркалаудѣ, на яхтѣ „Царевна“, во 2 день Іюля 1891 года.

Подписалъ:

Помощникъ Управляющаго дѣлами Комитета Министровъ *Шольцъ*.

П Р А В И Л А

о храненіи и уничтоженіи отчетности, повѣряемой установленіями Государственного Контроля.

І. Сроки хранения отчетности.

§ 1. Повѣряемая установленіями Государственного Контроля отчетность дѣлится на три разряда. Отчетность первого разряда подлежит всегдашнему храненію, втораго—подлежитъ срочному храненію и третьяго — подлежитъ уничтоженію по минованіи въ ней надобности.

§ 2. Причисленіе отдѣльных видовъ отчетности или составныхъ ея частей къ одному изъ означенныхъ разрядовъ устанавливается Государственнымъ Контролеромъ по соглашенію съ соотвѣтственными Министрами и Главноуправляющими.

§ 3. Основные признаки для дѣленія отчетности на разряды суть: а) для всегдашняго храненія — общегосударственное ея значеніе, а также важность ея для науки; б) для срочнаго храненія — степень значенія ея по отношенію къ ревизіонной давности и въ справочномъ отношеніи; в) для уничтоженія — минованіе всякой въ ней надобности, за выполненіемъ той дѣли, для которой она служила.

ezone w zachowujących je instytucjach w sposób do tego przepisany.

NAJJAŚNIEJSZY PAN na uchwałę Komitetu Najwyżej zezwolił, a projekty przepisów zostały zaszczycone rozpoznaniem i zatwierdzeniem JEGO CESARSKIEJ MOŚCI w Parkauldzie, na jachcie *Carewna*, w dniu 2 Lipca 1891 r.

Na oryginale napisano: „NAJJAŚNIEJSZY PAN niniejsze przepisy rozpoznawał i Najwyżej zatwierdził raczył w Parkauldzie, na jachcie „Carewna“, w dniu 2 Lipca 1891 roku.“

Podpisał:

Pomocnik Zarządzającego sprawami Komitetu Ministrów *Szolc*.

P R Z E P I S Y

dotyczące zachowania i niszczenia sprawozdań, sprawdzanych przez instytucje Kontroli Państwa.

І. Termina zachowania sprawozdań.

§ 1. Sprawdzane przez instytucje Kontroli Państwa sprawozdania dzielą się na trzy kategorie. Sprawozdania pierwszej kategorii podlegają zachowaniu wieczystemu, drugiej — podlegają zachowaniu terminowemu, a trzeciej—podlegają zniszczeniu, gdy ich już nie potrzeba.

§ 2. Poszczególne gatunki sprawozdań albo ich części składowe zalicza do jednej z wyżej przytoczonych kategorii Kontroler Państwa, po porozumieniu się z odnosnemi Ministrami i Główno-Zarządzającemi.

§ 3. Zasadnicze cechy, podług których sprawozdania dzielą się na kategorie, są: а) dla zachowania wieczystego — znaczenie sprawozdania ogólnopństwowe oraz jego ważność dla nauki; б) dla zachowania terminowego — stopień znaczenia sprawozdania pod względem przedawnienia rewizyjnego i pod względem informacyjnym; в) dla zniszczenia—ustanie wszelkiej potrzeby sprawozdania, wskutek osiągnięcia celu, do którego było przeznaczone.

§ 4. При заключении ревизии отчетности общее присутствие контрольного установления, руководствуясь соглашением Государственного Контролера с соответственными ведомствами (ст. 2), определяет, к какому из означенных разрядов относится обревизованная отчетность, сообразно с тем и производится дальнейшее ее хранение или уничтожение.

§ 5. Вся необревизованная отчетность и обревизованная отчетность третьего разряда до ее уничтожения состоит в заведывании лиц, коим поручается в контрольных установлениях ревизионное производство, а обревизованная отчетность первого и второго разрядов передается на хранение в архивы сих установлений.

§ 6. Для хранения обревизованной отчетности второго разряда полагается, где бы она ни хранилась, десятилетний срок. Увеличение этого срока по отдельным видам или по составным частям отчетности допускается, если встретится в том необходимость для цели ревизии, по постановлениям общих присутствий контрольных установлений.

§ 7. Срок хранения отчетности второго разряда исчисляется со времени заключения ревизии ее общим присутствием контрольного установления.

II. Выдача контрольными установлениями справок из отчетности.

§ 8. Контрольные установления сообщают из находящейся в них заведывании отчетности справки и копии со счетов и документов как обревизованных, так и необревизованных и предъявляют счета и документы для личных справок, с соблюдением следующих условий:

а) По отчетности, требующей тайны—по письменным требованиям мест и лиц, представивших отчетность на ревизию, или начальствующих над этими местами и лицами учреждений.

б) По отчетности, не требующей тайны — по требованиям письменным и личным всех правительственных мест и лиц.

в) Правительственные места и лица, находящиеся в одном с контрольными установлениями городъ, обращаются в оныя за

§ 4. Przy zamknięciu rewizji sprawozdań ogólny komplet instytucji obrachunkowej, stosownie do porozumienia się Kontrolera Państwa z odpowiednimi wydziałami (art. 2), określa, do jakiej mianowicie kategorii należą zrewidowane sprawozdania i, odpowiednio do tego, sprawozdania te nadal zachowują się lub niszczą.

§ 5. Wszystkie sprawozdania niezrewidowane oraz sprawozdania zrewidowane trzeciej kategorii, przed ich zniszczeniem, pozostają w zawiadywaniu osób, którym поручają się w instytucjach obrachunkowych czynności rewizyjne, a sprawozdania rewizyjne pierwszej i drugiej kategorii oddają się do zachowania do archiwów tych instytucji.

§ 6. Do zachowania zrewidowanych sprawozdań drugiej kategorii ustanawia się termin dziesięcioletni, bez względu na miejsce, gdzie te sprawozdania się zachowują. Powiększenie tego terminu dla oddzielnych gatunków lub dla składowych części sprawozdań dozwala się, jeżeli okaże się tego potrzeba ze względu na cel rewizji, na mocy postanowień ogólnych kompletów instytucji obrachunkowych.

§ 7. Termin zachowywania sprawozdań drugiej kategorii oblicza się od czasu zamknięcia rewizji tychże przez ogólny komplet instytucji obrachunkowej.

II. Wydawanie przez instytucje obrachunkowe informacji ze sprawozdań.

§ 8. Instytucje obrachunkowe udzielają ze znajdujących się pod ich zawiadywaniem sprawozdań informacje oraz kopie rachunków i dokumentów, tak zrewidowanych, jak i niezrewidowanych, tudzież okazują rachunki i dokumenty do informacji osobistych, z zachowaniem następujących warunków:

a) Co do sprawozdań sekretnych—na żądania piśmienne władz i osób, które przedstawiły sprawozdania do rewizji, albo instytucji zwierzchnich nad temi władzami i osobami;

b) Co do sprawozdań niesekretnych—na żądania piśmienne i osobiste wszystkich władz rządowych i urzędników;

c) Władze rządowe i urzędnicy, znajdujący się w jednym mieście z instytucjami obrachunkowymi, zwracają się do tych instytucji

справками и свѣдѣніями изъ отчетности, не требующей тайны, преимущественно лично или чрезъ особо отряжаемыхъ чиновъ, безъ письменныхъ требованій, и только въ исключительныхъ случаяхъ, когда предвидѣть успѣха отъ этого способа извлеченія справокъ невозможно, они входятъ съ контрольными установленіями въ письменныя сношенія.

г) Копіи актовъ, заключающихся въ нотаріальной отчетности, выдаются не иначе, какъ по предварительномъ на то разрѣшеніи судебныхъ мѣстъ, причемъ и самыя копіи препровождаются контрольными установленіями непосредственно въ судебныя мѣста на дальнѣйшее распоряженія.

д) Никто не имѣетъ права требовать отъ контрольных установленій, подъ видомъ справокъ и свѣдѣній, такихъ сложныхъ выборовъ или статистическихъ сводовъ, которые могутъ быть сочтены самостоятельнымъ трудомъ этихъ установленій.

III. Возвращеніе отчетности изъ установленій Государственнаго Контроля.

§ 9. Необревизованная отчетность можетъ быть выдаваема изъ контрольных установленій не иначе, какъ по постановленіямъ ихъ общихъ присутствій, для слѣдующихъ надобностей:

а) Судебнымъ установленіямъ — для производства слѣдствій или судебного разбирательства.

б) Начальству отчетныхъ мѣстъ и лицъ — для повѣрки дѣйствій послѣднихъ въ административномъ порядкѣ.

в) Прочимъ правительственнымъ мѣстамъ и лицамъ — для предъявленія съ ихъ стороны счетовъ и документовъ подлежащихъ установленіямъ въ подкрѣпленіе имущественныхъ правъ казны.

По минованіи надобности всѣ вытребованные изъ контрольных установленій счета и документы возвращаются обратно.

Примѣчаніе. Изъ дѣйствій настоящей статьи изъимается почтовая отчетность, которая можетъ быть предъявляема постороннимъ мѣстамъ и лицамъ не иначе, какъ чрезъ посредство почтовыхъ установленій.

§ 10. Обревизованная отчетность перваго разряда можетъ быть передаваема правительственнымъ и ученымъ учрежденіямъ

по информаций и wiadomości ze sprawozdań niesekretnych, zazwyczaj osobiście albo przez delegowanych do tego urzędników, bez żądań piśmiennych, i tylko w wyjątkowych wypadkach, gdy nie można przewidzieć pomyślnego rezultatu z takiego sposobu zasiągania informacji, zawiązują korespondencye piśmienne z temi instytucjami obrachunkowemi;

d) Kopie aktów, zawartych w sprawozdaniu notaryalnym, wydają się nie inaczej, jak na zasadzie uprzedniego na to pozwolenia władz sądowych; przyczém i same kopie instytucye obrachunkowe komunikują bezpośrednio władzom sądowym do dalszego rozporządzenia;

e) Nikt nie ma prawa żądać od instytucyj obrachunkowych, pod pozorem informacji i wiadomości, takich skomplikowanych wyciągów albo zebrań statystycznych, które mogą być uważane na samodzielną pracę tych instytucyj.

III. Zwrot sprawozdań z instytucyj Kontroli Państwa.

§ 9. Sprawozdania niezrewidowane mogą być wydawane z instytucyj obrachunkowych nie inaczej, jak na mocy postanowień ich kompletów ogólnych dla potrzeb następujących:

a) Władzom sądowym — dla prowadzenia śledztw albo do sądu dzenia sprawy.

b) Zwierzchności władz i osób sprawozdawczych — dla sprawozdania czynności tych władz i osób w drodze administracyjnej.

c) Innym władzom rządowym i urzędnikom — dla okazania przez nie rachunków i dokumentów odnośnych instytucyj w poparciu praw majątkowych skarbu.

Po minięciu potrzeby wszystkie wyjęte z instytucyj obrachunkowych rachunki i dokumenty zwracają się.

Uwaga. Artykuł niniejszy nie stosuje się do sprawozdań pocztowych, które mogą być okazywane władzom i osobom postronnym nie inaczej, jak za pośrednictwem instytucyj pocztowych.

§ 10. Sprawozdania zrewidowane pierwszej kategorii mogą być oddawane instytucjom rządowym i naukowym do czasowego

для временной надобности или постоянного хранения, по желанию сих учреждений, но не иначе, как с разрешения Государственного Контролера.

§ 11. Обрезованная отчетность второго разряда может быть возвращаема отчетным мѣстамъ для временной надобности или дальнѣйшаго хранения по желанию сихъ мѣстъ и соглашенію между ними и контрольными установленіями, которыми произведена ревизія отчетности.

§ 12. При передачѣ отчетности контрольные установленія оставляютъ въ своемъ распоряженіи тѣ счета и всякаго рода документы которые могутъ имѣть значеніе для ревизій отчетности послѣдующаго времени.

IV. Уничтоженіе ненужной отчетности.

§ 13. По истеченіи каждаго года лица, завѣдывающія въ установленіяхъ Государственного Контроля храненіемъ обрезованной отчетности, составляютъ краткія описи подлежащей уничтоженію отчетности и представляютъ ихъ на разсмотрѣніе и заключеніе общихъ присутствій.

§ 14. Общія присутствія, убѣдившись по разсмотрѣніи описей, что включенная въ оныя отчетность дѣйствительно утратила свое значеніе и что сроки хранения ея миновали, разрѣшаютъ уничтоженіе ея съ утвержденія начальниковъ контрольных установленій.

§ 15. Начальники контрольных установленій избираютъ способъ уничтоженія отчетности—продажею или сожженіемъ. Отчетность, требующая тайны, сжигается обязательно.

§ 16. Прежде продажи отчетность приводится въ состояніе, лишающее ее характера и значенія отчетности.

§ 17. Продажа бумажнаго матеріала, образующагося изъ предназначенной къ уничтоженію отчетности, производится съ торговъ или по соглашенію съ покупателями.

§ 18. Утвержденіе торговъ или вообще дѣлъ, по которымъ предполагается обратить въ продажу матеріалы изъ уничтожаемой отчетности, предоставляется на всякую сумму непосредственнымъ начальникамъ установленій, распоряжающихся продажею.

уżytku lub do stałego zachowania na żądanie tych instytucyj, lecz nie inaczej, jak za pozwoleniem Kontrolera Państwa.

§ 11. Zrewidowane sprawozdania drugiej kategorii mogą być zwracane władzom sprawozdawczym do czasowego użytku albo do dalszego zachowania na żądanie tych władz i po porozumieniu się tychże z instytucjami obrachunkowymi, które dokonały rewizji sprawozdania.

§ 12. Przy oddaniu sprawozdania instytucye obrachunkowe zachowują w swoim rozporządzeniu te rachunki i wszelkiego rodzaju dokumenty, które mogą mieć znaczenie dla rewizji sprawozdania za czas późniejszy.

IV. Niszczenie sprawozdań niepotrzebnych.

§ 13. Po upływie każdego roku osoby, zawiadujące w instytucjach Kontroli Państwa zachowaniem sprawozdań zrewidowanych, sporządzają krótkie opisy podlegających zniszczeniu sprawozdań i przedstawiają je do rozpoznania i opinii ogólnych kompletów.

§ 14. Ogólne komplety, przekonawszy się, po rozpoznaniu opisów, że włączone w nie sprawozdania rzeczywiście utraciły swoje znaczenie i że terminy ich zachowania minęły, pozwalają na ich zniszczenie, po zatwierdzeniu decyzji w tѣj mierze przez naczelnika instytucyj obrachunkowych.

§ 15. Naczelnicy instytucyj obrachunkowych wybierają sposób niszczenia sprawozdań—przez sprzedaż lub spalanie. Sprawozdania sekretne obowiązkowo się palą.

§ 16. Przed sprzedażą sprawozdania przyprowadzają się do stanu pozbawiającego je charakteru i znaczenia sprawozdania.

§ 17. Sprzedaż materiału papierowego, gromadzącego się z przeznaczonych do zniszczenia sprawozdań, odbywa się przez licytację albo po porozumieniu się z nabywcami.

§ 18. Licytację albo wogóle ceny, po jakich projektuje się sprzedawać materiały z niszczących się sprawozdań, zatwierdzają na wszelką sumę bezpośredni zwierzchnicy instytucyj zarządzających sprzedażą.

§ 19. Примѣнительно къ порядкамъ, изложеннымъ въ предшествующихъ §§ 13—18, производится уничтоженіе отчетности и установленіями распорядительныхъ вѣдомствъ въ тѣхъ случаяхъ, когда имъ передана на срочное храненіе отчетность изъ установленій Государственного Контроля.

§ 20. Государственный Контролеръ устанавливаетъ необходимые для исполненія сихъ правилъ порядки и формы, а также знаки или способы приведенія отчетности въ состояніе, лишающее свойственнаго ей значенія, и разрѣшаетъ, по соглашенію съ подлежащими вѣдомствами, если встрѣтятся въ томъ надобность, всякаго рода недоразумѣнія, какія могутъ возникнуть при исполненіи настоящихъ правилъ.

Подписаль:

Государственный Контролеръ, сенаторъ *Т. Филипповъ*.

На подлинныхъ написано: ГОСУДАРЬ ИМПЕРАТОРЪ правила сіи рассматривать и Высочайше утвердить соизволилъ въ Паркалаудѣ, на яхтѣ „Царевна“, во 2 день Іюля 1891 г.

Подписаль:

Помощникъ Управляющаго дѣлами Комитета Министровъ *Шольцъ*.

П Р А В И Л А

о храненіи и уничтоженіи дѣлъ въ Государственномъ Контролѣ.

§ 1. Дѣла установленій Государственного Контроля раздѣляется: а) по содержанію своему—на ревизіонныя и административныя и б) по срокамъ храненія—на два разряда.

§ 2. Ревизіонными дѣлами именуются тѣ, которыя имѣютъ прямое или косвенное отношеніе къ отчетности, ревизуемой установленіями Государственного Контроля; всѣ прочія дѣла именуются административными.

§ 3. Распредѣленіе дѣлъ по срокамъ храненія ихъ на разряды указано въ прилагаемомъ при семъ росписаніи. Дѣла, въ этомъ

§ 19. Stosownie do porządków, wyłuszczonych w §§ 13—18, dopełniają również zniszczenia sprawozdań instytucje wydziałów gospodarczych w tych razach, gdy im oddane zostały do terminowego zachowania sprawozdania z instytucyj Kontroli Państwa.

§ 20. Kontroler Państwa ustanawia niezbędne dla wykonania tych przepisów porządki i formy, oraz znaki lub sposoby przyprowadzenia sprawozdań do stanu pozbawiającego je właściwego im znaczenia, oraz rozstrzyga, po porozumieniu się z odnośnemi wydziałami, jeżeli zajdzie tego potrzeba, wszelkiego rodzaju nieporozumienia, jakie mogą wynikać przy wykonywaniu niniejszych przepisów.

Podpisał:

Kontroler Państwa, senator *T. Filippow*.

Na oryginale napisano: NAJJAŚNIEJSZY PAN przepisy niniejsze rozpoznawał i Najwyżej zatwierdzić raczył w Parkalaudzie, na jachcie „Carewna“, w dniu 2 Lipca 1891 r.

Podpisał:

Pomocnik Zarządzającego sprawami Komitetu Ministrów *Szole*.

P R Z E P I S Y.

dotyczące zachowania i niszczenia akt w Kontroli Państwa.

§ 1. Akta Kontroli Państwa dzielą się: a) podług swojej treści—na rewizyjne i administracyjne i b) podług terminów zachowania—na dwie kategorie.

§ 2. Aktami rewizyjnymi nazywają się te, które wprost lub pośrednio odnoszą się do sprawozdań, podlegających rewizji instytucyj Kontroli Państwa; wszystkie inne akta nazywają się administracyjnymi.

§ 3. Podział akt na kategorie podług terminów ich zachowania wskazany jest w załączonym przy niniejszém spisie. Ak-

досписаніи не повменюванія, распредѣляются начальствующими лицами контрольных установленій примѣнительно къ упомянутому росписанію.

§ 4. Оконченныя дѣла перваго разряда, какъ ревизіонныя, такъ и административныя, подлежатъ всегдашнему храненію.

§ 5. Оконченныя дѣла втораго разряда подлежатъ срочному храненію а именно:

а) ревизіонныя дѣла—въ теченіе того періода, который назначенъ общимъ присутствіемъ, заключившимъ ревизію, для храненія отчетности, до которой эти дѣла относятся, и во всякомъ случаѣ не менѣе десяти лѣтъ со времени ихъ окончанія;

б) административныя дѣла—въ теченіе двухъ сроковъ: 1) десяти лѣтъ или 2) пяти лѣтъ со времени ихъ окончанія.

§ 6. Оконченныя дѣла хранятся не болѣе трехъ лѣтъ со времени ихъ окончанія подъ вѣдѣніемъ лицъ, управляющихъ подлежащими дѣлопроизводствами, а затѣмъ въ архивахъ контрольных установленій до наступленія сроковъ уничтоженія.

§ 7. Оконченныя дѣла уничтожаются по минованіи въ нихъ надобность и назначенныхъ для храненія ихъ сроковъ, причемъ относительно порядка и способовъ уничтоженія сихъ дѣлъ соблюдаются тѣ же условія, какія установлены въ ст. 13—19 правилъ о храненіи и уничтоженіи отчетности повѣряемой установленіями Государственнаго Контроля.

Приложеніе къ § 3 правилъ о храненіи и уничтоженіи дѣлъ въ Государственномъ Контролѣ.

РОСПИСАНІЕ

дѣлъ Государственнаго Контроля по разрядамъ.

Разрядъ I.

Дѣла и бумаги, подлежащія всегдашнему храненію.

1. Высочайшія повелѣнія, объявленныя Государственному Контролю въ указахъ Правительствующаго Сената и въ отношеніяхъ Министровъ и Главноуправляющихъ.

та, в том списе niewymienione, dzielą naczelnicy instytucyj obrachunkowych stosownie do wzmiankowanego spisu.

§ 4. Akta ukończone pierwszej kategorii, tak rewizyjne, jak i administracyjne, zachowują się na zawsze.

§ 5. Akta ukończone drugiej kategorii zachowują się przez pewien czas, a mianowicie:

а) akta rewizyjne—wciagu takiego okresu, jaki wyznaczy komplet ogólny, który zamknął rewizję, na zachowywanie sprawozdań, do których te akta się odnoszą, i w każdym razie najmniej dziesięć lat od czasu ich ukończenia;

б) akta administracyjne—wciagu dwóch terminów: 1) dziesięciu lat albo 2) pięciu lat od czasu ich ukończenia.

§ 6. Akta ukończone zachowują się najwyżej trzy lata od czasu ich ukończenia pod zawiadywaniem osób, zarządzających odpowiednimi referatami, a następnie w archiwach instytucyj obrachunkowych do nadejścia terminów zniszczenia.

§ 7. Akta ukończone niszczą się, gdy minie ich potrzeba i gdy upłyną terminu wyznaczone na ich zachowanie; przyczem co do porządku i sposobów niszczenia tych akt przestrzegają się te same warunki, jakie ustanowione zostały w art. 13—19 przepisów o zachowywaniu i niszczeniu sprawozdań, sprawdzanych przez instytucje Kontroli Państwa.

Uwaga do § 3 przepisów o zachowywaniu i niszczeniu akt w Kontroli Państwa.

S P I S

akt Kontroli Państwa podług kategorii.

Kategoria I.

Akta i papiery, podlegające zachowaniu wieczystemu.

1. Najwyższe rozkazy, objawione Kontroli Państwa w Ukazach Rządzącego Senatu oraz w odezwach Ministrów i Główno-Zarządzających.

2. Высочайше утвержденныя представленія Государственнаго Контролера и удостоенныя Монаршаго разсмотрѣнія всеподданныйшіе отчеты.

3. Дѣла, вносимыя на разсмотрѣніе Государственнаго Совѣта и Комитета Министровъ.

4. Дѣла, возникшіе изъ ревизій и заключенія ревизій отчетности перваго разряда. Ревизіонныя реестры по повѣркѣ отчетности перваго разряда.

5. Дѣла по расчетамъ казны съ частными желѣзными дорогами, иностранными правительствами, заграничными банкирскими домами и кредитными учрежденіями.

6. Журналы Государственнаго Контролера и начальниковъ центральныхъ и мѣстныхъ установленій Государственнаго Контроля.

7. Журналы Совѣта Государственнаго Контроля и общихъ присутствій центральныхъ и мѣстныхъ установленій Государственнаго Контроля.

8. Дѣла по разработкѣ, представленію въ высшія государственныя учрежденія и изданію новыхъ положеній по кассовой, счетной и ревизіоннымъ частямъ, а также по разъясненію, дополненію, измѣненію или отміѣнѣ существующихъ формъ и постановленій по всемъ отраслямъ государственнаго управленія.

9. Дѣла по начетамъ и претензіямъ казны и на казну, по которымъ между Правительствующимъ Сенатомъ и Государственнымъ Контролемъ возникло разногласіе.

10. Книги начетовъ ревизіонныхъ установленій.

11. Подлинныя отчеты центральныхъ и мѣстныхъ установленій Государственнаго Контроля.

12. Подлинныя смѣты о доходахъ и расходахъ Государственнаго Контроля и печатныя смѣты всѣхъ вообще Министерствъ и главныхъ управленій.

13. Печатные экземпляры циркуляровъ Государственнаго Контролера и центральныхъ установленій Государственнаго Контроля.

14. Дѣла объ измѣненіи штатовъ и о преобразованіи установленій Государственнаго Контроля, а также объ увеличеніи или уменьшеніи денежныхъ отпусковъ на ихъ содержаніе.

15. Дѣла о прохожденіи службы лицами, состоящими какъ на дѣйствительной службѣ, такъ и по вольному найму въ вѣдом-

2. Najwyżej zatwierdzone przedstawienia Kontrolera Państwa i zaszczycone rozpoznaniem Monarszém najpoddańsze sprawozdania.

3. Akta komunikowane do rozpoznania Radzie Państwa i Komitetowi Ministrów.

4. Akta powstałe z rewizji i zamknięcia rewizji sprawozdań pierwszej kategorii. Rejestry rewizyjne ze sprawdzenia sprawozdań pierwszej kategorii.

5. Akta obrachunków skarbu z drogami żelaznymi prywatnymi, rządami zagranicznymi, domami bankierskimi i instytucjami kredytowymi zagranicznymi.

6. Protokoły Kontrolera Państwa oraz naczelników centralnych i miejscowych instytucji Kontroli Państwa.

7. Protokoły Rady Kontroli Państwa oraz ogólnych kompletów centralnych i miejscowych instytucji Kontroli Państwa.

8. Akta, dotyczące opracowania, przedstawienia do wyższych instytucji państwowych i wydania nowych ustaw w wydziale kasowym, obrachunkowym i rewizyjnym, oraz w przedmiocie wyjaśnienia, uzupełnienia, zmiany lub uchylecia istniejących form i postanowień we wszystkich gałęziach administracji państwowej.

9. Akta z tytułu nadliczek i pretensyj skarbu i do skarbu, co do których pomiędzy Rządzącym Senatem a Kontrolerem Państwa wynikła różnica zdań.

10. Księgi nadliczek instytucji rewizyjnych.

11. Oryginalne sprawozdania centralnych i miejscowych instytucji Kontroli Państwa.

12. Oryginalne budżety dochodów i rozchodów Kontroli Państwa oraz drukowane budżety wszystkich wogóle Ministerstw i głównych zarządów.

13. Drukowane egzemplarze cyrkularzy Kontrolera Państwa i instytucji centralnych Kontroli Państwa.

14. Akta, dotyczące zmiany etatów i reformy instytucji Kontroli Państwa, oraz powiększenia lub zmniejszenia wydatków pieniędzy na ich uposażenie.

15. Akta, dotyczące przechodzenia służby tak przez osoby będące w służbie rzeczywistej, jak i przez pracujących w drodze wol-

ствѣ Государственнаго Контроля, и о командированіи сихъ лицъ по Высочайшимъ повелѣніямъ.

16. Секретныя аттестаціи о нравственныхъ и служебныхъ качествахъ лицъ, служащихъ въ Государственномъ Контролѣ.

17. Журналы входящихъ и исходящихъ бумагъ всѣхъ установленій Государственнаго Контроля.

18. Описи уничтоженнымъ дѣламъ и отчетности.

19. Инвентари казенному имуществу установленій Государственнаго Контроля.

20. Соображенія Государственнаго Контроля на финансовыя смѣты.

Разрядъ II.

Дѣла подлежащія срочному храненію.

A. Въ теченіи 10 лѣтъ по ихъ окончаніи.

1. Дѣла, возникшія изъ ревизіи и заключенія ревизіи отчетности втораго разряда. Ревизіонные реестры по повѣркѣ отчетности втораго разряда.

Примѣчаніе. Если отчетность, по повѣркѣ которой возникли дѣла и ведены ревизіонные реестры, будетъ подлежать храненію болѣе десятилѣтняго срока, то и храненіе дѣлъ и реестровъ отсрочивается до времени уничтоженія отчетности.

2. Дѣла, вносимыя на разсмотрѣніе совѣта Государственнаго Контроля и общихъ присутствій ревизіонныхъ установленій.

3. Дѣла по начетамъ и взысканіямъ какъ опротестованнымъ, такъ и неопротестованнымъ.

4. Дѣла по претензіямъ казны и на казну, по которымъ не возникало разногласія между Правительствующимъ Сенатомъ и Государственнымъ Контролемъ.

5. Дѣла о производствѣ чинами Государственнаго Контроля освидѣтельствovanja денежныхъ кассъ, матеріальныхъ складовъ, строительныхъ операцій и вообще о производствѣ фактическаго контроля.

6. Дѣла о растратахъ и хищеніяхъ въ кассахъ.

7. Дѣла объ участіи чиновъ Государственнаго Контроля въ совѣщаніяхъ и коммисіяхъ по всѣмъ безъ разлчія предметамъ.

8. Свѣдѣнія, представляемыя центральными и мѣстными

nego najmu w wydziale Kontroli Państwa, tudzież delegowania tych osób na mocy Najwyższych rozkazów.

16. Świadczenia sekretne co do przymiotów moralnych i służbowych osób służących w Kontroli Państwa.

17. Dzienniki papierów wchodzących i wychodzących wszystkich instytucyj Kontroli Państwa.

18. Opisy zniszczonych akt i sprawozdań.

19. Inwentarze majątku skarbowego instytucyj Kontroli Państwa.

20. Motywa Kontroli Państwa odnoszące się do budżetów finansowych.

Kategoria II.

Akta, podlegające zachowaniu terminowemu.

A. Wciagu lat 10 po ich ukończeniu:

1. Akta, powstające z rewizyj i zamknięcia rewizyj sprawozdań drugiej kategorii. Rejestry rewizyjne ze sprawdzenia sprawozdań drugiej kategorii.

Uwaga. Jeżeli sprawozdania, przy sprawdzeniu których powstały akta i prowadzone były rejestry rewizyjne, będą podlegały zachowaniu dłuższemu od lat dziesięciu, to i zachowanie akt i rejestrów odacza się do czasu zniszczenia sprawozdań.

2. Akta wnoszone do rozpoznania Rady Kontroli Państwa i ogólnych kompletów instytucyj rewizyjnych:

3. Akta nadliczek i egzekucyj, tak zaprotestowanych, jak i nie protestowanych.

4. Akta z tytułu pretensyj skarbu i do skarbu, co do których nie było różnicy zdań pomiędzy Rządzącym Senatem a Kontrolą Państwa.

5. Akta w przedmiocie dokonywanój przez urzędników Kontroli Państwa rewizyj kas pieniężnych, składów materyałów, operacyj budowlanych i wogóle w przedmiocie kontroli faktycznej.

6. Akta o przeniewierstwach kasowych.

7. Akta o udziale urzędników Kontroli Państwa w naradach i komisjach we wszystkich bez różnicy przedmiotach.

8. Wiadomości, przedstawiane przez instytucje centralne

установленіями къ отчету объ исполненіи государственной росписи и дѣлопроизводство центральной бухгалтеріи по составленію этого отчета.

9. Свѣдѣнія, представляемыя центральными и мѣстными установленіями ко всеподданнѣйшему отчету.

10. Дѣла о расходахъ на содержаніе личнаго состава и на все безъ изъятія хозяйственныя надобности установленій Государственнаго Контроля.

11. Объ испрошеніи пенсій чинамъ Государственнаго Контроля.

12. Торговое производство по продажѣ казеннаго имущества Государственнаго Контроля.

13. Бухгалтерское счетоводство по денежнымъ оборотамъ установленій Государственнаго Контроля.

Б. Въ теченіе 5 лѣтъ по ихъ окончаніи.

1. Дѣла по всякаго рода сношеніямъ, не требующимъ исполненія и не служащимъ къ руководству.

2. Дѣла о прислугѣ, оставившей службу въ вѣдомствѣ Государственнаго Контроля, за изъятіемъ изъ нихъ подлинныхъ документовъ, если таковыя въ нихъ окажутся.

3. Дѣла по договорамъ съ подрядчиками и поставщиками по разнымъ хозяйственнымъ надобностямъ Государственнаго Контроля.

4. Вѣдомости о движеніи дѣлъ и о ходѣ ревизій въ установленіяхъ Государственнаго Контроля.

5. Книги разносныя, дежурства и инныя, неимѣющія значенія кассовой или бухгалтерской отчетности.

Подписаль:

Государственный Контролеръ, сенаторъ *Т. Филипповъ*

(С. У. и Р. П. 1891 г., N. 87, Августа 27-го).

и мѣстowe do sprawozdania z wypełnienia rozkładu państwowego oraz referaty buchhalteryi centralnej w przedmiocie sporządzenia tego sprawozdania.

9. Wiadomości, przedstawiane przez instytucje centralne i mѣstowe do najpoddanego sprawozdania.

10. Akta o rozchodach na uposażenie personelu i na wszystkie bez wyjątku potrzeby gospodarstwa in instytucyj Kontroli Państwa.

11. O wyjeđnaniu emerytur dla urzędników Kontroli Państwa.

12. Operaty handlowe w przedmiocie sprzedaży majątku skarbowego Kontroli Państwa.

13. Rachunki buchhalteryjne z obrotów pieniężnych instytucyj Kontroli Państwa.

B. Wciagu lat 5 po ich ukończeniu:

1. Akta wszelkiego rodzaju korespondencyj, niewymagających wykonania i niemających charakteru instrukcyjnego.

2. Akta, dotyczące służących, którzy opuścili służbę w wydziale Kontroli Państwa, z wyłączeniem oryginalnych dokumentów, jeżeli takie dokumenty będą się w nich znajdowały.

3. Akta w przedmiocie umów z dostawcami w zakresie różnych potrzeb Kontroli Państwa.

4. Wykazy ruchu spraw i biegu rewizyj w instytucjach Kontroli Państwa.

5. Księgi pokwitowań z odbioru korespondencyj, dyżurów i inne, niemające znaczenia sprawozdań kasowych ani buchhalteryjnych.

Podpisał:

Kontroler Państwa, senator *T. Filippow.*

(Data publikacyi: 27 Sierpnia).

*Высочайшее утвержденное положение Комитета
Министров.*

- 158.** Объ утверждении устава акционерного общества шерстяныхъ и бумажныхъ мануфактуръ М. Зильберштейна въ гор. Лодзи.

ГОСУДАРЬ ИМПЕРАТОРЪ, по положенію Комитета Министровъ, Высочайше повелѣть соизволилъ разрѣшить Лодзинскому 1 гильдіи купцу Марку Іоахимовичу Зильберштейну, кандидату коммерческихъ наукъ Станиславу Марковичу Зильберштейну, 2-й гильдіи купцу Сигизмунду Маеровичу Лихтенфельду и Терезѣ Моисеевнѣ Зильберштейнѣ учредить акционерное общество, подъ наименованіемъ: „Акционерное общество шерстяныхъ и бумажныхъ мануфактуръ М. Зильберштейна въ гор. Лодзи“, на основаніи устава, удостоеннаго Высочайшаго разсмотрѣнія и утвержденія, въ Коткѣ, на яхтѣ „Царевна“, въ 5 день Іюля 1891 г.

(С. У. и Р. П. № 87, 1891 г., Августа 27-го).

Именной Высочайшій Указъ.

- 159.** О прекращеніи безакцизнаго отчисленія съ возимаго за границу спирта.

Указъ Правительствующему Сенату.

Съ цѣлю обезпеченія народнаго продовольствія, Указомъ Нашимъ Правительствующему Сенату, въ 28 день Іюля сего года даннымъ, воспретили Мы отпускъ за границу ржи, ржаной муки и отрубей всякаго рода изъ портовъ Балтійскаго, Чернаго и Азовскаго морей и по западной сухопутной границѣ.

Для вящаго достиженія той же цѣли и по соображенію съ положеніемъ спиртоваго рынка, нынѣ повелѣваемъ:

*Najwyżej zatwierdzona Uchwała Komitetu
Ministrów.*

- 158.** O zatwierdzeniu ustawy towarzystwa akcyjnego fabryk wełnianych i bawełnianych M. Zilbersztejna w m. Łodzi.

NAJJAŚNIEJSZY PAN, podług Uchwały Komitetu Ministrów, Najwyżej rozkazać raczył: dozwolić kupcowi Łódzkiemu 1-jej gildyi Markowi synowi Joachima Zilbersztejnowi, kandydatowi nauk handlowych Stanisławowi synowi Marka Zilbersztejnowi, kupcowi 2-jej gildyi Zygmuntowi synowi Majera Lichtenfeldowi i Teresie córce Mojżesza Zilbersztein założyć towarzystwo akcyjne pod firmą: „Towarzystwo akcyjne fabryk wełnianych i bawełnianych M. Zilbersztejna w m. Łodzi“, na zasadzie ustawy, zaszczyconej Najwyższem rozpoznanie i zatwierdzeniem, w Kotku, na jachcie „Carewna“ w dniu 5 Lipca 1891 r.

(Data publikacyi: 27 Sierpnia).

Imienny Ukaz Najwyższy.

- 159.** O wstrzymaniu potrącenia bezakcyzowego od spirytusu wywożonego za granicę.

Ukaz do Rządzącego Senatowi.

W celu zabezpieczenia środków wyżywienia ludności, Ukazem Naszym, danym Rządzącemu Senatowi w dniu 28 Lipca roku bieżącego, zabroniliśmy wywozu za granicę żyta, maki żytniej i wszelkiego rodzaju otrębów z portów mórz Bałtyckiego, Czarnego i Azowskiego oraz przez granicę lądową Zachodnią.

Dla pomyślniejszego osiągnięcia tegoż celu i uwzględniając położenie rynku pi eniężnego, obecnie Rozkazujemy:

1. Прекратить, впредь до особаго Нашего распоряженія, безакцизное отчисленіе съ вывозимаго за границу спирта, установленное закономъ 27 Мая 1891 г.

2. Предоставить Министру Финансовъ, немедленно по обнародованіи сего Указа Нашего въ собраніи узаконеній и распоряженій правительстна, дать о томъ таможеннымъ телеграфнымъ увѣдомленія, для исполненія.

3. Устанавливаемую пунктомъ 1 сего Указа мѣру примѣнить ко всемъ транспортамъ спирта, о которыхъ таможенными не будутъ составлены акты освѣдѣтельствванія до истеченія дня полученія ими упомянутыхъ въ п. 2 телеграфныхъ увѣдомленій.

и 4. Предоставить Министру Финансовъ разрѣшать окончательно все сомнѣнія, могущія встрѣтиться по Министерству Финансовъ при исполненіи настоящаго Указа Нашего.

Правительствующій Сенатъ не оставитъ къ приведенію сего Указа Нашего въ исполненіе сдѣлать надлежащее распоряженіе.

На подлинномъ Собственною ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА рукою подписано:

„АЛЕКСАНДРЪ“.

Въ Фреденсборгѣ, 29 Августа 1891 г.

(С. У. и Р. П. 1891 г. № 90, Сентября 4-го).

*Распоряженіе, объявленное Правительствующему Сенату
Управляющимъ Министерствомъ Финансовъ.*

160. О новомъ, подѣ обезпеченіе золота, выпускѣ кредитныхъ билетовъ на сумму 25 мил. руб.

Высочайшимъ Указомъ, на имя Министра Финансовъ даннымъ, въ 28 день Іюля сего 1891 года, разрѣшено примѣнять мѣру временныхъ выпусковъ кредитныхъ билетовъ подѣ обезпеченіе золота, принадлежащаго государственному казначейству или государственному банку, во всехъ тѣхъ случаяхъ, когда по состоянію кассы государственнаго банка это будетъ признано Министромъ Финансовъ необходимымъ.

1. Wstrzymać, aż do oddzielnego Naszego rozporządzenia, potrącenie bezakcyzowe od wywożonego za granicę spirytusu, ustanowione przez prawo z d. 27 Maja 1891 r.

2. Poruczyć Ministrowi Finansów, bezzwłocznie po opublikowaniu niniejszego Naszego Ukazu w „Sobranіu Uzakonienіj i Rasporiazenіj Prawitielstwa“, uwiadomić o tѣm telegraficznie komory, w celu wykonania.

3. Ustanowiony w ustępie 1 niniejszego Ukazu środek zastosować do wszystkich transportów spirytusu, co do których komory nie sporządzą aktów rewizyj przed upływem dnia, w którym otrzymają wspomniane w ust. 2 uwiadomienie telegraficzne.

i 4. Poruczyć Ministrowi Finansów rozstrzygać ostatecznie wszelkie wątpliwości, jakie może napotkać Ministerjum Finansów przy wykonaniu niniejszego Naszego Ukazu.

Rządzący Senat nie zaniedba co do wykonania niniejszego Naszego Ukazu należytego wydać rozporządzenia.

Naoryginale Własną JEGO CESARSKIEJ MOŚCI ręką podpisano:

„ALEKSANDER“.

W Fredensborgu, 29 Sierpnia 1891 g.

(Data publikacji: 4 Września).

*Rozporządzenie, objawione Rządzącemu Senatowi przez
Zarządzającego Ministerjum Finansów.*

160. O nowej emisji zabezpieczonych złotem biletów kredytowych na sumę 25 mil. rubli.

Najwyższym Ukazem, danym na imię Ministra Finansów w dniu 28 Lipca bieżącego 1891 roku, dozwolono stosować środki tymczasowych emisji biletów kredytowych zabezpieczonych złotem, należącym do Skarbu Państwa lub do Banku Państwa, zawsze, ilekroć to podług stanu kasy Banku Państwa Minister Finansów uzna za niezbędne.

На основаніи сего Министромъ Финансовъ разрѣшено было государственному банку произвести два выпуска кредитныхъ билетовъ на сумму 50 миллионѣвъ рублей подѣ обезпеченіе золота, принадлежащаго государственному казначейству и государственному банку, о чемъ Министръ Финансовъ тогда же донесъ Правительствующему Сенату.

Нынѣ, признавъ необходимымъ прибѣгнуть къ новому подкрѣпленію кассы государственнаго банка на преподанныхъ Высочайшимъ Указомъ, 28 Іюля 1891 г., основаніяхъ и разрѣшить государственному банку произвести новый выпускъ кредитныхъ билетовъ на 25 миллионѣвъ рублей, съ обезпеченіемъ оныхъ золотомъ, принадлежащихъ государственному банку, Управляющій Министерствомъ Финансовъ, вмѣстѣ съ симъ, предложилъ правленію банка:

1. Представить ревизіонному при совѣтѣ государственныхъ кредитныхъ установленій комитету и представителямъ С.-Петербургскаго биржеваго купечества и иностранныхъ гостей, въ присутствіи И. д. Товарища Министра Финансовъ, часть принадлежащаго государственному банку золота въ російской и иностранной монетѣ и слиткахъ, равную, по содержанію чистаго золота, двадцати пяти миллионамъ (25.000.000) рублей золотыхъ для повѣрки и сдачи на храненіе, вмѣстѣ съ размѣннымъ фондомъ.

2. Произвести временный, для усиленія оборотной кассы банка, выпускъ кредитныхъ билетовъ на нарицательную сумму двадцать пять миллионѣвъ (25.000.000) рублей, подѣ обезпеченіе таковой же суммы золотомъ, сданнымъ, согласно предыдущему пункту, на храненіе вмѣстѣ съ размѣннымъ фондомъ.

3) По исполненіи сего, записать сумму въ двадцать пять миллионѣвъ рублей особою статьею по балансу банка въ счетъ размѣннаго фонда и кредитныхъ билетовъ слѣдующимъ образомъ: золото—въ активѣ сего счета, особо отъ размѣннаго фонда, съ указаніемъ, что оно служитъ обезпеченіемъ кредитныхъ билетовъ, временно-выпущенныхъ на основаніи Высочайшаго Указа 28 Іюля 1891 г., кредитные же билеты — въ пассивѣ того же счета также особою статьею подѣ наименованіемъ „кредитные билеты, временно-выпущенные государственнымъ банкомъ на основаніи Высочайшаго Указа 28 Іюля 1891 г.“

и 4) Когда наличность кредитныхъ билетовъ въ кассахъ государственнаго банка увеличится и достигнетъ размѣра, при ко-

На засадіе tego Minister Finansów dozwolił Bankowi Państwa dokonać dwóch emisji biletów kredytowych na sumę 50 milionów rubli, zabezpieczonych złotem należącym do Skarbu Państwa i do Banku Państwa; o czém Minister Finansów równocześnie doniósł Rządzącemu Senatowi.

Obecnie, uznawszy za niezbędne uciec się do nowego wzmocnienia kasy Banku Państwa na ustanowionych przez Najwyższy Ukaz z d. 28 Czerwca 1891 roku zasadach i dozwolił Bankowi Państwa dokonać nowej emisji biletów kredytowych na 25 milionów rubli, z zabezpieczeniem ich złotem należącym do Banku Państwa, Zarządzający Ministerium Finansów równocześnie polecił zarządowi Banku:

1. Przedstawić Komitetowi rewizyjnemu przy Radzie instytucyj kredytowych państwowych oraz przedstawicielom kupiectwa giełdowego S.-Petersburskiego i gości zagranicznych, w obecności sprawującego urząd Towarzysza Ministra Finansów, część należącego do Banku Państwa złota w monecie rosyjskiej i zagranicznej i sztabkach, równą, podług zawartości czystego złota, dwudziestu pięciu milionom (25.000.000) rubli w złocie, dla sprawdzenia i oddania do zachowania razem z funduszem wymiany.

2. Dokonać czasowej, dla wzmocnienia kasy obiegowej Banku, wymiany biletów kredytowych na sumę nominalną dwadzieścia pięć milionów (25.000.000) rubli, zabezpieczonych taką samą sumą złota, zgodnie z poprzedzającym ustępem, do zachowania razem z funduszem wymiany.

3. Po skutecznieniu tego, zapisać sumę dwadzieścia pięć milionów rubli jako oddzielną pozycję bilansu Banku w rachunku funduszu wymiany i biletów kredytowych w sposób następujący: złoto—w aktywach tego rachunku oddzielnie od funduszu wymiany, ze wzmianką, że służy na zabezpieczenie biletów kredytowych, tymczasowo wypuszczonych na zasadzie Najwyższego Ukazu z d. 28 Lipca 1891 roku, zaś bilety kredytowe—w pasywach tegoż rachunku również jako oddzielną pozycję pod mianem: „bilety kredytowe tymczasowo wypuszczone przez Bank Państwa na zasadzie Najwyższego Ukazu z d. 28 Lipca 1891 roku“.

i 4. Gdy suma biletów kredytowych w kasach Banku Państwa powiększy się i dosięgnie takiej wysokości, przy której zarząd Banku

торомъ правленіе банка признаетъ своевременнымъ изъять изъ обращенія выпускаемые нынѣ кредитные билеты, — немедленно войти къ Министру Финансовъ съ представленіемъ о разрѣшеніи уничтожить означенные кредитные билеты и возвратить, затѣмъ, въ свободное распоряженіе государственнаго банка положенное въ обезпеченіе оныхъ золото.

О семъ Управляющій Министерствомъ Финансовъ 4 Сентября 1891 г. донесъ Правительствующему Сенату для распубликованія.

(С. У. и Р. И. 1891 г., N. 91, Сентября 5-го).

Высочайше утвержденное мнѣніе Государственнаго Совета.

161. О передачѣ 535 вагоновъ правительственнаго запаса въ собственность обществъ Варшавско-Тереспольской, Привислинской и Ивангородо-Домбровской желѣзныхъ дорогъ.

11 Юня 1891 года.

Государственный Совѣтъ, въ Департаментѣ Государственной Экономіи, рассмотрѣвъ представленіе Министра Путей Сообщенія, *мнѣніемъ положилъ:*

Предоставить Министру Путей Сообщенія:

1) Передать въ собственность обществъ желѣзныхъ дорогъ: Варшавско-Тереспольской 100, Привислинской 235 и Ивангородо-Домбровской 200 товарныхъ вагоновъ, всего-же 535 вагоновъ изъ числа 800, изготовленныхъ на счетъ кредита, ассигнованнаго по смѣтѣ чрезвычайныхъ расходовъ Министерства Путей Сообщенія на 1890 годъ, по заготовительной стоимости вагоновъ, съ причисленіемъ къ ней дѣйствительныхъ расходовъ по доставкѣ вагоновъ на означенныя дороги.

2) Определенную на вышензложенномъ основаніи стоимость вагоновъ, переданныхъ на каждую изъ сихъ дорогъ, зачесть ссудю обществу этой дороги въ счетъ дополнительнаго облигаціоннаго его капитала, съ тѣмъ, чтобы по снмъ ссудамъ общества

узна за własne wycofać z obiegu wypuszczające się obecnie bilety, — wnieść bezzwłocznie przedstawienie do Ministra Finansów o pozwolenie zniszczenia pomienionych biletów kredytowych i zwrócenia następnie do rozporządzenia Banku Państwa ustanowionego na ich zabezpieczenie złota.

O tém rozporządzenia Zarządzający Ministeryum Finansów d. 4 Września 1891 r. doniósł Rządzącemu Senatowi w celu opublikowania.

(Data publikacji: 5 Września).

Najwyżej zatwierdzone Zdanie Rady Państwa.

161. O oddaniu 535 wagonów zapasu rządowego na własność towarzystw dróg żelaznych: Warszawsko-Terespolskiej, Nadwiślańskiej i Iwangrodzko-Dąbrowskiej.

11-go Czerwca 1891 r.

Rada Państwa, w Departamencie Ekonomii Państwowej, rozpoznawszy przedstawienie Ministra Dróg Komunikacji, *uchwaliła zdanie:*

Poruczyć Ministrowi Dróg Komunikacji:

1) Oddać na własność towarzystw dróg żelaznych: Warszawsko-Terespolskiej 100, Nadwiślańskiej 235 i Iwangrodzko-Dąbrowskiej 200 wagonów towarowych, ogółem 535 wagonów z liczby 800, przygotowanych na rachunek kredytu, asygnowanego w budżecie rozchodów nadzwyczajnych Ministeryum Dróg Komunikacji na rok 1890, podług wartości wyrobu wagonów, z zaliczeniem do niej rzeczywistych rozchodów na dostawę wagonów na pomienione drogi.

2) Określoną na wyżej przytoczonej zasadzie wartość wagonów, oddanych na każdą z tych dróg, zaliczyć jako pożyczkę, udzieloną towarzystwu téj drogi na rachunek dodatkowego kapitału obligacyjnego téjże drogi, z tém zastrzeżeniem, ażeby od tych pożyczek

уплачивали правительству изъ чистаго дохода дороги (одновременно съ уплатою процентовъ и погашенія по облигаціямъ) со дня воспослѣдованія Высочайшаго соизволенія на зачисленіе стоимости вагоновъ ссудою, впредь до возмѣщенія сей ссуды путемъ реализаціи дополнительнаго облигаціоннаго капитала общества по 5% интереса на дѣйствительную сумму ссуды, а по реализаціи облигацій проценты интереса и погашенія, установленныя условіями выпуска облигацій.

3) Со счета эксплуатаціонныхъ расходовъ Привислинской и Пвангородо-Домбровской желѣзныхъ дорогъ сложить вылюченную въ оныя сумму арендной платы за пользованіе находившимся на нихъ въ наймѣ вагонами.

4) Отнести на счетъ эксплуатаціонныхъ расходовъ сихъ желѣзныхъ дорогъ проценты въ размѣрѣ 5 годовыхъ на стоимость тѣхъ же вагоновъ со дня сдачи вагоновъ на дороги по день воспослѣдованія Высочайшаго соизволенія на зачисленіе стоимости сихъ вагоновъ ссудою обществу.

Подлинное мнѣніе подписано въ журналахъ Предсѣдателями и Членами.

(С. У. и Р. П. № 92, 1891 г., Сентября 6-го).

*Распоряженіе, объявленное Правительствующему Сенату
Министромъ Путей Сообщенія.*

162. Объ отдаленіи на одинъ мѣсяцъ срока представленія ревизіонной комисіи отчета, доклада и баланса счетовъ общества Привислинской ж. дороги.

Вслѣдствіе ходатайства правленія общества Привислинской ж. дороги объ отдаленіи на одинъ мѣсяцъ указаннаго въ § 58 устава сего общества срока представленія ревизіонной комисіи отчета, доклада и баланса, со всѣми принадлежащими къ онымъ документамъ и приложеніями, Министръ Путей Сообщенія, въ силу предоставленной Министрамъ примѣч. 1-мъ къ ст. 2153 св. зак. т. X, ч. I, зак. гражд., изд. 1887 г., власти, разрѣшилъ, взамѣнъ

товарищества plăciły rządowi z dochodu czystego drogi (równocześnie z wypłatą procentów i amortyzacji od obligacji), od dnia zapadnięcia Najwyższego zezwolenia na zaliczenie wartości wagonów jako pożyczki aż do pokrycia tej pożyczki drogą realizacji dodatkowego kapitału obligacyjnego товарищества, по 5% проценту od rzeczywistej sumy pożyczki, a po realizacji obligacji procenty i amortyzację, ustanowione w warunkach emisji obligacji.

3) Z rachunku rozchodów eksploatacyjnych dróg żelaznych Nadwiślańskiej i Iwangrodzko-Dąbrowskiej wykreślić włączoną do nich sumę opłaty dzierżawnej za użytkowanie z wagonów przez nie dzierżawionych.

4) Zaliczyć na rachunek rozchodów eksploatacyjnych tych dróg procenty w wysokości 5 rocznie od wartości tych wagonów od dnia oddania wagonów na drogi do dnia zapadnięcia Najwyższego zezwolenia na zaliczenie wartości tych wagonów jako pożyczki udzielonej товариству.

Oryginał Zdania podpisali na protokołach Prezesi i Członkowie.

(Data publikacji: 6 Września).

*Rozporządzenie, ogłoszone Rządzącemu Senatowi
przez Ministra Dróg Komunikacji.*

162. O odroczeniu na miesiąc terminu przedstawienia Komisji rewizyjnej sprawozdania, raportu i bilansu rachunków товарищества drogi żelaznej Nadwiślańskiej.

Naskutek starań zarządu товарищества drogi żelaznej Nadwiślańskiej o odroczenie na miesiąc wskazanego w § 58 Ustawy tego товарищества terminu przedstawiania komisji rewizyjnej sprawozdania, raportu i bilansu, ze wszystkimi należącymi do nich dokumentami i załącznikami, Minister Dróg Komunikacji, na mocy nadanej Ministrom przez uwagę 1-szą do art. 2153 sw. zak. t. X cz. I praw. cyw., wyd. z r. 1887, władzy, pozwolił, zamiast ustanowionego

установленнаго въ § 58 устава общества Привислинской ж. дороги крайняго срока (мартъ мѣсяць) для представленія ревизіонной комисіи отчета, доклада и баланса счетовъ этого общества, назначить крайнимъ для сего срокомъ Апрель мѣсяць слѣдующаго за отчетнымъ года.

О вышеизложенномъ Министръ Путей Сообщенія, 8 Августа 1891 г., донесъ Правительствующему Сенату, для распубликованія во всеобщее свѣдѣніе.

(С. У. и Р. П. 1891 г., N. 92, Сентября 6-го).

*Распоряженіе, объявленное Правительствующему Сенату
Военнымъ Министромъ.*

**163. О росписаніи годоваго призыва новобранцевъ
1891 года по губерніямъ и областямъ.**

Во исполненіе Высочайшаго указа Правительствующему Сенату, послѣдовавшаго въ 13 день Мая 1891 г., и согласно ст. 131 устава о воинской повинности (изд. 1886 г.), Военный Министръ 23 Іюля 1891 года представилъ Правительствующему Сенату для распубликованія составленное Военнымъ Министерствомъ росписание годоваго призыва новобранцевъ текущаго года по губерніямъ и областямъ,—съ тѣмъ, чтобы на основаніи этого росписанія губернскія и областныя по воинской повинности присутствія окружной штабъ Кавказскаго военнаго округа распредѣлили общій годовой призывъ каждой губерніи и области между призывными участками оныхъ соразмѣрно числу лицъ, внесенныхъ въ участковые призывные списки.

въ § 58 Уstawy towarzystwa drogi żelaznej Nadwiślańskiej terminu ostatecznego (miesiąc Marzec) do przedstawienia komisji rewizyjnej sprawozdania, raportu i bilansu rachunków tego towarzystwa, wyznaczyć jako termin ostateczny do tego miesiąc Kwiecień następującego po sprawozdawczym roku.

O wyżej przytoczonemъ rozporządzeniu Minister Dróg Komunikacji d. 8 Sierpnia 1891 roku doniósł Rządzącemu Senatowi w celu opublikowania.

(Data publikacji: 6 Września).

*Rozporządzenie, objawione Rządzącemu Senatowi
przez Ministra Wojny.*

**163. O rozkładzie poboru rocznego rekrutów na r. 1891
na gubernie i obwody.**

W wykonaniu Najwyższego Ukazu do Rządzącego Senatowi, zapadłego w dniu 13 Maja 1891 r. i zgodnie z art. 131 Ustawy o powinności wojskowej (wyd. z r. 1886), Minister Wojny d. 23 Lipca 1891 roku przedstawił Rządzącemu Senatowi, w celu opublikowania, sporządzony przez Ministra Wojny rozkład poboru rocznego rekrutów w roku bieżącym na gubernie i obwody,—z tѣmъ zastrzeżeniem, ażeby na zasadzie tego rozkładu urzędy do powinności wojskowej gubernialne i obwodowe oraz sztab okręgowy okręgu wojennego Kaukaskiego rozłożyły ogólny roczny pobór z każdej gubernii i każdego obwodu pomiędzy rewiry powołań odpowiednio do liczby osób wniesionych na rewirowe listy powołań.

РОСПИСАНІЕ

годового призыва по губерніямъ Царства
Польскаго въ 1891 году.

Варшавская	3658.
Калишская	2455.
Бѣлцкая	2091.
Ломжинская	1849.
Люблинская	2974.
Петровская	2977.
Плоцкая	1732.
Радомская	2361.
Сувальская	1766.
Сѣдлецкая	2232.
Итого	24095.

(С. У. и Р. П. 1891 г., N. 92, Сентября 6-го).

Именной Высочайшій Указъ.

164. О выпускѣ Россійскаго 3% золотого займа 1891 года.

Господину Министру Финансовъ.

Признавая полезнымъ предоставить государственному казначейству средства къ покрытію сдѣланныхъ и предстоящихъ расходовъ по постройкѣ желѣзныхъ дорогъ и по исполненію другихъ общепольныхъ работъ какъ непосредственнымъ распоряженіемъ правительства, такъ и чрезъ частныя желѣзнодорожныя общества, повелѣваемъ вамъ выпустить, для указанной цѣли, трехпроцентный заемъ на нарицательный капиталъ въ сто двадцать пять милліоновъ (125.000.000) рублей золотомъ, на нижеслѣдующихъ основаніяхъ:

ROZKŁAD

poboru rocznego na gubernie Królestwa Polskiego
w roku 1891.

Warszawska	3658.
Kaliska	2455.
Kielecka	2091.
Łomżyńska	1849.
Lubelska	2974.
Piotrkowska	2977.
Płocka	1732.
Radomska	2361.
Suwałska	1766.
Siedlecka	2232.
Razem	24095.

(Data publikacji: 6 Września)

Imienny Ukaz Najwyższy.

164. O emisji Rosyjskiej 3% pożyczki złotej 1891 r.

Do Pana Ministra Finansów.

Uznając za pożyteczne dostarczyć Skarbowi Państwa środki na pokrycie dokonanych i przewidywanych rozechodów na budowę dróg żelaznych tudzież na wykonanie innych robót ogólnie użytecznych, tak przez sam rząd bezpośrednio, jak i za pośrednictwem prywatnych towarzystw dróg żelaznych, Rozkazujemy Wam wypuścić w tym celu trzyprocentową pożyczkę na kapitał nominalny sto dwadzieścia pięć milionów (125.000.000) rubli w złocie na następujących zasadach:

1) Заемъ сей вносится въ государственную долговую книгу подъ наименованіемъ: „Россійскій трехпроцентный золотой заемъ 1891 года“.

2) Облигаціи сего займа выпускаются именныя и на предъявителя, достоинствомъ въ 125 руб. зол., 625 руб. зол. и 3.125 руб. зол., считая каждыя 125 рублей золотомъ=500 франкамъ=404 имперскимъ германскимъ маркамъ=19 фунтамъ 15 шиллингамъ 6 пенсамъ=239 голландскимъ гульденамъ=360 датскимъ кронамъ=96,25 долларамъ золотомъ.

3) Правила, относительно именныхъ облигацій, ихъ перехода отъ одного лица къ другому, ихъ обмѣна на предъявительскія и обратно,—имѣютъ быть утверждены вами.

4) Размѣръ ежегоднаго по облигаціямъ дохода опредѣляется въ три процента годовыхъ, уплачиваемыхъ по четвертямъ года. Теченіе процентовъ по облигаціямъ начинается съ 19 Сентября (1 Октября) 1891 года.

5) Заемъ сей погашается по номинальной цѣнѣ въ теченіе не болѣе восьмидесяти одного года посредствомъ полугодовыхъ тиражей; первый тиражъ будетъ произведенъ 19 Сентября (1 Октября) 1892 года; капиталъ вышедшихъ въ тиражъ облигацій уплачивается чрезъ три мѣсяца послѣ тиража. Погасительный фондъ сего займа образуется чрезъ отчисленіе въ каждое полугодіе 0,1477% съ нарицательной цѣны займа, съ присоединеніемъ полутора процентовъ на всѣ погашенныя облигаціи.

6) Облигаціи Россійскаго 3% золотого займа 1891 года сохраняютъ платежную силу въ теченіе тридцати лѣтъ со сроковъ, назначенныхъ для ихъ оплаты, а купоны сихъ облигацій въ теченіе десяти лѣтъ съ наступленія сроковъ ихъ оплаты.

7) Уплата процентовъ и выплата капитала по вышедшимъ въ тиражъ облигаціямъ производятся: въ С.-Петербургѣ, рублями золотомъ или кредитными билетами по курсу—въ государственномъ банкѣ, въ Парижѣ—франками, въ Берлинѣ—имперскими германскими марками, въ Лондонѣ—фунтами стерлинговъ, въ Амстердамѣ—голландскими гульденами, въ Копенгагенѣ—датскими кронами, въ Нью-Йоркѣ—долларами золотомъ, въ мѣстахъ, вами для сего назначенныхъ.

8) Облигаціи сего займа освобождаются навсегда отъ всякихъ русскихъ налоговъ.

9) Права и преимущества, принадлежащія выпускаемому ны-

1) Pożyczka ta wnosi się do księgi długów Państwa pod nazwiskiem: „Rosyjska trzyprocentowa pożyczka złota 1891 roku“.

2) Obligacje téj pożyczki wypuszczają się imienne i na okaziciela wartości 125 rub. zł., 625 rub. zł. i 3125 rub. zł., licząc każde 125 rubli w złocie=500 frankom=404 cesarskim markom niemieckim=19 funtum 15 szylingom 6 pensom=239 guldenom holenderskim=360 koronom duńskim=69,25 dolarom w złocie.

3) Przepisy, dotyczące obligacyj imiennych, ich przechodzenia z rąk do rąk, ich wymiany na obligacje na okaziciela i naodwrot, mają być przez Was zatwierdzone.

4) Wysokość dochodu rocznego od obligacyj określa się na trzy procent rocznie, płacone kwartalnie. Bieg procentów od obligacyj rozpoczyna się 19 Września (1 Października) 1891 r.

5) Pożyczka ta amortyzuje się po cenie nominalnej wciagu najwyżej ośmdziesięciu jeden lat zapomocą losowań półrocznych; pierwsze losowanie odbędzie się 19 Września (1 Października) 1892 r.; kapitał wylosowanych obligacyj wypłaca się w trzy miesiące po losowaniu. Fundusz amortyzacyjny téj pożyczki tworzy się zapomocą potrącenia w każdym półroczu 0,1477% od ceny nominalnej pożyczki, z dodaniem półtora procentu na wszystkie obligacje zamortyzowane.

6) Obligacje Rosyjskiej 3% pożyczki złotój 1891 roku zachowują moc płatniczą wciagu trzydziestu lat od terminów, wyznaczonych na ich wypłatę, a kupony tych obligacyj wciagu dziesięciu lat po upływie terminów ich wypłaty.

7) Wypłata procentów oraz wypłata kapitału wylosowanych obligacyj odbywa się: w S.-Petersburgu rublami w złocie albo rublami kredytowemi podług kursu—w Banku Państwa, w Paryżu—frankami, w Berlinie—cesarskimi markami niemieckimi, w Londynie—funtami sterlingami, w Amsterdamie—guldenami holenderskimi, w Kopenhadze—koronami duńskimi, w Nowym Jorku—dolarami w złocie, w miejscach do tego wyznaczonych.

8) Obligacje téj pożyczki uwalniają się raz na zawsze od wszelkich podatków rosyjskich.

9) Prawa i przywileje, należące do wypuszczającej się obecnie

пѣ Россійскому 3% золотому займу 1891 года, относительно пріема въ казенные залоги и для обезпеченія акцизныхъ платежей, опредѣляются вами при самомъ выпускѣ сего займа.

и 10) Облигаціи сего займа помѣщаются порядкомъ и на условіяхъ, вами для сего установленныхъ, чрезъ посредство избранныхъ вами кредитныхъ учрежденій и банковскихъ домовъ.

На подлинномъ Собственною ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА рукою написано:

„АЛЕКСАНДРЪ“.

Въ С.-Петербургѣ,
17 Сентября 1891 года.

(С. У. и Р. П. 1891 г., № 99, Сентября 21-го).

*Распоряженіе, объявленное Правительствующему Сенату
Министромъ Финансовъ.*

165. Объ условіяхъ и порядкѣ выпуска Россійскаго 3% золотого займа 1891 года.

Министръ Финансовъ, 18 Сентября 1891 г., представилъ Правительствующему Сенату, для распубликованія во всеобщее свѣдѣніе, нижеслѣдующее объявленіе объ условіяхъ и порядкѣ выпуска Россійскаго 3% золотого займа 1891 года:

„Во исполненіе Именнаго Высочайшаго Указа, даннаго Министру Финансовъ 17 Сентября 1891 г., Министръ Финансовъ сямъ объявляетъ во всеобщее свѣдѣніе:

I. Реализація Россійскаго 3% золотого займа 1891 года на нарицательный капиталъ въ 125.000.000 рублей золотомъ будетъ произведена посредствомъ публичной подписки:

Въ Россіи:

въ Государственномъ банкѣ, въ С.-Петербургскихъ—Международномъ Коммерческомъ, Учетно-Ссудномъ, Русскомъ для внѣш-

Rosyjskiej 3% pożyczki złotój 1891 roku, одноśnie до przyjmowania na zastawy skarbowe i na zabezpieczenie wypłat akcyzy określić przy samémъ wypuszczeniu тѣй pożyczki.

i 10) Obligacje тѣй pożyczki umieszczają się w sposób i na warunkach przez Was w tym celu ustanowionych, zapośrednictwem wybranych przez Was instytucyj i domów bankierskich.

Na oryginale Własną JEGO CESARSKIEJ MOŚCI ręką napisano:

„ALEXANDER“.

W S.-Petersburgu,
17-go Września 1891 roku.

(Data publikacji: 21 Września).

*Rozporządzenie, objawione Rządzącemu Senatowi
przez Ministra Finansów.*

165. O warunkach i sposobie emisji Rosyjskiej 3% pożyczki złotój 1891 roku.

Minister Finansów d. 18 Września 1891 r. przedstawił Rządzącemu Senatowi, w celu opublikowania, następujące ogłoszenie co do warunków i sposobu emisji Rosyjskiej 3% pożyczki złotój 1891 roku:

„W wykonaniu Imiennego Najwyższego Ukazu, danego Ministrowi Finansów d. 17 Września 1891 r., Minister Finansów niniejszémъ обвѣщаетъ:

I. Realizacya Rosyjskiej 3% pożyczki złotój 1891 r. na kapitał nominalny 125.000.000 rubli w złocie będzie dokonana zapomocą subskrypcyj publicznej.

W Rosyi:

W Banku Państwa, w S.-Petersburskim Banku Handlowym, Dyskontowo-Pożyczkowym, Rosyjskim dla handlu zewnętrznego,

ней торговли, Волжско-Камскомъ Коммерческомъ банкахъ и въ С.-Петербургскомъ отдѣленіи Ліонскаго кредита.

За границею:

въ Парижѣ:

въ Поземельномъ кредитѣ Франціи,
въ Парижско-Нидерландскомъ банкѣ,
въ Ліонскомъ Кредитѣ,
въ Обществѣ для содѣйствія торговлѣ и промышленности во

Франціи,

въ Обществѣ промышленнаго и торговаго кредита,
въ Учетной Національной Конторѣ,
въ Учетномъ Банкѣ;
въ Банкѣ вкладовъ и текущихъ счетовъ у г.г. Э. Госкье и Ко;

въ Амстердамѣ:

у г.г. Гоппе и Ко,
въ Отдѣленіи Парижско-Нидерландскаго банка;

въ Лондонѣ:

у К. И. Гамбро и сынъ;

въ Копенгагенѣ:

въ Частномъ Копенгагенскомъ банкѣ.

II. Условія подписки будутъ объявлены въ программахъ (проспектахъ), публикуемыхъ вышеупомянутыми кредитными учрежденіями и банкирскими домами съ утвержденія Министра Финансовъ.

III. Облигаціи Россійскаго трехпроцентнаго золотого займа 1891 г. будутъ принимаемы:

по 80% нарицательной цѣны, — въ обезпеченіе исправности исполненія подрядовъ и поставокъ по обязательствамъ съ казною и разсроченнаго платежа акциза за вино;

и по цѣнамъ, устанавливаемымъ на каждое полугодіе Министромъ Финансовъ, съ соблюденіемъ существующихъ постановленій, и публикуемыхъ черезъ Правительствующій Сенатъ, — въ обезпеченіе: а) задатковъ и ссудъ по казеннымъ подрядамъ и поставкамъ, б) разсроченнаго платежа акциза за освѣтительныя нефтяныя масла и зажигательныя спички, в) платежа денегъ за выданныя въ кредитъ табачныя бандеролы и г) таможенныхъ пошлинъ; и

Wołsko - Kamsko - Handlowym i w oddziale Petersburskim kredytu Lyońskiego.

За границą:

w Paryżu:

w Kredycie ziemskim we Francyi,
w Banku Paryzko-Niderlandzkim,
w Kredycie Lyońskim,
w Towarzystwie popierania handlu i przemysłu we Francyi,

w Towarzystwie kredytu przemysłowego i handlowego,
w Kantorze narodowym dyskontowym,
w Banku dyskontowym,
w Banku wkładów i rachunków bieżących E. Gosquier et Co;

w Amsterdamie:

u pp. Hoppe et Comp.,
w Oddziale Banku Paryzko-Niderlandzkiego;

w Londynie:

u pp. Hambro i syn;

w Kopenhadze:

w Banku prywatnym Kopenhazkim.

II. Warunki subskrypcyi będą ogłoszone w programach (prospektach), zatwierdzonych przez Ministra Finansów i opublikowanych przez wyżej wzmiankowane instytucje kredytowe i domy bankierskie.

III. Obligacje Rosyjskiej trzyprocentowej pożyczki złotej 1891 roku będą przyjmowane:

po 80% ceny nominalnej — na zabezpieczenie akuratnego wypełnienia dostaw z tytułu zobowiązań ze skarbem oraz rozłożonej opłaty akcyzy za okowitę;

i po cenach, ustanowionych na każde półrocze przez Ministra Finansów, z zachowaniem istniejących postanowień i opublikowanych za pośrednictwem Rządzącego Senatu, na zabezpieczenie: a) zadatków i pożyczek z tytułu dostaw skarbowych; b) rozłożonej na raty akcyzy od olejów nalcianych oświetlających i zapalek; c) wypłaty należności za wydane na kredyt banderole tabaczne, i d) ceł; i

IV. Назначаемыя на каждое полугодіе цѣны для приѣма облигацій Россійскаго трехпроцентнаго золотого займа 1891 года въ обезпеченіе задатковъ и ссудъ (III, а) будутъ не ниже шестидесяти пяти рублей за сто рублей нарицательнаго капитала“.

Подписаль: Министръ Финансовъ И. Вышнеградскій.

(С. У. и Р. П. 1891 г. N. 99, Сентября 12-го).

*Распоряженіе, объявленное Правительствующему Сенату
Министромъ Финансовъ.*

**166. О воспрещеніи вывоза за границу выжимокъ
масляничныхъ сѣмянъ.**

Въ виду возникшаго на практикѣ вопроса относительно того, слѣдуетъ ли вывозимые за границу выжимки масляничныхъ сѣмянъ подводить подъ понятіе объ отрубяхъ всякихъ, воспрещенныхъ къ отпуску Именнымъ Высочайшимъ Указомъ, въ 28 день Іюля 1891 г. Правительствующему Сенату даннымъ, Министръ Финансовъ нашелъ нужнымъ разъяснить, на основаніи пункта 4-го того же Указа, что выжимки масляничныхъ сѣмянъ, составляютъ одинъ изъ видовъ отрубей, и потому, наравнѣ съ отрубями, не могутъ быть допускаемы къ вывозу за границу.

О такомъ разъясненіи Министръ Финансовъ, 26 Сентября 1891 г., донесъ Правительствующему Сенату для распубликованія во всеобщее свѣдѣніе.

(С. У. и Р. П. 1891 г. N. 101, Сентября 27-го).

IV. Wyznaczane na każde półrocze ceny, po których mają być przyjmowane obligacye Rosyjskiej trzyprocentowej pożyczki zło-
tej 1891 roku na zabezpieczenie zadatków i pożyczek (III, a) nie bę-
dą niższe od sześćdziesięciu pięciu rubli za sto rubli kapitału nomi-
nalnego.

Podpisał: Minister Finansów J. Wyżniegradzki.

(Data publikacyi: 21-go Września.)

*Rozporządzenie, objawione Rządzącemu Senatowi przez
Ministra Finansów.*

**166. O zakazie wywozu za granicę wycłoczyn nasion
oleistych.**

Wobec powstałej w praktyce kwestyi co do tego, czy należy wywożone za granicę wycłoczyny nasion oleistych podciągać pod pojęcie otrębów wszelkich, których wywóz jest zabroniony Imiennym Ukazem Najwyższym danym Rządzącemu Senatowi w dniu 28 Lipca 1891 roku, Minister Finansów uznał za potrzebne wyjaśnić, na zasadzie ustępu 4-go tegoż Ukazu, że wycłoczyny nasion oleistych stanowią jeden z gatunków otrębów i dlatego narówni z otrębami nie mogą być dopuszczane do wywozu za granicę.

O takiem wyjaśnieniu Minister Finansów d. 26 Września 1891 roku doniósł Rządzącemu Senatowi w celu opublikowania.

(Data publikacyi: 27-go Września).

*Распоряжение, объявленное Правительствующему Сенату
Министромъ Финансовъ.*

167. О правилахъ относительно устройства помѣщений для храненія освѣтительныхъ минеральныхъ маслъ, нефти и продуктовъ ея перегонки и продажи оныхъ.

Министръ Финансовъ, 16-го Сентября 1891 г., представилъ Правительствующему Сенату, для распубликованія, засвидѣствованную копию съ утвержденныхъ, по соглашенію съ Министромъ Внутреннихъ Дѣлъ, на основаніи ст. 33 Высочайше утвержденного 11 Юня 1891 года положенія объ испытаніи, перевозкѣ, храненіи и продажѣ минеральныхъ маслъ, нефти и продуктовъ ея перегонки, — подробныхъ правилъ относительно устройства помѣщений для храненія освѣтительныхъ минеральныхъ маслъ, нефти и продуктовъ ея перегонки и продажи оныхъ.

На подлинныхъ написано: „Утверждаю“. 7 Сентября 1891 г.

Подписалъ: Управляющій Министерствомъ Финансовъ,
Товарищъ Министра *О. Тернеръ*.

П Р А В И Л А

относительно устройства помѣщений для храненія освѣтительныхъ минеральныхъ маслъ, нефти и продуктовъ ея перегонки и продажи оныхъ.

§ 1. При устройствѣ указанныхъ въ Высочайше утвержденныхъ 11 Юня 1891 г. правилахъ (разд. III) помѣщений для храненія и продажи освѣтительныхъ минеральныхъ маслъ, нефти и продуктовъ ея перегонки, должны быть соблюдаемы нижеслѣдующія правила.

*Rozporządzenie objawione Rządzącemu Senatowi przez
Ministra Finansów.*

167. O przepisach, dotyczących urządzenia pomieszczeń do zachowywania olejów mineralnych oświetlających, nafty i produktów dystylacji nafty, tudzież do sprzedaży tychże.

Minister Finansów, d. 16 Września 1891 r., przedstawił Rządzącemu Senatowi, w celu opublikowania, poświadczoną kopię zatwierdzonych — po porozumieniu się z Ministrem Spraw Wewnętrznych, na zasadzie art. 33 Najwyżej zatwierdzonego d. 11 Czerwca 1891 roku postanowienia o badaniu, przewożeniu, zachowaniu i sprzedaży olejów mineralnych oświetlających, nafty i produktów dystylacji téjże — przepisów szczegółowych dotyczących urządzenia pomieszczeń do zachowywania olejów mineralnych oświetlających, nafty i produktów dystylacji nafty tudzież sprzedaży tychże.

Na oryginale napisano: „Zatwierdzam“. 7 Września 1891 r.

Podpisał: Zarządzający Ministerjum Finansów,
Towarzysz Ministra *T. Ternera*.

P R Z E P I S Y,

dotyczące urządzenia pomieszczeń do zachowywania olejów mineralnych oświetlających, nafty i produktów dystylacji nafty, tudzież sprzedaży tychże.

§ 1. Przy urządzeniu wskazanych w Najwyżej zatwierdzonych d. 11 Czerwca 1891 r. przepisach (rozdz. III) pomieszczeń do zachowywania i sprzedaży olejów mineralnych oświetlających, nafty i produktów dystylacji nafty, powinny być przestrzegane przepisy następujące :

§ 2. Лица, желающія устроить оптовые склады для хранения и продажи освѣтителныхъ минеральныхъ маселъ, нефти и продуктовъ ея перегонки, а равно для обработки или смѣшиванія оныхъ какъ между собою, такъ и съ посторонними веществами, обязаны, при подаваемыхъ ими о томъ въ установленномъ порядкѣ просьбахъ, представить: 1) планъ избранной для того мѣстности, 2) планъ распределенія на означенной мѣстности предполагаемыхъ къ возведенію построекъ склада, съ указаніемъ разстояній между ними и обозначеніемъ рода и количества продуктовъ, для хранения и продажи коихъ предназначается складъ, и 3) свѣдѣнія о разстояніи предполагаемаго въ устройствѣ склада отъ границы сосѣднихъ участковъ.

§ 3. Если, по производствѣ установленнаго освѣдѣтельствованія, избранная для склада мѣстность, а равно предполагаемое расположеніе на оной отдѣльныхъ построекъ, признаны будутъ соответствующими требуемымъ условіямъ, то на право устройства и содержанія такового склада выдается просителю надлежащее въ томъ удостовѣреніе, съ обозначеніемъ въ ономъ: имени, фамиліи и званія лица, коему таковое выдано, и разряда, къ какому разрѣшенный складъ отнесенъ (большой, средній или малый).

Примѣчаніе. Количество допускаемыхъ къ храненію въ отдѣльныхъ складахъ нефтяныхъ продуктовъ, ближайшимъ образомъ опредѣлено ст. 23 Высочайше утвержденныхъ 11 Іюня 1891 года правилъ объ испытаніи, перевозкѣ, храненіи и продажѣ минеральныхъ маселъ, нефти и продуктовъ ея перегонки, причемъ посуда, содержащая жидкости II класса (огнеопасныя), должна имѣть на видномъ мѣстѣ ясную и прочную надпись „огнеопасно“, воспроизведенную бѣлыми буквами на красномъ полѣ.

§ 4. Означенныя въ ст. 24 и 26 Высочайше утвержденныхъ 11-го Іюня 1891 года правилъ объ испытаніи, перевозкѣ, храненіи и продажѣ минеральныхъ маселъ, нефти и продуктовъ ея перегонки, разстоянія для складовъ и принадлежащихъ къ онымъ построекъ, должны быть исчисляемы по кратчайшей линіи, между ближайшими одного къ другому краями зданій и границами сосѣднихъ участковъ.

§ 5. Помѣщенія для оптовыхъ складовъ могутъ быть устраиваемы въ видѣ деревянныхъ поверхъ земли шатровъ, покрытыхъ слоемъ земли и дерна, и съ углубленными въ землю полами, которые должны быть устраиваемы во всякаго рода складахъ изъ не-

§ 2. Особы, прagnące urzadzic sklady hurtowe do zachowywania i sprzedazy olejow mineralnych oswietlajacych, nafty i produktow dystylacji nafty, jak rowniez w celu ich oczyszczania lub mieszanja zarowno pomiedzy soba jak i z materialami obcemi, sa obowiazane, przy podawanych przez nie w ustanowionej drodze prosbach, przedstawic: 1) plan wybranej na to miejscowosci; 2) plan rozlozenia na tej miejscowosci majacych sie postawic budowli skladowych, ze wskazaniem odleglosci pomiedzy nimi, tudziez z oznaczeniem rodzaju i ilosci produktow, do ktorych zachowania i sprzedazy przeznaczaja sie sklady, i 3) informacje o odleglosci majacego sie urzadzic skladu od granicy sasiednich gruntow.

§ 3. Jeżeli, po dokonaniu ustanowionej rewizji, wybrana na sklad miejscowosc, jak rowniez projektowane rozlozenie na niej poszczegolnych budowli uznane beda za odpowiadajace wymagany warunkom, to na prawo urzadzenia i utrzymywania takiego skladu wydaje sie proszacemu nalezyte co do tego swiadcstwo, z oznaczeniem w niem: imienia, nazwiska i powolania osoby, ktorej takie swiadcstwo zostalo wydane, oraz kategorii, do ktorej dozwolony sklad zostal zaliczony (duzy, sredni lub maly.)

Uwaga. Ilosc produktow nalcianych, jaka wolno zachowywac w poszczegolnych skladach, okresla blizej art. 23 Najwyzej zatwierdzonych d. 11 czerwca 1891 roku przepisow co do badania, przewozu, zachowania i sprzedazy olejow mineralnych, nafty i produktow dystylacji nafty, przyczem naczynia zawierajace plyny II klasy (latwopalne) powinny miec w miejscu widocznym wyraźny i trwały napis „ostrożnie z ogniem“ bialymi literami na polu czerwonym.

§ 4. Oznaczone w art. 24 i 26 Najwyzej zatwierdzonych d. 11 Czerwca 1891 roku przepisow co do badania, przewozu, zachowania i sprzedazy olejow mineralnych, nafty i produktow dystylacji nafty, odleglosci dla skladow i nalezacych do nich budowli powinny byc obliczane podlug najkrortszej linii pomiedzy najblizszymi jeden od drugiego brzegami budynkow i granicami sasiednich gruntow.

§ 5. Pomieszczenia na sklady hurtowe moga byc urzadzane w formie drewnianych na powierzchni gruntu szalasow, pokrytych warstwa ziemi i darni i z zaglebionymi w ziemie posadzkami, ktore powinny byc urzadzone we wszelkiego rodzaju skladach z mate-

сгораемого матеріала и имѣть уклонъ къ одному какому либо пункту, гдѣ долженъ быть установленъ пріемникъ для собиранія стекающей жидкости. Надъ зданіями складовъ устройство чердаковъ не допускается. Крыши складочныхъ зданій должны быть желѣзные, черепичные, земляные или изъ другаго негораемого матеріала. Двери складовъ должны быть обиты желѣзомъ. Въ случаѣ устройства склада (для жидкостей I разряда) въ видѣ отдѣльнаго резервуара или группы такихъ резервуаровъ, послѣдніе должны быть изготовляемы изъ прочно склепанныхъ желѣзныхъ или стальныхъ листовъ и установлены на прочномъ основаніи, съ огражденіемъ канавками и, если по мѣстнымъ условіямъ окажется нужнымъ, землянымъ валомъ вокругъ всей площади, занятой резервуарами склада. Для удаленія испареній въ складахъ должны быть устроены выходящія поверхъ крышъ вытяжныя трубы, а въ стѣнахъ каменныхъ зданій—продушины, снабженныя металлическими сѣтками.

Примѣчаніе. Помѣщенія для храненія запасовъ при заведеніяхъ розничной продажи освѣтительныхъ минеральныхъ маселъ, могутъ быть устраиваемы въ видѣ погребовъ, покрытыхъ землею и дерномъ.

§ 6. Куреніе табаку, разведеніе огня, поставка самоваровъ въ помѣщеніяхъ оптовыхъ складовъ и въ помѣщеніяхъ для храненія запасовъ при заведеніяхъ розничной продажи воспрещается.

§ 7. Проведеніе тепла въ устраиваемыя при лавкахъ розничной продажи помѣщенія для храненія запасовъ путемъ выходящихъ въ эти помѣщенія печныхъ стѣнокъ, или храненія запасовъ путемъ выходящихъ въ эти помѣщенія печныхъ стѣнокъ, или желѣзныхъ и чугуновыхъ трубъ, не возбраняется.

§ 8. Помѣщенія для храненія означенныхъ запасовъ не должны имѣть внутренняго сообщенія съ лавкою, въ которой производится розничная продажа освѣтительныхъ маселъ; ведущія во дворъ или на улицу двери тѣхъ помѣщеній должны быть обиты желѣзомъ. Устройство приспособленій въ стѣнахъ, для прохода освѣтительныхъ маселъ посредствомъ плотно обдѣланныхъ трубъ, не воспрещается.

§ 9. Розливъ минеральныхъ маселъ, нефти и продуктовъ ея перегонки, въ большихъ, а равно жидкостей разбѣженныхъ къ храненію въ среднихъ и малыхъ оптовыхъ складахъ дозволяется только днемъ или при электрическомъ освѣщеніи. Отпускъ потре-

баву неопалного и имѣть сподекъ въ kierunku одного какого пункта, гдѣ повиненъ быть установленъ zbiornikъ для gromadzenia spływającego płynu. Nadъ budynkami składówъ nie wolno urządzać strychówъ. Dachy budynkówъ складовыхъ повинны быѣ zъ żelaza, dachówki, ziemi lub zъ innego niepalnego materiału. Drzwi складовъ повинны быѣ obite żelazemъ. Wrazie urządzenia składu (dla płynówъ I kategorii) wъ formie oddzielnego rezerwoaru lub grupy takichъ rezerwoarówъ, ostatnie повинны быѣ wyrobione zъ mocno sklepanychъ blachъ żelaznychъ lub stalowychъ и ustawione na mocnej podstawie zъ ogrodzeniemъ kanałami, i jeżeli podługъ miejscowychъ warunkówъ okaże się potrzebnémъ, wałemъ ziemnymъ wokółъ całego placu, zajętego pod rezerwoary składu. Dla usunięcia par wъ складахъ повинны быѣ urządzone rury ciągowе wychodzące nazewnątrz dachówъ, a wъ ścianachъ budynkówъ murowanychъ—otwory, zaopatrzone wъ siatki metalowe.

Uwaga. Pomieszczenia do zachowywania zapasówъ przy zakładachъ sprzedaży detalicznej olejówъ mineralnychъ oświetlającychъ, mogą быѣ urządzone wъ formie piwnic, pokrytychъ ziemią i darnią.

§ 6. Palenie tytoniu, niecenie ognia, nastawianie samowarówъ wъ pomieszczeniachъ складовъ hurtowychъ и wъ pomieszczeniachъ do zachowywania zapasówъ przy zakładachъ sprzedaży detalicznej zabrania się.

§ 7. Przeprowadzanie ciepła do urządzanychъ przy sklepachъ sprzedaży detalicznej pomieszczeń do zachowywania zapasówъ zapomocą wychodzącychъ do tychъ pomieszczeń piecówъ albo rurъ żelaznychъ lub surowcowychъ, nie jest zabronione.

§ 8. Pomieszczenia do zachowywania wzmiankowanychъ zapasówъ nie повинны имѣть komunikacji wewnętrznej ze sklepemъ, wъ którymъ prowadzi się sprzedażъ detaliczną olejówъ oświetlającychъ; prowadzące na podwórze albo na ulicę drzwiъ tychъ pomieszczeńъ повинны быѣ выбите żelazemъ. Urządzenie przysposobieńъ wъ ścianachъ dla przeprowadzenia olejówъ oświetlającychъ zapomocą mocno zabezpieczonychъ rurъ nie jest zabronione.

§ 9. Rozlewanie olejówъ mineralnychъ, nafty и produktówъ dystrylacji nafty wъ dużychъ, oraz płynówъ, które wolno zachowywać, wъ średnichъ и małychъ складахъ hurtowychъ, dozwala się tylko wъ dzieńъ albo przy oświetleniu elektrycznémъ. Wydawanie spożywcemъ wyżej

бителями вышеозначенныхъ продуктовъ какъ изъ складовъ, такъ и изъ помѣщеній для храненія запасовъ при розничной продажѣ, допускается при искусственномъ освѣщеніи посредствомъ фонарей, снабженныхъ предохранительными сѣтками, или при помощи освѣщенія, приспособленнаго снаружи упомянутыхъ складовъ и помѣщеній и отдѣленнаго отъ нихъ плотно укрѣпленнымъ корабельнымъ стекломъ. Входить въ сказанные склады и помѣщенія со свѣчею, обыкновенною лампою или фонаремъ, не снабженнымъ предохранительною сѣткою не дозволяется.

§ 10. Въ мѣстахъ розничной продажи дозволяется хранить означенныя масла и нефтяныя продукты какъ въ металлической посудѣ, такъ и въ деревянныхъ бочкахъ, съ тѣмъ, чтобы онѣ были поставлены на металлическомъ поддонникѣ, который долженъ быть всегда опорожненнымъ и сухимъ.

§ 11. Отпускъ освѣтительныхъ минеральныхъ маселъ разрѣшается какъ въ металлической и деревянной, такъ и въ стеклянной посудѣ, но въ послѣдней не болѣе трехъ фунтовъ освѣтительныхъ маселъ I класса и одного фунта масла II класса.

§ 12. При храненіи опорожненныхъ изъ подъ освѣтительныхъ минеральныхъ маселъ, нефти и продуктовъ ея перегонки, бочекъ, а также клепки и вообще матеріаловъ для изготовленія бочекъ, подлежать соблюденію слѣдующія мѣры предосторожности:

а) При большихъ и среднихъ оптовыхъ складахъ, равно на особыхъ предназначенныхъ для сего участкахъ, внѣ городовъ и селеній, дозволяется складывать порожнія бочки, клепку и другіе матеріалы для изготовленія бочекъ, въ отдѣльные штабели, изъ коихъ каждый долженъ имѣть: въ длину не свыше 10, въ ширину 8 и въ вышину 2 сажень. Разрывы между отдѣльными штабелями должны быть не менѣе 7 сажень. Разстояніе штабелей отъ каменныхъ строеній и складовъ освѣтительныхъ минеральныхъ маселъ и нефтяныхъ продуктовъ, а также отъ границъ сосѣднихъ участковъ, должно быть не менѣе 7 сажень, а отъ деревянныхъ построекъ, находящихся на одномъ со складомъ участкѣ, не менѣе 14 сажень. Тѣ же правила соблюдаются и относительно складовъ клепокъ для бочекъ.

б) При малыхъ оптовыхъ складахъ каждый отдѣльный штабель опорожненныхъ бочекъ долженъ содержать не болѣе 15 порожнихъ бочекъ; разстояніе штабелей между собою, а равно и отъ

взмiankovanýchъ продуктовъ, такъ же складовъ, какъ и зъ помieszczeń, przeznaczonych do zachowywania zapasów przy sprzedaży detalicznej, pozwala się przy oświetleniu sztucznémъ zapomocą latarni, zaopatrzonych w siatki bezpieczeństwa, albo przy pomocy oświetlenia przysposobionego zewnątrz wzmiankowanychъ складовъ и помieszczeń i oddzielonego od nich silnie przymocowanémъ szkłem okretowémъ. Wchodzić do pomieszczeń складовъ и помieszczeń ze świecą, lampą zwyczajną lub latarnią nie zaopatrzoną w siatkę bezpieczeństwa nie wolno.

§ 10. W miejscach sprzedaży detalicznej pozwala się zachowywać wzmiankowane oleje i produkty nafciane, tak w naczyniach metalowych, jak i w beczkach drewnianych, z tѣmъ zastrzeżeniem, ażeby były ustawione na podstawie metalowej, która powinna być zawsze opróżniona i sucha.

§ 11. Oleje mineralne oświetlające mogą być wypuszczane tak w metalowych i drewnianych, jak również w szklanych naczyniach, lecz w ostatnichъ najwyżej trzy funty olejów oświetlających I klasy i jednego funta olejów II klasy.

§ 12. Przy zachowywaniu beczek, opróżnionych z olejów mineralnych oświetlających, nafty i produktów dystylacji nafty, oraz klepek i wogóle materiałów służących do wyrobu beczek, należy przestrzegać następujące środki ostrożności:

a) Przy składach hurtowych dużych i małych, jak również na oddzielnych przeznaczonych do tego gruntach, poza obrębem miast i wsi pozwala się składać beczki próżne, klepki i inne materiały służące do wyrobu beczek w oddzielne stosy, z których każdy powinien mieć: długości najwyżej 10, szerokości 8 a wysokości 2 sażenie. Odstępъ pomiędzy pojedynczymi stosami powinny wynosić co najmniej 7 sażeni. Odległość stosów od budowli murowanych i складовъ olejów mineralnych oświetlających i produktów nafcianych, tudzież od granic sąsiednichъ gruntów powinna wynosić najmniej 7 sażeni, a od budowli drewnianych, znajdujących się na jednym i tym samym gruncie ze składem, najmniej 14 sażeni. Też same przepisy przestrzegają się również co do складовъ klepek na beczki.

b) Przy składach hurtowych małychъ каждый pojedynczy stos opróżnionychъ beczek powinien zawierać najwyżej 15 próżnychъ beczek; odległość stosów pomiędzy sobą, jak również od pomieszczeń

складочныхъ помѣщеній, другихъ строеній на одномъ съ ними участкѣ находящихся и границъ сосѣднихъ участковъ, должно быть не менѣе 3 сажень.

в) Во дворахъ, гдѣ находятся помѣщенія для запасовъ при розничной продажѣ, а также въ лавкахъ для таковой продажи освѣтительныхъ минеральныхъ маселъ, храненіе порожнихъ бочекъ воспрещается.

Примѣчаніе. Храненіе порожнихъ бочекъ внутри помѣщеній для запасовъ при розничной продажѣ, въ количествѣ не свыше 10, не возбраняется.

§ 13. На видномъ мѣстѣ при каждомъ оптовомъ складѣ должна находиться вывѣска съ означеніемъ рода хранящихся въ немъ нефтяныхъ продуктовъ. Мѣста храненія и продажи освѣтительныхъ минеральныхъ маселъ 2 класса должны быть снабжены вывѣсками съ соотвѣтствующею надписью бѣлыми буквами на красномъ полѣ. Независимо сего, въ оптовыхъ складахъ или конторахъ при нихъ, и въ мѣстахъ для розничной продажи освѣтительныхъ минеральныхъ маселъ, должны быть вывѣшены на видномъ мѣстѣ свидѣтельства, выданные на право содержанія оныхъ.

§ 14. Содержатели оптовыхъ складовъ обязаны поручать завѣдываніе оными и постоянный за ними надзоръ лицамъ вполне надежнымъ, не менѣе 21 года отъ роду.

(С. У. и Р. II. 1891 г. № 102, Октября 1-го).

*Распоряженіе, объявленное Правительствующему Сенату
Министромъ Внутреннихъ Дѣлъ.*

168. Объ измѣненіи устава страхового общества „Заботливость“.

На основаніи Высочайше утвержденнаго 11 Ноября 1883 г. положенія Комитета Министровъ, по слѣдъ коего Министрамъ и Главноуправляющимъ отдѣльными частями, въ вѣдѣніи коихъ могутъ быть учреждаемы акціонерныя общества и компаніи, предложено допускать собственною властію, по предварительному

складовыхъ, иныхъ budowli на одномъ з ними gruncie znajdujących się i granic sąsiednich gruntów nie powinna być mniejsza od 3 sажень.

c) W podwórzach, gdzie znajdują się pomieszczenia na zapasy przy sprzedaży hurtowej, oraz w sklepach, przeznaczonych do takiej sprzedaży olejów mineralnych oświetlających, zachowywać próżnych beczek nie wolno.

Uwaga. Zachowywania próżnych beczek wewnątrz pomieszczeń na zapasy, przy sprzedaży detalicznej, w ilości nieprzenoszącej 10-ciu, nie zabrania się.

§ 13. Przy każdym składzie hurtowym powinien się znajdować w miejscu widoczném szyld z oznaczeniem rodzaju zachowujących się w składzie produktów naftianych. Miejsca zachowania i sprzedaży olejów mineralnych oświetlających 2 klasy powinny być zaopatrzone w szyldy z odpowiednim napisem białymi literami na polu czerwonym. Niezależnie od tego, w składach hurtowych albo kantorach przy nich i w miejscach przeznaczonych do sprzedaży detalicznej olejów mineralnych oświetlających powinny być wywieszone w miejscu widoczném świadectwa, wydane na prawo ich utrzymywania.

§ 14. Utrzymujący składy hurtowe obowiązani są poruczać zawiadywanie niemi i stały nad niemi nadzór osobom zupełnie pewnym i mającym najmniej skończonych lat 21.

(Data publikacyi: 1 Października).

*Rozporządzenie, objawione Rządzącemu Senatowi przez
Ministra Spraw Wewnętrznych.*

168. O zmianie ustawy towarzystwa ubezpieczeń „Prze-zorność“.

Na zasadzie Najwyżej zatwierdzonego d. 11 Listopada 1883 г. postanowienia Komitetu Ministrów, na mocy którego Ministrom i Główno-Zarządzającym oddzielnymi wydziałami, pod których zawiadywaniem mogą być zakładane towarzystwa i spółki akcyjne, pozwolono zezwalać własną władzą, po uprzedniem porozumieniu się z Mi-

соглашенію съ Министромъ Финансовъ, какъ исключеніе, до образованія компаніи, кого либо изъ поименованныхъ въ уставѣ учредителей, такъ и присоединеніе новыхъ, признано возможнымъ, по соглашенію Министерствъ Внутреннихъ Дѣлъ и Финансовъ, удовлетворить ходатайство учредителей страхового общества „Заботливость“ о включеніи въ составъ учредителей сего общества землевладѣльца Кѣлецкой губерніи Константина Гурскаго, и, вслѣдствіе сего, примѣчаніе 1 къ § 1 Высочайше утвержденнаго 5 Апрѣля 1891 г. устава названнаго общества изложить въ слѣдующемъ видѣ:

Примѣчаніе 1, къ § 1. Учредители общества: землевладѣльцы: графъ О. К. Замойскій, графъ Л. А. Красинскій и К. Ф. Гурскій, Варшавскіе банкиры и владѣльцы фабрично-промышленныхъ заводовъ: Г. Вавельбергъ, Ю. Вертгеймъ, Л. Л. Кроненбергъ, С. Натансонъ и сыновья; представители фабричныхъ фирмъ: Лодзинской „Карла Шейблера“ Э. Гербстъ, Жирардовской „Гилле и Дитриха“ К. Дитрихъ и Варшавскимъ: „Темлеръ и Шведе“ А. Темлеръ и „Карль и Иванъ братья Шленкеры“ К. Шленкеры.

О семъ Министръ Внутреннихъ Дѣлъ, 20 Сентября 1891 г., представилъ Правительствующему Сенату, для опубликованія во всеобщее свѣдѣніе.

(С. У. и Р. П. 1891 г., N. 102, Октября 1-го).

*Распоряженіе, объявленное Правительствующему Сенату
Управляющимъ Министерствомъ Путей Сообщенія.*

169. О дополненіи временныхъ правилъ плаванія по внутреннимъ путямъ.

Управляющій Министерствомъ Путей Сообщенія представилъ Правительствующему Сенату, для опубликованія, утвержденное Министромъ Путей Сообщенія, на основаніи 3 примѣчанія къ ст. 86 уст. пут. сообщ. (по прод. 1886 г.), нижеслѣдующее дополненіе къ § 57 временныхъ правилъ плаванія по внутреннимъ воднымъ путямъ, напечатанному въ № 49 Собранія узаконеній и распоряженій правительства за 1880 г., ст. 370.

nistrem Finansów, tak na wykreślenie, przed utworzeniem spółki, kogokolwiek z wymienionych w ustawie założycieli, jak i na przyłączenie nowych, uznano za możebne, po porozumieniu się Ministeryów Spraw Wewnętrznych i Finansów uczynić zadość prośbie założycieli towarzystwa akcyjnego „Przezorność“ co do zaliczenia do założycieli tego towarzystwa właściciela ziemskiego z gubernii Kieleckiej Konstantego Górskiego i, wskutek tego, uwagę 1 do § 1 Najwyżej zatwierdzonej d. 5 Kwietnia 1891 r. ustawy pomienionego towarzystwa zredagować w sposób następujący:

Uwaga 1 do § 1. Założyciele towarzystwa: właściciele ziemscy: hrabia T. K. Zamoyski, hrabia L. A. Krasiński i K. F. Górski; bankierzy Warszawscy i właściciele zakładów fabryczno-przemysłowych: G. Wawelberg, J. Wertheim, L. L. Kronenberg, S. Natanson i synowie; przedstawiciele firm fabrycznych: Łódzkiej „Karola Szejblera“ E. Herbst, Żyrardowskiej „Hille i Dietricha“ K. Dietrich i Warszawskich „Temlera i Szwede“ A. Temler i „Karol i Jan bracia Szlenkierzy“ K. Szlenkier.

О тѣмъ розпорядженіи Министръ Spraw Wewnętrznych 20 Września 1891 roku представилъ Rządzącemu Senatowi w celu opublikowania.

(Data publikacji 1 Października).

*Rozporządzenie, objawione Rządzącemu Senatowi przez
Zarządzającego Ministeryum Dróg Komunikacyi.*

169. О uzupełнieniu przepisów tymczasowych co do żeglugi po drogach wodnych wewnętrznych.

Zarządzający Ministeryum Dróg Komunikacyi przedstawił Rządzącemu Senatowi, w celu opublikowania, zatwierdzone przez Ministra Dróg Komunikacyi, na zasadzie uwagi 3 do art. 86 Ust. dr. kom. (podług dal. c. z r. 1886), następujące uzupełnienie § 57 przepisów tymczasowych co do żeglugi po drogach wodnych wewnętrznych, wydrukowanych w N-rze 49 „Sobrania Uzakonienij i Rozporządzenij Prawitielstwa“ za rok 1880 Nr. 370.

Утверждено Министромъ Путей Сообщенія 1 Августа 1891 г.

Примѣчаніе. Деревянные суда, служившія для перевозки наливомъ керосина, нефти или иныхъ легковоспламеняющихся минеральныхъ маселъ, не должны быть употребляемы какъ плавучія пристани и, вообще, не должны останавливаться въ мѣстахъ скопленія судовъ, могущихъ имѣть у себя огонь во всякое время.

(С. У. и Р. П. № 103, 1891 г., Октября 4-го).

Высочайше утвержденное мнѣніе Государственнаго Совѣта.

170. О веденіи метрическихъ книгъ лютеранскаго исповѣданія на русскомъ языкѣ.

3-го Іюня 1891 г.

Государственный Совѣтъ, въ Департаментѣ Законовъ и въ Общемъ Собраніи, рассмотрѣвъ опредѣленіе Перваго Общаго Собранія Правительствующаго Сената о разясненіи, на какомъ языкѣ лютеранскіе проповѣдники должны вести метрическія книги, а также выдавать изъ нихъ выписи, *мнѣніемъ положи:*

I. Въ измѣненіе и дополненіе подлежащихъ статей свода законовъ о состояніяхъ (свод. зак. т. IX), уставовъ духовныхъ дѣлъ иностранныхъ исповѣданій (свод. зак. т. XI ч. I) и свода мѣстныхъ узаконеній губерній Прибалтійскихъ, постановить слѣдующія правила:

1) Метрическія книги лютеранскаго исповѣданія ведутся на русскомъ языкѣ.

2) Къ выдаваемымъ, по требованію начальства или просебамъ частныхъ лицъ, выписямъ изъ тѣхъ метрическихъ книгъ, которыя до изданія настоящаго закона не были ведены на русскомъ языкѣ, евангелическо-лютеранскіе проповѣдники обязаны прилагать переводъ сихъ выписей на русскій языкъ, засвидѣтельствованный подписью проповѣдника и приложеніемъ церковной печати.

Zatwierdzona przez Ministra Dróg Komunikacji 1 Sierpnia 1891 roku.

Uwaga. Statki drewniane służące do przewozu w nich, sposobem cysternowym, kamfny, nafty lub innych łatwopalnych materiałów mineralnych oświetlających, nie powinny być używane jako przystanie pływające i wogóle nie powinny się zatrzymywać w miejscach gromadzenia się statków mogących mieć u siebie ogień w każdym czasie.

(Data publikacji: 4 Października).

Najwyżej zatwierdzone Zdanie Rady Państwa.

170. О prowadzeniu ksiąg metrycznych wyznania ewangelickiego w języku rosyjskim.

3-go Czerwca 1891 г.

Rada Państwa, w Departamencie Praw i na Ogólném Zebraniu, rozpoznawszy decyzję pierwszego Ogólnego Zebrania Rządzącego Senatu, wyjaśniającą, w jakim języku duchowni ewangelicey powinni prowadzić księgi metryczne, oraz wydawać z nich wypisy, *uchwaliła zdanie:*

I. Zmieniając i uzupełniając odnośne artykuły „Sводу Zakonów” o stanach (sw. zak. t. IX), ustaw spraw duchownych zagranicznych (sw. zak. t. XI cz. 1) i zbioru praw miejscowych gubernij Nadbałtyckich, postanowić przepisy następujące:

1) Księgi metryczne wyznania ewangelickiego prowadzą się w języku rosyjskim.

2) Do wydawanych na żądanie zwierzchności albo na prośby osób prywatnych, ksiąg metrycznych, które przed wydaniem niniejszego prawa nie były prowadzone w języku rosyjskim duchowni ewangelicko-luterscy obowiązani są dołączać przekład tych wypisów na język rosyjski, poświadczony podpisem duchownego i pieczęcią kościelną.

II. Постановленія, изложенныя въ предъидущемъ (I) отдѣлѣ, ввести въ дѣйствіе съ 1 Января 1892 г.

Подлинное мѣнѣе подписано въ журналахъ Предсѣдателями и Членами.

(С. У. и Р. II. 1891 г., N. 104, Октября 8-го).

*Распоряженіе, объявленное Правительствующему Сенату
Министромъ Финансовъ.*

171. О размѣрѣ процентовъ, подлежащихъ начисленію на суммы чистаго дохода, невнесенныя желѣзнодорожными обществами въ казну въ срокъ.

На основаніи ст. 10 Высочайше утвержденныхъ, 10-го Іюня 1890 года, временныхъ для желѣзнодорожныхъ обществъ правилъ о порядкѣ распредѣленія чистаго дохода, о взносѣ въ казну платежей изъ чистаго дохода и о порядкѣ выдачи дивиденда по акціямъ, опубликованныхъ въ № 60 Собранія узаконеній и распоряженій правительства отъ 22 Іюня 1890 года, на суммы чистаго дохода желѣзнодорожныхъ обществъ, подлежащія взносу въ казну на платежи по оставленнымъ за правительствомъ облигаціямъ, по ссудамъ и по абсолютно гарантированнымъ акціямъ, но въ срокъ невнесенныя, въ теченіе первыхъ трехъ мѣсяцевъ начисляются проценты въ размѣрѣ, опредѣляемомъ Министромъ Финансовъ, по соображеніи съ размѣромъ процентовъ, уплачиваемыхъ въ соответствующее время частными банками по процентнымъ текущимъ счетамъ.

Назначивъ нынѣ, во исполненіе изложеннаго выше п. 10 Высочайше утвержденныхъ временныхъ для желѣзнодорожныхъ обществъ правилъ, размѣръ процентовъ, подлежащихъ начисленію на указанныя выше суммы, въ случаѣ невзноса ихъ въ срокъ, въ теченіе первыхъ трехъ мѣсяцевъ, въ три процента годовыхъ, считая съ 10 Сентября 1891 г., впредь до измѣненія, Министръ Финансовъ, 24 Сентября 1891 г., донесъ о семъ Правительствующему Сенату, для опубликованія во всеобщее свѣдѣніе.

(С. У. и Р. II. 1891 г. N. 104, Октября 8-го).

II. Postanowienia, wyłączone w poprzedzającym (I) oddziale, wprowadzić w wykonanie od 1 Stycznia 1892 r.

Oryginał Zdania podpisali na protokołach Prezesi i Członkowie.

(Data publikacyi: 8 Października).

*Rozporządzenie, objawione Rządzącemu Senatowi
przez Ministra Finansów.*

171. O rozmiarze procentów, podlegających doliczeniu do sum czystego dochodu, niewniesionych przez towarzystwa dróg żelaznych do skarbu w terminie.

Na zasadzie art. 10 Najwyżej zatwierdzonych d. 10 Czerwca 1890 roku przepisów tymczasowych dla towarzystw dróg żelaznych co do sposobu rozdzielania dochodu czystego, wnoszenia do skarbu wypłat z dochodu czystego oraz sposobu wypłaty dywidendy od akcyj, opublikowanych w N-rze 60 „Sobrania Uzаконienij i Rasporiażenij Prawitielstwa“ z d. 22 Czerwca 1890 roku,—do sum dochodu czystego towarzystw dróg żelaznych, które winny być wniesione do skarbu na poczet wypłat z tytułu pozostawionych przy rządzie obligacyj, pożyczek i absolutnie gwarantowanych akcyj, lecz w terminie wniesione nie zostały, wciągu pierwszych trzech miesięcy doliczają się проценты w wysokości, określonej przez Ministra Finansów, podług rozmiaru procentów płaconych w odpowiednim czasie przez Banki prywatne z rachunków bieżących prywatnych.

Wyznaczając obecnie, w wykonaniu przytoczonego powyżej art. 10 Najwyżej zatwierdzonych przepisów tymczasowych dla towarzystw dróg żelaznych, rozmiar procentów, które mają być doliczone do wyżej wskazanych sum, wrazie niewniesienia ich w terminie wciągu pierwszych trzech miesięcy, na trzy procent rocznie, licząc od 10 Września 1891 r. aż do zmiany, Minister Finansów 24 Września 1891 r. doniósł o tém Rządzącemu Senatowi w celu opublikowania.

(Data publikacyi: 8 Października).

*Распоряженіе, объявленное Правительствующему Сенату
Министромъ Финансовъ.*

172. О правилахъ пріема въ государственную комисію погашенія долговъ облигацій втораго, третьяго и четвертаго 4% внутреннихъ займовъ съ выдачею, взамѣнъ ихъ, удостовѣреній именной записи.

По силѣ п. 3 Высочайшихъ указовъ, 10 Февраля, 5 Марта и 5 Апрѣля 1891 г. на имя Министра Финансовъ данныхъ о реализаціи втораго, третьяго и четвертаго 4% внутреннихъ займовъ, Министромъ Финансовъ утверждены 11 Сентября 1891 г. правила пріема въ государственную комисію погашенія долговъ облигацій втораго, третьяго и четвертаго 4% внутреннихъ займовъ, съ выдачею, взамѣнъ ихъ, удостовѣреній именной записи.

Вслѣдствіе сего Министръ Финансовъ представилъ Правительствующему Сенату экземпляръ означенныхъ правилъ для распубликованія оныхъ во всеобщее свѣдѣніе.

П РА В И Л А

пріема въ государственную комисію погашенія долговъ облигацій втораго, третьяго и четвертаго 4% внутреннихъ займовъ съ выдачею, взамѣнъ ихъ, удостовѣреній именной записи.

1. Владѣлецъ одной или нѣсколькихъ облигацій 2-го, 3-го и 4-го 4% внутреннихъ займовъ можетъ, если пожелаетъ, представить таковыя облигаціи въ государственную комисію погашенія долговъ, съ просьбою выдать ему, взамѣнъ ихъ, удостовѣреніе именной записи, съ правомъ получать по сему удостовѣренію проценты, причитяющіеся по представленнымъ облигаціямъ и получить обратно самыя облигаціи при возвратѣ удостовѣренія.

*Rozporządzenie, objawione Rządzącemu Senatowi przez
Ministra Finansów.*

172. O przepisach, dotyczących przyjmowania do komisji państwowej amortyzacji długów obligacji drugiej, trzeciej i czwartej 4% pożyczki wewnętrznej, z wydaniem, zamiast nich, świadectw zapisu imiennego.

Na mocy ust. 3 Najwyższych Ukazów z d. 10 Lutego, 5 Marca i 5 Kwietnia 1891 r. danych na imię Ministra Finansów co do realizacji drugiej, trzeciej i czwartej 4% pożyczki wewnętrznej, Minister Finansów zatwierdził d. 11 Września 1891 r. przepisy co do przyjmowania do komisji państwowej amortyzacji długów obligacji drugiej, trzeciej i czwartej 4% pożyczki wewnętrznej, z wydaniem zamiast nich, świadectw zapisu imiennego.

Wskutek tego Minister Finansów przedstawił Rządzącemu Senatowi egzemplarz pomienionych przepisów w celu ich opublikowania.

P R Z E P I S Y,

dotyczące przyjmowania do komisji państwowej amortyzacji długów obligacji drugiej, trzeciej i czwartej 4% pożyczki wewnętrznej, z wydaniem, zamiast nich, świadectw zapisu imiennego.

1. Właściciel jednej lub kilku obligacji 2-jej, 3-jej i 4-jej 4% pożyczek wewnętrznych może, jeżeli zechce, przedstawić takie obligacje do komisji państwowej amortyzacji długów, z prośbą, aby mu wydano zamiast nich świadectwo zapisu imiennego, z prawem pobierania na mocy tego świadectwa procentów, przypadających od złożonych obligacji i otrzymania napowrót samych obligacji za zwrotem świadectwa.

Примѣчаніе 1. Представляемыя облигаціи должны быть снабжены всѣми купонами, по коимъ теченіе процентовъ еще не началось.

Примѣчаніе 2. Удостоверенія могутъ быть выдаваемы лишь на имена лицъ, совмѣщающихъ въ себѣ, какъ право собственности на капиталъ, такъ и право пользованія процентами. Никакой оговорки, ограничивающей право отчужденія облигацій, вошедшихъ въ составъ *удостоверенія*, а равно право пользованія процентами по онымъ, не допускается.

2. Владелецъ представляемыхъ облигацій долженъ означать въ прошеніи: свои имя, отчество, фамилію, званіе и мѣсто жительства, равно число, достоинство и нумера представляемыхъ облигацій, съ показаніемъ числа имѣющихся при каждой облигаціи купоновъ, объяснивъ при этомъ, изъ какой именно изъ означенныхъ на облигаціяхъ кассъ внутри Имперіи онъ желаетъ получать по просимому имъ *удостоверенію* проценты.

3. *Удостовереніе* государственной комисіи погашенія долговъ на принятія ею облигацій выдается, для каждаго займа отдѣльно, на имя, указанное просителемъ. Въ *удостовереніи* семь означаются: число, нарицательная цѣна и нумера принятыхъ облигацій, а также общая сумма полугодовыхъ процентовъ по всѣмъ вошедшимъ въ составъ *удостоверенія* облигаціямъ, сроки для платежа сихъ процентовъ и наименованіе кассы, имѣющей производить таковыя платежи.

4. Въ неразрывной связи съ *удостовереніемъ* находятся двадцать контрольных на 10 лѣтъ полугодовыхъ купоновъ, не имѣющихъ значенія платежныхъ документовъ, но служащихъ исключительно для контроля по уплатѣ процентовъ; послѣдовательное отрѣзываніе этихъ купоновъ не должно (какъ сказано въ § 5) быть производимо нѣмъ другимъ, кромѣ кассы, которой поручена уплата процентовъ. По истощеніи вышеозначенныхъ 20 купоновъ, *удостовереніе* обмѣнивается бесплатно на новое *удостовереніе* съ контрольными купонами на слѣдующія 10 лѣтъ. На каждомъ купонѣ означается номеръ *удостоверенія*, къ которому онъ принадлежитъ. Сверхъ того, каждый контрольный купонъ имѣетъ свой частный номеръ, соотвѣтствующій порядковому номеру купона отъ представленныхъ облигацій, срокъ оплаты котораго совпадаетъ со срокомъ оплаты купона при *удостовереніи*. Сей частный номеръ обозначается также въ особой таблицѣ на оборотѣ *удо-*

Увѣра 1. Складаjące się obligacye powinny być zaopatrzone we wszystkie kupony, których termin wypłaty jeszcze nie upłynął.

Увѣра 2. *Świadectwa* mogą być wydawane tylko na imię osób łączących w sobie, tak prawo własności kapitału, jak i prawo pobierania procentów. Żadnego omówienia, ograniczającego prawo zbywania obligacyj, które weszły w skład *świadectwa*, lub prawa pobierania od nich procentów nie dopuszcza się.

2. Właściciel złożonych obligacyj powinien oznaczyć w prośbie: swoje imię, imię ojca, nazwisko, powołanie i miejsce zamieszkania, jak również liczbę, wartość i numera składanych obligacyj, ze wskazaniem liczby znajdujących się przy każdej obligacji kuponów, objaśniając przytém, z której mianowicie z oznaczonych na obligacjach kas wewnątrz Cesarstwa pragnie otrzymywać na mocy wydawanego *świadectwa* procenty.

3. *Świadectwo* komisji państwowej amortyzacji długów na przyjęte przez nią obligacye wydaje się dla każdej pożyczki oddzielnie na imię wskazane przez proszącego. W *świadectwie* tém oznaczają się: data, cena nominalna i numera przyjętych obligacyj oraz ogólna suma półrocznych procentów od wszystkich obligacyj, które weszły w skład *świadectwa*, terminu wypłaty tych procentów i nazwisko kasy, która ma tych wypłat dokonywać.

4. W nierozrywalm związku ze *świadectwem* znajduje się dwadzieścia kontrolnych na 10 lat półrocznych kuponów, nie mających znaczenia dokumentów płatniczych, lecz służących wyłącznie do kontrolowania wypłaty procentów; kolejne odcinanie tych kuponów nie powinno (jak to powiedziano w § 5) być dokonywane przez nikogo innego oprócz kasy, której poruczona jest wypłata procentów. Po wyczerpaniu wyżej wzmiankowanych 20 kuponów *świadectwo* wymienia się bezpłatnie na nowe *świadectwo* z kuponami kontrolnymi na następne lat 10. Na każdym kuponie oznacza się numer *świadectwa*, do którego należy. Oprócz tego, każdy kupon kontrolny ma swój numer szczegółowy, odpowiadający kolejnemu numerowi kuponu od złożonych obligacyj, którego termin wypłaty przypada razem z terminem płatności kuponu przy *świadectwie*. Ten numer szczegółowy oznacza się również w oddzielnéj tablicy na odwrotnéj

стопреній, съ показаніемъ подъ каждымъ такимъ номеромъ срока платежа.

5. Для полученія процентовъ по *удостоверенію*, владѣлецъ его обязанъ представить сіе *удостовереніе* въ указанную въ немъ кассу, которая выдаетъ проценты подъ росписку владѣльца *удостоверенія*, или его повѣреннаго, за истекшій срокъ въ количествѣ, назначенномъ въ текстѣ *удостоверенія* (за надлежащимъ удержаніемъ процентнаго налога), налагаетъ на оборотъ *удостоверенія* въ особой клѣткѣ, соотвѣтствующей каждому сроку, свой штемпель масляною краскою и, вмѣстѣ съ тѣмъ, отрѣзываетъ соотвѣтственный контрольный купонъ, который, по наложеніи на оборотной сторонѣ его также штампа кассы, высылаетъ въ государственную комиссію погашенія долговъ въ качествѣ документа, оправдывающаго сдѣланный расходъ. Отсутствие штампа въ клѣткѣ на оборотѣ *удостоверенія* не служитъ доказательствомъ неуплаты процентовъ, если соотвѣтствующій контрольный купонъ отдѣленъ.

6. О всѣхъ вышедшихъ въ тиражи погашенія облигаціяхъ вышеназванныхъ займовъ государственною комиссіею погашенія долговъ производятся публикаціи. Посему владѣлецъ *удостоверенія*, въ составѣ коего окажется одна или нѣсколько облигацій, вышедшихъ въ тиражъ погашенія, обязанъ сіе *удостовереніе* представить въ государственную комиссію погашенія долговъ при прошеніи за своимъ подписомъ, засвидѣтельствованнымъ нотаріусомъ. По такому прошенію комиссія выдаетъ владѣльцу капитальную сумму тиражныхъ облигацій, а на остальные облигаціи, въ тиражъ не вышедшія, выдаетъ, если владѣлецъ того пожелаетъ, новое *удостовереніе*.

7. Если бы владѣлецъ *удостоверенія*, не слѣдя за публикаціями о результатахъ тиражей, получилъ проценты по вышедшимъ въ тиражъ погашенія облигаціямъ, помѣщеннымъ въ *удостовереніе*, то таковой владѣлецъ не вправе заявлять претензію на удержаніе впослѣдствіи изъ капитала тиражныхъ облигацій суммы излишне полученныхъ имъ процентовъ.

8. Въ видахъ устраненія, по возможности, подобныхъ случаевъ, государственная комиссія погашенія долговъ, вслѣдъ за тиражемъ, предупреждаетъ подлежащія кассы о прекращеніи платежей по такимъ *удостовереніямъ*, въ составѣ коихъ вошли облигаціи, вышедшія въ тиражъ. Тѣмъ не менѣе, случаи уплаты про-

стороніе *свидѣствъ*, ze wskazaniem przy każdymъ такимъ numerze terminu wypłaty.

5. Dla otrzymania procentów od *swiadectwa* właściciel onego powinien przedstawić to *swiadectwo* we wskazanej w niém kasie, która wydaje procenty za pokwitowaniem właściciela *swiadectwa* lub jego pełnomocnika za termin ubiegły w ilości oznaczonej w tekście *swiadectwa* (z należytem potrąceniem podatku procentowego), nakładając na odwrotną stronę *swiadectwa* w oddzielnej kratce, odpowiadającej każdemu terminowi, swój stempel farbą olejną i równocześnie odcina odpowiedni kupon kontrolny, który, po przyłożeniu na odwrotną stronę onego również stempla kasy, wysyła do komisji państwowej amortyzacji długów w charakterze dokumentu usprawiedliwiającego dokonany rozchód. Brak stempla w kratce na odwrotną stronę *swiadectwa* nie służy za dowód niewypłacenia procentów, jeżeli odpowiedni kupon kontrolny jest oddzielony.

6. O wszystkich wylosowanych obligacjach wyżej przytoczonych pożyczek komisja państwowa amortyzacji długów robi publikacye. Dla tego właściciel *swiadectwa*, w którego składzie okaże się jedna lub kilka obligacji wylosowanych, ma obowiązek przedstawić to *swiadectwo* do komisji państwowej amortyzacji długów przy prośbie ze swoim podpisem, poświadczonym przez notariusza. Wskutek takiej prośby komisja wydaje właścicielowi sumę reprezentującą kapitał obligacji wylosowanych, a na pozostałe obligacye niewylosowane wydaje jeżeli właściciel tego życzyć sobie będzie, nowe *swiadectwo*.

7. Jeżeli właściciel *swiadectwa*, nie śledząc publikacyj o rezultatach losowań, otrzymał procenty od wylosowanych obligacji zamieszczonych w *swiadectwie*, to taki właściciel nie ma prawa występować z pretensją do potrącenia następnie z kapitału obligacji wylosowanych sumy zbytecznie pobranych przez niego procentów.

8. W celu usunięcia o ile możności podobnych wypadków komisja państwowa amortyzacji długów zaraz po losowaniu uprzedza odnośnie kasy o wstrzymaniu wypłat z takich *swiadectw*, w skład których weszły obligacye wylosowane. Niemniej wypadki wypłaty procentów podług *swiadectw*, w składzie których okazały się obligacye

пентовъ по *удостовереніямъ*, въ составѣ копѣй окажутся облигаціи, вышедшія въ тиражъ погашенія, всецѣло остаются на отвѣтственности владѣльцевъ таковыхъ *удостовереній*.

9. Владѣлецъ *удостоверенія*, желающій получить обратно помѣщенныя въ немъ облигаціи или получать доходъ изъ другой кассы, подаетъ о томъ прошеніе въ государственную комиссію погашенія долговъ, съ представленіемъ самаго *удостоверенія*. Подпись его на таковомъ прошеніи должна быть засвидѣтельствована нотариусомъ. Пересылка облигацій, возвращаемыхъ владѣльцамъ *удостовереній*, по ихъ просьбамъ, а равно и пересылка капиталовъ по вышедшимъ въ тиражъ облигаціямъ производится на счетъ и страхъ владѣльцевъ.

10. Трансфертъ *удостовереній* съ имени одного владѣльца на имя другого не допускается. Въ случаѣ перехода *удостоверенія* въ собственность другихъ лицъ, за смертію его владѣльца или по судебному приговору, таковое *удостовереніе* должно быть представлено въ государственную комиссію погашенія долговъ при прошеніи, за подписомъ новыхъ владѣльцевъ, о выдачѣ новаго *удостоверенія* или самыхъ облигацій. Подписи сихъ владѣльцевъ должны быть засвидѣтельствованы нотариусомъ. Независимо отъ сего, къ прошенію долженъ быть приложенъ актъ, удостоверяющій законность перехода *удостоверенія* въ собственность лицъ, подписавшихъ прошеніе, каковой актъ долженъ имѣть надлежащее засвидѣтельствованіе.

11. Въ случаяхъ утраты, похищенія или уничтоженія *удостовереній*, владѣльцы оныхъ или лица, указанныя въ § 10 сихъ правилъ, какъ вступающія въ права владѣльцевъ, могутъ, порядкомъ, въ томъ же § 10 указаннымъ, представлять въ государственную комиссію погашенія долговъ объявленія объ означенныхъ утратѣ, похищеніи или уничтоженіи, съ приложеніемъ денегъ, потребныхъ на производство по симъ объявленіямъ нижеуказанныхъ публикацій. Получивъ объявленіе, государственная комиссія погашенія долговъ немедленно сообщаетъ подлежащей кассѣ о прекращеніи платежа по означенному въ объявленіи *удостоверенію*. Публикаціи по означеннымъ заявленіямъ дѣлаются комиссіею въ „Правительственномъ Вѣстникѣ“, „С.-Петербургскихъ Вѣдомостяхъ“, „Московскихъ Вѣдомостяхъ“ и въ вѣдомостяхъ той губерніи, гдѣ выдавались проценты по *удостоверенію*. Публикаціи дѣлаются троекратныя съ двухнедѣльными промежутками. О произ-

wylosowane, pozostają całkowicie na odpowiedzialność właścicieli takich *świadcstw*.

9. Właściciel *świadcstwa*, pragnący odebrać zamieszczone w niem obligacye albo pobierać dochód z innej kasy, podaje o to prośbę do komisji państwowej amortyzacyi długów, przedstawiając samo *świadcstwo*. Podpis jego na takiej prośbie powinien być poświadczony przez notaryusza. Przesyłka obligacyj zwracanych właścicielom *świadcstw*, na ich prośby, oraz przesyłka kapitałów z wylosowanych obligacyj skutecznia się na rachunek i na ryzyko właścicieli.

10. Przenoszenie *świadcstw* z imienia jednego właściciela na imię drugiego nie jest dozwolone. Wrazie przejścia *świadcstwa* na własność innych osób wskutek śmierci jego właściciela lub z mocy wyroku sądowego, *świadcstwo* takie powinno być przedstawione do komisji państwowej amortyzacyi długów przy prośbie, podpisanей przez nowych właścicieli, o wydanie nowego *świadcstwa* albo samych obligacyj. Podpisy tych właścicieli powinny być zaświadczone przez notaryusza. Niezależnie od tego, do prośby powinien być dołączony akt, poświadczający prawidłowość przejścia *świadcstwa* na własność osób, które podpisały prośbę, który to akt powinien być należycie poświadczony.

11. Wrazie utraty, skradzenia lub zniszczenia *świadcstw*, właściciele onych albo osoby, wskazane w § 10 niniejszych przepisów, jako wstępujący w prawa właścicieli, mogą, w sposób w tymże § 10 wskazany, składać komisji państwowej amortyzacyi długów deklaracye co do rzeczonych utraty, skradzenia lub zniszczenia, z dołączeniem pieniędzy potrzebnych na dokonanie podług tych deklaracyj niżej wskazanych publikacyj. Otrzymawszy deklaracye, komisya państwowa amortyzacyi długów poleca bezzwłocznie właściwej kasie wstrzymać wypłatę podług wzmiankowanego w deklaracyi *świadcstwa*. Publikacye podług wzmiankowanych deklaracyj komisya robi w „Prawitielstwiennym Wiestniku“, „S.-Petersburskich Wiedomostiach“, „Moskiewskich Wiedomostiach“ i w „Wiedomostiach“ téj gubernii, gdzie wypłacane były проценты podług *świadcstw*. Publikacye robią się trzykrotnie w dwutygodniowych odstępach czasu. O dokonanych publikacyach komisya uwiadamia osoby

веденных публикаціяхъ комиссія извѣщаетъ лицъ, по заявленіямъ коихъ таковыя сдѣланы. Если, въ теченіе 6 мѣсяцевъ со дня послѣдней публикаціи въ газетахъ, *удостовереніе*, заявленное утраченнымъ, похищеннымъ или уничтоженнымъ, нѣтъ въ государственную комиссію погашенія долговъ представлено не будетъ, то *удостовереніе* сіе зачисляется уничтоженнымъ, и, взазмѣнъ его, комиссія выдаетъ новое, за другимъ номеромъ.

12. Представленія въ государственную комиссію погашенія долговъ, для обмѣна на *удостоверенія*, облигаціи прѣбываютъ въ комиссіи знаками уничтоженія; таковыя же знаки накладываются на талонъ и на каждый имѣющійся при облигаціи купонъ. Въ такомъ видѣ облигаціи съ купонными листами хранятся въ касѣ комиссіи, какъ оправдательные документы выданныхъ, взазмѣнъ ихъ, *именныхъ удостовереній*.

13. Въ случаѣ желанія владѣльца *удостоверенія* получить обратно помѣщенные въ немъ облигаціи, государственная комиссія погашенія долговъ отсылаетъ хранящіяся въ касѣ ея со знаками уничтоженія облигаціи съ купонными листами въ экспедицію заготовленія государственныхъ бумагъ, для изготовленія, взазмѣнъ оныхъ, новыхъ облигацій, за тѣми же номерами, съ талонами и купонами, по указанію комиссіи, на сроки, за которые платежей по *удостоверенію* произведено не было. Отосланныя изъ комиссіи въ экспедицію со знаками уничтоженія облигаціи съ купонными листами подвергаются въ экспедиціи окончательному уничтоженію, въ присутствіи представителя комиссіи, общимъ порядкомъ.

14. Облигаціи, входившія въ составъ *удостоверенія* и вышедшія въ тиражъ погашенія, по оплатѣ ихъ комиссіею, передаются въ архивъ ея на храненіе вмѣстѣ со всѣми другими оплаченными тиражными облигаціями.

15. Бланки *удостовереній* *именной записи*, по формѣ, утвержденной Министромъ Финансовъ, изготовляются въ экспедиціи заготовленія государственныхъ бумагъ, которая снабжаетъ ими государственную комиссію погашенія долговъ по ея требованіямъ, печатая номера, по указаніямъ комиссіи, какъ на самомъ *удостовереніи*, такъ и на принадлежащихъ къ нему контрольныхъ купонахъ.

16. Выдаваемая комиссіею на означенныхъ бланкахъ *удостоверенія*, по выполненіи оныхъ всѣми указанными въ настоящихъ правилахъ данными и по снабженіи оныхъ надлежащими подписями, записываются въ особую шнуровую книгу, причѣмъ въ книгѣ

подлугъ которыхъ декларацій zostały zrobione. Jeżeli wiecigu 6 miesięcy od dnia ostatniej publikacji w gazetach *swiadectwa*, co do którego utraty, skradzenia lub zniszczenia złożono deklarację, nikt do komisji państwowej amortyzacji długów nie przedstawi, *swiadectwo* to uważa się za zniszczone i, zamiast niego, komisya wydaje nowe za innym numerem.

12. Złożone w komisji państwowej amortyzacji długów, w celu wymiany na *swiadectwa*, obligacje kasują się w komisji odpowiednimi znakami; także same znaki nakładają się na talon i na każdy znajdujący się przy obligacji kupon. W takiej postaci obligacje z arkuszami kuponowymi zachowują się w kasie komisji jako dokumenty usprawiedliwiające wydane zamiast nich *swiadectwa* imienne.

13. Jeżeli właściciel *swiadectwa* życzy sobie odebrać wymienione w niem obligacje, komisya państwowa amortyzacji długów odsyła zachowujące się w jej kasie ze znakami skasowania obligacje z arkuszami kuponów do ekspedycji wyrobu papierów państwowych, w celu przygotowania, zamiast nich, nowych obligacji pod temi samymi numerami, z talonami i kuponami podług wskazania komisji, na termin, za które nie były dokonane wypłaty podług *swiadectwa*. Odesłane z komisji do ekspedycji ze znakami skasowania obligacje z arkuszami kuponów niszczą się ostatecznie w ekspedycji w obecności przedstawiciela komisji w ogólnie przyjęty sposób.

14. Obligacje, wchodzące w skład *swiadectwa* i wylosowane, po spłaceniu ich przez komisję oddają się do archiwum do zachowania razem ze wszystkimi innemi spłaconemi obligacyami wylosowanemi.

15. Blankiety *swiadectw* *zapisu imiennego*, podług wzoru, zatwierdzonego przez Ministra Finansów, przygotowują się w ekspedycji wyrobu papierów państwowych, która zaopatruje w nie komisję państwową amortyzacji długów, na jej żądanie, drukując numery, podług wskazania komisji, tak na samém *swiadectwie*, jak i na należących do niego kuponach kontrolnych.

16. Wydawane przez komisję na tych blankietach *swiadectwa*, po ich wypełnieniu wszystkimi wskazaniami w niniejszych przepisach danemi, zapisują się do oddzielnej książki sznurowej; przy czém w książce téj oznaczają się, co do każdego *swiadectwa* oddziel-

сей обозначается, по каждому *удостоверенію* особо, номеръ его въ арифметическомъ порядкѣ, имя и званіе лица, коему оно принадлежитъ, число, нарицательная стоимость и номера вошедшихъ въ составъ *удостоверенія* облигацій, сроки контрольных купоновъ, выданныхъ при *удостовереніи*, сумма, причитающаяся за каждый купонъ, количество налога и сумма, причитающаяся къ выдачѣ на руки владѣльцу *удостоверенія*, за удержаніемъ сего налога, наконецъ, наименованіе кассы, изъ которой должна производиться оплата контрольных купоновъ.

17. Всѣ распоряженія государственной комисіи погашенія долговъ о производствѣ платежа по *удостовереніямъ* именной записи или о прекращеніи онаго сообщаются ею, смотря по тому, къ какой кассѣ относится платежъ, или государственному банку, или мѣстной казенной палатѣ. Въ послѣднемъ случаѣ соблюдается указанный въ циркулярѣ отъ 30 Апрѣля 1882 г. за № 21 порядокъ открытія и передвиженія кредитовъ.

18. Оплаченные указанною въ *удостовереніи* кассою контрольные купоны высылаются ею въ государственную комисію погашенія долговъ ежемѣсячно при реестрѣ, съ означеніемъ въ ономъ номеровъ купоновъ, стоимости ихъ, суммы налога и суммы, выданной, за удержаніемъ налога, на руки владѣльцу *удостоверенія*.

19. Полученные комисіею изъ подлежащихъ кассъ оплаченные ими контрольные купоны наклеиваются въ особо заведенную для сего книгу, въ коей для каждого *удостоверенія*, въ арифметическомъ порядкѣ номеровъ, назначается отдѣльная страница, съ обозначеніемъ на ней (кромѣ номера *удостоверенія*) имени владѣльца, наименованія подлежащей кассы, стоимости каждого купона и перваго срока, съ котораго начинается теченіе процентовъ по *удостоверенію*.

(С. У. и Р. II. 1891 г. № 105, Октября 11-го).

не, номеръ *свіадectwa* в порядку арифметycznym, imię i nazwisko osoby, do której należy, liczba, wartość nominalna i numera obligacji, które weszły w skład *свіадectwa*, terminu kuponów kontrolnych, wydanych przy *свіадectwie*, suma, przypadająca za każdy kupon, ilość podatku i suma, przypadająca do wydania na ręce właścicielowi *свіадectwa*, po potrąceniu tego podatku, наконецъ nazwisko kasy, z której powinna być dokonywana wypłata kuponów kontrolnych.

17. Wszystkie rozporządzenia komisji państwowej amortyzacji długów w przedmiocie dokonywania wypłaty podług *свіадectwa zapisu imiennego* lub w przedmiocie wstrzymania téjże, rzeczona komisja komunikuje, stosownie do tego, do jakiej kasy należy wypłata, albo do Banku Państwa albo do miejscowej izby skarbowej. W ostatnim razie przestrzega się wskazany w cyrkularzu z d. 30 Kwietnia 1882 r. za Nr. 21 sposób otwierania i przenoszenia kredytów.

18. Wypłacone przez wskazaną w *свіадectwie* kasę kupony kontrolne wysyłają się do komisji państwowej amortyzacji długów co miesiąc przy rejestrze, z oznaczeniem w nim numerów kuponów, ich wartości, sumy podatku i sumy, wydanej, po potrąceniu podatku, do rąk właściciela *свіадectwa*.

19. Otrzymane przez komisję z właściwych kas wypłacone przez nie kupony wklejają się do specjalnie w tym celu zaprowadzonej książki, w której dla każdego *свіадectwa*, w arytmetycznym porządku numerów wyznacza się oddzielna stronica, z oznaczeniem na niej, (oprócz numeru *свіадectwa*), imienia właściciela, nazwiska odnośnej kasy, wartości każdego kuponu i pierwszego terminu, od którego rozpoczyna się bieg procentów podług *свіадectwa*.

(Data publikacji: 11 Października).

Высочайше утвержденное положение Военного Совета.

- 173.** Объ отпускъ штабу Варшавскаго военного округа денегъ на покрытие расходовъ по исполнению духовныхъ требъ воинскихъ чиновъ лютеранъ частей войскъ Варшавскаго военного округа.

Военный Советъ, Высочайше утвержденнымъ положениемъ 8 Сентября 1891 года, постановилъ: разрѣшить къ отпуску штабу Варшавскаго военного округа единовременно 111 руб. и ежегодно 337 руб., на покрытие расходовъ по исполнению духовныхъ требъ воинскихъ чиновъ лютеранъ частей войскъ, расположенныхъ въ районѣ Варшавскаго военного округа.

(С. У. и Р. П. 1891 г. № 107, Октября 18-го).

Именной Высочайшій Указъ.

- 174.** О распространении воспрещенія отпуска за границу ржи, ржаной муки и отрубей всякихъ на всѣ прочіе, кромѣ пшеницы, зерновые хлѣба и картофель, а равно на приготовляемые изъ запрещенныхъ къ вывозу зерновыхъ хлѣбовъ и картофеля: муку, солодъ и крупу, тѣсто и печеный хлѣбъ.

Указъ Правительствующему Сенату.

По выясненіи въ Іюль сего года урожая ржи, Указомъ Нашимъ 28-го Іюля сего года Правительствующему Сенату даннымъ, воспретили Мы вывозъ изъ предѣловъ Имперіи ржи, ржаной муки и отрубей всякаго рода. Нынѣ признали мы за благо:

Найвызѣй затwierdzona Uchwała Rady Wojennej.

- 173.** O asygnowaniu dla sztabu okręgu wojennego Warszawskiego pieniędzy na pokrycie rozchodów na wykonywanie posług religijnych dla wojskowych wyznania ewangelickiego w oddziałach wojsk okręgu wojennego Warszawskiego.

Rada Wojenna Najwyżej zatwierdzoną d. 8 Września 1891 r. uchwałą postanowiła: asygnować dla sztabu okręgu wojennego Warszawskiego jednorazowo 111 rubli i rocznie 337 rubli na pokrycie rozchodów na wykonywanie posług religijnych dla wojskowych wyznania ewangelickiego w oddziałach wojsk położonych w rejonie okręgu wojennego Warszawskiego.

(Data publikacyi: 18 Października).

Imienny Ukaz Najwyższy.

- 174.** O rozciągnięciu zakazu wywozu za granicę żyta, mąki żytniej i otrąb wszelkich na wszelkie inne, oprócz pszenicy, zboża i na kartofle, tudzież na wyrabiane ze zbóż, których wywóz jest zabroniony, i z kartofli: mąkę, sól i krupy, ciasto i chleb.

Ukaz do Rządzącego Senatowi.

Gdy w Lipcu roku bieżącego okazało się, jaki jest urodzaj żyta, Ukazem Naszym, danym Rządzącemu Senatowi d. 28 Lipca bieżącego roku, zabroniliśmy wywozu z granic Cesarstwa żyta, mąki żytniej i otrąb wszelkiego rodzaju. Obecnie uznaliśmy za pożyteczne:

1) Сохраняя въ силѣ воспрещеніе отпуска ржи, ржаной муки и отрубей всякихъ, распространить таковое на всѣ прочіе, крохъ пшеницы, зерновые хлѣба и картофель, а равно на приготовляемые изъ запрещенныхъ къ вывозу зерновыхъ хлѣбовъ и картофеля: муку, солодъ и крупу, тѣсто и печеный хлѣбъ.

2) Воспрещеніе сіе ввести въ дѣйствіе со дня, слѣдующаго за обнародованіемъ сего Указа Нашего въ Собраніи узаконеній и распоряженій правительства, съ предоставленіемъ Министру Финансовъ о содержаніи сего Указа сообщить по телеграфу для немедленнаго исполненія подлежащимъ таможеннымъ учрежденіямъ.

3) Въ изъятіе изъ настоящаго воспрещенія не болѣе какъ въ теченіе трехъ сутокъ по вступленіи его въ дѣйствіе, допустить отпускъ за границу воспрещаемыхъ нынѣ къ вывозу хлѣбныхъ товаровъ: а) если они назначены для окончанія погрузки судовъ, начатой ранѣе обнародованія сего Указа въ Собраніи узаконеній и распоряженій правительства, или б) если они ранѣе того же срока отправлены по желѣзнымъ дорогамъ за границу черезъ сухопутныя пограничныя станціи.

4) Предоставить Министру Финансовъ разрѣшать окончательно всѣ сомнѣнія, могущія встрѣтиться по Министерству Финансовъ при исполненіи настоящаго Указа Нашего.

Правительствующій Сенатъ не оставить къ приведенію сего Указа Нашего въ исполненіе сдѣлать надлежащее распоряженіе.

На подлинномъ Собственною ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА рукою подписано:

„АЛЕКСАНДРЪ“.

Въ Фреденсборгѣ, въ Даніи.
16 Октября 1891 г.

(С. У. и Р. П. № 108, 1891 г., Октября 20-го).

1. Zachowując nadal zakaz wywozu żyta, mąki żytniej i otrąb wszelkich, rozciągnąć takowy na wszystkie inne zboża, oprócz pszenicy, i na kartofle, tudzież na wyrabiane ze zbóż, których wywóz jest zabroniony, i z kartofli: mąkę, słód, krupy, ciasto i chleb.

2) Zakaz ten wprowadzić w wykonanie od dnia następującego po dniu opublikowania niniejszego Najwyższego Naszego Ukazu w „Sobranіu Uzakonienij i Rasporiazenij Prawitielstwa“, поручаяąc Ministrowi Finansów o treści niniejszego Ukazu zakomunikować telegraficznie dla bezzwłocznego wykonania odnośnym instytucjom celnym.

3) Jako wyjątek od niniejszego zakazu, najwyżej wciągu trzech dób po uprawnieniu się onego, zezwolić na wywóz za granicę towarów zbożowych, których wywóz obecnie jest zabroniony: a) jeżeli są przeznaczone na dokończenie ładunku okrętów, rozpoczętego przed opublikowaniem niniejszego Ukazu w „Sobranіu Uzakonienij i Rasporiazenij Prawitielstwa“, albo b) jeżeli przed tym terminem wysłane zostały zagranicę drogami żelaznymi przez stacje pograniczne lądowe.

4) Poruczyć Ministrowi Finansów ostateczne rozstrzygnięcie wszelkich wątpliwości, jakie może napotkać Ministerium Finansów przy wykonywaniu niniejszego Naszego Ukazu.

Rządzący Senat nie zaniedba co do wykonania niniejszego Naszego Ukazu należytego wydać rozporządzenia.

Naoryginale Własną JEGO CESARSKIEJ MOŚCI ręką podpisano:

„ALEKSANDER“.

W Fredensborgu, w Danii.
18 Października 1891 r.

(Data publikacji: 20 Października).

*Распоряжение, объявленное Правительствующему Сенату
Министромъ Внутреннихъ Дѣлъ.*

- 175.** Объ увеличеніи размѣра взимаемаго въ доходъ г. Варшавы сбора съ лошадей частныхъ лицъ съ 6 р. до 10 р. съ каждой лошади въ годъ.

На основаніи Высочайше утвержденнаго 4 Апрѣля 1888 года мнѣнія Государственнаго Совѣта объ измѣненіи и дополненіи общихъ правилъ о сборахъ въ пользу городовъ съ лошадей и экипажей, содержащихся частными лицами, Министръ Внутреннихъ Дѣлъ, 9 Октября 1891 г., донесъ Правительствующему Сенату, для распубликованія во всеобщее свѣдѣніе, что вмѣстѣ съ симъ имъ, Министромъ, по соглашенію съ Министромъ Финансовъ, разрѣшено увеличить размѣръ взимаемаго въ доходъ г. Варшавы, въ силу Высочайшаго повелѣнія 17 Февраля 1886 г., сбора съ лошадей частныхъ лицъ съ 6 р. до 10 р. съ каждой лошади въ годъ.

(С. У. и Р. П. 1891 г., N. 109, Октября 22-го).

*Распоряжение, объявленное Правительствующему
Сенату Министромъ Финансовъ.*

- 176.** Объ установленіи правилъ относительно при-
мѣси воспрещенныхъ къ вывозу Высочайшимъ
Указомъ 16 Октября 1891 г. зерновыхъ про-
дуктовъ въ отпускаемой за границу пшеницѣ.

На основаніи 4 пункта Именнаго Высочайшаго Указа, даннаго Правительствующему Сенату въ 16 день Октября 1891 года о распространеніи воспрещенія отпуска за границу ржи, ржаной муки и отрубей вслѣдствіе на всѣ прочіе, кромѣ пшеницы, зерновые хлѣба и картофель, а равно на приготовляемые изъ запрещенныхъ

*Rozporządzenie, ogłoszone Rządzącemu Senatowi przez
Ministra Spraw Wewnętrznych.*

- 175.** O powiększeniu pobieranéj na rzecz m. Warszawy
opłaty od koni osób prywatnych z 6 rubli do 10
rubli od każdego konia rocznie.

Na zasadzie Najwyżéj zatwierdzonego d. 4 Kwietnia 1888 roku Zdania Rady Państwa o zmianie i uzupełnieniu ogólnych przepisów o opłatach na rzecz miast od koni i ekipażów, utrzymywanych przez osoby prywatne, Minister Spraw Wewnętrznych d. 9 Października 1891 r. doniósł Rządzącemu Senatowi, w celu opublikowania, że równocześnie, po porozumieniu się z Ministrem Finansów, zezwolił na powiększenie pobieranéj na rzecz m. Warszawy, na mocy Najwyższego rozkazu z d. 17 Lutego 1886 roku, opłaty od koni osób prywatnych z 6 rubli do 10 rubli od każdego konia rocznie.

(Data publikacji: 22 Października).

*Rozporządzenie, ogłoszone Rządzącemu Senatowi przez
Ministra Finansów.*

- 176.** O ustanowieniu przepisów w przedmiocie do-
mieszki produktów zbożowych, których wywóz
jest zabroniony na mocy Najwyższego Ukazu
z d. 16 Października 1891 r., do wywożonej
za granicę pszenicy.

Na zasadzie ustępu 4 Imiennego Najwyższego Ukazu, danego Rządzącemu Senatowi w dniu 16 Października 1891 roku co do rozciągnięcia zakazu wywozu za granicę żyta, mąki żytniej i otrąb wszelkich na wszystkie inne zboża w ziarnie, prócz pszenicy, i na kartofle, tudzież na wyrobione ze zbóż, których wywóz jest zabroniony,

къ вывозу зерновыхъ хлѣбовъ и картофеля: муку, солодъ и крупу, тѣсто и печеный хлѣбъ, Министромъ Финансовъ признано необходимымъ установить нижеслѣдующія правила:

1) Примѣсь воспрещенныхъ къ вывозу приведеннымъ Высочайшимъ Указомъ зерновыхъ продуктовъ въ отпускаемой за границу пшеницѣ допускается не свыше восьми процентовъ;

2) Таможеннымъ учрежденіямъ предоставляется право, въ случаѣ сомнѣнія, удовлетворяютъ ли предназначенныя къ отпуску партіи пшеницы условіямъ § 1, отбирать при досмотрѣ предъявляемыхъ къ отпуску транспортныхъ оной пробы, для опредѣленія по нимъ размѣра примѣси запрещенныхъ къ вывозу хлѣбовъ ко всей партіи пшеницы;

3) Въ случаяхъ, когда при вывозѣ пшеницы въ мѣшкахъ или куляхъ, въ таможенныхъ будетъ обнаружено нахожденіе, въ отдѣльныхъ помѣщеніяхъ, воспрещенныхъ къ отпуску продуктовъ, засыпанныхъ пшеницею или содержащихъ незначительную примѣсь последней, а также, когда (при вывозѣ пшеницы насыпью или въ мѣшкахъ) въ вагонахъ или баржахъ, въ коихъ она доставляется къ отпуску, часть предназначенныхъ къ отпуску транспортныхъ окажется состоящею изъ запрещенныхъ продуктовъ съ незначительною примѣсью пшеницы, — таможеннымъ слѣдуетъ примѣнять постановленія, предусматривающія тайный вывозъ запрещенныхъ къ отпуску товаровъ.

Объ изложенномъ Министръ Финансовъ, 2 Ноября 1891 года, донесъ Правительствующему Сенату, для опубликованія.

(С. У. и Р. П. N. 114, 1891 г., Ноября 8-го).

и з картофеля: маки, солода, круп, ciasta i chleba, Ministerjum Finansów uznało za niezbędne ustanowić przepisy następujące:

1) Do wywożonej za granicę pszenicy wolno domieszywać najwyżej ośm procent produktów zbożowych, których wywóz jest zabroniony przez powołany Ukaz Najwyższy.

2) Instytucje celne mają prawo, wrazie wątpliwości, czy przeznaczona do wywozu partya pszenicy czyni zadość warunkom § 1, brać, przy rewizyi przedstawianych do wywozu transportów téjże, próby dla określenia podług nich rozmiaru domieszki w całej partyi pszenicy zbóż, których wywóz jest zabroniony.

3) Wrazie gdy przy wywozie pszenicy w workach lub rohozach będą na komorach znalezione w pojedynczych pomieszczeniach produkty, których wywóz jest zabroniony, zasypane pszenicą lub zawierające nieznaczną domieszkę pszenicy, oraz gdy (przy wywozie pszenicy nasypanej lub w workach) w wagonach lub barkach, w których dostarcza się do komór wywozowych, część przeznaczonych do wywozu transportów będzie się składała z przedmiotów, których wywóz jest zabroniony, z nieznaczną domieszką pszenicy, — komory powinny stosować postanowienia, przewidujące tajny wywóz towarów, których wywóz jest zabroniony.

O wyżej przytoczonym rozporządzeniu Minister Finansów, d. 2 Listopada 1891 roku, doniósł Rządzącemu Senatowi w celu publikowania.

(Data publikacji: 8 Listopada).

Именной Высочайший Указъ.

177. О воспрещеніи отпуску за границу пшеницы и приготовляемыхъ изъ нея пищевыхъ продуктовъ.

Указъ Правительствующему Сенату.

Въ виду скуднаго въ текущемъ году сбора хлѣбовъ въ нѣкоторыхъ среднихъ и восточныхъ губерніяхъ Европейской Россіи, Указомъ Нашимъ 28 Іюля сего года Правительствующему Сенату даннымъ, воспретили Мы вывозъ изъ предѣловъ Имперіи ржи, ржаной муки и отрубей всякаго рода, а таковымъ же Указомъ Нашимъ отъ 16 Октября сего года распространили воспрещеніе отпуску на всѣ прочіе, кромѣ пшеницы, зерновые хлѣба и картофель, а равно на приготовляемые изъ запрещенныхъ къ вывозу зерновыхъ хлѣбовъ и картофеля: муку, солодъ и крупу, тѣсто и печенный хлѣбъ. Нынѣ, дабы въ большей мѣрѣ обезпечить народное продовольствіе, признали Мы за благо:

1) Сохраняя въ силѣ воспрещеніе отпуску тѣхъ товаровъ, кои поименованы въ Указахъ нашихъ отъ 28 Іюля и 16 Октября сего года, распространить таковое на пшеницу, а равно на приготовляемые изъ нея пищевые продукты.

2) Воспрещеніе сіе ввести въ дѣйствіе со дня, слѣдующаго за обнародованіемъ сего Указа въ Собраніи узаконеній и распоряженій Правительства, съ предоставленіемъ Министру Финансовъ о содержаніи сего Указа сообщить по телеграфу для немедленнаго исполненія подлежащимъ таможеннымъ учрежденіямъ.

3) Въ изыятіе изъ настоящаго воспрещенія допустить не болѣе какъ въ теченіе трехъ сутокъ по вступленіи его въ дѣйствіе, отпуску за границу воспрещаемыхъ нынѣ къ вывозу товаровъ: а) если они назначены для окончанія погрузки судовъ, начатой ранѣе обнародованія сего Указа въ Собраніи узаконеній и распоряженій Правительства, или б) если они ранѣе того же срока отправлены по желѣзнымъ дорогамъ за границу черезъ сухопутныя пограничныя станціи.

4) Предоставить Министру Финансовъ разрѣшать оконча-

Именной Указъ Найвысшій.

177. О запрещеніи вывозу за границу пшеницы и выработанныхъ изъ нея продуктовъ продовольствія.

Указъ до Рѣшающаго Сенату.

Ze względu na skąpy w roku bieżącym zbiór zboża w niektórychъ среднихъ i Wschodnichъ guberniachъ Rosyi Europejskiej, Ukazemъ Naszymъ d. 28 Lipca roku bieżącego danymъ Rządzącemu Senatowi, zabroniliśmy wywozu zъ granicъ Cesarstwa żyta, mąki żytniej i otrąb wszelkiego rodzaju, a takimъ samymъ Ukazemъ Naszymъ zъ d. 16 Października roku bieżącego rozciągnęliśmy zakazъ wywozu na wszystkie inne, prócz pszenicy, zboża w ziarnie i kartofle, tudzież na wyrobione ze zbóżъ, których wywózъ jestъ zabroniony, i zъ kartofli: mąkę, sól, krupy, ciasto i chlebъ. Obecnie, ażeby lepiej jeszcze zabezpieczyć środki wyżywienia ludności, uznaliśmy za pożyteczne:

1) Zachowującъ nadal zakazъ wywozu tychъ towarówъ, które są wymienione wъ Ukazachъ Naszychъ zъ dnia 28 Lipca i 16 Października bieżącego roku, rozciągnąć te zakazy również na wyrabiane zъ niej produkty żywności.

2) Zakazъ ten wprowadzić wъ wykonanie od dnia następującego po dniu opublikowania niniejszego Ukazu wъ „Sobranіu Uzаконеніj i Rasporiażenіj Prawitielstwa“, поручającъ Ministrowi Finansówъ o treści niniejszego Ukazu zakomunikować telegraficznie dla bezwzględного wykonania odnośnymъ instytucjomъ celnymъ.

3) Jako wyjątekъ od niniejszego zakazu dozwolіć, najwyżej wciągu trzechъ dóbъ po uprawomocnieniu się onego, wywozić за границę towary, których wywózъ obecnie jestъ zabroniony: а) jeżeli są przeznaczone na skompletowanie ładunku okrętówъ, rozpoczętego przedъ opublikowaniem niniejszego Ukazu wъ „Sobranіu Uzаконеніj i Rasporiażenіj Prawitielstwa“, albo б) jeżeli przedъ tymъ terminemъ zostały wyprawione drogami żelaznymi за границę przezъ stacje pograniczne lądowe.

4) Поручить Ministrowi Finansówъ rozstrzygać ostatecznie wszyst-

тельно всё сомнѣнія, могущія встрѣтиться по Министерству Финансовъ при исполненіи настоящаго Указа Нашего.

Правительствующій Сенатъ не оставитъ къ приведенію сего Указа Нашего въ исполненіе сдѣлать надлежащія распоряженія.

На подлинномъ Собственною ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА рукою подписано:

„АЛЕКСАНДРЪ.“

Въ Ливадіи, 3 Ноября 1891 г.

(С. У. и Р. П. 1891 г. N. 115, Ноября 9-го).

*Распоряженіе, объявленное Правительствующему Сенату
Министромъ Юстиціи.*

178. Объ избраніи газетъ для припечатанія въ 1892 году публикацій о вызовѣ къ суду и о заочныхъ рѣшеніяхъ.

На основаніи 241 ст. т. X ч. 2 зак. суд. гражд. изд. 1876 г. и 295, 296 и 726 ст. уст. гр. суд. изд. 1883 г., Министромъ Юстиціи избраны газеты „Journal de St.-Petersbourg“ и „St.-Petersburger Zeitung“, для припечатанія въ будущемъ 1892 году публикацій о вызовѣ къ суду и о заочныхъ рѣшеніяхъ съ тѣмъ: во 1) чтобы за троекратную публикацію каждаго объявленія въ означенныхъ газетахъ уплачивалось по одному рублю пятидесяти копѣекъ, во 2) чтобы публикаціи эти печатались безъ всякаго промедленія на русскомъ языкѣ съ буквальною точностью и отвѣтственностью редакціи за всякое въ чемъ либо измѣненіе содержанія или формы публикацій; и въ 3) чтобы судебныя установленія препровождали какъ самыя объявленія, такъ и деньги, слѣдующія за публикаціи, подлежащія припечатанію во французской газетѣ — въ редакцію „Journal de St.-Petersbourg“, а въ нѣмецкой — въ департаментъ Народнаго Просвѣщенія.

О вышеизложенномъ Министръ Юстиціи, 23 Октября 1891 г., предложилъ Правительствующему Сенату, для распубликованія во всеобщее свѣдѣніе.

(С. У. и Р. П. 1891 г. № 115, Ноября 9-го)

kie wątpliwości, jakie może napotkać Ministerium Finansów przy wykonaniu niniejszego Naszego Ukazu.

Rządzący Senat nie zaniedba co do wykonania niniejszego Naszego rozporządzenia należytego wydać rozporządzenia.

Na oryginale Własną JEGO CESARSKIEJ MOŚCI ręką napisano:

„ALEXANDER“.

W Liwadyi, 3 Listopada 1891 r.

(Data publikacyi: 9 Listopada).

*Rozporządzenie, objawione Rządzącemu Senatowi
przez Ministra Sprawiedliwości.*

178. O wyborze gazet do drukowania w nich w r. 1892 publikacyj o wezwaniu do sądu i o wyrokach zaocznych.

Na zasadzie art. 241 t. X cz. 2 pr. sąd. cyw. wyd. z r. 1876 i art. 295, 296 i 726 ust. post. sąd. cyw. wyd. z r. 1883, Minister Sprawiedliwości wybrał gazety „Journal de St.-Petersbourg“ i „St.-Petersburger Herold“, do drukowania w nich w r. 1892 publikacyj o wezwaniu do sądu i o wyrokach zaocznych, z tém zastrzeżeniem: po 1) ażeby za trzykrotną publikacyę każdego ogłoszenia w tych gazetach płaciło się po rublu pięćdziesiąt kopiejek; po 2) ażeby publikacye te drukowane były bez żadnej zwłoki z literalną ścisłością i z odpowiedzialnością redakcyi za wszelką w czemkolwiek bądź zmianę treści lub formy publikacyj, i po 3) ażeby instytucye sądowe komunikowały tak same ogłoszenia, jak i pieniądze, przypadające za publikacye, mające być wydrukowane w gazecie francuzkiej—do redakcyi „Journal de St.-Petersbourg“, a w niemieckiej—do departamentu Oświaty Publicznej.

O wyżej przytoczonem rozporządzeniu Minister Sprawiedliwości d. 23 Października 1891 r. przedłożył Rządzącemu Senatowi w celu opublikowania.

(Data publikacyi: 9 Listopada);

*Распоряженіе, объявленное Правительствующему Сенату
Министромъ Финансовъ.*

179. О разъясненіи, что заграничные приводные ремни всякіе, а также свѣтильня не подлежатъ клейменію въ таможенныхъ.

На основаніи дополненія 1 къ ст. 827 уст. там. по продолженію 1887 г., Министръ Финансовъ, 9 Ноября 1891 г., донесъ Правительствующему Сенату, для распубликованія, о сдѣланномъ имъ по таможенному вѣдомству разъясненіи о томъ, что заграничные приводные ремни всякіе, а также свѣтильня не подлежатъ клейменію въ таможенныхъ.

(С. У. и Р. П. 1891 г., N. 118, Ноября 15-го).

*Высочайшее повелѣніе, объявленное Министромъ
Финансовъ.*

180. О разрѣшеніи безпрепятственного вывоза за границу выжимокъ масляничныхъ сѣмянъ всякаго рода.

ГОСУДАРЬ ИМПЕРАТОРЪ, по всеподданнѣйшему докладу Министра Финансовъ, въ 10 день Ноября 1891 г. Высочайше повелѣть соизволилъ допускать безпрепятственный вывозъ за границу выжимокъ масляничныхъ сѣмянъ всякаго рода.

О таковомъ Высочайшемъ соизволеніи Министръ Финансовъ, 16 Ноября 1891 г., донесъ Правительствующему Сенату для распубликованія.

(С. У. и Р. П. 1891 г., N. 119, Ноября 18-го).

*Rozporządzenie, objawione Rządzącemu Senatowi
przez Ministra Finansów.*

179. O wyjaśnieniu, że zagraniczne pasy maszynowe wszelkie oraz knoty nie podlegają stemplowaniu na komorach.

Na zasadzie dodatku 1 do art. 827 Ust. celn. podług dal. c. z r. 1887, Minister Finansów d. 9 Listopada 1891 r. doniósł Rządzącemu Senatowi, w celu opublikowania, o zrobioném przez niego wyjaśnieniu w wydziale celnym co do tego, że zagraniczne pasy maszynowe wszelkie oraz knoty nie podlegają stemplowaniu na komorach.

(Data publikacyi: 15 Listopada).

*Najwyższy rozkaz, objawiony przez Ministra
Finansów.*

180. O dozwoleniu wywozu za granicę wszelkiego rodzaju wytłoczyn nasion oleistych.

NAJJAŚNIEJSZY PAN, podług najpoddańszego raportu Ministra Finansów, w dniu 10 Listopada 1891 r. Najwyżej rozkazać raczył zezwolić na wywóz za granicę wszelkiego rodzaju wytłoczyn nasion oleistych.

O takiem Najwyższem zezwoleniu Minister Finansów d. 16 Listopada 1891 r. doniósł Rządzącemu Senatowi w celu opublikowania.

(Data publikacyi: 18 Listopada).

*Распоряженіе, объявленное Правительствующему Сенату
Министромъ Государственныхъ Имуществъ.*

**181. О правилахъ по надзору за частною горною
промышленностью въ Царствѣ Польскомъ.**

Министръ Государственныхъ Имуществъ, 24 Октября 1891 г., донесъ Правительствующему Сенату, для распубликованія, что инструкция по надзору за горнозаводскимъ промысломъ въ губерніяхъ Царства Польскаго, утвержденная Министромъ Финансовъ, 13-го Ноября 1871 г., со всѣми послѣдовавшими къ ней измѣненіями, отменяется и замѣняется общей инструкціей по надзору за частною горною промышленностью, утвержденною 2-го Іюля 1888 года (распубликованною въ № 93 Собранія узаконеній и распоряженій правительства за тотъ же годъ) (*) и нижеслѣдующими дополнительными къ ней правилами, утвержденными Министромъ Государственныхъ Имуществъ 17 Октября 1891 г., по разсмотрѣніи ихъ горнымъ ученымъ комитетомъ.

На подлинныхъ Министромъ Государственныхъ Имуществъ написано: „Утверждаю, 18 Октября 1891 года.

ДОПОЛНИТЕЛЬНЫЯ ПРАВИЛА

къ инструкціи по надзору за частною горною промышленностью въ горныхъ округахъ Европейской Россіи, Урала и Кавказа (утвержденной 2 Іюля 1888 г.), относительно производства горнаго промысла въ губерніяхъ Царства Польскаго.

1. Для обсужденія и разъясненія вопросовъ, до частной горной промышленности относящихся, окружнымъ инженерамъ и маркшейдерамъ предоставляется, по предварительному между собой соглашенію, съѣзжаться въ предѣлахъ одного изъ мѣстныхъ горныхъ округовъ.

(*) См. прибавленіе въ концѣ тома.

(Прин. издат.)

*Rozporządzenie, objawione Rządzącemu Senatowi przez
Ministra Dóbr Państwa.*

**181. O przepisachъ dotyczącychъ nadzoru nad przemysłemъ
górnictwemъ w Królestwie Polskiemъ.**

Minister Dóbr Państwa d. 24 Października 1891 roku doniósł Rządzącemu Senatowi, w celu opublikowania, że instrukcja w przedmiocie nadzoru nad przemysłemъ górnictwemъ w guberniachъ Królestwa Polskiego, zatwierdzona przez Ministra Finansów d. 13 Listopada 1871 roku ze wszystkimi późniejszymi w nięj zmianami uchyla się i zastępuje się ogólną instrukcją w przedmiocie nadzoru nad przemysłemъ górnictwemъ prywatnymъ, zatwierdzoną d. 2 Lipca 1888 roku (opublikowaną w N-rze 93 „Sobrania Uzakonienij i Rasporiazenij Prawitielstwa“ za tenże rok) (*) i następującymi dodatkowymi do nięj przepisami, zatwierdzonemi przez Ministra Dóbr Państwa d. 17 Października 1891 r., po ichъ rozpoznaniu przez uczony komitetъ górniczy.

Na oryginalne Minister Dóbr Państwa napisał: „Zatwierdzam,“ 18-go Października 1891 r.

PRZEPISY DODATKOWE

do instrukcyi w przedmiocie nadzoru nad przemysłemъ górnictwemъ prywatnymъ w okręgachъ górniczychъ Rosyi Europejskiej, Uralu i Kaukazu (zatwierdzonej d. 2 Lipca 1888 r.), odnośnie do prowadzenia przemysłu górnictwa w guberniachъ Królestwa Polskiego.

1. W celu roztrząsania i wyjaśnienia kwestyj, odnoszącychъ się do przemysłu górnictwa prywatnego inżynieromъ okręgowymъ i markszajderomъ służy prawo, po wzajemnémъ porozumieniu się pomiędzy sobą, zjeżdżać się w obrębie jednego zъ miejscowychъ okręgówъ górniczychъ.

(*) Patrz dodatekъ na końcu tomu.

(Przyp. wyd.).

2. Горнопромышленники, въ случаѣ нарушенія правилъ, инструкцію установленныхъ, а равно и дополнительныхъ къ ней правилъ, подлежатъ отвѣтственности, какъ за неисполненіе правилъ, такъ за неисполненіе распоряженій.

3. Окружные инженеры обязаны наблюдать за хорошей вентиляціей воздуха при производствѣ работъ на цинковыхъ заводахъ, гдѣ должны быть приняты всѣ мѣры къ удаленію тяжелыхъ и вредныхъ для рабочихъ паровъ.

4. Въ копахъ, гдѣ ископаемый уголь особенно подверженъ самовозгаранію, окружные инженеры обращаютъ вниманіе на надлежащее провѣтриваніе, тщательную очистку выработокъ отъ угольного мусора и заготовку выемочныхъ цѣликовъ, соответствующую ежегодной добычѣ угля.

5. Окружные инженеры должны наблюдать, чтобы при смежности горныхъ работъ владѣльцы не проводили воды въ сосѣднія земли безъ согласія владѣльцевъ оныхъ, или не на основаніи закона 16 Іюня 1870 г.

6. На окружныхъ инженеровъ возлагается разсмотрѣніе и утвержденіе проектовъ и системъ разработокъ, составленныхъ горнопромышленниками, предварительнаго приступленія къ добычѣ полезныхъ ископаемыхъ, на отведенныхъ имъ, по распоряженію правительства, площадяхъ.

7. Представленные съ этой цѣлью горнопромышленникомъ проектъ и систему разработки окружный инженеръ, по разсмотрѣніи въ техническомъ отношеніи, обязанъ утвердить въ теченіе мѣсяца въ томъ случаѣ, если исполненіе означеннаго проекта не нарушаетъ требованій безопасности, не влечетъ за собой безвозвратной потери болѣе или менѣе значительной части ископаемаго и не противорѣчитъ правиламъ о производствѣ подземныхъ работъ, утвержденнымъ Министромъ Государственныхъ Имуществъ.

8. Если окружный инженеръ найдетъ нужнымъ въ представленный ему проектъ ввести нѣкоторыя измѣненія, то въ упомянутый мѣсячный срокъ онъ обязанъ пригласить горнопромышленника для совѣстнаго обсужденія помянутого проекта. Въ случаѣ же, если при этомъ между горнопромышленникомъ и окружнымъ инженеромъ, не послѣдуетъ соглашенія, то означенный инженеръ проектъ разработки съ своими замѣчаніями и объясненіями горнопромышленника, представляетъ на усмотрѣніе горнаго департамента.

2. Прzemysłowcy górniczy, wrazie naruszenia przepisów, ustanowionych w instrukcyi, jak również przepisów dodatkowych do téjże instrukcyi, podlegają odpowiedzialności, jak za niewypełnienie rozporządzeń rządu.

3. Inżynierowie okręgowi są obowiązani czuwać nad dobrą wentylacją powietrza przy prowadzeniu robót w zakładach cynkowych, gdzie powinny być przedsięwzięte wszelkie środki w celu usunięcia ciężkich i szkodliwych dla zdrowia robotników par.

4. W kopalniach, gdzie węgiel kamienny szczególnie łatwo się sam zapala, inżynierowie okręgowi zwracają uwagę na należyte przewietrzanie, staranne oczyszczanie szacht z gruzu węglowego i przygotowanie wycięć odpowiadających rocznej eksploatacyi węgla.

5. Inżynierowie okręgowi powinni przestrzegać, ażeby przy sąsiedztwie robót górniczych właściciele nie odprowadzali wody na grunta sąsiednie bez zgody na to właścicieli rzeczonych gruntów, albo nie na zasadzie prawa z d. 16 Czerwca 1870 r.

6. Inżynierom okręgowym powierza się rozpoznanie i roztrzyganie projektów i systemów eksploatacyi, sporządzonych przez przemysłowców górniczych przed przystąpieniem do wydobywania pożytecznych minerałów, na wydzielonych im, z polecenia rządu, placach.

7. Przedstawiony w tym celu przez przemysłowca górniczego projekt i system eksploatacyi inżynier okręgowy, po rozpoznaniu pod względem technicznym, obowiązany jest zatwierdzić w ciągu miesiąca w takim razie, jeżeli wykonanie tego projektu nie narusza wymagań bezpieczeństwa, nie pociąga za sobą bezpowrotnéj straty większej lub mniejszej części minerału i nie sprzeciwia się przepisom o prowadzeniu robót podziemnych, zatwierdzonym przez Ministra Dóbr Państwa.

8. Jeżeli inżynier okręgowy uzna za potrzebne wprowadzić w przedstawionym mu projekcie niéktóre zmiany, to we wspomnianym terminie miesięcznym obowiązany jest wezwać przemysłowca górniczego do wspólnego omówienia rzeczzonego projektu. Zaś w razie, jeżeli przytém pomiędzy przemysłowcami górniczymi i inżynierem okręgowym nie przyjdzie do porozumienia, wzmiankowany inżynier przedstawia projekt eksploatacyi wraz ze swojemi uwagami i objaśnieniami do uznania departamentu górniczego.

9. Въ случаѣ необходимости произвести измѣненія въ одобренномъ проектѣ разработки, таковыя измѣненія точно также подлежатъ дѣйствию вышеизложенныхъ правилъ (6, 7 и 8). Если же, вслѣдствіе непредвидѣнныхъ обстоятельствъ, представится необходимымъ безотлагательно измѣнить помянутый проектъ, окружный инженеръ наблюдаетъ, чтобы горнопромышленникъ объ означенныхъ измѣненіяхъ дѣлалъ ему своевременныя заявленія.

10. Добычу ископаемыхъ, заключающихся въ гнѣздовыхъ мѣсторожденіяхъ, окружный инженеръ вправе дозволить безъ предварительнаго представленія горнопромышленнику проекта разработки.

11. На окружныхъ инженеровъ возлагается обязанность слѣдить, чтобы горнопромышленники, получившіе отводы для добычи каменнаго угля или галмея, а также свинцовыхъ рудъ какъ въ собственной, такъ и въ чужой землѣ (на основаніи ст. 16 полож. о развѣд. и отвод. для добычи минер. ископ. 16 Іюня 1870 г.) приступали въ теченіе одного года, со дня производства отвода, къ устройству рудника или копи, а по истеченіи означеннаго срока, добывали ежегодно не менѣе 30 кубическихъ сажень полезнаго ископаемаго или окружающей пустой породы. Въ случаѣ неисполненія горнопромышленникомъ вышеизложеннаго или приостановленія имъ работъ на отведенной площади въ теченіе 6 мѣсяцевъ, безъ донесенія о томъ окружному инженеру и объясненія причинъ, оправдывающихъ такое приостановленіе, окружный инженеръ обращается къ горнопромышленнику съ требованіемъ о началѣ или возобновленіи работъ въ 3 мѣсячный срокъ. Если упомянутое требованіе не будетъ исполнено, то окружный инженеръ немедленно доноситъ о томъ горному департаменту.

12. Относительно учрежденія для горнопромышленныхъ предпріятій ипотекъ, окружные инженеры руководствуются инструкціею, утвержденною Министромъ Финансовъ 16 Іюля 1871 г.

(С. У. и Р. П. 1891 г., N. 119, Ноября 18-го).

9. Jeżeli zachodzi konieczność wprowadzenia zmian w uchwalonym projekcie eksploatacji, do zmian takich stosują się ściśle wyżej przytoczone przepisy (6, 7 i 8). Jeżeli zaś wskutek nieprzewidzianych okoliczności okaże się koniecznym bezzwłocznie zmienić rzeczony projekt, inżynier okręgowy przestrzega, ażeby przemysłowiec górniczy o zmianach tych zawiadamiał go we właściwym czasie.

10. Na wydobywanie minerałów, zawartych w pokładach rodzimych, inżynier okręgowy ma prawo zezwalać bez uprzedniego przedstawiania przez przemysłowca górniczego projektu eksploatacji.

11. Inżynierom okręgowym powierza się obowiązek czuwania, ażeby przemysłowcy górniczy, którym wydzielone zostały przestrzenie do wydobywania węgla kamiennego albo galmanu, tudzież rud ołowianych, tak na własnej, jak i na cudzej ziemi (na zasadzie art. 16 postanowienia o poszukiw. i wydziel. dla wydobyw. minerałów z d. 16 Czerwca 1870 roku), przystępowali, w ciągu roku od daty wydzielienia gruntu, do urządzenia kopalni, a po upływie tego terminu wydobywali corok najmniej 30 sażeni kubicznych pożytecznego minerału albo otaczającego tenże pustego pokładu. Wrazie niewypełnienia tego przez przemysłowca górniczego albo wstrzymania przez niego robót na wydzielonej przestrzeni w ciągu 6 miesięcy, bez doniesienia o tém inżynierowi okręgowemu i objaśnienia przyczyn usprawiedliwiających takie wstrzymanie, inżynier okręgowy zwraca się do przemysłowca górniczego z żądaniem rozpoczęcia lub wznowienia robót w terminie 3 miesięcznym. Jeżeli żądanie te nie będzie spełnione, inżynier okręgowy donosi o tém bezzwłocznie departamentowi górniczemu.

12. W przedmiocie urządzenia dla przedsiębiorstw górniczych hipotek, inżynierowie górniczy kierują się instrukcją, zatwierdzoną przez Ministra Finansów d. 16 Lipca 1871 r.

(Data publikacyi: 18 Listopada).

*Распоряжение, объявленное Правительствующему Сенату
Военнымъ Министромъ.*

182. О правилахъ относительно санитарнаго надзора на сборныхъ пунктахъ ратниковъ государственнаго ополченія и амбулаторнаго ихъ леченія во время учебныхъ сборовъ.

Во исполненіе п. 3 Высочайшаго повелѣнія, состоявшагося въ 26 день Января 1891 года, и объявленнаго въ приказѣ по военному вѣдомству отъ 1 Февраля № 33, Военнымъ Министромъ объявлены, для свѣдѣнія и должнаго, въ чемъ слѣдуетъ, исполненія, составленныя, по соглашенію съ Министерствомъ Внутреннихъ Дѣлъ, правила относительно санитарнаго надзора на сборныхъ пунктахъ ратниковъ государственнаго ополченія и амбулаторнаго ихъ леченія во время учебныхъ сборовъ.

1. Относительно санитарнаго надзора на сборныхъ пунктахъ.

а) Въ тѣхъ пунктахъ сбора ратниковъ, въ коихъ имѣются военные врачи, возлагается на нихъ обязанность производить ежедневнѣльно медицинскій осмотръ ратниковъ.

б) Въ тѣхъ сборныхъ пунктахъ, въ коихъ не имѣется военныхъ врачей, привлекать къ производству ежедневнаго медицинскаго осмотра ратниковъ гражданскихъ и земскихъ врачей, принимая въ отношеніи ихъ вознагражденія положеніе Военнаго Совѣта, объявленное приказомъ по воен. вѣд. 1884 г. № 85, относящееся до такихъ частей войскъ и командъ, которыя не имѣютъ штатныхъ врачей и за дальностью разстоянія не могутъ быть осматриваемы военными врачами, т. е. выдавать приглашаемымъ гражданскимъ и земскимъ врачамъ, въ зависимости отъ того чина, въ коемъ они состоятъ, по 3 и по 2 рубля за каждый осмотръ ратниковъ.

в) На сборные пункты командировать отъ войскъ по одному фельдшеру на все время, въ теченіи котораго производится обученіе ратниковъ, если то признано будетъ необходимымъ командующими войсками.

*Rozporządzenie, objawione Rządzącemu Senatowi przez
Ministra Wojny.*

182. O przepisach, dotyczących nadzoru sanitarnego na punktach zbiornych wojaków obrony krajowej oraz ich leczenia ambulatoryjnego w czasie ćwiczeń wojskowych.

W wykonaniu ustępu 3 Najwyższego rozkazu, zapadłego w dniu 26 Stycznia 1891 roku i ogłoszonego w poleceniu do wydziału wojkowego z d. 1 Lutego Nr. 33, Minister Wojny ogłosił, dla wiadomości i należytego, w czém wypada, wykonania, sporządzone, po porozumieniu się z Ministerjum Spraw Wewnętrznych, przepisy w przedmiocie nadzoru sanitarnego na punktach zbiornych wojaków obrony krajowej oraz ich leczenia ambulatoryjnego w czasie ćwiczeń wojskowych.

1. Odnosnie do nadzoru sanitarnego na punktach zbiornych:

a) W tych punktach zbierania się wojaków, w których znajdują się lekarze wojskowi, wkłada się na nich obowiązek dokonywania co tydzień rewizyi lekarskiej wojaków.

b) W tych punktach zbiornych, w których nie ma lekarzy wojskowych, pociągać do dokonywania tygodniowej rewizyi lekarskiej wojaków lekarzy cywilnych i lekarzy ziemstw, stosując pod względem ich wynagrodzenia uchwałę Rady Wojennej, ogłoszoną w poleceniu do wyd. wojsk. z r. 1884 Nr. 85 odnoszącą się do takich oddziałów wojsk i komend, które nie mają lekarzy etatowych i wskutek znacznej odległości nie mogą być rewidowane przez lekarzy wojskowych, t. j. wydawać wzywanyim lekarzom cywilnym i lekarzom ziemstw, stosownie do posiadanej przez nich rangi, po 3 i po 2 ruble za każdą rewizyę wojaków.

c) Na punkty zbiorne delegować z ramienia wojskowego po jednym fельдшерze na cały czas, w ciągu którego odbywa się nauczanie wojaków, jeżeli to uznają za niezbędne komendanci wojsk.

2. Въ отношеніи амбулаторнаго леченія ратниковъ, примѣнять Высочайше утвержденное положеніе Военнаго Совѣта, объявленное приказомъ по воен. вѣд. 1876 г. № 374, объ амбулаторномъ леченіи въ гражданскихъ больницахъ воинскихъ чиновъ, на нижеслѣдующихъ основаніяхъ:

а) Уѣздный воинскій начальникъ обязанъ выдавать подлежащему ратнику свидѣтельство на право пользованія отъ больницы на счетъ интендантства;

б) отпускаемая лекарства вносить въ особо заведенную при больницѣ книгу полнымъ рецептомъ, съ указаніемъ кому именно выдано, какого числа и мѣсяца;

в) по окончаніи учебнаго сбора каждой очереди ратниковъ, препровождать выписку изъ упомянутой больничной книги, засвидѣтельствованную мѣстнымъ воинскимъ начальникомъ, въ окружное военно-медицинское управленіе;

г) окружное военно-медицинское управленіе обязано проверять копии съ рецептовъ, заключающихся въ выпискѣ изъ больничной книги, и препроводить оную для уплаты въ окружное интендантское управленіе;

д) плату за медикаменты производить изъ смѣты главнаго интендантскаго управленія на производство учебныхъ сборовъ ратниковъ, по заготовительнымъ цѣнамъ земства; деньги же за предметы матеріальнаго каталога отпускать съ интендантства въ вѣдѣніе мѣстнаго воинскаго начальника.

О вышеизложенномъ Военный Министръ, 22 Ноября 1891 г., донесъ Правительствующему Сенату, для опубликованія.

(С. У. и Р. П. 1891 г. N. 128, Декабря 13-го).

2. Pod względem ambulatoryjnego leczenia wojaków stosować Najwyżej zatwierdzoną Uchwałę Rady Wojennej, ogłoszoną w poleceniu do wydziału wojskowego z r. 1876 Nr. 374, o leczeniu ambulatoryjnym w szpitalach cywilnych żołnierzy, na następujących zasadach:

a) Naczelnik wojenny powiatowy obowiązany jest wydawać właściwemu wojakowi świadectwo na prawo korzystania ze szpitala na rachunek intendenty;

b) wpisywać do specjalnie zaprowadzonej przy szpitalu książki całkowite recepty wydawanych lekarstw, ze wskazaniem, komu mianowicie zostały wydane i w jakiej dacie;

c) po ukończeniu ćwiczeń wojskowych każdej kolei wojaków, komunikować kopię wzmiankowanej książki szpitalnej, poświadczoną przez miejscowego naczelnika wojennego do zarządu wojskowo-lekarskiego okręgowego;

d) zarząd wojskowo-lekarski okręgowy obowiązany jest sprawdzić kopie recept zawartych w wypisie z książki szpitalnej i zakomunikować tenże dla wypłaty do zarządu okręgowego intendenty;

e) opłatę za lekarstwa uiszczać z budżetu głównego zarządu intendenty na odbywanie ćwiczeń wojskowych wojaków, podług cen wyrobu ustanowionych dla ziemstwa; zaś pieniądze za przedmioty zawarte w katalogu materiałów wydawać z intendenty do rozporządzenia miejscowego naczelnika wojennego.

O wyżej przytoczonym rozporządzeniu Minister Wojny d. 22-go Listopada 1891 roku doniósł Rządzącemu Senatowi w celu opublikowania.

(Data publikacyi: 13 Grudnia).

*Распоряжение, объявленное Правительствующему Сенату
Министромъ Финансовъ.*

183. О правилахъ распределенія между желѣзными дорогами провозныхъ платъ по перевозкамъ грузовъ прямого сообщенія.

Представивъ въ Правительствующій Сенатъ, для распубликованія во всеобщее свѣдѣнїе, засвидѣтельствованный списокъ утвержденныхъ совѣтомъ по тарифнымъ дѣламъ въ засѣданіяхъ 1 и 8 Ноября 1891 г. и обращаемыхъ къ исполненію, на основаніи п. 6 ст. 26 Высочайше утвержденного 8 Марта 1889 г. временнаго положенія о желѣзнодорожныхъ тарифахъ и объ учрежденіяхъ по тарифнымъ дѣламъ, — „Правилъ распределенія между желѣзными дорогами провозныхъ платъ по перевозкамъ грузовъ прямого сообщенія“, Министръ Финансовъ, 14 Декабря 1891 г., донесъ, что со вступленіемъ въ силу означенныхъ правилъ подлежатъ отмѣнѣ: 1) представленные имъ, Министромъ, въ Правительствующій Сенатъ при рапортѣ отъ 14 Іюня 1889 года за № 1507 и распубликованные въ № 61 Собранія, узаконеній и распоряженій правительства за 1889 г. „Временныя правила относительно распределенія желѣзнодорожныхъ сборовъ по перевозкамъ грузовъ прямого сообщенія“ и 2) утвержденныя Министромъ Финансовъ два дополнителныя къ этимъ послѣднимъ правиламъ постановленія, представленные въ Правительствующій Сенатъ при рапортахъ Министра Финансовъ отъ 28 Сентября 1889 г. и 14 Декабря 1890 г. за №№ 4231/1227 и 9991 и распубликованныя въ Собраніи узаконеній и распоряженій правительства: № 110 за 1889 и № 121 за 1890 г.г.

*Rozporządzenie, objawione Rządzącemu Senatowi przez
Ministra Finansów.*

183. O przepisach, dotyczących rozdziału pomiędzy drogi żelazne opłat przewozowych za przewozy ładunków komunikacją bezpośrednią.

Przedstawiwszy Rządzącemu Senatowi, w celu opublikowania, poświadczoną kopię — zatwierdzonych przez Radę do spraw taryfowych na posiedzeniach z d. 1 i 8 Listopada 1891 roku i wprowadzonych w wykonanie, na zasadzie ust. b art. 26 Najwyżej zatwierdzonego d. 8 Marca 1889 roku postanowienia tymczasowego o taryfach dróg żelaznych i o instytucjach do spraw taryfowych, — „Przepisów, dotyczących rozdziału pomiędzy drogi żelazne opłat przewozowych za przewozy ładunków komunikacją bezpośrednią“, Minister Finansów 14 Grudnia 1891 roku doniósł, że równocześnie z wprowadzeniem w wykonanie rzeczonych przepisów uchylają się: 1) przedstawione przez niego Rządzącemu Senatowi przy raporcie z d. 14 Czerwca 1889 roku za Nr. 1507 i opublikowane w N-rze 61 „Sobrania Uzakonienij i Rasporiazenij Prawitelstwa“ za rok 1889 „Przepisy tymczasowe, dotyczące rozdziału opłat dróg żelaznych za przewozy ładunków komunikacją bezpośrednią“ i 2) zatwierdzone przez Ministra Finansów dwa dodatkowe do tych przepisów postanowienia, przedstawione Rządzącemu Senatowi przy raportach Ministra Finansów z d. 28 Września 1889 roku i 14 Grudnia 1890 roku za N-rami 4231/1227 i 9991 i opublikowane w „Sobranii Uzakonienij i Rasporiazenij Prawitelstwa“: Nr. 110 za r. 1889 i Nr. 121 za r. 1890.

П Р А В И Л А

распределения между желѣзными дорогами провозныхъ платъ по перевозкамъ грузовъ прямаго сообщенія.

§ 1. Провозныя платы, взимаемыя въ пользу желѣзныхъ дорогъ по перевозкамъ грузовъ прямаго сообщенія (ст. 7 общ. уст. Росс. жел. дорогъ), распределяются между отдѣльными дорогами, участвующими въ сихъ перевозкахъ, на основаніи настоящихъ правилъ.

§ 2. Каждая дорога, по которой слѣдуетъ грузъ въ прямомъ сообщеніи, получаетъ за свою часть изъ общей за перевозку сего груза провозной платы долю пропорціональную пробѣгу по ней груза, согласно установленнымъ для грузоваго движенія разстояніямъ, кромѣ случаевъ, для коихъ въ настоящихъ правилахъ указаны иныя основанія распределения провозныхъ платъ.

§ 3. Когда пробѣгъ груза по какой либо дорогѣ не превышаетъ ста двадцати верстъ, то доля сей дороги исчисляется на слѣдующихъ основаніяхъ:

а) при пробѣгѣ *менше трехъ* верстъ пройденное грузомъ разстояніе принимается къ расчету за шесть верстъ;

б) при пробѣгѣ *отъ трехъ до сорока* верстъ включительно пройденное грузомъ разстояніе принимается къ расчету въ удвоенномъ размѣрѣ;

и в) при пробѣгѣ *свыше сорока и до ста двадцати* верстъ первая сорокъ верстъ пройденнаго грузомъ разстоянія принимаются къ расчету за восемьдесятъ верстъ (п. 6 сего параграфа), а за каждыя двѣ версты дальнѣйшаго по той же дорогѣ пробѣга прибавляется по одной верстѣ къ восьмидесяти, причемъ, если пройденное грузомъ разстояніе составляетъ нечетное число верстъ, то послѣдняя верста пробѣга принимается къ расчету за одну версту.

§ 4. Исчисляемая на основаніи §§ 2 и 3 доля каждой дороги, участвующей въ перевозкѣ, не должна превышать платы, какая причиталась бы дорогѣ по ея мѣстному тарифу за пройденное грузомъ по сей дорогѣ разстояніе.

§ 5. По перевозкамъ хлѣбныхъ грузовъ, а равно каменнаго угля, антрацита, кокса и каменноугольныхъ брикетовъ, доля доро-

P R Z E P I S Y

co do rozdziału pomiędzy drogi żelazne opłat przewozowych za przewozy ładunków komunikacją bezpośrednią.

§ 1. Opłaty przewozowe, pobierane na rzecz dróg żelaznych za przewozy ładunków komunikacją bezpośrednią (art. 7 ogóln. ust. dr. żel. Ros.), rozdzielają się pomiędzy poszczególne drogi, biorące udział w tych przewozach, na zasadzie przepisów następujących.

§ 2. Każda droga, po której idzie ładunek w komunikacji bezpośredniej, otrzymuje z ogólnej za przewóz tego ładunku opłaty część téjże opłaty proporcjonalną do przebiegu po téj drodze ładunku, podług ustanowionych dla ruchu towarowego odległości, oprócz wypadków, dla których w niniejszych przepisach wskazane są inne zasady rozdziału opłat przewozowych.

§ 3. Jeżeli przebieg ładunku po jakiejś drodze nie przenosi stu dwudziestu wiorst, to część téj drogi oblicza się na następujących zasadach:

a) przy przebiegu *krótszym od trzech* wiorst odległość, którą ładunek przebył, przyjmuje się do obrachunku za sześć wiorst;

b) przy przebiegu *od trzech do czterdziestu* wiorst włącznie odległość, którą ładunek przebył, przyjmuje się do obrachunku w podwójnej ilości;

i c) przy przebiegu *od czterdziestu do stu dwudziestu* wiorst odległość, którą ładunek przebył, przyjmuje się do obrachunku za ośmdziesiąt wiorst (ust. 6 niniejszego paragrafu), a za każde dwie wiorsty dalszego po téjże drodze przebiegu dodaje się po wiorście do ośmdziesięciu; przyczem jeżeli odległość, którą ładunek przebył, stanowi nieparzystą liczbę wiorst, to ostatnia wiorsta przebiegu przyjmuje się do obrachunku za wiorstę.

§ 4. Obliczona na zasadzie §§ 2 i 3 część każdej drogi biorącej udział w przewozie nie powinna przenosić opłaty, jaka przypadałaby drodze podług jej taryfy miejscowej za odległość, którąby ładunek po téj drodze przebył.

§ 5. Przy przewozach ładunków zbożowych, jak również węgla kamiennego, antracytu, koksu i brykietów węgla kamiennych,

ги отправления исчисляется на слѣдующихъ основаніяхъ: когда пробѣгъ по оной означенныхъ грузовъ не превышаетъ *семидесяти* верстъ, то доля сей дороги исчисляется изъ предѣльнаго ея тарифа за пройденное грузомъ разстояніе, съ тѣмъ, однако, что если предѣльный тарифъ дороги составляетъ по хлѣбнымъ грузамъ свыше $\frac{1}{4}$ коп. съ пуда и версты, а по означенному минеральному топливу свыше $\frac{1}{55}$ коп. съ пуда и версты, то исчисленіе доли сей дороги производится изъ тарифа въ $\frac{1}{4}$ коп. съ пуда и версты по хлѣбнымъ грузамъ и въ $\frac{1}{55}$ коп. съ пуда и версты по минеральному топливу; при пробѣгѣ же свыше 70 верстъ доля дороги отправления за первые 70 верстъ исчисляется на тѣхъ же основаніяхъ, а за дальнѣйшій пробѣгъ—изъ остатка общей провозной платы, пропорціонально протяженію сего пробѣга, хотя бы общій пробѣгъ по дорогѣ отправления былъ и менѣе 120 верстъ,—съ соблюденіемъ въ отношеніи другихъ дорогъ слѣдованія правилъ, въ §§ 2, 3 и 4 изложенныхъ.

Примѣчаніе. Если грузы, въ семъ § означенные, приняты для отправления на станціи дороги, которая своимъ главнымъ протяженіемъ не участвуетъ въ ихъ перевозкѣ, а лишь сдаетъ оныя по передаточнымъ вѣтвямъ — какъ собственнымъ, такъ и смежныхъ дорогъ — на ту дорогу, по которой сказанные грузы должны начать слѣдованіе къ мѣсту своего назначенія, то дорогомъ отправления почитается сія послѣдняя.

§ 6. Участвующія въ перевозкѣ прямого сообщенія дороги казенныя, а равно состоящія въ эксплуатаціи главнаго общества Россійскихъ жел. дорогъ, считаются при распрѣдѣленіи провозныхъ платъ каждая за отдѣльную дорогу. Но выдѣленная въ пользу главнаго общества доля провозной платы за пробѣгъ груза по двумъ или болѣе смежнымъ дорогамъ, состоящимъ въ его эксплуатаціи, распрѣдѣляется между этими дорогами всегда пропорціонально пробѣгу груза по каждой изъ нихъ.

§ 7. Согласно предыдущимъ параграфамъ сихъ правилъ распределяется между русскими желѣзными дорогами причитающаяся на ихъ долю провозная плата и въ прямыхъ международныхъ сообщеніяхъ, причемъ за общее протяженіе перевозки принимается протяженіе внутри предѣловъ Имперіи.

§ 8. Настоящія правила не распространяются:

а) на желѣзнодорожныя вѣтви, коимъ въ установленномъ порядкѣ разрѣшено взимать провозную плату въ опредѣленномъ раз-

część drogi wysyłającej oblicza się na następujących zasadach: jeżeli przebieg po niej wzmiankowanych ładunków nie przenosi *siedmudziesięciu* wiorst, to część téj drogi oblicza się z jéj taryfy granicznej za odległość, którą ładunek przebył, z tém jednakże zastrzeżeniem, że jeżeli taryfa graniczna drogi wynosi od ładunków zbożowych więcej niż $\frac{1}{24}$ kop. od puda i wiorsty, a od wzmiankowanego opału mineralnego więcej niż $\frac{1}{55}$ kop. od puda i wiorsty, to część téj drogi oblicza się z taryfy po $\frac{1}{4}$ kop. od puda i wiorsty od ładunków zbożowych, a po $\frac{1}{55}$ kop. od puda i wiorsty od opału mineralnego; zaś przy przebiegu dłuższym od 70 wiorst część drogi wysyłającej za pierwsze 70 wiorst oblicza się na tych samych zasadach, a za dalszy przebieg—z reszty ogólnej opłaty przewozowej, proporcjonalnie do przestrzeni tego przebiegu, chociażby ogólny przebieg po drodze wysyłki był krótszy od 120 wiorst, — z zachowaniem odnośnie do innych dróg przepisów, wyłuszczonych w §§ 2, 3 i 4.

Uwaga. Jeżeli ładunki w niniejszym § wzmiankowane przyjęte są do wysyłki na stacyi drogi, która swoją główną przestrzenią nie bierze udziału w ich przewozie, tylko oddaje je zapośrednictwem odnóg zdawczych—tak własnych, jak i sąsiednich dróg—na tę drogę, po której rzeczony ładunki powinny rozpocząć podróż do miejsca ich przeznaczenia, to za drogę wysyłki uważa się ta ostatnia.

§ 6. Biorące udział w przewozie komunikacji bezpośredniej drogi skarbowe jak również pozostające w eksploatacji głównego towarzystwa dróg żelaznych rosyjskich, uważają się przy rozdziale opłat przewozowych każda za oddzielną drogę. Lecz wydzielona na rzecz towarzystwa głównego część opłaty przewozowej za przebieg ładunku po dwóch lub więcej drogach sąsiednich, będących w eksploatacji tegoż, rozdziela się pomiędzy te drogi zawsze proporcjonalnie do przebiegu ładunku po każdej z tych dróg.

§ 7. Zgodnie z poprzedzającymi paragrafami niniejszych przepisów, rozdziela się pomiędzy drogi żelazne Rosyjskie przypadająca na nie część opłaty przewozowej również w komunikacjach bezpośrednich międzynarodowych, przyczem za ogólną przestrzeń przewozu przyjmuje się przestrzeń w obrębie Cesarstwa.

§ 8. Przepisy niniejsze nie rozciągają się:

a) na odnogi dróg żelaznych, którym w ustanowionym porządku dozwolono pobierać opłatę przewozową w określonej wysokości

мѣръ съ пуда или съ вагона за все ихъ протяженіе, независимо отъ пройденнаго грузомъ по сямъ вѣтвямъ разстоянія;

б) на подъѣздные рельсовые пути общаго пользованія;

в) на желѣзнодорожныя вѣтви и участки отдѣльныхъ дорогъ, коимъ въ установленномъ порядкѣ разрѣшено взимать особыя, высшія, противъ установленныхъ въ § 12 устава главнаго общества Россійскихъ жел. дорогъ, нормы провозной платы;

г) на такія дороги, которыя не связаны непрерывнымъ рельсовымъ путемъ съ общою русскою желѣзнодорожною сѣтью;

и д) на слѣдующія дороги: Боровичскую, Ливенскую, Лодзинскую Фабричную, Муромскую, Новгородскую, Риги-Туккумскую, Риги-Большааскую, Обонскую, Привислинскую въ тѣхъ случаяхъ, когда эта дорога участвуетъ въ перевозкѣ исключительно обходнымъ вокругъ города Варшавы путемъ, и на участокъ Козлово-Саратовской жел. дороги между Тамбовомъ и Козловомъ.

Доли провозныхъ платъ въ прямыхъ тарифахъ дорогъ, названныхъ въ пунктахъ б, в, г и д сего параграфа, устанавливаются въ порядкѣ, указанномъ въ пунктѣ е ст. 38 временнаго положенія о желѣзнодорожныхъ тарифахъ и объ учрежденіяхъ по тарифнымъ дѣламъ.

§ 9. При участіи въ перевозкахъ прямыхъ сообщеній вѣтвей, подъѣздныхъ путей, дорогъ или участковъ, на которыхъ по § 8 общія правила распределенія провозныхъ платъ не распространяются, а равно паромныхъ и иныхъ перевозочныхъ предприятий, изъ общей провозной платы прежде всего выдѣляются доли, причитающіяся тѣмъ вѣтвямъ, подъѣзднымъ путямъ и дорогамъ или ихъ участкамъ, а равно паромнымъ и инымъ перевозочнымъ предприятиямъ, и затѣмъ уже остальная часть провозной платы распределяется между прочими участвующими въ перевозкѣ дорогами, на основаніи настоящихъ правилъ. При этомъ если грузъ отправляется съ одной изъ дорогъ, поименованныхъ въ пунктѣ д § 8, то дорогою отправленія почитается сія дорога; при отправленіи же груза съ вѣтвей, подъѣздныхъ путей, участковъ дорогъ и дорогъ, поименованныхъ въ пунктахъ а, б, в и г § 8, — дорогою отправленія почитается дорога, первая за ними по пути слѣдованія груза. — Но если подъѣздной путь, вѣтвь или участокъ, получившіе высшую долю по пунктамъ б и в § 8, принадлежатъ дорогѣ, почитаемой дорогою отправленія, или же дорогѣ назначенія, то при перевозкахъ, по которымъ, на основаніи §§ 3 и 5, сямъ доро-

од пуда lub od wagonu за całą ich przestrzeń, niezależnie od odległości, jaką ładunek po tych odnogach przebył;

b) na drogi podjazdowe szynowe ogólnego użytku;

c) na odnogi dróg żelaznych i części pojedynczych dróg, którym w ustanowionej drodze dozwolono pobierać specjalne, wyższe od ustanowionych w § 12 Ustawy głównego towarzystwa dróg żelaznych Rosyjskich, normy opłaty przewozowej;

d) na takie drogi, które nie są połączone torem szynowym ciągłym z ogólną siecią dróg żelaznych Rosyjskich;

i e) na następujące drogi: Borowicką, Liwieńską, Łódzką-fabryczną, Muromską, Nowogrodzką, Rysko-Tukumską, Rysko-Bolde-raaską, Obojańską, Nadwiślańską, wrazie gdy ta droga bierze udział w przewozie wyłącznie koleją obwodową miasta Warszawy, i na część drogi żelaznej Kozłowo-Saratowskiej pomiędzy Tambowem a Kozłowem.

Частіе оплатъ перевозочныхъ въ безпосреднихъ тарифахъ дорогъ, wymienionych w ust. b, c, d i e niniejszego paragrafu, ustanawia się w sposób, wskazany w ustępie f art. 38 postanowienia tymczasowego o taryfach dróg żelaznych i o instytucjach do spraw taryfowych.

§ 9. Jeżeli w przewozach komunikacji bezpośrednich biorą udział odnogi, drogi podjazdowe, drogi lub części dróg, do których na mocy § 8 nie stosują się ogólne przepisy co do rozdziału opłat przewozowych, jak również przedsiębiorstwa żeglugi parowej i inne, z ogólnej opłaty przewozowej przedewszystkiem wydziela się część przypadająca tym odnogom, drogom podjazdowym i drogom lub ich częściom, jak również przedsiębiorstwom żeglugi parowej i innym, a następnie dopiero część opłaty przewozowej, jaka pozostanie, rozdziela się pomiędzy inne drogi, biorące udział w przewozie, na zasadzie niniejszych przepisów. Przytém jeżeli ładunek wyprawia się z jednej z dróg, wymienionych w ustępie e § 8, to za drogę wysyłki uważa się ta droga; zaś przy wysyłce ładunku z odnogi, dróg podjazdowych, części dróg i dróg, wymienionych w ustępach a, b, c i d § 8, za drogę wysyłki uważa się droga, pierwsza po nich na drodze, którą ładunek przebywa. Lecz jeżeli droga podjazdowa, odnoga lub część, które otrzymały wyższy udział podług ustępów b i c § 8, należą do drogi uważanej za drogę wysyłki lub też do drogi przeznaczenia, to przy przewozach, za które, na zasadzie §§ 3 i 5, tym drogom również przyznaje się wyższy udział, odległość przebiegu

гамъ также полагается высшая доля. разстояніе пробѣга груза по подъѣздному пути, вѣтви или участку засчитывается въ число верстъ, за которыя дорога отправленія или назначенія пользуется этимъ преимуществомъ въ распредѣленіи.

§ 10. Постановленія, заключающіяся въ предъидущихъ §§, примѣняются къ распредѣленію между желѣзными дорогами провозныхъ платъ, взимаемыхъ по спеціальнымъ табличнымъ тарифамъ прямого сообщенія или же по тарифнымъ схемамъ—въ установленномъ порядкѣ опубликованнымъ (змѣсто табличныхъ тарифовъ) для исчисленія провозной платы въ прямыхъ сообщеніяхъ. Но постановленія эти не распространяются на распредѣленіе провозныхъ платъ по перевозкамъ прямого сообщенія, когда плата по нимъ перевозкамъ взимается: а) по суммѣ мѣстныхъ тарифовъ отдѣльныхъ дорогъ слѣдованія груза; б) по нормальнымъ класснымъ и буквеннымъ тарифамъ различныхъ группъ, союзовъ и сообщеній и в) по совокупности тарифовъ отдѣльныхъ дорогъ, группъ, союзовъ и сообщеній.—Въ сихъ случаяхъ каждая дорога получаетъ плату, причитающуюся ей по соотвѣствующему тарифу, т. е. по ея мѣстному тарифу, или же по тарифу группъ союзовъ и сообщеній.

§ 11. Частные вопросы по примѣненію вышензложенныхъ правилъ разрѣшаются департаментомъ желѣзнодорожныхъ дѣлъ на основаніи пункта е ст. 38 временнаго положенія о желѣзнодорожныхъ тарифахъ и объ учрежденіяхъ по тарифнымъ дѣламъ въ порядкѣ, установленномъ симъ положеніемъ и правилами относительно составленія, публикаціи, введенія въ дѣйствіе и отмѣны тарифовъ, причемъ въ представляемыхъ въ департаментъ желѣзнодорожныхъ дѣлъ долевыхъ распредѣленій должны быть указаны не только общія, но и пудо-верстныя ставки провозной платы каждой дороги.

(С. У. и Р. II 1891 г. N. 129, Декабря 17-го).

ѣздки по дороге подѣздовой, односторонней или части, зачисляется до числа вѣстовъ, за которыя дорога высылки или назначенія пользуется з этого привилегіи при раздѣлѣ.

§ 10. Постановленія, zawarte w poprzedzających paragrafach, stosują się do rozdziału pomiędzy drogi żelazne opłat przewozowych, pobieranych podług specjalnych tablic taryfowych komunikacji bezpośredniej lub też podług szematów taryfowych, w ustanowiony sposób opublikowanych (zamiast tablic taryfowych) dla obliczenia opłat przewozowych komunikacji bezpośredniej. Lecz postanowienia te nie stosują się do rozdziału opłat przewozowych w przewozach komunikacji bezpośredniej, gdy opłata od tych przewozów pobiera się: a) podług sumy taryf miejscowych poszczególnych dróg, po których idzie ładunek; b) podług normalnych klasowych i literalnych taryf różnych grup, związków i komunikacji, i c) podług łącznych taryf poszczególnych dróg, grup, związków i komunikacji. W takich razach każda droga otrzymuje opłatę, przypadającą jej podług odpowiedniej taryfy, t. j. podług taryfy miejscowej, lub też podług taryfy grup, związków i komunikacji.

§ 11. Poszczególne kwestye, dotyczące stosowania wyżej wspomnianych taryf, rozstrzyga departament do spraw dróg żelaznych, na zasadzie ustępu f art. 38 postanowienia tymczasowego o taryfach dróg żelaznych i o instytucjach do spraw taryfowych, w sposób ustanowiony przez to postanowienie i przepisy, dotyczące sporządzania, publikacji, wprowadzania w wykonanie i uchylania taryf; przycém w przedstawianym do departamentu do spraw dróg żelaznych rozdziale na części powinny być wskazane nie tylko ogólne, ale i podo-wiorstowe stawki opłaty przewozowej każdej drogi.

(Data publikacji: 17 Grudnia).

*Высочайше утвержденное положение Комитета
Министровъ.*

- 184.** О включеніи прилегающихъ къ г. Радому селеній Держковъ, Глинице и Маріацкія Гурки въ черту этого города.

ГОСУДАРЬ ИМПЕРАТОРЪ, по положенію Комитета Министровъ, въ 16 день Ноября 1891 года, Высочайше повелѣть соизволилъ:

Числящіяся въ составѣ гмины „Радомъ“ и прилегающія къ городу Радому селенія: Держковъ, Глинице и Маріацкія Гурки, пространствомъ въ 41 дес. 818 саж., включить въ предѣлы этого города, на общемъ основаніи, съ изъятіемъ ихъ изъ состава гмины.

(С. У. и Р. П. 1891 г., N. 130, Декабря 20-го).

*Высочайшее повелѣніе, объявленное Военнымъ
Министромъ.*

- 185.** Объ утвержденіи положенія о кадрахъ государственнаго ополченія.

Военный Министръ, 22 Ноября 1891 г., представилъ въ Правительствующій Сенатъ, для обнародованія, Высочайше утвержденное 4 Ноября 1891 года положеніе о кадрахъ государственнаго ополченія, взаимѣнъ временныхъ правилъ объ образованіи кадровъ государственнаго ополченія, объявленныхъ при приказѣ по военному вѣдомству 1890 года № 41.

*Найвыжѣй затвердзона Uchwała Komitetu
Ministrów.*

- 184.** O włączeniu przyległych do miasta Radomia wsi Dzierzków, Glinice i Maryackie Góry w obręb tego miasta.

NAJJAŚNIEJSZY PAN, podług uchwały Komitetu Ministrów, w dniu 16 Listopada 1891 r. Najwyżej rozkazać raczył:

Należące do gminy „Radom“ i przyległe do miasta Radomia wsie: Dzierzków, Glinice i Maryackie Góry, mające ogólnej przestrzeni 41 dziesięcin 818 sażeni włączyć w obręb tego miasta, na ogólnej zasadzie, z wyjęciem ich ze składu gminy.

(Data publikacji: 20 Grudnia).

*Najwyższy rozkaz, objawiony przez Ministra
Wojny.*

- 185.** O zatwierdzeniu postanowienia o kadrach obrony krajowej.

Minister Wojny d. 22 Listopada 1891 r. przedstawił Rządzącemu Senatowi, w celu opublikowania, Najwyżej zatwierdzone d. 4 Listopada 1891 r. postanowienie o kadrach obrony krajowej zamiast przepisów tymczasowych o utworzeniu kadrów obrony krajowej, ogłoszonych przy poleceniu do wydziału wojkowego z roku 1890 Nr. 41.

На подлинномъ написано: „Высочайше утверждено“.
4-го Ноября 1891 г.

Подписаль: Генераль-Адъютантъ Ванновскій

ПОЛОЖЕНИЕ

О кадрахъ государственнаго ополченія.

1. Назначеніе и составъ кадровъ.

1. Кадры государственнаго ополченія въ мирное время назначаются для присмотра за имуществомъ ополченныхъ частей, состоящимъ на храненіи при управленіяхъ уѣздныхъ воинскихъ начальниковъ, а равно для обученія ратниковъ ополченія 1-го разряда, призываемыхъ въ учебные сборы.

2. Кадры государственнаго ополченія образуютъ нижніе чины, въ числѣ не менѣе двухъ на каждую предположенную къ формированію ополченную роту, батарею и сотню.

3. Нижніе чины кадра государственнаго ополченія состоятъ при управленіяхъ уѣздныхъ воинскихъ начальниковъ; число сихъ чиновъ при каждомъ управленіи опредѣляется росписаніемъ, составляемымъ главнымъ штабомъ.

4. Кадровые нижніе чины унтеръ-офицерскаго званія пользуются правами и преимуществами, установленными въ ст. ст. 1—3, 4, п.п. а¹—д ст. 7, ст. ст. 8, 12, 13, 15—18, 22 и 23 положенія о нижнихъ чинахъ унтеръ-офицерскаго званія, остающихся добровольно на сверхсрочной дѣйствительной службѣ, объявленнаго при приказѣ по военному вѣдомству 1890 г. за № 172, и добавочнымъ окладомъ жалованья, установленнымъ для сверхсрочнослужащихъ взводныхъ унтеръ-офицеровъ армейской пѣхоты. Кадровые нижніе чины рядоваго званія пользуются добавочнымъ окладомъ жалованья въ размѣрѣ 36 руб. въ годъ.

5. Уѣздные воинскіе начальники ведутъ отчетность о кадровыхъ нижнихъ чинахъ по общимъ правиламъ, показывая ихъ отчетливою графой.

Na oryginalnie napisano: „Najwyżej zatwierdzono“.
4-go Listopada 1891 r.

Podpisał: Generał-Adjutant Wannowski.

POSTANOWIENIE

o kadrach obrony krajowej.

I. Przeznaczenie i skład kadrów.

1. Kadry obrony krajowej w czasie pokoju przeznaczają się do czuwania nad majątkiem oddziałów obrony krajowej, będącym w zachowaniu przy zarządach naczelników wojennych powiatowych, oraz do uczenia wojaków 1-jej kategorii, powoływanych na ćwiczenia wojskowe.

2. Kadry obrony krajowej tworzą żołnierze niższych stopni w liczbie najmniej dwóch na każdą rotę, baterię i sotnię, jakie mają być sformowane.

3. Żołnierze niższych stopni kadru obrony krajowej pozostają przy zarządach naczelników wojennych powiatowych; liczbę tedy żołnierzy przy każdym naczelniku określa rozkład, sporządzony przez sztab główny.

4. Podoficerowie kadru korzystają z praw i przywilejów, ustanowionych w art. 1—3, 4, ust. a¹—e, art. 7, art. 8, 12, 13, 15—18, 22 i 23 postanowienia o podoficerach pozostających dobrowolnie w służbie czynnej nadetatowej, ogłoszonego przy poleceniu w wydziale wojskowym z roku 1890 za Nr. 172, oraz z płacy dodatkowej, ustanowionej dla służących nadetatowo podoficerów plutonowych w piechocie armii. Żołnierze prości (szeregowcy) kadrów pobierają płacę dodatkową w ilości 36 rubli rocznie.

5. Naczelnicy wojenni powiatowi prowadzą sprawozdania co do żołnierzy niższych stopni kadrów podług ogólnych przepisów, wykazując ich w osobnej rubryce.

II. Комплектованіе кадровъ.

6. Пополненіе убыли въ кадрахъ государственнаго ополченія производится: а) приемомъ уѣздными воинскими начальниками, подъ личною ихъ отвѣтственностію, нижнихъ чиновъ унтеръ-офицерскаго званія изъ запаса, но пробывшихъ въ ономъ не болѣе 3-хъ лѣтъ и преимущественно мѣстныхъ уроженцевъ и б) въ случаѣ недостатка желающихъ поступить на службу изъ запаса, — назначеніемъ строевыхъ нижнихъ чиновъ старшаго срока службы изъ войсковыхъ частей пѣхоты, по распоряженію главнаго штаба.

7. Выборъ въ частяхъ войскъ нижнихъ чиновъ въ кадры ополченія производится начальниками сихъ частей изъ лучшихъ по строю и по нравственнымъ качествамъ унтеръ-офицеровъ или рядовыхъ, въ послѣднемъ случаѣ, по преимуществу, изъ прошедшихъ черезъ полковую учебную команду.

8. По выслуженіи кадровыми нижними чинами, назначенными изъ войскъ, полного по уставу о воинской повинности срока дѣйствительной службы, тѣ изъ нихъ, которые будутъ признаны начальствомъ вполне полезными, въ отношеніи служебной опытности и знанія дѣла, оставляются, съ ихъ согласія, въ кадрахъ для дальнѣйшей службы, причемъ рядовые удостоиваются производства въ унтеръ-офицеры, а остальные перечисляются въ запасъ арміи.

9. Для расчетовъ и соображеній главнаго штаба о пополненіи кадровъ, начальники мѣстныхъ бригадъ представляютъ въ оный ежегодно къ 1-му Іюля свѣдѣнія о нижнихъ чинахъ кадровъ государственнаго ополченія въ районѣ ихъ бригадъ, по составляемой главнымъ штабомъ формѣ.

III. Довольствіе и служба кадровъ.

10. Обмундированіе, снаряженіе и вооруженіе кадровыхъ нижнихъ чиновъ опредѣляется Высочайше утвержденными описаніями и табелями.

11. При перечисленіи въ запасъ арміи кадровые нижние чины получаютъ въ полную собственность все состоящія на нихъ срочныя мундирныя вещи.

12. Кадровымъ нижнимъ чинамъ отпускается кормовое довольствіе по мѣстнымъ окладамъ, квартирное по положенію и жа-

II. Kompletowanie kadrów.

6. Ubytki w kadrach obrony krajowej zapełniają się: a) przez przyjęcie przez naczelników wojennych powiatowych, pod osobistą tychże odpowiedzialnością, podoficerów z zapasu, którzy przebyli w zapasie najwyżej 3 lata, o ile można z urodzonych na miejscu i b) w braku pragnących wstąpić do służby z zapasu, — przez mianowanie szeregowców starszego terminu służby z oddziałów wojsk piechoty, z polecenia sztabu głównego.

7. Wyboru żołnierzy do kadrów obrony krajowej w oddziałach wojsk dopełniają naczelnicy tych oddziałów z najlepszych pod względem znajomości służby i pod względem przymiotów moralnych podoficerów lub szeregowców, w ostatnim razie, o ile możności — z takich, którzy przeszli przez półkową komendę naukową.

8. Po wysłużeniu w kadrach przez żołnierzy niższych stopni, wyznaczonych z wojsk, całkowitego terminu służby podług ustawy o powinności wojskowej, ci z pomiędzy nich, którzy będą uznani przez zwierzchność za zupełnie pożytecznych pod względem doświadczenia służbowego i znajomości rzeczy, pozostawiają się, jeżeli się na to zgodzą, w kadrach dla dalszej służby; przyczem szeregowcy awansują się na podoficerów, a pozostali zaliczają się do zapasu armii.

9. Dla obrachunków i uwag sztabu głównego w przedmiocie uzupełnienia kadrów, naczelnicy brygad miejscowych przedstawiają do tegoż sztabu corok na 1 Lipca wiadomości o żołnierzach niższych stopni kadrów obrony krajowej w rejonie ich brygad, podług sporządzonego przez sztab główny wzoru.

III. Uprawianie i służba kadrów.

10. Umundurowanie, rynsztunek i uzbrojenie żołnierzy niższych stopni kadrów określają Najwyżej zatwierdzone opisy i tabele.

11. Przy przeniesieniu do zapasu armii żołnierze niższych stopni kadrów otrzymują na zupełną własność wszystkie znajdujące się na nich terminowe rzeczy mundurowe.

12. Żołnierzom niższych stopni kadrów wydaje się żywność podług miejscowych norm, kwaterunkowe podług ustawy, oraz pen-

лованье: унтеръ-офицерамъ по штатному окладу взводныхъ унтеръ-офицеровъ армейской пѣхоты, а рядовымъ по штатному окладу рядовыхъ армейской пѣхоты, независимо установленнаго добавочнаго оклада (ст. 4).

13. Кадровые нижніе чины могутъ быть командиремы распоряженіемъ командующихъ войсками въ округахъ, внѣ времени учебныхъ сборовъ ратниковъ, въ ближайшія войсковыя части, въ видахъ освѣженія ихъ строевой подготовки.

14. Кадровые нижніе чины, внѣ времени учебныхъ сборовъ ратниковъ, могутъ быть увольняемы уѣздными воинскими начальниками въ отпускъ, на сроки, опредѣляемые распоряженіемъ начальниковъ мѣстныхъ бригадъ, причемъ сохраняютъ присвоенный имъ окладъ жалованья, какъ штатнаго, такъ и добавочнаго.

(С. У. и Р. П. № 130, 1891 г., Декабря 20-го).

*Высочайше утвержденное мнѣніе Государственной
Советы.*

186. Объ увеличеніи платы за наемъ помѣщенія для
мироваго съѣзда 1 округа Сѣдлецкой губерніи.

18 Ноября 1891 года.

Государственный Совѣтъ, въ Департаментѣ Государственной Экономіи, рассмотрѣвъ представленіе Министра Юстиціи, *мнѣніемъ* положилъ:

Установленный Высочайше утвержденнымъ, 14 Марта 1878 г., мнѣніемъ Государственнаго Совѣта ежегодный отпускъ изъ городскихъ средствъ денегъ на наемъ помѣщенія для мироваго съѣзда въ г. Сѣдлецъ увеличить съ 630 р. до *семисотъ восьмидесяти* рублей въ годъ.

Подлинное мнѣніе подписано въ журналахъ Предсѣдателями и Членами.

(С. У. и Р. П. 1891 г., N. 132, Декабря 27-го).

сые: podoficerom—podług norm etatowych podoficerów plutonowych w piechocie armii, niezależnie od ustanowionej płacy dodatkowej (art. 4).

13. Żołnierze niższych stopni kadrów mogą być delegowani przez rozporządzenie komendantów wojsk w okręgach, poza okresem czasu, w którym się odbywają ćwiczenia wojskowe, do najbliższych oddziałów wojskowych, w celu odświeżenia ich przygotowania wojskowego.

14. Żołnierze niższych stopni kadrów, poza okresem czasu, w którym się odbywają ćwiczenia wojskowe, mogą być uwalniani przez naczelników wojennych powiatowych za urlopami na termin, określone przez rozporządzenie naczelników brygad miejscowych; przyczem zachowują nadaną im płacę, tak etatową, jak i dodatkową.

(Data publikacyi: 20 Grudnia).

*Najwyżej zatwierdzone Zdanie Rady
Państwa.*

186. O powiększeniu opłaty za najem pomieszczenia
dla zjazdu pokojowego 1 okręgu gubernii Siedleckiej.

18-go Listopada 1891 r.

Rada Państwa, w Departamencie Ekonomii Państwowej, rozpoznawszy przedstawienie Ministra Sprawiedliwości, *uchwaliła zdanie:*

Wyplacaną corocznie, na mocy Najwyżej zatwierdzonego d. 14 Marca 1878 roku Zdania Rady Państwa, z funduszków miejskich na najem pomieszczenia dla zjazdu pokojowego w m. Siedleach sumę 630 rs. powiększyć do *siedmiuset ośmdziesięciu* rubli rocznie.

Oryginał Zdania podpisali na protokołach Prezesi i Członkowie.

(Data publikacyi: 27 Grudnia).

*Высочайше утвержденное мнѣніе Государственнаго
Совѣта.*

**187. О служебныхъ правахъ учителей рисованія
мужскихъ гимназій и прогимназій.**

18-го Ноября 1891 г.

Государственный Совѣтъ, въ Департаментѣ Государственной
Экономіи и въ Общемъ Собраніи, рассмотрѣвъ представленіе Ми-
нистра Народнаго Просвѣщенія, *мнѣніемъ положилъ:*

Въ измѣненіе подлежащихъ узаконеній постановить:

1) На должности учителей рисованія въ гимназіяхъ и прогим-
назіяхъ назначаются преимущественно лица, окончившія курсъ
въ классахъ рисованія и архитектуры Императорской академіи
художествъ, въ институтѣ гражданскихъ инженеровъ, въ классѣ
архитектуры Московскаго училища живописи, ваянія и архитекту-
ры, въ С.-Петербургскомъ центральномъ училищѣ технического
рисованія барона Штиглица, а также въ Московскомъ Строганов-
скомъ училищѣ.

2) Учители рисованія въ гимназіяхъ и прогимназіяхъ, отно-
сительно класса должности, чинопроизводства и мундира, поль-
зуются правами, предоставленными преподавателямъ другихъ пред-
метовъ въ сихъ заведеніяхъ (за исключеніемъ учителей черченія
и чистописанія), и получаютъ пенсію по учебной части вѣдомства
Министерства Народнаго Просвѣщенія, изъ оклада жалованья въ
триста рублей въ годъ.

Подлинное мнѣніе подписано въ журналахъ Предсѣдателями
и Членами.

(С. У. и Р. П. 1891 г. № 132, Декабря 27-го).

*Najwyżej zatwierdzone Zdanie Rady
Państwa.*

**187. O prawach służbowych nauczycieli rysunku w
gimnazyach i progimnazyach męzkich.**

18-go Listopada 1891 r.

Rada Państwa, w Departamencie Ekonomii Państwowej i na
Ogólném Zebraniu, rozpoznawszy przedstawienie Ministra Oświaty
Publicznej, *uchwaliła zdanie:*

Zmieniając odnośne prawa, postanowić:

1) Na posady nauczycieli rysunku w gimnazyach i progimna-
zyach mianują się głównie osoby, które ukończyły kurs nauk w kla-
sach rysunku i architektury Cesarskiej akademii sztuk pięknych,
w instytucie inżynierów cywilnych, w klasie architektury szkoły ma-
larstwa, rytownictwa i architektury w Moskwie, w centralnej tech-
nicznej szkole rysunków barona Sztiglica w S.-Petersburgu, oraz
w szkole Stroganowych w Moskwie.

2) Nauczyciele rysunków w gimnazyach i progimnazyach co
do klasy urzędów, awansowania w rangach i munduru korzystają
z praw, nadanych nauczycielom innych przedmiotów w tych zakła-
dach (z wyjątkiem nauczycieli kreślenia i kaligrafii), i otrzymują
emeryturę z zakresu szkół wydziału Ministerjum Oświaty Publicz-
nej, z płacy w ilości *trzystu* rubli rocznie.

Oryginał Zdania podpisali na protokołach Prezesa i Człon-
kowie.

(Data publikacyi: 27 Grudnia).

*Высочайше утвержденное мнѣніе Государственнаго
Совѣта.*

**188. О продолженіи временнаго дополнительнаго шта-
та архива при Варшавскомъ окружномъ судѣ.**

9-го Декабря 1891 года.

Государственный Совѣтъ, въ Департаментѣ Государственной
Экономіи и въ Общемъ Собраніи, рассмотрѣвъ представленіе Ми-
нистра Юстиціи, *мнѣніемъ положилъ:*

I. Сохранить на будущее время должности двухъ помощни-
ковъ архивариуса при архивѣ Варшавскаго окружнаго суда (Выс.
утв., 12 Ноября 1877 г., мн. Госуд. Совѣта).

II. Въ дополненіе къ суммѣ, ассигнуемой нынѣ на канцеляр-
скіе расходы архива Варшавскаго окружнаго суда (Выс. утв., 27-го
Апрѣля 1876 г., мн. Госуд. Совѣта), отпускать ежегодно, на озна-
ченные расходы, по *девѣ тысячѣ* рублей.

III. Вызываемый изложенными въ предъидущихъ статьяхъ
мѣрами новый расходъ, въ размѣрѣ *трехъ тысячъ двухсотъ* рублей
въ годъ, вносить, начиная съ 1892 года, въ подлежащія подраздѣ-
ленія расходной смѣты Министерства Юстиціи; въ текущемъ же
году (считая съ 12 Ноября) покрыть этотъ расходъ на счетъ кре-
дита въ 435 руб. назначеннаго, для сего, къ условному отпуску по
§ 5 ст. 1 п. а, и ст. 2, п. а, дѣйствующей смѣты упомянутаго Ми-
нистерства.

Подлинное мнѣніе подписано въ журналахъ Предсѣдателями
и Членами.

(С. У. и Р. П. 1891 г., N. 132, Декабря 27-го).

*Najwyżej zatwierdzone Zdanie Rady
Państwa.*

**188. O przedłużeniu tymczasowego etatu dodatkowego
archiwum przy sądzie okręgowym Warszawskim.**

9-go Grudnia 1891 r.

Rada Państwa, w Departamencie Ekonomii Państwowej i na
Ogólném Zebraniu, rozpoznawszy przedstawienie Ministra Sprawie-
dliwości, *uchwaliła zdanie:*

I. Zachować na przyszłość posady dwóch pomocników archi-
wisty przy archiwum sądu okręgowego Warszawskiego (Najw. zatw.
Zd. Rad. Pań. z d. 12 Listopada 1877 r.).

II. W uzupełnieniu sumy asygnującej się obecnie na rozechody
kancelaryjne archiwum sądu okręgowego Warszawskiego (Najw.
zatw. d. 27 Kwietnia 1876 r. Zd. Rad. Pań.), wydawać corok na po-
mienione rozechody po *dwa tysiące* rubli.

III. Powstający, wskutek wyłuszczonych w poprzedzających ar-
tykułach środków, nowy rozechód, w kwocie *trzy tysiące dwieście* rubli
rocznie, wnosić, poczynając od roku 1892, pod odpowiednie rubryki
budżetu rozechodów Ministerjum Sprawiedliwości; zaś w roku bieżą-
cym (licząc od 12 Listopada) pokryć ten rozechód na rachunek kre-
dytu w ilości 435 rub., wyznaczonego w tym celu do warunkowego
wydatkowania podług § 5 art. 1 ust. a i art. 2 ust. a obowiązującego
budżetu pomienionego Ministerjum.

Oryginał Zdania podpisali na protokołach Prezesa i Człon-
kowie.

(Data publikacyi: 27 Grudnia).

*Высочайше утвержденное положение Комитета
Министровъ.*

189. Объ отдачѣ въ аренду на 60 лѣтъ горнозаводскихъ имуществъ бывшаго западнаго округа въ Царствѣ Польскомъ.

По разсмотрѣніи представленія Управлявшаго Министерствомъ Государственныхъ Имуществъ объ отдачѣ въ аренду на 60 лѣтъ горнозаводскихъ имуществъ бывшаго западнаго округа въ Царствѣ Польскомъ, Комитетъ Министровъ полагалъ:

I. Предоставить Министру Государственныхъ Имуществъ:

1) Принадлежащія казні въ Царствѣ Польскомъ цинковые заводы, галмейныя рудники и каменноугольныя копн, съ отведенными горному вѣдомству для добычи галмеей и свинцоваго блеска, а также каменнаго угля отводными площадями, передать на шестьдесятъ лѣтъ въ аренду гвардіи корнету Павлу фонъ-Дервизу и инженеръ-полковнику Шевцову.

2) Для наблюденія за дѣйствіями арендаторовъ, учредить на проектированныхъ имъ, Министромъ Государственныхъ Имуществъ, основаніяхъ, правительственный надзоръ въ лицѣ горнаго инженера на правахъ окружнаго инженера, опредѣливъ въ особой инструкціи, обязательной и для арендаторовъ, предметы вѣдѣнія сего инженера, а равно взаимныя между нимъ и арендаторами отношенія; и

II. Чиновниковъ, занимающихъ должности, упраздняемыя за означенною отдачею въ аренду горнозаводскихъ имуществъ западнаго горнаго округа Царства Польскаго оставить за штатомъ, съ производствомъ имъ въ теченіе двухъ лѣтъ заштатнаго содержанія, на основаніи ст. 141—143 устава 10 Марта 1859 года о службѣ гражданской въ Царствѣ Польскомъ, причисливъ ихъ на сіе время къ управленію казенныхъ горныхъ заводовъ въ Царствѣ Польскомъ, или къ мѣстнымъ окружнымъ инженерамъ, смотря по надобности, и, сверхъ того, предоставить тѣмъ изъ нихъ, кои, по окончаніи производства заштатнаго содержанія, не поступятъ вновь на службу, право воспользоваться льготами, установленными Высочайше утвержденнымъ, 30 Іюля 1868 г., положеніемъ бывшаго ко-

*Najwyżej zatwierdzona Uchwała Komitetu
Ministrów.*

189. O oddaniu w dzierżawę na lat 60 dóbr górniczych byłego okręgu zachodniego w Królestwie Polskim.

Po rozpoznaniu przedstawienia Zarządzającego Ministeryum Dóbr Państwa o oddaniu w dzierżawę na lat 60 dóbr górniczych byłego okręgu Zachodniego w Królestwie Polskim, Komitet Ministrów za właściwe uznawał:

I. Poruczyć Ministrowi Dóbr Państwa:

1) Należące do skarbu w Królestwie Polskim zakłady cynkowe, kopalnie galmanu i kopalnie węgla kamiennego, z wydzielonemi wydziałowi górniczemu dla wydobywania galmanu i błyszczu ołowianego oraz węgla kamiennego placami, oddać na lat sześćdziesiąt w dzierżawę korнетowi гварды Pawłowi von Derviz'owi i półkownikowi inżynierzy Szewcowowi.

2) Dla nadzoru nad czynnościami dzierżawców urządzić na projektowanych przez Ministra Dóbr Państwa zasadach nadzór rządowy w osobie inżyniera górniczego na prawach inżyniera okręgowego, określając, w oddzielnéj instrukcyi, obowiązującej również dzierżawców, przedmioty kompetencyi tego inżyniera, jak również wzajemne pomiędzy nim a dzierżawcami stosunki; i

II. Urzędników, zajmujących posady, znoszące się wskutek wspomnianego wydzierżawienia dóbr górniczych okręgu górniczego zachodniego Królestwa Polskiego, uważać za spadłych z etatu, wydając im w ciągu lat dwóch uposażenie pozaetatowe, na zasadzie art. 141—143 Ustawy z d. 10 Marca 1859 r. o służbie cywilnej w Królestwie Polskim, zaliczając ich na ten czas do zarządu zakładów górniczych skarbowych w Królestwie Polskim, albo do miejscowych inżynierów okręgowych, stosownie do potrzeby, i prócz tego, nadać tym z pomiędzy nich, którzy, po wstrzymaniu im wypłaty uposażenia pozaetatowego, nie wstąpią napowrót do służby, prawo korzystania z ulg, ustanowionych w Najwyżej zatwierdżoném d. 30 Lipca 1868 r. postanowieniu Komitetu do spraw Królestwa Polskiego dla urzędni-

мвѣта по дѣламъ Царства Польскаго для чиновниковъ, оставшихся за штатомъ по случаю преобразованія гражданскаго управленія этого края.

ГОСУДАРЬ ИМПЕРАТОРЪ, въ 10 день Ноября 1891 г., по-
ложение Комитета Высочайше утвердить соизволилъ.

(С. У. и Р. П. 1891 г., № 132, Декабря 27-го).

*Распоряженіе, объявленное Правительствующему Сенату
Министромъ Юстиціи.*

190. Объ измѣненіи росписанія числа нотаріусовъ,
состоящихъ при окружныхъ судахъ и миро-
выхъ судьяхъ округа Варшавской судебной па-
латы.

Согласно опубликованному при указѣ Правительствующаго
Сената, отъ 2 Іюля 1876 г. (Сбор. Зак. Т. IX стр. 6) росписанію
числа нотаріусовъ, состоящихъ при окружныхъ судахъ и мировыхъ
судьяхъ округа Варшавской судебной палаты, между прочимъ, по-
ложено: 1) при ипотечномъ отдѣленіи Плоцкаго окружнаго суда
пять нотаріусовъ, въ томъ числѣ четыре для гор. Плоцка и одинъ—
для гор. Вышогрода, Плоцкаго уѣзда, и 2) при ипотечныхъ канце-
ляріяхъ мировыхъ судей гор. Плоцка два нотаріуса—оба въ Плоцкѣ.

На основаніи ст. 4 полож. о нотар. части, признавъ нынѣ, по
соглашенію съ Министерствомъ Внутреннихъ Дѣлъ и Финансовъ,
необходимымъ измѣнить упомянутое выше росписаніе причисле-
ніемъ состоящаго при ипотечномъ отдѣленіи Плоцкаго окружнаго
суда нотаріуса, имѣющаго мѣстопробываніе въ гор. Вышогродѣ,
въ ипотечной канцеляріи мирового судьи 2 участка гор. Плоцка,
съ оставленіемъ этого нотаріуса на жительствѣ въ томъ же Вышо-
гродѣ, Министръ Юстиціи, 27 Ноября 1891 г., объ этомъ предло-
жилъ Правительствующему Сенату, для опубликованія.

(С. У. и Р. П. 1891 г., № 132, Декабря 27-го).

кѣвъ спадлыхъ зъ етату зповоду реформы зарządu цивилнего tego
kraju.

NAJJAŚNIEJSZY PAN, w dniu 10 Listopada 1891 r., uchwa-
łę Komitetu Najwyżej raczył zatwierdzić.

(Data publikacyi: 27 Grudnia).

*Rozporządzenie, objawione Rządzącemu Senatowi
przez Ministra Sprawiedliwości.*

190. O zmianie rozkładu liczby notaryuszów urzędu-
jących przy sądach okręgowych i sędziach pokoju
okręgu izby sądowej Warszawskiej.

Zgodnie z opublikowanym przy Ukazie Rządzącego Senatu
z d. 2 Lipca 1876 roku (Zbiór Praw T. IX str. 7) rozkładem liczby
notaryuszów, urzędujących przy sądach okręgowych i sędziach po-
koju okręgu izby sądowej Warszawskiej, pomiędzy innemi ustanc-
wiono: 1) przy wydziale hipotecznym sądu okręgowego Płockiego
pięciu notaryuszów; z tego czterech dla miasta Płocka i jednego dla
miasta Wyszogrodu, powiatu Płockiego, i 2) przy kancelaryach hy-
potecznych sędziów pokoju m. Płocka dwóch notaryuszów—obudwu
w m. Płocku.

Na zasadzie art. 4 postanowienia o notaryacie uznawszy obec-
nie, po porozumieniu się z Ministerami Spraw Wewnętrznych i Fi-
nansów, za niezbędne zmienić wzmiankowany wyżej rozkład przez
dodanie urzędującego przy wydziale hipotecznym sądu okręgowego
Płockiego notaryusza, mającego miejsce zamieszkania w m. Wysz-
ogrodzie, do kancelaryi hipotecznej sędziego pokoju 2-go rewiru m.
Płocka, z pozostawieniem tego notaryusza na mieszkaniu w témże
mieście Wyszogrodzie, Minister Sprawiedliwości d. 27-go Listopada
1891 roku przedłożył to rozporządzenie Rządzącemu Senatowi w celu
opublikowania.

(Data publikacyi: 27 Grudnia).

*Распоряженіе, объявленное Правительствующему Сенату
Государственнымъ Контролеромъ.*

191. Объ измѣненіи и дополненіи п. 4 правилъ о порядкѣ отпуска изъ казны лицамъ, слѣдующимъ по дѣламъ службы на почтовыхъ лошадяхъ, суммъ на уплату 10 коп. сбора за перегонъ съ каждой лошади.

Государственный Контролеръ, 23 Ноября 1891 года, донесъ Правительствующему Сенату, что по соглашенію его съ Министрами Внутреннихъ Дѣлъ и Финансовъ признано необходимымъ опубликованныя въ 1890 году правила о порядкѣ отпуска изъ казны лицамъ, слѣдующимъ по дѣламъ службы на почтовыхъ лошадяхъ, суммъ на уплату 10 коп. сбора за перегонъ съ каждой лошади (Сбор. Зак. Т. XLII стр. 170) дополнить указаніемъ о порядкѣ выдачи на этотъ предметъ денегъ отставнымъ чинамъ, возвращающимся изъ отдаленныхъ мѣстностей по выслугѣ установленныхъ сроковъ, измѣнивъ съ этою цѣлью текстъ п. 4 означенныхъ правилъ.

Списокъ съ утвержденного имъ, Государственнымъ Контролеромъ, 22 Ноября 1891 г. новаго текста помянутаго пункта (4) правилъ Государственный Контролеръ представилъ Правительствующему Сенату для опубликованія.

(С. У и Р. П. 1891 г. N. 133, Декабря 31-го).

*Rozporządzenie, objawione Rządzącemu Senatowi
przez Kontrolera Państwa.*

191. O zmianie i uzupełnieniu ust. 4 przepisów co do sposobu wydawania ze skarbu osobom, podróżującym w interesach służbowych końmi pocztowymi, pieniędzy na uiszczenie 10 kopiejkowej opłaty za przegon od każdego konia.

Kontroler Państwa d. 23 Listopada 1891 roku doniósł Rządzącemu Senatowi, że po porozumieniu się z Ministrami Spraw Wewnętrznych i Finansów, uznał za niezbędne opublikowane w roku 1890 przepisy co do sposobu wydawania ze skarbu osobom podróżującym w interesach służbowych końmi pocztowymi pieniędzy na uiszczenie 10 kop. opłaty za przegon od każdego konia (Zbiór Praw T. XLII str. 171) uzupełnić wskazówką co do sposobu wydawania w tym celu pieniędzy dymisyonowanym, powracającym z odległych miejscowości po wysłużeniu ustanowionych terminów, zmieniając w tym celu tekst ust. 4 rzeczonych przepisów.

Spis zatwierdzonego przez Kontrolera Państwa d. 22 Listopada 1891 r. nowego tekstu rzeczonego (4) ustępu przepisów Kontroler Państwa przedstawił Rządzącemu Senatowi w celu opublikowania.

(Data publikacyi: 31 Grudnia).

Статьи Устава о промышленности (изд. 1887 г.), распространённые на губернии Царства Польскаго Высочайше утвержденнымъ 11 Іюня 1891 года мнѣніемъ Государственнаго Совѣта.

О надзорѣ за заведеніями фабрично-заводской промышленности.

47. Въ мѣстностяхъ отличающихся значительнымъ развитіемъ фабрично-заводской промышленности, заведенія сей промышленности, за исключеніемъ принадлежащихъ казнѣ или правительственнымъ установленіямъ, а также частныхъ горныхъ заводовъ и промысловъ, подчиняются дѣйствію особыхъ правилъ о надзорѣ за заведеніями фабричной промышленности, изложенныхъ въ слѣдующихъ (48—60) статьяхъ.

48. Надзоръ за соблюденіемъ на фабрикахъ и заводахъ должнаго благоустройства и порядка возлагается на мѣстное губернское начальство и осуществляется имъ при содѣйствіи губернскихъ по фабричнымъ дѣламъ присутствій, чиновъ фабричной инспекціи и полиціи.

49. Губернскія по фабричнымъ дѣламъ присутствія образуются, подъ предсѣдательствомъ губернатора, изъ вице-губернатора, прокурора окружнаго суда или его товарища, начальника губернскаго жандармскаго управленія, окружнаго фабричнаго инспектора или его помощника, предсѣдателя или члена губернской земской управы, и городской головы губернскаго города или члена мѣстной городской управы, по выбору послѣдней.

50. Въ засѣданія губернскихъ по фабричнымъ дѣламъ присутствій могутъ быть приглашаемы, съ правомъ совѣщательнаго голоса губернскій врачебный инспекторъ, губернскіе инженеръ или архитекторъ и механикъ, а также другія лица, отъ которыхъ можно ожидать полезныхъ свѣдѣній и объясненій.

Artykuły Ustawy przemysłowej (wyd. z r. 1887), zastosowane do gubernij Królestwa Polskiego na mocy Najwyżej zatwierdzonego Zdania Rady Państwa z d. 11 Czerwca 1891 r.

O nadzorze nad zakładami przemysłu fabrycznego.

47. W miejscowościach, odznaczających się znacznym rozwojem przemysłu fabrycznego, zakłady tego przemysłu, z wyjątkiem należących do skarbu lub do instytucyj rządowych, tudzież prywatnych zakładów górniczych i przemysłowych, obowiązane są stosować się do specjalnych przepisów o nadzorze nad zakładami przemysłu fabrycznego, wyłuszczonych w następujących (48—60) artykułach.

48. Nadzór nad dobrą urzędzeniem fabryk i zakładów i zachowaniem w nich należytego porządku powierza się miejscowej zwierzchności gubernialnej, która sprawuje ów nadzór przy pomocy urzędów gubernialnych do spraw fabrycznych, urzędników inspekcji fabrycznej i policyi.

49. Urzędy gubernialne do spraw fabrycznych tworzą się, z gubernatora jako prezydującego, wice-gubernatora, prokuratora sądu okręgowego albo jego towarzysza, naczelnika zarządu żandarmskiego gubernialnego, inspektora fabrycznego okręgowego albo jego pomocnika, prezesa lub członka urzędu ziemskiego gubernialnego i głowy miasta gubernialnego albo członka miejscowego urzędu miejskiego, przez tenże urząd wybranego.

50. Na posiedzenia urzędów gubernialnych do spraw fabrycznych mogą być zapraszani, z prawem do głosu doradczego: inspektor lekarski gubernialny, inżynier gubernialny albo budowniczy i mechanik, oraz inne osoby, od których można się spodziewać pożytecznych wiadomości i objaśnień.

51. Дѣлопроизводствомъ губернскаго по фабричнымъ дѣламъ присутствія завѣдываетъ окружный инспекторъ или помощникъ инспектора.

52. На губернскаго по фабричнымъ дѣламъ присутствія возлагается: 1) изданіе обязательныхъ постановленій о мѣрахъ, которыя должны быть соблюдаемы, для охраненія жизни, здоровья и нравственности рабочихъ во время работъ и при помѣщеніи ихъ въ фабричныхъ зданіяхъ, а также въ отношеніи врачебной помощи рабочимъ; 2) рѣшеніе дѣлъ о нарушеніяхъ, перечисленныхъ въ статьяхъ 153—155, а равно дѣлъ о нарушеніяхъ статьи 1359¹ уложенія о наказаніяхъ (изд. 1885 г.), учиненныхъ завѣдывающими фабриками или заводами въ первый и второй разъ, когда сіи послѣднія нарушенія не сопровождались послѣдствіями, указанными въ статьѣ 1359² уложенія о наказаніяхъ (по прод. 1886 г.); 3) разсмотрѣніе жалобъ на распоряженія чиновъ инспекціи по предметамъ, предусмотрѣннымъ въ статьяхъ 54—56 и 128—155 и отмѣна, въ подлежащихъ случаяхъ, означенныхъ распоряженій; 4) составленіе дополнительныхъ правилъ, касающихся отношеній къ фабричному или заводскому управленію подручныхъ рабочихъ, а равно рабочихъ, работающих артелью или на отрядъ; 5) разрѣшеніе сомнѣній, встрѣчаемыхъ чинами инспекціи при примѣненіи правилъ, изложенныхъ въ статьяхъ 48—60 и 128—156.

53. Жалобы на постановленія губернскаго по фабричнымъ дѣламъ присутствія приносятся въ мѣсячный, со дня объявленія постановленія, срокъ Министру Финансовъ и разрѣшаются послѣднимъ, по соглашенію съ Министромъ Внутреннихъ Дѣлъ. Постановленія присутствія по дѣламъ о нарушеніяхъ, указанныхъ въ пунктѣ 2 статьи 52, не подлежатъ обжалованію, если определенное съ виновнаго взысканіе не превышаетъ ста рублей.

54. На фабричную инспекцію, независимо отъ обязанностей по надзору за исполненіемъ постановленій о работѣ и обученіи малолѣтнихъ рабочихъ (ст. 34, 39—44 и 112—126), возлагается: 1) наблюденіе за исполненіемъ фабрикантами и рабочими правилъ, опредѣляющихъ ихъ обязанности и взаимныя между ними отношенія; 2) распорядительныя дѣйствія по примѣненію обязательныхъ постановленій, издаваемыхъ губернскимъ по фабричнымъ дѣламъ присутствіемъ, и надзоръ за исполненіемъ сихъ постановленій; 3) разсмотрѣніе и утвержденіе таксъ, табелей, росписаній и правилъ внутренняго порядка (ст. 140—142 и 147), составляемыхъ фабрич-

51. Referatami urzędu gubernialnego do spraw fabrycznych zawiaduje inspektor okręgowy albo pomocnik inspektora.

52. Urzędowi gubernialnym do spraw fabrycznych powierza się: 1) wydawanie obowiązujących postanowień co do środków, jakie powinny być przestrzegane dla zabezpieczenia życia, zdrowia i moralności robotników w czasie robót i przy umieszczeniu ich w budynkach fabrycznych, oraz pod względem pomocy lekarskiej dla robotników; 2) rozstrzyganie spraw o wykroczenia, wyszczególnione w artykułach 153—155, tudzież spraw o naruszenia artykułu 1359¹ kodeksu karnego (wyd. z r. 1885), popełnione przez zawiadujących fabrykami lub zakładami po raz pierwszy i drugi, gdy tym ostatnim naruszeniom nie towarzyszyły skutki wskazane w artykule 1359² kodeksu karnego (podług dal. c. z r. 1886); 3) rozpoznawanie skarg na rozporządzenia urzędników inspekcji w przedmiotach, przewidzianych w artykułach 54—56 i 128—155 oraz uchylanie w odnośnych wypadkach rzeczonych rozporządzeń; 4) sporządzanie przepisów dodatkowych, dotyczących stosunków robotników podręcznych, oraz robotników pracujących w artelach do administracji fabryk lub zakładów; 5) rozstrzyganie wątpliwości, napotykaných przez urzędników inspekcji przy zastosowaniu przepisów, wyłuszczonych w artykułach 48—60 i 128—156.

53. Skargi na postanowienia urzędu gubernialnego do spraw fabrycznych zanoszą się, w terminie miesięcznym od dnia ogłoszenia postanowienia, do Ministra Finansów, który je rozstrzyga po porozumieniu się z Ministrem Spraw Wewnętrznych. Postanowienia urzędu do spraw fabrycznych w sprawach o naruszenia, wskazane w ustępie 2 artykułu 52, nie podlegają zaskarżeniu, jeżeli kara, na jaką skazany został winny, nie przenosi stu rubli.

54. Do inspekcji fabrycznej, niezależnie od obowiązków w przedmiocie nadzoru nad wykonaniem postanowień o pracy i nauczaniu małoletnich robotników (art. 34, 39—44 i 112—126) należy: 1) nadzór nad tém, ażeby fabrykanci i robotnicy stosowali się do przepisów, określających ich obowiązki i wzajemne pomiędzy niemi stosunki; 2) rozporządzenia w przedmiocie stosowania postanowień, wydawanych przez urząd gubernialny do spraw fabrycznych, i nadzór nad wykonaniem tych postanowień; 3) rozpoznawanie i zatwierdzanie, taks, tabel, rozkładów i przepisów, określających porządek wewnętrzny (art. 140—142 i 147), sporządzanych przez zarządy fa-

ными управлениями для руководства рабочих; 4) принятие мер к предупреждению споров и недоразумений между фабрикантами и рабочими, путем исследования на местах возникших неудовольствий и миролюбивого соглашения сторон; 5) возбуждение преследования, а в подлежащих случаях и обвинение на суд виновных в нарушении правил, изложенных в статьях 48—60 и 128—156.

55. Фабричная инспекция, в отношении порядка подчиненности и предоставленных ей прав, руководствуется общими о ней законами (ст. 38, 42, 46 и 125). Распределение между инспекторами и их помощниками обязанностей по надзору за фабриками и указание для каждого района его деятельности предоставляется Министру Финансов, по соглашению с Министром Внутренних Дел.

56. Чины инспекций о замеченных ими нарушениях правил, изложенных в статьях 48—60 и 128—156, составляют протоколы порядком, указанным в статьях 1131 и следующих устава уголовного судопроизводства (изд. 1883 г.) и передают их в губернский по фабричным делам присутствия, мировым судьям или судебным следователям, по принадлежности.

57. Жалобы на распоряжения чинов инспекций (ст. 52 п. 3) приносятся губернским по фабричным делам присутствиям в месячный срок со дня объявления распоряжения.

58. О противозаконных или неправильных действиях чинов фабричной инспекции губернский по фабричным делам присутствия доводят до сведения главного инспектора.

59. Чины городской и уездной полиции сообщают фабричной инспекции о всех, дошедших до сведения полиции, случаях нарушения порядка и благоустройства на фабриках и заводах и оказывают инспекции должное содействие. Исполнение обязанностей по преследованию на суд виновных в нарушении правил, изложенных в статьях 48—60 и 128—156, может быть возложено на чинов полиции.

60. Подробные правила: 1) о порядке делопроизводства в губернских по фабричным делам присутствиях; 2) о порядке действий чинов фабричной инспекции по надзору за фабриками и заводами и об отношении ее к губернскому начальству и полиции, и 3) об обязанностях полиции по надзору за благоустройством и порядком на фабриках и заводах—издаются, по при-

брычные для работников; 4) предприятие средств, в celu zapobiegzenia sporom i nieporozumieniom pomiedzy fabrykantami i robotnikami, droga zbadania na miejscu wyniklych pretensyj i przez polubowne godzenie stron; 5) wytaczanie akcyi, a w odnosnych wypadkach rowniez oskarzanie w sadzie winnych naruszenia przepisow, wyliczonych w artykulach 48—60 i 128—156.

55. Inspekcya fabryczna, pod wzgledem porzadku podwladnosci i nadanych jej praw, kieruje sie ogolnymi co do niej prawami (art. 38, 42, 46 i 125). Rozdzial pomiedzy inspektorow i ich pomocnikow obowiazkow w przedmiocie nadzoru nad fabrykami i wskazanie dla kazdego rejonu jego dzialalnosci pozostawia sie Ministrowi Finansow, po porozumieniu sie z Ministrem Spraw Wewnetrznych.

56. Urzednicy inspekcji co do zauwazonych przez siebie naruszen przepisow, wyliczonych w artykulach 48—60 i 128—156, sporzadzaja protokoly w sposob, wskazany w artykulach 1131 i nastepnych Ustawy postepowania sadowego karnego (wyd. z r. 1883) i przesyлаja je do urzedow gubernialnych do spraw fabrycznych, do sędziow pokoju lub sędziow śledczych, stosownie do kompetencji.

57. Skargi na rozporzadzenia urzednikow inspekcji (art. 52 ust. 3) zanosza sie do urzedow gubernialnych do spraw fabrycznych w terminie miesiecznym od dnia ogloszenia rozporzadzenia.

58. O przeciwnych prawu lub nieprawidlowych czynnosciach urzednikow inspekcji fabrycznej urzedy zawiadamiaja inspektora glownego.

59. Urzednicy policji miejskiej i powiatowej komunikuja inspekcji fabrycznej o wszelkich wiadomych policji wypadkach naruszenia porzadku i nalezytego urzadzenia w fabrykach i zakladach, tudziez okazuja policji nalezyta pomoc. Pelnienie obowiazkow w zakresie scigania sadownie winnych naruszenia przepisow, wyliczonych w artykulach 48—60 i 128—156, moze byc powierzane urzednikom policyjnym.

60. Przepisy szczegolowe: 1) co do sposobu prowadzenia referatow w urzedach gubernialnych do spraw fabrycznych; 2) co do sposobu dzialania urzednikow inspekcji fabrycznej w przedmiocie nadzoru nad fabrykami i zakladami i stosunku tejze do zwierzchnosci gubernialnej i policji, i 3) co do obowiazkow policji w przedmiocie nadzoru nad dobrem urzadzeniem i porzadkiem w fabrykach i za-

надлежности, Министрами Внутренних Дѣлъ и Финансовъ, по взаимному соглашенію, и объявляются во всеобщее свѣдѣніе, установленнымъ порядкомъ.

О наймѣ рабочихъ на фабрики, заводы и мануфактуры.

91. Наемъ рабочихъ въ заведеніяхъ фабричной промышленности совершается на основаніи общихъ постановленій о личномъ наймѣ, съ дополненіями, изложенными въ нижеслѣдующихъ (91—111) статьяхъ.

92. Заводское или фабричное управленіе обязано, при наймѣ рабочихъ, требовать отъ нихъ предъявленія вида на жительство. Изъятіе изъ сего допускается лишь относительно лицъ, которые могутъ, по закону, отлучаться отъ мѣста постоянного жительства безъ взятія плакатныхъ паспортовъ и билетовъ, облагаемыхъ гербовымъ сборомъ (уст. пасп. ст. 111 по прод. 1886 г., 112 по прод. 1886 г.).

93. Рабочіе, живущіе на квартирахъ, устроенныхъ при заводѣ или фабрикѣ, вручаютъ виды на жительство, для храненія, завѣдывающему фабрикой или заводомъ.

94. Если рабочій желаетъ остаться на фабрикѣ или заводѣ по истеченіи срока выданнаго ему вида на жительство, то завѣдывающему фабрикою или заводомъ предоставляется, по соглашенію съ рабочимъ, относиться въ подлежащее установленіе о высылкѣ послѣднему новаго вида.

95. При наймѣ замужнихъ женщинъ и лицъ несовершеннолѣтнихъ, имѣющихъ отдѣльный видъ на жительство, не требуется особаго позволенія родителей, опекуновъ или мужей.

96. Завѣдывающій фабрикою или заводомъ обязанъ возвращать рабочимъ врученные ему виды на жительство (ст. 93) немедленно по прекращеніи договора о наймѣ.

97. Договоры о наймѣ рабочихъ могутъ быть заключаемы выдачею имъ расчетныхъ книжекъ, въ конхъ означаются условія найма, а также отмѣчаются всѣ производимые съ рабочимъ расчеты и дѣлаемые съ него, по условію, вычеты за прогулъ и причиненіе вреда хозяину.

98. Расчетная книжка хранится у рабочаго и передается

кладках—выдаютъ, stosownie do kompetencji, Ministrowie Spraw Wewnętrznych i Finansów, po wzajemnémъ porozumieniu się, i ogłaszają je w ustanowiony sposób.

О найме работников до фабрик, заводов и рѣкодzielni.

91. Najem robotników w zakładachъ przemysłu fabrycznego odbywa się na zasadzie postanowień ogólnychъ o najmie usług, z uzupełnieniami, wyłuszczone w następującychъ (91—111) artykułachъ.

92. Administracja fabryki lub zakładu obowiązana jest, przy najmowaniu robotników, żądać od nichъ okazania dowodu na mieszkanie. Wyjątek od tego przepisu dopuszcza się jedynie co do osób, które mogą, podługъ prawa, wyjeżdżać zъ miejsca stałego zamieszkania bezъ brania paszportów i biletów na stałe zamieszkanie, od których opłaca się podatek stempłowy (Ust. paszp. art. 111 podługъ dal. c. z r. 1886, 112 podługъ dal. c. z r. 1886).

93. Robotnicy, mieszkający w lokalachъ, urządzonych przy zakładzie lub fabryce, oddają dowody na mieszkanie, do zachowania zawiadującemu fabryką lub zakłademъ.

94. Jeżeli robotnikъ życzy sobie pozostać w fabryce lub zakładzie po upływie terminu wydanego mu dowodu na mieszkanie, to zawiadujący fabryką lub zakłademъ ma prawo, po porozumieniu się zъ robotnikiem, odnieść się do właściwej instytucji o wysłanie robotnikowi nowego dowodu.

95. Przy najmowaniu kobiet zamężnych i nieletnichъ, mającychъ osobny dowód na mieszkanie, nie wymaga się oddzielnego pozwolenia rodziców, opiekunów lub mężów.

96. Zawiadujący fabryką lub zakłademъ jest obowiązany zwracać robotnikomъ wręczone mu dowody na mieszkanie (art. 93) bezwzględnie po ustaniu umowy o najemъ.

97. Umowy o najem robotników mogą być zawierane przez wydanie imъ książeczekъ obrachunkowych, w których oznaczają się warunki najmu, oraz zaznaczają się wszystkie dokonywane zъ robotnikiemъ obrachunki tudzież potrącenia na mocy umowy za opuszczoną robotę i zrządzenie szkody gospodarzowi.

98. Książeczkę obrachunkową zachowuje u siebie robotnikъ

нимъ въ контору фабрики или завода, для необходимыхъ въ ней записей.

99. Наемъ рабочихъ производится: 1) на опредѣленный срокъ; 2) на срокъ неопредѣленный, и 3) на время исполненія какой либо работы, съ окончаніемъ которой прекращается самый наемъ.

100. При наймѣ на срокъ неопредѣленный, каждая изъ договаривающихся сторонъ можетъ отказаться отъ договора, предупредивъ другую сторону о своемъ намѣреніи за двѣ недѣли.

101. Прежде окончанія заключеннаго съ рабочими срочнаго договора, или безъ предупрежденія за двѣ недѣли рабочихъ, нанятыхъ на срокъ неопредѣленный, воспрещается понижать за работную ихъ плату установленіемъ новыхъ основаній для ея исчисленія, сокращеніемъ числа рабочихъ дней въ недѣлю, или числа рабочихъ часовъ въ сутки, измѣненіемъ правилъ урочной работы и т. п. Равнымъ образомъ и рабочіе не въ правѣ, до окончанія договора, требовать какихъ либо измѣненій въ условіяхъ онаго.

102. Выдача заработной платы рабочимъ должна производиться не рѣже одного раза въ мѣсяцъ — при наймѣ на срокъ неопредѣленный. Счетамъ съ рабочими ведется особая книга.

104. Рабочій, не получившій въ срокъ причитающейся ему платы, имѣетъ право требовать судебнымъ порядкомъ расторженія заключеннаго съ нимъ договора. По заявленію, на семь основаній, въ теченіе трехъ мѣсяцевъ, иску рабочаго, если просьба его будетъ признана уважительною, въ его пользу присуждается, сверхъ должной ему фабрикантомъ суммы, особое вознагражденіе, въ размѣрѣ, не превышающемъ, при срочномъ договорѣ, двухмѣсячнаго его заработка, а при договорѣ на срокъ неопредѣленный — двухнедѣльнаго заработка.

104. Расплата съ рабочими, вмѣсто денегъ, купонами, условными, знаками, хлѣбомъ, товаромъ и иными предметами воспрещается.

105. При производствѣ рабочимъ платежей не дозволяется дѣлать вычеты на уплату ихъ долговъ. Къ числу такихъ долговъ не относятся, однако, расчеты, производимые фабричнымъ управленіемъ за продовольствіе рабочихъ и снабженіе ихъ необходимыми предметами потребленія изъ фабричныхъ лавокъ. Въ случаѣ предъявленія исполнительнаго листа на денежное взысканіе съ рабочаго, съ послѣдняго можетъ быть удерживаемо, при каждой

i oddaje ją do kantoru fabryki lub zakładu, w celu zamieszczenia w niej niezbędnych wpisów.

99. Robotnicy najmują się: a) na termin określony; 2) na termin nieokreślony i 3) na czas wykonania jakiejś roboty, po której ukończeniu sam najem ustaje.

100. Wrazie najmu na termin nieokreślony, każda ze stron umowę zawierających może zerwać umowę, uprzedzając drugą stronę o swoim zamiarze na dwa tygodnie przedtém.

101. Przed upływem zawartej z robotnikami umowy terminowej albo bez uprzedzenia na dwa tygodnie robotników, najętych na termin nieokreślony, zabrania się obniżać im płacę zarobkową przez ustanowienie nowych zasad do jej obliczania, przez zmniejszenie liczby dni roboczych w tygodniu albo liczby godzin roboczych na dobę, przez zmianę przepisów dotyczących pracy wydziałowej i t. p. Podobnie robotnicy nie mają prawa przed upływem umowy żądać żadnych zmian w warunkach téjże.

102. Płaca zarobkowa powinna być wydawana robotnikom przynajmniej raz na miesiąc — wrazie najmu na termin nieokreślony. Ob Rachunki z robotnikami prowadzą się w specjalnej księdze.

103. Robotnik, który nie otrzymał w terminie przypadającej mu płacy, ma prawo żądać sądownie unieważnienia zawartej z nim umowy. Wskutek wytoczonej na téj zasadzie wciążu trzech miesięcy akeyi robotnika, jeżeli jego prośba uznana będzie za zasługującą na uwzględnienie, zasądza się na jego korzyść, oprócz przypadającej mu od fabrykanta sumy, wynagrodzenie specjalne w rozmiarze nieprzenoszącym, przy umowie terminowej, dwumiesięcznego jego zarobku, a przy umowie na termin nieokreślony — zarobku dwutygodniowego.

104. Wypłacanie robotników, zamiast pieniędzy, kuponami, umówionemi znakami, zbożem, towarami i innemi przedmiotami zabrania się.

105. Przy dokonywaniu wypłat robotnikom nie wolno robić potrąceń na spłatę ich długów. Do liczby takich długów nie odnoszą się jednakże ob Rachunki dokonywane przez zarząd fabryczny za żywienie robotników i zaopatrzenie ich w niezbędne do użytku przedmioty ze sklepów fabrycznych. Wrazie okazania nakazu egzekucyjnego na należność pieniężną od robotnika, może mu być potrącana, przy każdej poszczególniej wypłacie, najwyżej jedna trzecia przypa-

отдѣльной расплатѣ, не болѣе одной трети причитающейся ему суммы, если онъ холостъ, и не болѣе одной четверти, если онъ женатъ или вдовъ, но имѣеть дѣтей.

106. Завѣдывающимъ фабриками или заводами воспрещается взимать проценты на деньги, выдаваемые рабочимъ заимообразно, и вознагражденіе за ручательство по ихъ денежнымъ обязательствамъ.

107. Воспрещается взиманіе съ рабочихъ платы: 1) за врачебную помощь, 2) за освѣщеніе мастерскихъ, и 3) за пользованіе при работахъ для фабрики орудіями производства.

108. Заводское или фабричное управленіе составляетъ правила внутренняго распорядка, который долженъ быть соблюдаемъ рабочими на заводѣ или фабрикѣ. Правила эти выставляются во всѣхъ мастерскихъ.

109. Договоръ найма рабочаго съ фабричнымъ или заводскимъ управленіемъ прекращается: 1) по взаимному соглашенію сторонъ; 2) по истеченіи срока найма; 3) по окончаніи той работы, исполненіемъ которой былъ обусловленъ срокъ найма (ст. 99 п. 3); 4) по истеченіи двухъ недѣль со дня заявленія одного изъ сторонъ о желаніи расторгнуть договоръ, если онъ былъ заключенъ на срокъ неопредѣленный; 5) за высылкою рабочаго, по распоряженію надлежащей власти, изъ мѣста исполненія договора, или присужденіемъ его къ заключенію на срокъ, дѣлающій исполненіе договора невозможнымъ; 6) за обязательнымъ поступленіемъ рабочаго въ военную или общественную службу; 7) за отказомъ со стороны установленія, выдающаго рабочему срочный видъ на жительство, возобновить этотъ видъ; 8) за приостановленіемъ на продолжительное время работъ на фабрикѣ или заводѣ, вслѣдствіе пожара, наводненія, взрыва паровика и тому подобнаго несчастнаго случая.

110. Договоръ найма можетъ быть расторгнутъ завѣдывающимъ фабрикою или заводомъ: 1) вслѣдствіе неявки рабочаго на работу болѣе трехъ дней сряду, безъ уважительныхъ причинъ; 2) вслѣдствіе привлеченія рабочаго къ слѣдствію и суду по обвиненію въ преступномъ дѣйствіи, влекущемъ за собою наказаніе не ниже заключенія въ тюрьмѣ; 3) вслѣдствіе дерзости, или дурнаго поведенія рабочаго, если оно угрожаетъ имущественнымъ интересамъ фабрики, или личной безопасности кого либо изъ лицъ, принадлежащихъ къ составу фабричнаго управленія; 4) вслѣдствіе обнаруженія у рабочаго заразной болѣзни.

дающей му суммы, jeżeli jest bezżenny, a najwyżej jedna czwarta, jeżeli jest żonaty lub wdowiec, lecz dietny.

106. Zawiadującym fabrykami lub zakładami zabrania się pobierać procentów od pieniędzy wypożyczanych robotnikom i wynagrodzenia za poręczenie z tytułu ich zobowiązań pieniężnych.

107. Zabrania się pobierać od robotników opłaty: 1) za pomoc lekarską; 2) za oświetlenie warsztatów, i 3) za korzystanie przy robotach dla fabryki z narzędzi fabrycznych.

108. Administracja zakładu lub fabryki sporządza przepisy, dotyczące porządku wewnętrznego, jaki powinni zachowywać robotnicy w zakładzie lub fabryce. Przepisy te wystawiają się we wszystkich warsztatach.

109. Umowa najmu robotników z administracją zakładu lub fabryki ustaje: 1) wskutek wzajemnego zgodzenia się na to stron; 2) po upływie terminu najmu; 3) po ukończeniu roboty, od której wykonania zależał termin najmu (art. 99 ust. 3); 4) po upływie dwóch tygodni od dnia oświadczenia przez jedną ze stron, że życzy sobie zerwać umowę, jeżeli umowa była zawarta na termin nieokreślony; 5) wskutek wysłania robotnika z polecenia odnośnej władzy z miejsca, w którym wykonywała się umowa, lub z powodu skazania go na więzienie na termin, czyniący wykonanie umowy niemożliwym; 6) wskutek obowiązkowego wstąpienia robotnika do służby wojskowej lub publicznej; 7) wskutek odmowy ze strony instytucji, wydającej robotnikowi terminowy dowód na mieszkanie, odnowienia tego dowodu; 8) wskutek wstrzymania na czas dłuższy robót w fabryce lub zakładzie z powodu pożaru, powodzi, wybuchu kotła parowego lub tym podobnego nieszczęśliwego wypadku.

110. Umowa najmu może być zerwana przez zawiadującego fabryką lub zakładem: 1) wskutek niestawienia się robotnika do roboty dłużej niż przez trzy dni zrzędu, bez przyczyn zasługujących na uwzględnienie; 2) wskutek pociągnięcia robotnika do śledztwa i sądu za czyn przestępny, prowadzący za sobą karę nie niższą od zamknięcia w więzy; 3) wskutek zuchwalstwa lub złego prowadzenia się robotnika, jeżeli to grozi interesom majątkowym fabryki albo osobistemu bezpieczeństwu kogoś z osób należących do składu administracji fabrycznej; 4) wskutek odkrycia u robotnika choroby zaraźliwej.

111. Независимо отъ случая, указанного въ статьѣ 103 рабочему предоставляется требовать расторгненія договора: 1) вслѣдствіе побоевъ, тяжкихъ оскорбленій и вообще дурнаго обращенія со стороны хозяина, его семейства или лицъ, коимъ ввѣренъ надзоръ за рабочими; 2) вслѣдствіе нарушенія условій по снабженію рабочихъ пищею и помѣщеніемъ; 3) вслѣдствіе работы, разрушительно дѣйствующей на его здоровье; 4) вслѣдствіе смерти или обязательнаго поступленія въ военную службу одного изъ членовъ семейства.

Особенныя правила о взаимныхъ отношеніяхъ фабрикантовъ и рабочихъ.

127. Въ мѣстностяхъ, отличающихся значительнымъ развитіемъ фабрично-заводской промышленности (ст. 47 и прим.), заведенія сей промышленности, за исключеніемъ принадлежащихъ казнѣ или правительственнымъ установленіямъ, а также частныхъ горныхъ заводовъ и промысловъ, подчиняются, сверхъ постановленій статей 91—126, дѣйствию особыхъ правилъ о взаимныхъ отношеніяхъ фабрикантовъ и рабочихъ, изложенныхъ въ нижеслѣдующихъ (128—156) статьяхъ.

128. Владѣльцы заведеній фабричной промышленности принимаютъ мѣры къ охраненію благоустройства и порядка на фабрикахъ на основаніи изложенныхъ ниже правилъ и подвергаются отвѣтственности за предъявленіе къ рабочимъ требованій, несогласныхъ съ упомянутыми правилами.

129. Въ заведеніяхъ не состоящихъ въ личномъ завѣдываніи ихъ владѣльцевъ, или принадлежащихъ нѣсколькимъ лицамъ, товариществамъ или акціонернымъ компаніямъ, обязанности владѣльца исполняются особымъ завѣдывающимъ фабрикою лицомъ по назначенію владѣльца.

Примѣчаніе. На значительныхъ фабрикахъ, особенно совмѣщающихъ нѣсколько отраслей одного производства, можетъ быть назначаемо нѣсколько завѣдывающихъ отдѣльными частями.

130. Владѣлецъ фабрики обязанъ доводить до свѣдѣнія инспекціи, въ семидневный срокъ, о назначеніи завѣдывающаго фабрикою и о всякой замѣнѣ его новымъ лицомъ.

111. Niezależnie od wypadku, wskazanego w artykule 103, robotnik ma prawo żądać zerwania umowy: 1) wskutek pobicia, ciężkich obrażeń i wogóle złego obchodzenia się ze strony gospodarza, jego rodziny lub osób, którym powierzony jest nadzór nad robotnikami; 2) wskutek naruszenia warunków w przedmiocie zaopatrzenia robotników w pożywienie i mieszkanie; 3) wskutek roboty szkodliwej dla jego zdrowia; 4) wskutek śmierci lub obowiązkowego wstąpienia do służby wojskowej jednego z członków rodziny.

Przepisy specjalne co do wzajemnych stosunków fabrykantów i robotników.

127. W miejscowościach, odznaczających się znacznym rozwojem przemysłu fabrycznego (art. 47 i uw.), zakłady tego przemysłu, z wyjątkiem należących do skarbu lub do instytucyj rządowych oraz do zakładów górniczych prywatnych, poddają się, oprócz postanowień, zawartych w artykułach 91—126, mocy obowiązującej przepisów specjalnych o wzajemnych stosunkach fabrykantów i robotników, wyłuszczonych w następujących (128—156) artykułach.

128. Właściciele zakładów przemysłu fabrycznego przedsięwiorą środki w celu zabezpieczenia należytego urządzenia i porządku w fabrykach na zasadzie wyłuszczonych niżej przepisów i naleygaj odpowiedzialności za wymagania od robotników niezgodne z temi przepisami.

129. W zakładach, któremi nie zawiadują osobiście ich właściciele lub które należą do kilku osób, spółek albo towarzystw akcyjnych, obowiązki właściciela pełni specjalny zawiadowca fabryki mianowany przez właściciela.

Uwaga. W znacznych fabrykach, szczególnie łączących w sobie kilka gałęzi jednej fabrykacyi, może być mianowanych kilku zawiadowców poszczególnych oddziałów.

130. Właściciel fabryki jest obowiązany podawać do wiadomości inspekcji w siedmiodniowym terminie o mianowaniu zawiadowcy fabryki i o każdej zmianie osoby zawiadowcy.

131. Въ случаѣ временнаго отсутствія съ фабрики лица, въ управленіи котораго она находится (владѣльца или заведывающаго), лицо это обязано оставить на фабрикѣ замѣстителя, о чемъ вывѣшивается объявленіе въ конторѣ.

132. Завѣдывающій фабрикою признается отвѣтственнымъ за нарушенія изложенныхъ въ статьяхъ 48—60 и 128—160 правилъ, допущенныя фабричнымъ управленіемъ. Налагаемыя на заведывающаго денежныя взысканія, въ случаѣ неуплаты ихъ въ двухнедѣльный срокъ со времени объявленія рѣшенія, обращаются на владѣльца фабрики, отъ котораго зависитъ отыскивать съ виновнаго убытки.

133. Фабричное управленіе обязано вести именной списокъ рабочимъ, съ указаніемъ мѣста жительства и возраста каждаго изъ нихъ, а также установленія, изъ коего ему выданъ видъ на устройство. Видъ рабочихъ живущихъ на квартирахъ, устроенныхъ при заводѣ или фабрикѣ, хранятся въ заводской или фабричной конторѣ.

134. Каждому рабочему, не поздиѣ семи дней по допущеніи къ работѣ на фабрикѣ, должна быть выдана расчетная книжка, утвержденнаго губернскимъ присутствіемъ образца.

Примѣчаніе. Родителямъ, работающимъ вмѣстѣ съ несовершеннолѣтними дѣтьми, можетъ быть выдаваема съ разрѣшенія фабричной инспекціи, одна общая расчетная книжка.

135. Обязательная выдача расчетной книжки (ст. 134) не распространяется на рабочихъ, нанятыхъ для исполненія на фабрикѣ обязанностей или работъ, не составляющихъ предметъ фабричнаго производства.

136. Расчетная книжка выдается рабочему бесплатно. Въ случаѣ утраты или поврежденія рабочимъ выданной ему книжки, она замѣняется новою, при чемъ съ рабочаго взыскивается плата по таксѣ, установленной правилами внутренняго распорядка.

137. Въ расчетной книжкѣ должны быть означаемы: 1) имя, отчество и фамилія, или прозвище рабочаго; 2) срокъ найма и вида на жительства; 3) размѣръ заработной платы, указаніе оснований ея исчисленія и сроковъ платежей; 4) размѣръ платы за пользованіе рабочимъ устроенными при фабрикѣ или заводѣ квартирами, банею и т. п.; 5) прочія условія найма, которыя договари-

131. Wrazie czasowej nieobecności w fabryce osoby, pod którą zawiadywaniem fabryka się znajduje (właściciela lub zawiadowcy), osoba ta winna pozostawić w fabryce zastępcę, o czém wywiesza się ogłoszenie w kantorze.

132. Zawiadowca fabryki odpowiada za naruszenia, wyruszone w artykułach 48—60 i 128—160 przepisów, jakich dopuści się administracja fabryczna. Nakładane na zawiadowców kary pieniężne, wrazie niezapłacenia ich w terminie dwutygodniowym od czasu ogłoszenia decyzji, ściągają się z właściciela fabryki, który ma prawo poszukiwać strat z winnego.

133. Administracja fabryczna obowiązana jest prowadzić listę imienną robotników, ze wskazaniem miejsca zamieszkania i wieku każdego z nich oraz instytucji, z której mu wydany został dowód na mieszkanie. Dowody robotników, zajmujących mieszkania urządzone przy zakładzie lub fabryce, zachowują się w kantorze zakładu lub fabryki.

134. Każdemu robotnikowi, najpóźniej w siedm dni po dopuszczeniu go do roboty w fabryce, powinna być wydana książeczka obrachunkowa, podług zatwierdzonego przez urząd gubernialny wzoru.

Uwaga. Rodzicom, pracującym razem z nieletnimi dziećmi, może być wydawana, za pozwoleniem inspekcji fabrycznej, jedna wspólna książeczka obrachunkowa.

135. Obowiązkowe wydawanie książeczki obrachunkowej (art. 134) rozciąga się na robotników, najętych do wykonywania w fabryce obowiązków lub robót, nie należących do zakresu robót fabrycznych.

136. Książeczka obrachunkowa wydaje się robotnikowi bezpłatnie. Wrazie utraty lub uszkodzenia przez robotnika wydanej mu książeczki, zaginiona lub uszkodzona zastępuje się nową; przyczém od robotnika ściągają się opłata podług taksy, ustanowionej w przepisach organizacyi wewnętrznej.

137. W książeczce obrachunkowej powinny być oznaczone: 1) imię, imię ojca i nazwisko lub przezwisko robotnika; 2) termin najmu i dowodu na mieszkanie; 3) wysokość płacy zarobnej, wskazanie zasad jej obliczania i terminów wypłaty; 4) wysokość opłaty za korzystanie przez robotnika z urządzonych przy zakładzie lub fabryce mieszkań i t. p.; 5) inne warunki najmu, które strony uma-

вающихся стороны сочтутъ нужнымъ внести въ книжку; 6) записи заработка, съ указаніемъ количества наложенныхъ на рабочаго взысканій и поводовъ къ ихъ наложенію; 7) извлеченіе изъ постановленій закона и правилъ внутреннего распорядка, опредѣляющихъ права обязанности и отвѣтственности рабочихъ.

Примѣчаніе. При утвержденіи образца расчетной книжки для лицъ, работающих на отрядъ или артелью, а также для подручныхъ рабочихъ губернскаго присутствія могутъ допускать отступленія отъ правилъ сей (137) статьи, опредѣляющихъ содержаніе книжки.

138. Расчетная книжка, представленная въ контору фабрики или завода для необходимыхъ записей, возвращается рабочему не позднее недѣли со дня ея представленія. Время представленія книжки въ контору означается на выдаваемой рабочему контрамаркѣ.

Примѣчаніе. На тѣхъ фабрикахъ и заводахъ, гдѣ введены двѣ книжки на каждого рабочаго, взаимныя книжки, представляемой рабочимъ въ контору, ему выдается книжка, хранящаяся въ конторѣ.

139. Если условія договора, заключеннаго съ рабочимъ, недостаточны для точнаго исчисленія слѣдующей ему заработной платы, то основаніемъ къ исчисленію ея принимаются общія разѣдочныя табели и вѣдомости, урочныя правила и тарифы, выставленные въ мастерскихъ за подписью завѣдывающаго фабрикой.

Примѣчаніе. Порядокъ и сроки удовлетворенія заработной платою подручныхъ рабочихъ и лицъ, работающих артельно или на отрядъ, опредѣляется губернскимъ по фабричнымъ дѣламъ присутствіемъ.

140. Рабочіе, пользующіеся отъ фабрикъ квартирами, банею, чайными, столовыми и т. п., могутъ быть облагаемы за это особыми платежами не иначе какъ по таксѣ, утверждаемой фабричною инспекціею.

141. Въ помѣщеніяхъ фабрикъ и заводовъ, съ согласія завѣдывающихъ оными, могутъ быть открываемы лавки потребительныхъ товариществъ для снабженія фабричныхъ служащихъ и рабочихъ недорогими и доброкачественными предметами потребленія. Открытія при фабрикахъ другихъ лавокъ съ того же цѣлью допускается не иначе, какъ съ разрѣшенія фабричной ин-

wiające się uznają za potrzebne wprowadzić do książeczki; 6) wpisy zarobku, ze wskazaniem ilości nałożonych na robotnika kar i powodów do ich nałożenia; 7) wyciąg z postanowień prawa i przepisów organizacji wewnętrznej, określających prawa, obowiązki i odpowiedzialność robotników.

Uwaga. Przy zatwierdzeniu wzoru książeczki obrachunkowej dla osób pracujących sposobem artelowym oraz dla robotników podręcznych urzędy gubernialne mogą dopuszczać odstępstwa od przepisów niniejszego (137) artykułu, określających osnovę książeczki.

138. Książeczka obrachunkowa, złożona w kantorze fabryki w celu zamieszczenia w niej niezbędnych wpisów, zwraca się robotnikowi najpóźniej w tydzień po jej złożeniu. Czas złożenia książeczki w kantorze oznacza się na wydawanej robotnikowi kontramarcie.

Uwaga. W tych fabrykach i zakładach, gdzie są wprowadzone dwie książeczki na każdego robotnika, zamiast książeczki, składanej przez robotnika w kantorze, wydaje mu się książeczka, zachowująca się w kantorze.

139. Jeżeli warunki umowy, zawartej z robotnikiem, nie są dostateczne dla dokładnego obliczenia przypadającej mu płacy zarobkowej, to za podstawę do obliczenia jej przyjmuje się ogólne cenniki, wykazy, przepisy i taryfy, wystawiane w warsztatach z podpisem zawiadowcy fabryki.

Uwaga. Porządek i termin wypłacania zarobków robotnikom podręcznym i pracującym sposobem artelowym określa urząd gubernialny do spraw fabrycznych.

140. Robotnicy, otrzymujący od fabryki mieszkania, łaźnię, herbatę, stół i t. p., mogą być zobowiązani do uiszczania za to pewnych opłat nie inaczej, jak podług taksy, zatwierdzonej przez inspekcję fabryczną.

141. W pomieszczeniach fabryk i zakładów, za zgodą zawiadowców tychże, mogą być otwierane sklepy towarzystw spożywczych do zaopatrywania urzędników i robotników fabrycznych w niedrogie i w dobrym gatunku przedmioty spożywcze. Otwieranie przy fabrykach innych sklepów w tym samym celu pozwala się tylko za pozwoleniem inspekcji fabrycznej. Spis przedmiotów sprze-

спектин. Росписаніе предмѣто въ, продаваемыхъ изъ лавокъ, утверждается фабричною инспекціею. Раздѣнка или такса сихъ предметовъ вывѣшивается въ лавкѣ.

142. Правила внутренняго распорядка на фабрикахъ утверждаются фабричнымъ инспекторомъ. Они должны заключать въ себѣ: 1) росписаніе (отдѣльно для взрослыхъ и малолѣтнихъ) часовъ начала и окончанія работъ, количество и продолжительность перерывовъ работъ для отдыха, завтрака и обѣда, а также времени окончанія работъ предъ воскресными и праздничными днями; 2) росписаніе праздниковъ, въ которые не полагается работы; 3) порядокъ и продолжительность отлучекъ съ работъ, а для рабочихъ, живущихъ въ заводскихъ или фабричныхъ помѣщеніяхъ, и изъ сихъ помѣщеній; 4) условія пользованія устроенными для рабочихъ при фабрикахъ квартирами, банями и т. п. 5) указаніе времени чистки машинъ и аппаратовъ, а также уборки мастерскихъ, если по условіямъ пайма эти обязанности лежатъ на рабочихъ; 6) опредѣленіе обязанностей рабочихъ по соблюденію порядка и благочинія на фабрикахъ; 7) требованія предосторожности при обращеніи съ машинами, огнемъ и т. п.

143. Въ видахъ поддержанія на фабрикахъ должнаго порядка заводывающимъ сими заведеніями предоставляется налагать на рабочихъ собственною властью денежныя взысканія: 1) за неисправную работу, 2) за прогулъ и 3) за нарушеніе порядка. Никакія взысканія не могутъ быть налагаемы по другимъ поводамъ.

144. Неисправною работою считается производство рабочимъ, по небрежности, недоброкачественныхъ издѣлій, порча имъ при работѣ матеріаловъ, машинъ и иныхъ орудій производства. Взысканія за неисправную работу опредѣляются соответственно свойству неисправности.

145. Прогуломъ, въ отлѣченіе отъ несвоевременной явки на работу или самовольной отлучки съ нея, считается неявка на работу въ теченіе не менѣе половины рабочаго дня. Взысканіе за прогулъ полагается соответственно заработнѣ платѣ рабочаго и количеству прогульнаго времени, въ размѣрѣ, не превышающемъ, однако, суммы трехдневнаго его за работка. Сверхъ того у рабочаго удерживается заработная плата за все прогульное время. Для рабочихъ, получающихъ задѣльную плату, взысканіе за прогулъ опредѣляется въ размѣрѣ, не выше одного рубля за прогульный день и не выше трехъ рублей къ общей сложности.

даваемыхъ ze sklepów zatwierdza inspekcja fabryczna. Cennik czyli taksa tych przedmiotów wywiesza się w sklepie.

142. Przepisy organizacyi wewnętrznej w fabryce zatwierdza inspektor fabryczny. Powinny zawierać w sobie: 1) rozkład (oddzielnie dla dorosłych i małoletnich) godzin rozpoczęcia i ukończenia robót, ilość i czas trwania przerw na odpoczynek, śniadanie i obiad oraz czasu ukończenia robót przed dniami niedzielnymi i świątecznymi; 2) spis świąt, w których nie ma roboty; 3) porządek i czas trwania wydań się z robót, a dla robotników mieszkających w pomieszczeniach fabrycznych również — z tych pomieszczeń; 4) warunki korzystania z urządzonych dla robotników przy fabrykach mieszkań, łaźni i t. p.; 5) wskazanie czasu czyszczenia maszyn i aparatów oraz sprzątanja warsztatów, jeżeli z powodu warunków najmu obowiązki te ciążą na robotnikach; 6) określenie obowiązku robotników w przedmiocie zachowania porządku i przystojności w fabrykach; 7) wymagania ostrożności przy obchodzeniu się z maszynami, ogniem i t. p.

143. W widokach utrzymania w fabrykach należytego porządku, zawiadujący temi zakładami mają prawo wymierzać na robotników własną władzą kary pieniężne: a) za nieakuratną robotę; 2) za opuszczenie roboty i 3) za naruszenie porządku. Żadne kary nie mogą być wymierzane z innych powodów.

144. Za robotę nieakuratną uważa się wykonywanie przez robotnika wskutek niedbalstwa, wyrobów w złym gatunku, zepsucie przez niego przy robocie materyałów, maszyn i innych narzędzi fabrycznych. Kary za nieakuratną robotę wymierzają się odpowiednio do rodzaju nieakuratności.

145. Za opuszczenie roboty, w odróżnieniu od niestawienia się do roboty we właściwym czasie albo samowolnego wydalenia się z roboty, uważa się niestawienie się do roboty w ciągu najmniej połowy dnia roboczego. Kara za opuszczenie roboty wymierza się odpowiednio do płacy zarobnej robotnika oraz ilości opuszczonego czasu, w wysokości nieprzenoszącć jednakże sumy trzydniowego zarobku. Oprócz tego, robotnikowi potrąca się płaca zarobna za cały czas opuszczony. Dla robotników pobierających płacę od wykonanej roboty, kara za opuszczenie pobiera się w wysokości nieprzenoszącć rubla za dzień opuszczony i nie więcej niż trzy ruble razem.

Примѣчаніе. Взысканія за прогуль не полагаются, если неявка на работу произошла вследствие лишения рабочего свободы, по внезапному разоренію отъ несчастнаго случая, вследствие пожара, разлива рѣкъ, болѣзни, лишающей возможности отлучиться изъ дому, и смерти или тяжелой болѣзни родителей, мужа, жены и дѣтей.

146. Нарушеніемъ порядка на фабрикѣ признается: 1) несвоевременная явка на работу или самовольная отлучка съ нея; 2) несоблюденіе въ заводскихъ или фабричныхъ помѣщеніяхъ установленныхъ правилъ осторожности при обращеніи съ огнемъ; 3) несоблюденіе въ сихъ же помѣщеніяхъ чистоты и опрятности; 4) нарушение тишины при работахъ шумомъ, крикомъ, бранью, ссорой или дракою; 5) непослушаніе; 6) приходъ на работу въ пьяномъ видѣ; 7) устройство недозволенныхъ игръ на деньги (въ карты, въ орлянку и т. п.). Взысканіе за отдѣльное нарушение порядка не можетъ превышать одного рубля.

147. Каждое изъ нарушеній, облагаемыхъ взысканіями на основаніи статей 143—146, должно быть опредѣлено въ особыхъ табеляхъ, съ указаніемъ самаго размѣра взысканія. Табели эти утверждаются фабричною инспекцію и выставляются во всѣхъ мастерскихъ.

148. Взысканія, налагаемыя за неисправную работу, за прогуль и за нарушение порядка, къ общей ихъ сложности, не должны превышать одной трети заработка, дѣйствительно причитающагося рабочему къ установленному сроку расплаты.

149. Если, по числу сдѣланныхъ рабочимъ нарушеній, взысканія съ него должны превысить указанную въ предшедшей (148) статьѣ норму, то заведывающему фабрикою предоставляется расторгнуть заключенный съ рабочимъ договоръ найма.

Примѣчаніе. Уволенному на основаніи сей (149) статьи, рабочему предоставляется расторгненіе договора обжаловать суду, который, если признаетъ жалобу основательной, постановляетъ о вознагражденіи рабочего за понесенные имъ убытки.

150. Денежное взысканіе, наложенное заведывающимъ фабрикою на рабочего, записывается въ расчетную книжку послѣдняго, не позднѣе трехъ дней со времени наложенія оного, съ указаніемъ повода и размѣра взысканія, а затѣмъ удерживаются, при первой расплатѣ съ рабочимъ изъ его заработка. Всѣ взысканія записываются, кромѣ того, въ особо заведенную на фабрикѣ или

Увѣра. Карты за опусценіе не побіра сѣ, жеѣли роботник не ставѣ сѣ до роботы wskutek pozbawienia go wolnoŝci, wskutek nagłego zubożenia wywołanego nieszczęśliwym wypadkiem, wskutek pożaru, wylewu rzek, choroby pozbawiającej moŝnoŝci wydalenia się z domu, oraz śmierci lub ciężkiej choroby rodziców, męża, żony lub dzieci.

146. Za naruszenie porządku w fabryce uważa się: 1) niestawienie się we właściwym czasie do roboty, albo samowolne wydalenie się z niej; 2) niezachowanie w pomieszczeniach fabrycznych ustanowionych przepisów ostroŝności co do obchodzenia się z ogniem; 3) niezachowanie w tych pomieszczeniach czystości i porządku; 4) naruszenie spokoju przy robotach hałasem, krzykiem, przekleństwami, kłótnią lub bójką; 5) nieposłuszeństwo; 6) przybycie do roboty w stanie nietrzeźwym; 7) urządzenie niedozwolonych gier za pieniądze (w karty, orzełek i rzeszkę i t. p.). Kara za pojedyncze naruszenie porządku nie może przenosić rubla.

147. Każde z naruszeń, zagrożonych karami na zasadzie artykułów 143—146, powinno być określone w oddzielnych tablicach, ze wskazaniem samego rozmiaru kary. Tablice te zatwierdza inspekcja fabryczna i wystawia we wszystkich warsztatach.

148. Kary, wymierzane za nieakuratną robotę, za opuszczenie roboty i za naruszenie porządku, razem wzięte, nie powinny przenosić trzeciej części zarobku, rzeczywiście przypadającego za robotę do ustanowionego terminu wypłaty.

149. Jeżeli, podług liczby popełnionych przez robotnika naruszeń, kary nie powinny przenosić wskazanej w poprzedzającym (148) artykule normy, zawiadującemu fabryką słuŝy prawo zerwać zawartą z robotnikiem umowę najmu.

Uwaga. Uwolnionemu na zasadzie niniejszego (149) artykułu robotnikowi słuŝy prawo zerwanie umowy zaskarŝyć do sądu, który, jeżeli uzna skargę za zasadną, wydaje decyzję co do wynagrodzenia robotnika za poniesione przez niego straty.

150. Kary pieniężne, nałożone przez zawiadowcę fabryki na robotnika, zapisują się do ksiąŝeczki obrachunkowej robotnika najpóźniej w trzy dni od czasu nałożenia kary, ze wskazaniem powodu i wysokości kary, a następnie potracają się przy pierwszym obrachunku z robotnikiem z jego zarobków. Wszystkie kary zapisują się, prócz tego, do specjalnie zaprowadzonej w fabryce lub zakładzie

заводъ шнуровую книгу, которая предъявляется чинамъ фабричной инспекціи въ первомъ ихъ требованіи.

151. Распоряженія завѣдывающаго фабрикою или заводомъ о наложеніи на рабочихъ взысканій (ст. 143) обжалованію не подлежатъ. Но если при посѣщеніи фабрики или завода чинами фабричной инспекціи будетъ обнаружено изъ заявленій, сдѣланныхъ рабочими, несогласное съ требованіями закона наложеніе на нихъ взысканій, то завѣдывающій привлекается къ отвѣтственности.

152. Взысканія съ рабочихъ обращаются на составленіе особаго при каждой фабрикѣ капитала, состоящаго въ завѣдываніи фабричнаго управленія. Капиталъ этотъ можетъ быть употребленъ, съ разрѣшенія инспектора, только на удовлетвореніе нуждъ самихъ рабочихъ, согласно правиламъ, издаваемымъ Министромъ Финансовъ, по соглашенію съ Министромъ Внутреннихъ Дѣлъ.

153. Завѣдывающій фабрикою или заводомъ: 1) за держаніе рабочаго безъ расчетной книжки, и 2) за неправильное веденіе сей книжки—подвергается денежному взысканію отъ пяти до двадцати пяти рублей за каждое нарушеніе, а въ случаѣ совокупности нѣсколькихъ нарушеній—суммѣ слѣдующихъ за нихъ взысканій.

154. Завѣдывающій заводомъ или фабрикою за нарушеніе постановленій: 1) о назначеніи замѣстителей; 2) о храненіи паспортовъ и веденіи именныхъ списковъ рабочихъ; 3) о порядкѣ открытія фабричныхъ лавокъ и о производствѣ въ нихъ торговли; 4) о содержаніи и веденіи установленныхъ книгъ; 5) объ объявленіяхъ, выставленіе и оглашеніе коихъ обязательно, и 6) о взысканіяхъ съ рабочихъ,—подвергается денежному взысканію отъ двадцати пяти до ста рублей.

Примѣчаніе. Тому же наказанію подвергаются владѣльцы фабрикъ и заводовъ за несоблюденіе порядка, установленнаго для назначенія завѣдывающихъ.

155. Завѣдывающій фабрикою или заводомъ: 1) за взиманіе съ рабочихъ платы за такіе предметы, пользованіе которыми должно быть имъ предоставлено безвозмездно, а равно за взиманіе платы въ случаяхъ, въ коихъ сіе дозволено, но въ размѣрѣ, превышающемъ установленный закономъ или особыми правилами; 2) за взиманіе процентовъ на деньги, выдаваемые рабочимъ заимообразно, и вознагражденія за ручательство по ихъ денежнымъ обязательствамъ, и 3) за расплату съ рабочими вмѣсто денегъ услов-

книжки шнуровѣй, которая представляется себѣ инспекціи фабричной на каждое ихъ заданіе.

151. Rozporządzenia zawiadowcy fabryki lub zakładu w przedmiocie nałożenia na robotników kar (art. 143) nie ulegają zaskarżeniu. Lecz jeżeli przy odwiedzeniu fabryki lub zakładu przez urzędników inspekcji fabrycznej, wskutek zażaleń robotników okaże się, iż nałożono na nich kary niezgodnie z wymaganiami prawa, to zawiadowca pociąga się do odpowiedzialności.

152. Kary ściągane od robotników obracają się na utworzenie specjalnego przy każdej fabryce kapitału, pozostającego pod zawiadywaniem administracji fabrycznej. Kapitał ten może być używany, za pozwoleniem inspektora, tylko na zadośćuczynienie potrzeb samych robotników, zgodnie z przepisami, wydawanymi przez Ministra Finansów, po porozumieniu się z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

153. Zawiadowca fabryki lub zakładu: 1) za trzymanie robotnika bez książeczki obrachunkowej, i 2) za nieprawidłowe prowadzenie téj książeczki ulegnie karze pieniężnej od pięciu do dwudziestu pięciu rubli za każde naruszenie, a wrzcie kilku naruszeń—sumie przypadających za nie kar.

154. Zawiadowca zakładu lub fabryki za naruszenie postanowień: 1) co do wyznaczenia zastępców; 2) co do zachowania paszportów i prowadzenia imiennych list robotników; 3) co do porządku otwierania sklepów fabrycznych i prowadzenia w nich handlu; 4) co do utrzymywania i prowadzenia ustanowionych ksiąg; 5) co do ogłoszeń, których wystawienie i publikowanie jest obowiązkowe, i 6) co do kar na robotników,—uleganie karze pieniężnej od dwudziestu pięciu do stu rubli.

Uwaga. Téj saméj karze ulegną właściciele fabryk i zakładów za niezachowanie porządku ustanowionego co do mianowania zawiadowców.

155. Zawiadowca fabryki lub zakładu: 1) za pobieranie od robotników opłaty za takie przedmioty, z których użytkowanie winno im być pozostawione bezpłatnie, jak również za pobieranie opłaty, w wypadkach, w których to jest dozwolone, lecz w wysokości przenoszącej ustanowioną przez prawo albo specjalne przepisy; 2) za pobieranie procentów od pieniędzy, wypożyczanych robotnikom, oraz wynagrodzenia za poręczenia z tytułu ich zobowiązań pieniężnych, i 3) za obrachunki z robotnikami, zamiast pieniędzy, umówionemi

ными знаками, хлѣбомъ, товаромъ и иными предметами, кромѣ купоновъ, подвергается денежному взысканію отъ пятидесяти до трехсотъ рублей.

156. Министру Финансовъ, по соглашенію съ Министромъ Внутреннихъ Дѣлъ, предоставляется, по ходатайствамъ губернскихъ по фабричнымъ дѣламъ присутствій, распространять дѣйствіе правилъ, изложенныхъ въ статьяхъ 48—60 и 128—155, на значительныя ремесленныя заведенія и устранять отъ подчиненія имъ незначительныя фабрики и заводы, въ случаяхъ дѣйствительной необходимости.

Приложеніе къ § 181.

На подлинной написано: „Примять къ руководству, 2 Іюля 1888 г.“
Подписалъ: В. Вешняковъ.

ИНСТРУКЦІЯ

по надзору за частною горною промышленностью
въ горныхъ округахъ Европейской Россіи,
Урала и Кавказа.

ОТДѢЛЪ ПЕРВЫЙ.

О лицахъ, на коихъ возлагается надзоръ за частною горною промышленностью.

§ 1. Близжайшій надзоръ за производствомъ частной горной промышленности, какъ на земляхъ казенныхъ, такъ и на земляхъ, принадлежащихъ частнымъ лицамъ, обществамъ, учрежденіямъ или сословіямъ въ существующихъ горныхъ округахъ возлагается на окружныхъ инженеровъ, подчиненныхъ, по мѣстности ихъ вѣдѣнія, или непосредственно горному департаменту, или управленію горною частью на Уралѣ, или управленію горною частью Кавказскаго края.

Примѣчаніе 1. На горные округа Царства Польскаго и Сибири настоящая инструкція не распространяется.

znakami, zbożem, towarami i innemi przedmiotami, oprócz kuponów, ulegną karze pieniężnej od pięćdziesięciu do trzystu rubli.

156. Ministrowi Finansów, po porozumieniu się z Ministrem Spraw Wewnętrznych, służy prawo, wskutek starań urzędów gubernialnych do spraw fabrycznych, rozciągać moc obowiązującą przepisów, wyliczonych w artykułach 48 — 60 i 128 — 155, na duże zakłady przemysłowe i uwalniać od obowiązku stosowania się do nich drobne fabryki i zakłady, wrazie rzeczywistej potrzeby.

Dodatek do § 181.

Na oryginale napisano: „Stosować się, 2 Lipca 1888 r.“
Podpisał: W. Weszniakow.

INSTRUKCYA

w przedmiocie nadzoru nad przemysłem górniczym
w okręgach górniczych Rosyi Europejskiej,
Uralu i Kaukazu.

ODDZIAŁ PIERWSZY.

O osobach, którym powierza się nadzór nad przemysłem
górnym prywatnym.

§ 1. Bliższy nadzór nad przemysłem górniczym prywatnym, tak na gruntach skarbowych, jak i na gruntach, należących do osób prywatnych, towarzystw, instytucyj lub stanów w istniejących okręgach górniczych, powierza się inżynierom okręgowym, podwładnym, podług miejscowości, którą zawiadują, albo bezpośrednio departamentowi górniczemu, albo zarządowi górnictwa na Uralu, albo zarządowi górnictwa kraju Kaukaskiego.

Uwaga 1. Do okręgów górniczych Królestwa Polskiego i Syberyi niniejsza instrukcyja nie stosuje się.

Примѣчаніе 2. Въ надзорѣ за разработкою частными лицами ископаемыхъ участвуютъ, кромѣ окружныхъ инженеровъ, и маркшейдеры, на основаніяхъ и въ предѣлахъ власти, устанавливаемыхъ для нихъ въ настоящей инструкціи и въ маркшейдерской инструкціи.

§ 2. Составъ горныхъ округовъ слѣдующій:.... (слѣдуетъ— подробное исчисленіе горныхъ округовъ Имперіи. *Прим. изд.*).

§ 3. Высшій надзоръ за частною горною промышленностью принадлежитъ горному департаменту.

ОТДѢЛЪ ВТОРОЙ.

Объ обязанностяхъ лицъ, имѣющихъ ближайшій надзоръ за частною горною промышленностью.

§ 4. Окружные инженеры, для исполненія возложенныхъ на нихъ обязанностей, должны обозрѣвать заводы и горныя разработки своихъ округовъ, по крайней мѣрѣ, два раза въ годъ, а тѣ заводы и разработки, которые по обширности своего производства или по представляемой ими опасности, требуютъ особаго вниманія,—посѣщать и чаще. О каждомъ посѣщеніи своемъ окружные инженеры дѣлаютъ отмѣтку въ существующей для этого инспекторской книгѣ.

Примѣчаніе. На каждомъ заводѣ и горной разработкѣ должна имѣться особая (инспекторская) книга, для записки какъ упомянутыхъ въ § 4 отмѣтокъ, такъ и замѣчаній и требованій окружныхъ инженеровъ, заводимая на счетъ владѣльца, со шнуромъ за печатью окружнаго инженера и имъ же скрѣпленная.

§ 5. При обозрѣніяхъ своихъ окружные инженеры не имѣютъ права входить ни въ хозяйственныя, ни въ техническія распоряженія заводскихъ и рудничныхъ управленій, кромѣ случаевъ, закономъ и настоящей инструкціей указанныхъ.

§ 6. При обозрѣніяхъ заводовъ окружные инженеры разсматриваютъ шнуровыя книги, данныя заводоуправленіямъ отъ казны для вносенія ежедневной выплавки металловъ, и дѣлаютъ въ этихъ книгахъ отмѣтки о степени исправности, правильности и вѣрности ихъ веденія, и, въ случаѣ замѣченной невѣрности, привлекаютъ заводчика къ законной отвѣтственности. При этомъ

Увага 2. В надзорѣ над добываніемъ минераловъ przez osoby prywatne biorą udział, oprócz inżynierów okręgowych, również markszejderzy, na zasadach i w zakresie władzy, ustanowionych dla nich w niniejszej instrukcji i w instrukcji dla markszejderów.

§ 2. Skład okręgów górniczych jest następujący:.... (tu wyszczególnione są okręgi górnicze Cesarstwa. *Przyp. wyd.*).

§ 3. Wyższy nadzór nad przemysłem górniczym prywatnym należy do departamentu górniczego.

ODDZIAŁ DRUGI.

O obowiązkach osób, mających bliższy nadzór nad przemysłem górniczym prywatnym.

§ 4. Inżynierowie okręgowi dla wykonania włożonych na nich obowiązków, powinni oglądać zakłady i kopalnie swoich okręgów, przynajmniej dwa razy na rok, a te zakłady i kopalnie, które, z powodu swojej obszerności lub niebezpieczeństwa, jakim zagrażają, wymagają szczególnej uwagi,—odwiedzać nawet częściej. O każdych swoich odwiedzinach inżynierowie okręgowi robią wzmiankę w istniejącej w tym celu książce inspektorskiej.

Uwaga. W każdym zakładzie lub kopalni powinna się znajdować specjalna (inspektorska) książka do zapisywania, tak wspomnianych w § 4 wzmianek, jak również uwag i żądań inżynierów okręgowych; książka ta, zaprowadzona na koszt właściciela, powinna być przesnurowana, zawidymowana i opatrzona pieczęcią inżyniera okręgowego.

§ 5. Przy oględzinach swoich inżynierowie okręgowi nie mają prawa mieszać się ani do gospodarskich, ani do technicznych rozporządzeń administracyj zakładów i kopalń, oprócz wypadków, przez prawo i niniejszą instrukcję wskazanych.

§ 6. Przy oględzinach zakładów inżynierowie okręgowi rozpatrują księgi sznurowe, wydane zarządom zakładów przez skarb dla zapisywania w nich codziennęj ilości przetopionych metalów, oraz robią w tych księgach wzmianki co do tego, o ile są akuratnie, prawidłowo i rzetelnie prowadzone, i, wraz z zauważoną nierzetelnością, pociągają właściciela zakładu do odpowiedzialności prawnej. Przy-

окружные инженеры дѣлають учетъ суточной выплавкѣ металла, для чего могутъ требовать отъ заводууправленій свѣдѣнія о потребленіи рудъ въ плавку, содержаніи въ нихъ металла и другія необходимыя данныя. Въ случаѣ сомнѣнія въ записяхъ или сообщаемыхъ заводууправленіемъ данныхъ, окружные инженеры производять повѣрку металловъ и рудъ въ натурѣ, перевѣшиваніемъ или обмѣромъ всего наличнаго ихъ количества или нѣкоторой его части, составляя по сему предмету необходимые протоколы и пересылая ихъ, въ подлинникахъ, въ горный департаментъ или въ управление горною частью, по принадлежности, съ объясненіемъ причинъ, побудившихъ принять такое дѣйствіе.

§ 7. При учетѣ вносимыхъ заводууправленіями горныхъ податей и взмысканій горныхъ недомокъ, окружные инженеры руководствуются подлежащими правилами горнаго устава и дѣйствующими правилами о поступленіи государственныхъ доходовъ и производствѣ государственныхъ расходовъ.

§ 8. Окружные инженеры наблюдаютъ, чтобы на заводахъ и промыслахъ исполнялись всѣ существующія правила, имѣющія въ виду безопасное веденіе на нихъ работъ.

§ 9. Въ случаѣ, если окружный инженеръ, изъ личнаго осмотра или изъ извѣщенія правительственнаго маркшейдера или же инымъ путемъ, узнаетъ о несоотвѣтствіи заводскихъ или промысловыхъ устройствъ или производимыхъ на нихъ работъ установленнымъ на сіе правиламъ (§ 8), то онъ обязанъ дать владѣльцу или отвѣтственному за него на заводѣ или промыслѣ лицу (§ 23) указанія объ упомянутомъ несоотвѣтствіи и о мѣрахъ къ его устраненію, — посредствомъ личнаго къ нимъ обращенія, съ запискою въ инспекторскую книгу, или же, — при невозможности этого, — посредствомъ особаго письменнаго извѣщенія, требуя исполненія означенныхъ мѣръ въ опредѣленный срокъ, назначаемый, въ каждомъ данномъ случаѣ, въ зависимости отъ того, на сколько осуществленіе мѣръ потребуетъ времени и представляется неотложнымъ.

§ 10. Въ случаѣ неисполненія горнопромышленниками указаній, данныхъ на основаніи § 9, окружные инженеры привлекають горнопромышленниковъ или ихъ представителей, въ семь виновныхъ, къ законной отвѣтственности (ст. 29 уст. о наказ., нал. мир. судьями) и для сего, составивъ протоколъ о такомъ неисполне-

тѣмъ инженерowie окрѣгови контролиują ilość metalu wytapianego wciągu doby i w tym celu mogą żądać od zarządów zakładów wiadomości co do spotrzebowania rud do topienia, co do zawartości w nich metalu i innych niezbędnych danych. Jeżeli nastęczy się wątpliwość co do zapisów lub co do komunikowanych przez zarząd zakładu danych, to inżynierowie okręgowi sprawdzają metale i rudy w naturze, zapomocą przeważania lub odmierzania całej ich ilości lub pewnej ich części, sporządzając w tym przedmiocie niezbędne protokoły i przesyłając je w oryginałach do departamentu górniczego albo do zarządu górnictwa, stosownie do kompetencji, z objaśnieniem przyczyn, które skłoniły do przedsięwzięcia takiej czynności.

§ 7. Przy kontroli wnoszonych przez zarządy zakładów podatków górniczych i ściąganiu zaległości górniczych, inżynierowie okręgowi kierują się odnośnemi przepisami ustawy górniczej oraz obowiązującymi przepisami co do wpływania dochodów państwowych i dokonywania państwowych rozchodów.

§ 8. Inżynierowie okręgowi czuwają, ażeby w zakładach i przemysłach były przestrzegane wszystkie istniejące przepisy, mające na celu bezpieczne prowadzenie w nich robót.

§ 9. Wrazie jeżeli inżynier okręgowy z osobistego obejrzenia albo wskutek zawiadomienia markszejdera rządowego lub też w inny sposób dowie się o tѣm, że urządzenia zakładów lub przemysłów albo dokonywane w nich roboty nie odpowiadają ustanowionym w tym przedmiocie przepisom (§ 8), to ma obowiązek dać właścicielowi lub osobie za niego w zakładzie lub przemyśle odpowiadającej (§ 23) wskazówki co do tѣj niezgodności i co do środków jѣj usunięcia, — zwracając się do nich osobiście i czyniąc odpowiednią wzmiankę w księdze inspektorskiej, albo też, jeżeli to jest niemożliwe, zapomocą specjalnego piśmiennego uwiadomienia, — żądając przedsięwzięcia tych środków w określonym terminie, wyznaczonym w każdym poszczególnym wypadku odpowiednio do tego, o ile zastosowanie środka wymagać będzie czasu i przedstawia się niecierpiącym zwłoki.

§ 10. Jeżeli przemysłowcy górniczy nie stosują się do wskazówek, danych im na zasadzie § 9, to inżynierowie okręgowi pociągają winnych w tym względzie przemysłowców górniczych lub ich przedstawicieli do odpowiedzialności prawnej (art. 29 Ust. o kar., wym. przez sędz. pok.) i w tym celu, sporządziwszy protokół co do

ни, препровождаютъ его въ мѣстную полицію, для преслѣдованія виновнаго подлежащихъ установленіемъ (въ мѣстностяхъ), гдѣ введены мировыя судебныя установленія, — предъ мировымъ судьею.

§ 11. Если двукратное, по приговору судебного установленія, наложеніе взысканія не побудило промышленника къ исполненію предписанныхъ мѣръ, то окружныя инженеры обязаны представлять своему начальству о необходимости исполненія сихъ мѣръ на счетъ горнопромышленника; по исполненіи же мѣръ, утвержденныхъ или предписанныхъ начальствомъ, взыскивать расходы съ горнопромышленниковъ установленнымъ порядкомъ, т. е. — въ мѣстностяхъ, гдѣ введены судебныя уставы 20 Ноября 1864 г., предъ явленіемъ въ подлежащій судъ иска, въ прочихъ же мѣстностяхъ — чрезъ полицію.

§ 12. При очевидной и неизбежной опасности, предвидимой вслѣдствіе неисполненія горнопромышленникомъ установленныхъ для веденія горныхъ работъ правилъ, окружнымъ инженерамъ предоставляется самимъ, до привлеченія виновныхъ къ отвѣтственности, указанной въ п. 2 ст. II Высочайше утвержденнаго 13-го Мая 1880 г. мнѣнія Государственнаго Совѣта о порядкѣ производства горнопромышленниками подземныхъ работъ, принимать должныя мѣры, подъ своею личною отвѣтственностью, на счетъ виночныхъ, съ составленіемъ о семъ акта, въ присутствіи владѣльца или отвѣтственнаго за него лица и двухъ стороннихъ свидѣтелей. Актъ этотъ представляется окружнымъ инженеромъ, при донесеніи, въ горный департаментъ или въ управленіе, по принадлежности.

Примѣчаніе. Окружнымъ инженерамъ предоставляется, въ случаѣ удостовѣреннаго ими самими или маркшейдеромъ нарушенія со стороны промышленниковъ установленныхъ закономъ и инструкціею Министерства Государственныхъ Имуществъ по производству маркшейдерскихъ работъ правилъ относительно веденія вѣрныхъ плановъ рудничнымъ разработкамъ, поручать маркшейдеру или (тамъ, гдѣ нѣтъ маркшейдеровъ) составить или пополнить лично требуемые планы, безъ предварительнаго донесенія о томъ своему начальству. Такое составленіе или пополненіе плановъ дѣлается на счетъ подлежащихъ промышленниковъ, по установленной Министерствомъ Государственныхъ Имуществъ таксѣ и вообще на точномъ основаніи вышеозначенной инструкціи маркшейдерамъ.

такіе неаastosованія сѣ, коммуникуя го мѣсцовой полиціи, в celu pociągnięcia winnego przed właściwą władzę, (w miejscowościach, gdzie są wprowadzone instytucje sądowe pokojowe przed sędziego pokoju).

§ 11. Jeżeli dwukrotne, z wyroku władzy sądowej, nałożenie kary nie skłoniło przemysłowca do wypełnienia przepisanych środków, to inżynierowie okręgowi obowiązani są zrobić swojej zwierzchności przedstawienia co do konieczności przedsięwzięcia pomienionych środków na rachunek przemysłowca górniczego, zaś po przedsięwzięciu środków, zatwierdzonych lub przepisanych przez zwierzchność, ściagać rozchody z przemysłowców górniczych w ustanowiony sposób, t. j. w miejscowościach, gdzie wprowadzone zostały ustawy sądowe z d. 20 Listopada 1864 r. przez wytoczenie przed właściwy sąd akeyi, zaś w pozostałych miejscowościach — zapośrednictwem policji.

§ 12. Jeżeli wskutek niewykonania przez przemysłowca górniczego ustanowionych dla prowadzenia robót górniczych przepisów, przewidywać można oczywiste i nieuniknione niebezpieczeństwo, to inżynierowie okręgowi mogą sami, przed pociągnięciem winnych do odpowiedzialności, wskazanej w ust. 2 art. II. Najwyższej zatwierdzonego d. 13 Maja 1888 roku Zdania Rady Państwa co do sposobu prowadzenia przez przemysłowców górniczych robót podziemnych, przedsiębrać należyte środki, na swoją osobistą odpowiedzialność, na rachunek winnych, sporządzając o tém protokół w obecności właściciela lub osoby za niego odpowiadającej i dwóch świadków postronnych. Protokół ten inżynier okręgowy przedstawia, przy doniesieniu, do departamentu albo do zarządu górniczego, stosownie do kompetencji.

Uwaga. Inżynierom okręgowym służy prawo, wrazie stwierdzonego przez nich samych albo przez markszejдера нарушения ze strony przemysłowców ustanowionych przez prawo i instrukcję Ministerium dóbr Państwa co do prowadzenia robót markszejderskich przepisów, w przedmiocie prowadzenia dokładnych planów wyrobek minowych, poruczać markszejderowi albo (tam, gdzie niema markszejderów) sporządzić lub uzupełnić osobiście, wymagane plany, bez uprzedniego donoszenia o tém swojej zwierzchności. Takie sporządzenie lub uzupełnienie planów uskutecznia się na koszt właściwych przemysłowców, podług ustanowionej przez Ministerium Dóbr Państwa taksy i w ogóle ściśle stosując się do wyżej wzmiankowanej instrukcji dla markszejderów.

§ 13. Если ограждение безопасности при подземных горных работах возможно лишь путем окончательной или временной остановки сих работ во всем рудникѣ или въ части его, то объ этомъ долженъ быть составленъ окружнымъ инженеромъ письменный актъ въ присутствіи горнопромышленника или его повѣреннаго (если они на лицѣ) и постороннихъ свидѣтелей, не менѣе двухъ. Актъ сего рода немедленно представляется горному департаменту или управленію горно ю частью, по принадлежности, которымъ предоставляется право дѣлать распоряженія объ остановкѣ работъ.

§ 14. Въ экстренныхъ случаяхъ окружные инженеры испрашиваютъ разрѣшеніе на остановку работъ по телеграфу, отсылая требуемые документы съ первой почтой.

§ 15. Въ случаѣ, если окружный инженеръ, лично или извѣщенія правительственнаго маркшейдера, усмотритъ въ заводскихъ или промысловыхъ устройствахъ или работахъ непосредственную опасность для рабочихъ или для лицъ, находящихся въ сосѣдствѣ съ заводомъ или промысломъ, для предупрежденія коей не остается времени, потребнаго на исполненіе изложенныхъ выше (§§ 9—14) предписаній, то онъ предъявляетъ владѣльцу или отвѣтственному за него лицу (§ 23) требованіе о немедленномъ прекращеніи работъ, представляющихъ опасность, съ устраненіемъ отъ оной людей, а въ случаѣ отказа на это требованіе, обращается для исполненія онаго къ содѣйствию мѣстной полиціи. Въ случаѣ примѣненія этихъ мѣръ, окружный инженеръ составляетъ о принятіи ихъ особый актъ и представляетъ его по начальству въ порядкѣ, указанномъ въ § 12.

§ 16. Окружные инженеры должны слѣдить за тѣмъ, чтобы подземныя работы не угрожали опасностью сооруженіямъ на поверхности и источникамъ минеральнымъ или такимъ, которые снабжаютъ водою населенныя мѣста. Въ случаяхъ угрожающей въ этомъ отношеніи опасности, окружные инженеры обязаны предупредить о семъ какъ горнопромышленника въ, отъ работъ коихъ можетъ произойти вредъ, такъ и владѣльцевъ тѣхъ сооружений или источниковъ, которымъ опасность угрожаетъ.

§ 17. Окружные инженеры наблюдаютъ за дѣйствіями маркшейдеровъ, въ ихъ округахъ состоящихъ, на основаніяхъ, въ инструкціи по производству маркшейдерскихъ работъ изложенныхъ.

§ 13. Jeżeli zapobieżenie niebezpieczeństwom przy robotach górniczych jest możebne tylko drogą ostatecznego lub czasowego wstrzymania tych robót w całej minie lub w jej części, to inżynier okręgowy powinien o tém sporządzić protokół piśmienny w obecności przemysłowca górniczego lub jego pełnomocnika (jeżeli ci są obecni) i najmniej dwóch postronnych świadków. Protokoły tego rodzaju przedstawiają się bezwzględnie do departamentu górniczego lub do zarządu górnictwa, stosownie do kompetencji, tym zaś nadaje się prawo wydawać rozporządzenia co do wstrzymania robót.

§ 14. W nadzwyczajnych wypadkach inżynierowie okręgowi wyjednávają pozwolenie na wstrzymanie robót drogą telegraficzną, odsyłając wymagane dokumenty pierwszą pocztą.

§ 15. Jeżeli inżynier okręgowy osobiście albo wskutek zawiadomienia markszejdera rządowego uzna, że urządzenia albo roboty zakładowe lub przemysłowe są wprost niebezpieczne dla robotników lub dla osób znajdujących się w sąsiedztwie zakładu lub przemysłu, że niema czasu potrzebnego na spełnienie wyżej przytoczonych poleceń w celu zapobieżenia temu niebezpieczeństwu (§§ 9—14) w takim razie żąda od właściciela lub osoby za niego odpowiadającej (§ 23) bezwzględnego zaprzestania robót, przedstawiających niebezpieczeństwo, z usunięciem od nich ludzi; jeżeli zaś ci nie zechcą zadośćuczynić temu żądaniu, ucieka się, w celu wykonania go, do pomocy miejscowej policji. Wrazie zastosowania tych środków inżynier okręgowy sporządza co do ich przedsięwzięcia oddzielny protokół i przedstawia go zwierzchności w drodze wskazanej w § 12.

§ 16. Inżynierowie okręgowi powinni czuwać nad tē, ażeby roboty podziemne nie groziły niebezpieczeństwem dla urządzeń na powierzchni i dla źródeł mineralnych, lub takich, które zaopatrują w wodę miejsca zaludnione. Wrazie grożącego w tym względzie niebezpieczeństwa, inżynierowie okręgowi obowiązani są uprzedzać o tēm zarówno przemysłowców górniczych, których roboty mogą zrzucić szkodę, jak i właścicieli tych urządzeń lub źródeł, którym zagraża niebezpieczeństwo.

§ 17. Inżynierowie okręgowi mają nadzór nad czynnościami markszejderów, urzędujących w ich okręgach, na zasadach, wyłuszczo-nych w instrukcyi co do prowadzenia robót markszejderskich.

§ 18. Получивъ уведомленіе о несчастномъ на заводѣ или промыслѣ случаѣ, сопровождавшемся увѣчьемъ или смертью, окружные инженеры обязаны немедленно отправиться на мѣсто происшествія, для изслѣдованія причины несчастія и принятія надлежащихъ мѣръ къ устраненію дальнѣйшей опасности или къ спасенію пострадавшихъ; сдѣлавъ надлежащій, кому слѣдуетъ допросъ, они составляютъ о случившемся протоколъ, со своимъ заключеніемъ; подлинный протоколъ представляется немедленно горному департаменту или управленію по принадлежности, а копія съ него, вмѣстѣ съ тѣмъ, сообщается мѣстному судебному слѣдователю.

§ 19. Если окружный инженеръ, самолично или изъ извѣщенія маркшейдера (§ 5 п. 3 марш. инстр.), убѣдится въ производимой кѣмъ либо незаконно разработкѣ пѣдръ казенной земли, то распоряжается пріостановкою означенной разработки и составленіемъ о семъ акта въ присутствіи стороннихъ свидѣтелей и, по возможности, въ присутствіи лица, производившаго разработку, и въ дальнѣйшемъ поступаетъ по существующимъ правиламъ, донося о сдѣланномъ непосредственному начальству, съ приложеніемъ копій съ акта, и испрашивая, въ случаѣ надобности, предписаній.

§ 20. Окружные инженеры и маркшейдеры собираютъ по округамъ своимъ свѣдѣнія о производимыхъ тамъ развѣдочныхъ работахъ и геологическихъ изысканіяхъ, объ открытіи новыхъ мѣсторожденій полезныхъ ископаемыхъ, о нововведеніяхъ по технической части на заводахъ и рудникахъ и вообще заботятся о пріобрѣтеніи матеріаловъ для изученія округа въ геологическомъ и горнопромышленномъ отношеніяхъ.

§ 21. По окончаніи года, окружные инженеры представляютъ, въ 6 мѣсячный срокъ, своему начальству годовой отчетъ, въ которомъ, сколько возможно вѣрнѣе, представляютъ положеніе въ округѣ горной и заводской промышленности въ хозяйственно-техническомъ отношеніи, съ приложеніемъ статистическихъ свѣдѣній объ этой промышленности.

§ 22. За превышеніе власти и неисполненіе обязанностей окружные инженеры подвергаются отвѣтственности на законномъ основаніи.

§ 18. Оtrzymaawszy uwiadomienie o nieszczęśliwym w zakładzie lub przemyśle wypadku, który spowodował kalectwo lub śmierć, inżynierowie okręgowi są obowiązani bezwzględnie się udać na miejsce wydarzenia, dla zbadania przyczyny nieszczęścia i przedsięwzięcia należytych środków w celu usunięcia dalszego niebezpieczeństwa lub ratowania dotkniętych wypadkiem; zbadawszy kogo należy, sporządzają o wydarzeniu protokół ze swoim wnioskiem; oryginał protokołu przedstawiają bezwzględnie departamentowi albo zarządowi górniczemu, stosownie do kompetencji, zaś kopię tego protokołu równocześnie komunikują miejscowemu sądziemu śledczemu.

§ 19. Jeżeli inżynier okręgowy, osobiście lub wskutek zawiadomienia markszejdera (§ 5 ust. 3 instr. marksz.), przekona się, że ktoś nieprawnie kopie wewnątrz gruntu skarbowego, zarządza wstrzymanie tego kopania i sporządzenie co do tego protokołu w obecności postronnych świadków i, o ile można, w obecności osoby dokonującej kopania; zresztą postępuje podług istniejących przepisów, donosząc o tém, co zrobił, bezpośredniej zwierzchności, z dołączeniem kopii protokołu i z wyjednaniami, wrazie potrzeby, poleceń.

§ 20. Inżynierowie okręgowi i markszejderzy zbierają w okręgach swoich wiadomości o dokonywanych tam poszukiwaniach górniczych i badaniach geologicznych, o odkryciu nowych pokładów pożytecznych minerałów, o innowacjach technicznych w zakładach i kopalniach i wogóle starają się o nabycie materiałów dla zbadania okręgu pod względem geologicznym i przemysłowo-górniczym.

§ 21. Po upływie roku, inżynierowie okręgowi przedstawiają, w 6 miesięcznym terminie swojej zwierzchności sprawozdanie roczne, w którym, o ile można jaknajdokładniej, przedstawiają położenie w okręgu przemysłu górniczego i zakładowego pod względem gospodarsko-technicznym, z dołączeniem wiadomości statystycznych o tym przemyśle.

§ 22. Za przekroczenie władzy i niespełnienie obowiązków inżynierowie okręgowi ulegną odpowiedzialności na zasadzie prawa.

ОТДѢЛЪ ТРЕТІЙ.

Объ обязанностяхъ частныхъ горныхъ промышленниковъ.

§ 23. Внутреннее, хозяйственное управление всѣмъ производствомъ зависитъ совершенно отъ самихъ промышленниковъ, за исключеніемъ случаевъ, въ законахъ и настоящей инструкціи точно означенныхъ; но промышленники обязаны письменно указать окружнымъ инженерамъ одно или нѣсколько, съ опредѣленнымъ для каждаго кругомъ обязанностей, лицъ, на которыхъ возлагается отвѣтственность за безопасное, согласно установленнымъ правиламъ, веденіе работъ, съ представленіемъ подписки этихъ лицъ въ принятіи на себя означенной отвѣтственности и въ знаніи правилъ безопаснаго веденія работъ; изъ числа означенныхъ лицъ хотя одно должно имѣть отъ промышленника довѣренность не только на управление промысломъ (копью, рудникомъ и проч.) или заводомъ, но и на производство, по собственному усмотрѣнію, необходимыхъ расходовъ по дѣйствіямъ, направленнымъ къ огражденію безопасности рабочихъ. Указанныя письменныя извѣщенія и подписки должны быть доставляемы и при каждой перемѣнѣ означенныхъ должностныхъ лицъ.

§ 24. Всѣ лица, занимающіяся горнопромышленными работами на какихъ бы то ни было земляхъ, обязаны производить работы такъ, чтобы онѣ не представляли опасности для жизни и здоровья рабочихъ и сосѣднихъ жителей, равно для строеній и другаго имущества ихъ, для путей сообщенія, источниковъ минеральныхъ и тѣхъ, кои необходимы для снабженія водою населенныхъ мѣстъ. Въ сихъ видахъ должны быть соблюдаемы, въ частности при производствѣ работъ, прилагаемыя при семъ правила для предупрежденія несчастныхъ случаевъ при сихъ работахъ.

Примѣчаніе. При увѣчьи или смерти рабочихъ отъ неисполненія горнопромышленниками установленныхъ для безопасности работъ правилъ или отъ другихъ причинъ, виною коихъ былъ промышленникъ или его повѣренный, вознагражденіе потерпѣвшихъ и ихъ семействъ, опредѣляемое по приговорамъ суда, на основаніи общихъ по сему предмету законовъ, не устраниваетъ уголовной отвѣтственности виновнаго за неисполненіе законныхъ распоряженій правительства или за другія допущенныя имъ нарушенія законовъ.

ODDZIAŁ DRUGI.

O obowiązkach przemysłowców górniczych prywatnych.

§ 23. Wewnętrzny zarząd gospodarczy całym przemysłem należy do samych przemysłowców, z wyjątkiem wypadków w prawach i niniejszej instrukcyi ściśle oznaczonych; lecz przemysłowcy obowiązani są piśmiennie wskazać inżynierom okręgowym jedną lub kilka osób z określonym dla każdej z nich zakresem obowiązków, na które wkłada się odpowiedzialność za bezpieczne i zgodne z ustanowionemi przepisami prowadzenie robót, załączając zobowiązania piśmiennie tych osób co do tego, że przyjmą na siebie pomienioną odpowiedzialność i że znają przepisy bezpiecznego prowadzenia robót; z pomiędzy tych osób jedna przynajmniej powinna mieć od przemysłowca plenipowenność nie tylko do zarządu przemysłem (kopalnią i t. d.) lub zakładem lecz i do dokonywania, podług swojego uznania, niezbędnych rozchodów na czynności, mające na celu zabezpieczenie robotników. Wskazane zawiadomienia piśmienne i zobowiązania powinny być również dostarczane przy każdej zmianie pomieniowych urzędników.

§ 24. Wszystkie osoby, zajmujące się robotami przemysłowo-górnicznymi na jakichkolwiek gruntach obowiązane są wykonywać roboty tak, ażeby nie przedstawiały niebezpieczeństwa dla życia i zdrowia robotników i mieszkańców sąsiednich oraz dla budowli i innego ich majątku, dla dróg komunikacyi, źródeł wód mineralnych i tych, które są niezbędne dla zaopatrzenia w wodę miejsc zaludnionych. W tym celu powinny być zachowywane w szczególności przy prowadzeniu robót załączone przy niniejszém przepisy, mające na celu zapobieżenie nieszczęśliwym wypadkom przy tych robotach.

Uwaga. W razie kalectwa lub śmierci robotników wskutek niewykonania przez przemysłowców górniczych ustanowionych dla bezpieczeństwa robót przepisów lub z innych przyczyn, których winnym był przemysłowiec lub jego pełnomocnik, wynagrodzenie poszkodowanych i ich rodzin, określone w wyrokach sądu na zasadzie ogólnych, w tym przedmiocie praw, nie usuwa odpowiedzialności kryminalnej winnego za niewykonanie rozporządzeń prawnych rządu lub za inne popełnione przez niego naruszenia praw.

§ 25. О предполагаемомъ началѣ, возобновленіи или прекращеніи работъ горнопромышленники обязаны увѣдомлять окружныхъ инженеровъ и маркшейдеровъ; о предвидимой же при разработкѣ опасности или о происшедшемъ ужѣ несчастномъ случаѣ увѣдомлять, каждый разъ, окружныхъ инженеровъ. При этомъ должно быть въ точности указано мѣсто работъ.

Примѣчаніе. Окружные инженеры и маркшейдеры въ полученіи отъ горнопромышленниковъ увѣдомленій о предполагаемомъ началѣ или возобновленіи работъ выдаютъ симъ горнопромышленникамъ удостовѣренія, по возможности въ скоромъ времени и, въ крайнемъ случаѣ, не далѣе, какъ въ мѣсячный срокъ со дня полученія ими упомянутого заявленія горнопромышленниковъ.

§ 26. Въ случаѣ несчастныхъ происшествій въ сосѣднихъ имъ рудникахъ и коняхъ, горнопромышленники обязаны, доставлять всѣ возможные средства помощи рабочими, инструментами, медикаментами и т. п.

§ 27. Горнопромышленники обязаны, при производствѣ подземныхъ работъ, вести вѣрный планъ разработки на основаніи правилъ, изложенныхъ въ инструкціи Министерства Государственныхъ Имуществъ по производству маркшейдерскихъ работъ.

§ 28. Горнопромышленники обязаны во всякое время допускать къ осмотру производимыхъ ими работъ окружныхъ инженеровъ и маркшейдеровъ, содѣйствовать всѣмъ зависящими отъ нихъ мѣрами сему осмотру и исполнять всѣ законныя требованія сихъ лицъ.

§ 29. Горнопромышленники обязаны доставлять окружнымъ инженерамъ вѣрныя статистическія свѣдѣнія о ихъ заводахъ, рудникахъ и другихъ разработкахъ.

§ 30. Въ тѣхъ случаяхъ, когда горнопромышленникъ обязанъ вести шнуровыя книги, выдаваемые горнымъ начальствомъ для заниски въ нихъ количества добычи, онъ долженъ представлять эти книги по требованію окружнаго инженера на его просмотръ.

§ 31. Жалобы на распоряженія окружныхъ инженеровъ и маркшейдеровъ могутъ быть приносимы горному департаменту, или управленію горною частью, по принадлежности; жалобы на распоряженіе сихъ послѣднихъ — Министру Государственныхъ Имуществъ, а затѣмъ, на общемъ основаніи, Правительствующему Сенату (по 1 департаменту).

§ 25. О проектаномъ rozpoczęciu, wznowieniu lub wstrzymaniu robót przemysłowcy górniczy obowiązani są uwiadomić inżynierów okręgowych i markszejderów; zaś o przewidywaném przy kopaniu niebezpieczeństwie albo o zaszłym już nieszczęśliwym wypadku uwiadamiać za każdym razem inżynierów okręgowych. Przytem powinno być ściśle oznaczone miejsce robót.

Uwaga. Inżynierowie okręgowi i markszejderzy wydają przemysłowcom górniczym świadectwa co do otrzymania od nich uwiadomień o projektowanym rozpoczęciu lub wznowieniu robót, o ile można w jaknajprędzszym czasie, a w ostatecznym razie nie później niż w terminie miesięcznym od daty otrzymania przez nich wzmiankowanego zawiadomienia przemysłowców górniczych.

§ 26. Wrazie nieszczęśliwych wydarzeń w sąsiednich minach lub kopalniach, przemysłowcy górniczy obowiązani są dostarczać wszelkich możliwych środków pomocy w robotnikach, narzędziach lekarstwach i t. p.

§ 27. Przemysłowcy górniczy obowiązani są, przy prowadzeniu robót podziemnych, prowadzić dokładny plan kopalni na zasadzie przepisów, wyłuszczonych w instrukcyi Ministeryum Dóbr Państwa w przedmiocie prowadzenia robót markszejderskich.

§ 28. Przemysłowcy górniczy obowiązani są w każdym czasie dopuszczać do oglądania wykonywanych przez siebie robót inżynierów okręgowych i markszejderów, dopomagać wszelkiemi od nich zależącemi środkami do tego obejrzenia i wypełniać wszelkie wymagania prawne tych osób.

§ 29. Przemysłowcy górniczy obowiązani są dostarczać inżynierom górniczym dokładne wiadomości statystyczne co do swoich zakładów, nim i innych kopalni.

§ 30. Jeżeli przemysłowiec górniczy ma obowiązek prowadzić księgi sznurowe, wydawane przez zwierzchność górniczą do zapisywania w nich ilości wydobywanego materiału, powinien okazywać te księgi inżynierowi górniczemu na jego żądanie do przejrzenia.

§ 31. Skargi na rozporządzenia inżynierów okręgowych i markszejderów mogą być zanoszone do departamentu górniczego lub do zarządu górnictwa, stosownie do kompetencyi; zaś skargi na rozporządzenia tych ostatnich — do Ministra Dóbr Państwa, a następnie, na ogólnej zasadzie, do Rządzącego Senatu (1 Departamentu).

Общее примечание. Все установленное в настоящей инструкции и в приложенных к ней правилах относится к рудным, каменноугольным, нефтяным, соляным и иным горным промыслам, на сколько может к ним относиться по существу производства.

Приложение к § 24 инструкции по надзору за частною горною промышленностью.

ПРАВИЛА

для ведения горных работ, в видах их безопасности.

I. По устройству входов в выработки.

§ 1. Рудники и копи должны иметь непременно два отдельных выхода на поверхность.

§ 2. Если выходами служат шахты (вертикальные или наклонные свыше 45°), то в одной из них должны быть устроены лестницы с площадками не реже как через 4 саж.

§ 3. Если в одной и той же выработке производится подъем и спуск людей и вместе с тем передвигаются грузы или имеются какие либо устройства, то места, по которым передвигаются люди, должны быть отделены от прочих соответственными перегородками для предотвращения ушибов и зацепления людей.

II. В отношении систем разработок полезных ископаемых.

§ 4. Принятые системы разработок на коях и рудниках должны быть таковы, чтобы общая безопасность людей и сооружений на поверхности была вполне ограждена.

Ogólna uwaga. Wszystko, co ustanawia niniejsza instrukcja i dołączone do niej przepisy, odnosi się do przemysłów górniczych, mających na celu wydobywanie rud, węgla kamiennego, ropy, soli i innych materiałów, o ile może się do nich odnosić podług istoty przedsiębiorstwa.

Dodatek do § 24 instrukcji w przedmiocie nadzoru nad przemysłem górniczym prywatnym.

PRZEPISY,

dotyczące prowadzenia robót górniczych, ze względu na ich bezpieczeństwo.

I. W przedmiocie urządzenia wejść do wyróbk.

§ 1. Myny i kopalnie powinny mieć koniecznie dwa oddzielne wyjścia na powierzchnię.

§ 2. Jeżeli za wyjścia służą szyby (prostopadłe lub pochyłe więcej niż 45°), to w jednej z nich powinny być urządzone schody z płacykami nie rzadziej jak co 4 sażenie.

§ 3. Jeżeli w jednej i tej samej wyróbce odbywa się podnoszenie i spuszczenie ludzi i równocześnie przeciągają się ładunki lub znajdują się jakiekolwiek urządzenia, to miejsca, po których przeciągają się ludzie, powinny być oddzielone od innych odpowiednimi przegrodami dla zapobieżenia uderzeniom i zaczepieniu się ludzi.

II. Odnośnie do systemów kopania pożytecznych minerałów.

§ 4. Przyjęte systemy kopania w kopalniach i minach powinny być takie, ażeby ogólne bezpieczeństwo ludzi i urządzeń na powierzchni było w zupełności zabezpieczone.

III. По крѣпленію выработокъ.

§ 5. Всѣ горныя выработки должны быть прочно закрѣпляемы, соответственно ихъ значенію и продолжительности службы, во всѣхъ тѣхъ случаяхъ, когда окружающія породы не обладаютъ надлежащими устойчивостью и прочностью.

Примѣчаніе. При обнаруженіи работами трещиноватой или вообще слабой кровли, забойщики должны подводить подъ кровлю горбыли, доски и половинки, располагая ихъ передъ забоями рядами, и затѣмъ уже подпираютъ эти части стойками. Такимъ же образомъ слѣдуетъ поступать и при слабой почвѣ выработокъ. Правильно это должно быть соблюдаемо при выемкѣ каменнаго угля съ обрушеніемъ кровли и при сплошной выемкѣ.

IV. Въ отношеніи спуска и подъема рабочихъ при горныхъ работахъ.

§ 6. Спускъ и подъемъ рабочихъ при горныхъ работахъ могутъ производиться по наклоннымъ ходамъ, по лѣстницамъ и механизмамъ: ручнымъ, коннымъ, паровымъ и другими двигателями.

§ 7. Спускъ на рукахъ по канату безусловно воспрещается, равно какъ и спускъ собственнымъ вѣсомъ спускающихся, при употребленіи тормазовъ.

§ 8. Спускъ на канатахъ можетъ производиться въ салазкахъ, въ вагонахъ, въ бадьяхъ, въ ящикахъ и влѣтихъ.

§ 9. Въ салазкахъ и вагонахъ спускъ дозволяется только по наклоннымъ выработкамъ съ уклономъ менѣе 45°.

§ 10. Спускъ въ бадьяхъ съ автоматическимъ опрокидываніемъ и съ опускаемымъ дномъ воспрещается.

§ 11. Спускъ и подъемъ людей въ бадьяхъ и ящикахъ разрѣшается только при соблюденіи слѣдующихъ условій:

а) бадьи и ящики должны направляться путеводами или двигаться въ раздѣлахъ, обшитыхъ досками на всемъ протяженіи отъ верха до низа выработки;

б) при употребленіи бадей и ящиковъ для подъема и спуска рабочихъ, канаты должны употребляться или пеньковые, или алойные, употребленіе же металлическихъ воспрещается.

III. Co do wzmacniania wyróbk.

§ 5. Wszystkie wyróbki górnicze powinny być dobrze wzmacniane, odpowiednio do ich znaczenia oraz czasu trwania służby, zawsze, ilekroć otaczające pokłady nie posiadają dostatecznej oporności i trwałości.

Uwaga. Gdy roboty odkryją szczelinowate albo wogóle słabe sklepienie, prowadzący roboty powinni podstawiać pod sklepienie forsztę, deski i półdeski, układając je przed wyróbkami rzędami, i następnie dopiero podpierać te części stemplami. Wtaki sam sposób należy również postępować przy słabym gruncie wyróbk. Przepis ten powinien być stosowany przy wydobywaniu węgla kamiennego ze wzruszeniem sklepienia i przy wydobywaniu masowém.

IV. Odnosnie do spuszczenia i podnoszenia robotników przy robotach górniczych.

§ 6. Spuszczanie i podnoszenie robotników przy robotach górniczych może się odbywać po drogach pochyłych, po schodach lub z pomocą mechanizmów: z rękami, konnemi, parowymi i innemi motorami.

§ 7. Spuszczanie na rękach liną bezwarunkowo się zabrania, jak również spuszczenie własną wagą spuszczaających się z użyciem hamuleców.

§ 8. Spuszczanie na linach może się odbywać w saneczkach, wagonach, wiadrach, skrzynkach i klatkach.

§ 9. W saneczkach i wagonach dozwala się spuszczać tylko po wyróbkach pochyłych z nachyleniem mniejszém od 45°.

§ 10. Spuszczanie w wiadrach z automatycznym przewracaniem i z dnem opuszczaném zabrania się.

§ 11. Spuszczanie i podnoszenie ludzi w wiadrach i skrzynkach dozwala się tylko przy zachowaniu następujących warunków:

a) wiadra i skrzynki powinny być prowadzone przez przewodników lub poruszać się w rozdziałach wybitych deskami na całej przestrzeni od góry do dołu wyróbki;

b) przy używaniu wiader i skrzynek do podnoszenia i spuszczenia robotników powinny być używane liny albo konopne albo aloesowe; używanie lin metalowych zabrania się.

§ 12. Спускъ и подъемъ людей въ клѣткахъ долженъ производиться по проводникамъ, со скоростью не болѣе 14 футовъ въ секунду; клѣтки при этомъ должны быть снабжены парашютами и крышами, а также механизмомъ, препятствующимъ клѣтѣ ударяться о шпиль, направляющіе канаты. При употребленіи металлическихъ канатовъ, отношеніе діаметра шкивовъ и барановъ къ діаметрамъ проволокъ такихъ канатовъ не должно быть менѣе 1.500.

§ 13. При спускѣ людей въ выработки и подъемѣ оттуда должно соблюдаться слѣдующее:

а) предъ началомъ спуска и подъема смѣны рабочихъ, подъемные механизмы и канаты должны тщательно осматриваться назначенными для того людьми;

б) число спустившихся и поднятыхъ людей должно быть извѣстно завѣдывающему спускомъ и подъемомъ;

в) совмѣстный спускъ и подъемъ людей съ грузами въ бадьяхъ и ящикахъ воспрещается;

г) спускаемые и поднимаемые люди не должны помѣщаться тѣсно въ приборахъ, служащихъ для спуска и подъема;

д) спускъ и подъемъ въ бадьяхъ и ящикахъ должны производиться со скоростью не болѣе 7 фут. въ секунду и съ большою осторожностью.

§ 14. У входныхъ и выходныхъ отверстій выработокъ во время передвиженія людей не должны лежать какіе либо предметы, стѣсняющіе движеніе.

§ 15. Выработки, съ которыхъ происходятъ спускъ и подъемъ людей, должны имѣть сигнальные устройства сверху внизъ и обратно.

§ 16. Люди, завѣдывающіе спускомъ и подъемомъ, должны знать значеніе сигналовъ и передавать и выслушивать ихъ съ особеннымъ вниманіемъ.

§ 17. Отъ выходныхъ стверстій къ подъемнымъ механизмамъ, въ случаяхъ ихъ значительнаго отдаленія, распоряженія должны передаваться тоже сигналами.

§ 18. Значеніе сигналовъ должно быть объяснено въ таблицахъ, вывѣшенныхъ на видныхъ мѣстахъ, вблизи отверстій, черезъ которыя производится спускъ и подъемъ людей.

§ 12. Spuszczanie i podnoszenie ludzi w klatkach powinno się odbywać po przewodnikach z szybkością najwyżej 14 stóp na sekundę; klatki przytém powinny być zaopatrzone w ścianki i daszki oraz w mechanizm, zapobiegający uderzeniem się klatek o bloki, które wprowadzają w ruch liny. Wrazie użycia lin metalowych stosunek średnicy bloków i bębnow do średnicy drutów takich lin nie powinien być mniejszy od 1,500.

§ 13. Przy spuszczeniu ludzi do wyróbk i podnoszeniu ich ztamtąd należy przestrzegać co następuje:

a) przed rozpoczęciem spuszczenia i podnoszenia zmiany robotników, mechanizmy do podnoszenia i liny powinny być starannie obejrzone przez wyznaczonych do tego ludzi;

b) liczba ludzi, którzy się spuścili i podnieśli, powinna być wiadoma zawiadującemu spuszczeniem i podnoszeniem;

c) spuszczenie i podnoszenie razem ludzi z ładunkami w wiadrach i skrzynkach zabrania się;

d) ludzie spuszczeni i podnoszeni nie powinni mieścić się ciasno w przyborach do spuszczenia i podnoszenia służących;

e) spuszczenie i podnoszenie w wagonach i skrzynkach powinno się odbywać z szybkością najwyżej 7 stóp na sekundę i z wielką ostrożnością.

§ 14. Przy otworach, któremi się wchodzi do wyróbk i przy tych, któremi się z nich wychodzi, nie powinny leżeć żadne przedmioty, tamujące ruch.

§ 15. Wyróbki, w których się odbywa spuszczenie i podnoszenie ludzi, powinny mieć urządzenia sygnałowe od góry do dołu i napowrót.

§ 16. Ludzie, zawiadujący spuszczeniem i podnoszeniem, powinni znać znaczenie sygnałów oraz dawać sygnały i wysłuchiwać ich ze szczególną uwagą.

§ 17. Od otworów wychodowych do mechanizmów podnoszących, wrzeczeli jeżeli te są bardzo oddalone, rozporządzenia powinny być również przesyłane zapomocą sygnałów.

§ 18. Znaczenie sygnałów powinno być objaśnione na tablicach, wywieszanych w miejscach widocznych, w bliskości otworów, przez które odbywa się spuszczenie i podnoszenie ludzi.

V. По передвиженію людей и грузовъ въ выработкахъ.

§ 19. Пути, по которымъ передвигаются люди и грузы въ рудникахъ и коняхъ, должны быть достаточно просторны, чтобы разминовка людей и грузовъ была удобна. Рельсовые пути, въ тѣхъ частяхъ ихъ, гдѣ происходитъ постоянная остановка рудничныхъ вагончиковъ, какъ-то: около подъемныхъ шахтъ, бремсберговъ, запасныхъ путей, развѣздовъ и проч., должны быть совершенно горизонтальны. Если рельсовый путь имѣетъ уклонъ, по которому вагончики скользятъ сами собою, то, при ручной откаткѣ, послѣдніе должны быть снабжены хорошо устроенными тормазами. Путьевыя выработки, встрѣчаясь съ бремсбергами, по которымъ производится спускъ вагончиковъ, или должны имѣть обходный штрекъ, или же мѣста встрѣчи должны быть ограждены прочною органною крѣпью, либо инымъ образомъ, отъ паденія въ нихъ могущихъ оторваться на бремсбергѣ вагончиковъ. Бремсберги или наклонныя шахты, по которымъ производится рельсовая откатка, не могутъ служить путемъ сообщенія для рабочихъ, и только въ крайнихъ случаяхъ, когда проведеніе особаго путевого штрека или невозможно, или слишкомъ дорого стоитъ, допускается въ томъ же бремсбергѣ или шахтѣ сдѣлать ходъ для рабочихъ, оградивъ его со стороны рельсовъ прочными барьерами. Если откатка вагончиковъ производится лошадьми, по штрекамъ, имѣющимъ подъемъ, превышающій 0,025, то послѣдній вагончикъ долженъ быть снабженъ храповымъ стержнемъ или инымъ приспособленіемъ, препятствующимъ вагончикамъ скатываться внизъ. Рельсовые пути въ подземныхъ выработкахъ и на поверхности должны быть тщательно уложены, съ соответственнымъ подъемомъ наружныхъ рельсовъ на кривыхъ.

§ 20. Въ случаяхъ, когда передвиженіе грузовъ производится по рельсамъ и имѣется только одинъ путь, для удобства разминовки въ стѣнахъ ходовъ могутъ устраиваться углубленія (ниши), въ которыхъ люди могли бы свободно помѣщаться во время проѣзда вагоновъ.

Число такихъ углубленій должно соответствовать количеству передвигаемыхъ грузовъ и числу обращающихся людей.

§ 21. Канавы и углубленія въ ходахъ, гдѣ передвигаются люди, должны имѣть прочныя помосты.

V. Co do przewożenia ludzi i ładunków w wyróbkach.

§ 19. Drogi, po których przewożą się ludzie i ładunki w mi-nach i kopalniach, powinny być dostatecznie przestronne, ażeby mijanie się ludzi i ładunków było dogodne. Tory szynowe w tych czę-ściach ich, w których zatrzymują się stale wagoniki minowe, jakoto: około szybów, brembergów, dróg zapasowych, rozjazdów i t. p., po-winny być zupełnie poziome. Jeżeli tor szynowy ma spadek, po któ-rym wagoniki staczają się własną siłą, to przy ręcznym odtaczaniu, wagoniki te powinny być zaopatrzone w należyte urządzone hamul-ce. Jeżeli wyróbki drogowe spotykają się z brembergami, po któ-rych spuszcza się wagoniki, to albo powinny mieć drogę obchodo-wą, albo też miejsca spotkania powinny być zabezpieczone mocną klamrą organową od wypadnięcia w nie wagoników, które na brem-bergu oderwać się mogą. Brembergi czyli szyby pochyłe, po któ-rych odbywa się odtaczanie szynowe, nie mogą służyć za drogę dla robotników i tylko w ostateczności, jeżeli przeprowadzenie osobnej sztolny albo jest niemożliwe, albo kosztuje zbyt drogo, pozwala się w tymże brembergu czyli szybie zrobić przejście dla robotników, za-bezpieczywszy go ze strony szyn mocnymi baryerami. Jeżeli wago-niki odtaczają się końmi po sztolnach, mających wzniesienie, przeno-szące 0,025, to ostatni wagonik powinien być zaopatrzony w pręt zębaty lub w inny przyrząd niepozwalający wagonikom staczać się na dół. Tory szynowe w wyróbkach podziemnych i na powierzchni powinny być starannie ułożone z odpowiednim wzniesieniem szyn zewnętrznych na krzywiznach.

§ 20. Wrazie jeżeli ładunki przewożą się po szynach, a jest tylko jeden tór, dla udogodnienia mijania się, mogą być urządzone w ścianach dróg zagłębienia (nisze), w którychby ludzie mogli swo-bodnie się mieścić w czasie przejazdu wagonów.

Liczba takich zagłębień powinna odpowiadać liczbie przewożo-nych ładunków i liczbie przechodzących ludzi.

§ 21. Kanały i zagłębienia w drogach, gdzie przewożą się lu-dzie, powinny mieć mocne pomosty.

§ 22. Безъ освѣщенія, передвиженіе людей и грузовъ въ выработкахъ воспрещается.

§ 23. Воспрещается переполнять бадьи, ящики, кѣлѣи и откаточные приборы такимъ образомъ, чтобы нагруженные въ нихъ предметы могли выпасть на пути слѣдованія или зацѣпиться за другіе предметы. Бадьи и ящики, поднимаемые безъ направляющихъ, воспрещается нагружать на два вершка отъ верхнихъ краевъ этихъ сосудовъ.

§ 24. Употребленіе чугуна для валовъ, мотылей и шатуновъ въ угле-подъемныхъ и и т. п. машинахъ не допускается.

§ 25. Пускъ въ ходъ угленодъемныхъ и т. п. машинъ долженъ совершаться съ надлежащею постепенностью до нормальной скорости, при натянутахъ канатѣ.

§ 26. При подъемѣ въ кѣлѣяхъ грузовъ, скорость въ секунду не должна превышать:

$\frac{1}{50}$	части	глубины	шахты,	когда	глубина	эта	не	свыше	500	ф.
$\frac{1}{75}$	„	„	„	„	„	„	„	„	1500	ф.
$\frac{1}{200}$	„	„	„	„	„	„	„	„	3000	ф.

VI. По употребленію взрывчатыхъ веществъ.

§ 27. При употребленіи въ рудникахъ и копахъ взрывчатыхъ веществъ должно руководствоваться изданными по сему предмету временными правилами, утвержденными Министромъ Государственныхъ Имуществъ 2 Мая 1887 г.

VII. По провѣтриванію горныхъ выработокъ.

§ 28. Провѣтриваніе копей и рудниковъ должно быть вполне совершенное.

§ 29. Провѣтриваніе копей и рудниковъ можетъ быть естественное и искусственное.

Примѣчаніе. Всѣ рудники, въ которыхъ замѣчается недостаточное, хотя бы и временно (напр. весною и осенью), провѣтриваніе естественнымъ путемъ какихъ бы то ни было выработокъ, должны имѣть воздушныя (вытягивающія воздухъ) шахты, снабженныя машинными вентиляторами или, по крайней мѣрѣ, вѣтренными печами.

§ 22. Bez oświetlenia przewożenie ludzi i ładunków w wyrobkach nie jest dozwolone.

§ 23. Zabrania się przepelniać wiadra, skrzynki, klatki i przybory do odtaczania w taki sposób, ażeby naładowane w nich przedmioty mogły wypadać na drodze, którą przebywają, albo zaczepiać się o inne przedmioty. Wiadra i skrzynki, podnoszone bez kierowników, dozwala się ładować na dwa werszki powyżej brzegów tych naczyń.

§ 24. Używanie surowcu na wały, rękojeści i tłoki w maszynach wyciągających węgiel i t. p. nie jest dozwolone.

§ 25. Puszczenie w ruch maszyn wyciągających węgiel i t. p. powinno się odbywać ze stopniową szybkością aż do normalnej przy naciągniętej linie.

§ 26. Przy wyciąganiu ładunków w klatkach, szybkość w sekundach nie powinna przenosić:

$\frac{1}{50}$	części	głębokości	szybu,	gdy	głębokość	ta	nie	przenosi	500	stóp.
$\frac{1}{75}$	„	„	„	„	„	„	„	„	1500	„
$\frac{1}{200}$	„	„	„	„	„	„	„	„	3000	„

VI. Co do używania materiałów wybuchowych.

§ 27. Przy używaniu w minach i kopalniach materiałów wybuchowych należy się kierować wydanymi w tym przedmiocie przepisami, zatwierdzonemi przez Ministra Dóbr Państwa z d. 2-go Maja 1887 r.

VII. Co do przewietrzania wyrobek górniczych.

§ 28. Przewietrzanie kopalni i min powinno być doskonałe.

§ 29. Przewietrzanie kopalni i min może być naturalne i sztuczne.

Uwaga. Wszystkie kopalnie, w których zauważy się niedostateczne, chociażby czasowo (np. na wiosnę i w jesieni), przewietrzanie w sposób naturalny jakichkolwiek wyrobek, powinny mieć wyciągające powietrze szyby, zaopatrzone w maszynowe wentylatory, albo przynajmniej w piece wiatrowe.

§ 30. Печи, служащія для возбужденія провѣтриванія, должны устраиваться въ мѣстахъ, безопасныхъ отъ пожаровъ, и дымъ отъ нихъ не долженъ попадать въ мѣста выработокъ, въ которыхъ находятся или могутъ быть люди.

§ 31. Въ случаяхъ, когда въ копи замѣчено присутствіе гремучаго газа, печи должны устраиваться такимъ образомъ, чтобы топильное пространство получало воздухъ извнѣ копи, съ поверхности, и чтобы продукты горѣнія имѣли особые дымовые каналы, прочно и плотно отдѣленные отъ каналовъ вентиляціонныхъ, по которымъ изъ копи выходитъ испорченный воздухъ, могущій содержать гремучій газъ.

§ 32. Жаровни для провѣтриванія могутъ употребляться только при спеціальному и безпрестанному наблюденіи назначеннаго для того лица за тѣмъ, чтобы отъ жаровни не произошелъ пожаръ, и чтобы дымъ отъ нея не попадалъ въ тѣ части копи или рудника, гдѣ находятся рабочіе.

§ 33. Всѣ устройства, имѣющія назначеніе направить теченіе воздуха въ выработкахъ, должны тщательно сохраняться, и рабочимъ должно быть вмѣнено въ обязанность оберегать ихъ и наблюдать за ихъ состояніемъ. Виновные въ нарушеніи, по небрежности или съ умысломъ, установленнаго провѣтриванія въ выработкахъ, должны строго преслѣдоваться управленіями копей и рудниковъ, наложеніемъ обусловленныхъ въ договорахъ найма штрафовъ или привлеченіемъ къ суду.

§ 34. Въ выработки, въ которыхъ не поддерживается свободное горѣніе свѣчей и лампъ, не должно опускаться людей.

§ 35. Проба воздуха горѣніемъ лампъ или свѣчей, при возобновленіи работъ послѣ праздниковъ и другихъ простоевъ, обязательна для управленія копи и рудника.

Примѣчаніе. Въ случаяхъ, когда воздухъ въ рудникѣ портится отъ протока металлическихъ паровъ и газовъ, напр. паровъ ртутныхъ, мышьяковыхъ, также сѣрнистаго водорода и др., управленія копей или рудниковъ должны передъ спускомъ рабочихъ дѣлать спеціальныя пробы воздуха по его содержимости.

§ 36. Для поддержанія чистоты воздуха должно обращать вниманіе на опрятность въ выработкахъ; нечистоты, стоячія воды должны по возможности удалаться. Отхожія мѣста должны устраиваться въ частяхъ копей и рудниковъ, прилегающихъ къ послѣднимъ вентиляціоннымъ ходамъ.

§ 30. Piece, służące do wytworzenia przewietrzania, powinny być urządzone w miejscach bezpiecznych od pożarów i dym z nich nie powinien wpadać do miejsc wyróbk, w których znajdują się albo mogą znajdować się ludzie.

§ 31. Wrazie jeżeli w kopalni zauważono obecność gazu piorunującego, piece powinny być urządzone w taki sposób, ażeby przestrzeń opałow otrzymywała powietrze z zewnątrz kopalni, z powierzchni, i ażeby produkty palenia miały oddzielne kanały dymowe, trwale i mocno oddzielone od kanałów wentylacyjnych, po których z kopalni wychodzi zepsute powietrze, mogące zawierać gaz piorunujący.

§ 32. Piecyki do przewietrzania mogą być używane tylko przy specyalmém i nieustanném nadzorze osoby do tego wyznaczonej nad tѣm, ażeby z piecyka nie wynikł pożar i ażeby dym z niego nie wpadał do tych części kopalni lub miny, gdzie znajdują się robotnicy.

§ 33. Wszystkie urządzenia, mające na celu skierować ciąg powietrza w wyróbkach, powinny być starannie zachowywane, a robotnicy powinni być zobowiązani do strzeżenia ich i czuwania nad ich stanem. Winnych naruszenia, wskutek niedbalstwa lub rozmyślnie, ustanowionego przewietrzania w wyróbkach, zarządy kopalni i min powinny surowo ścigać przez nałożenie kar zastrzeżonych w umowach najmu albo przez oddanie ich pod sąd.

§ 34. Do wyróbk, w których świece i lampy nie palą się swobodnie, nie należy spuszczać ludzi.

§ 35. Próba powietrza zapomocą palenia lamp lub świec, przy wznowieniu robót po świętach lub innych przerwach, jest obowiązkiem dla zarządu kopalni i miny.

Uwaga. Jeżeli powietrze w minie psuje się wskutek przepływu par metalicznych i gazów, np. par rtęci, arszeniku oraz siarczanu wodoru i in., zarządy kopalń lub min, przed spuszczeniem robotników, powinny robić specyalne próby powietrza co do jego wartości.

§ 36. Dla utrzymania czystości powietrza należy zwracać uwagę na porządek w wyróbkach, a nieczystości, wody stojące powinny, o ile możności, być usuwane. Miejsca ustępowe powinny być urządzone w częściach kopalni i min, przylegających do ostatnich dróg wentylacyjnych.

VIII. По предупрежденію несчастныхъ случаевъ отъ взрывовъ гремучаго газа.

§ 37. Въ тѣхъ каменноугольныхъ копанияхъ, въ которыхъ можно предполагать появленіе гремучаго газа, должно обращать вниманіе на горѣніе лампъ, по пламени которыхъ замѣчается присутствіе такого газа.

§ 38. Въ предупрежденіе несчастныхъ случаевъ отъ взрывовъ газовъ въ такихъ копанияхъ, слѣдуетъ послѣ праздниковъ и другихъ простоевъ опускать рабочихъ въ выработки съ большою осторожностью, испытывая предварительно воздухъ не только на содержаніе въ немъ удушливыхъ газовъ согласно § 35, но и на присутствіе гремучаго газа. На нефтяныхъ промыслахъ, въ предупрежденіе несчастныхъ случаевъ отъ взрывовъ газа и отъ пожаровъ: а) паровые котлы и всѣ огнедѣйствующія зданія должны отстоять отъ буровыхъ вышекъ не менѣе четырехъ сажень, а отъ границъ сосѣднихъ участковъ—не менѣе двухъ сажень; б) дымопроводныя трубы должны быть продуваемы паромъ и прикрыты металлическими сѣтками; в) при отопленіи паровыхъ котловъ и локомобилей, нефть должна сожигаться при помощи усовершенствованныхъ аппаратовъ, дающихъ бездымное горѣніе; г) при ночныхъ работахъ, въ мѣстахъ, гдѣ выдѣляется горючій газъ, должны быть употреблены предохранительныя лампы Деви или другія, признанныя безопасными; д) во время изверженія нефти фонтанами, строго воспрещается держать огонь въ топкахъ паровыхъ котловъ, кузницахъ, мастерскихъ и другихъ зданіяхъ, расположенныхъ вблизи, особенно съ подвѣтренной стороны. Правило это обязательно не только для того промысла, которому принадлежитъ фонтанъ, но и для сосѣднихъ съ нимъ; е) воспрещается всякое житъе въ строеніяхъ надъ старыми нефтяными колодцами и буровыми скважинами, равно въ буровыхъ вышкахъ дѣйствующихъ скважинъ и въ строеніяхъ при нихъ, а также въ зданіяхъ, гдѣ помѣщаются паровыя машины, локомобили и котлы.

Примѣчаніе. Всѣ существующія на нефтяныхъ промыслахъ постройки, несогласныя съ настоящими правилами должны быть согласованы съ ними въ двухгодичный срокъ со дня ихъ опубликованія.

VIII. Co do zapobieżenia nieszczęśliwym wypadkom wskutek wybuchu gazu piorunującego.

§ 37. W tych kopalniach węgla kamiennego, w których można przypuszczać pojawienie się gazu piorunującego, należy zwracać uwagę na palenie się lamp, podług których płomienia poznaje się obecność gazu piorunującego.

§ 38. Dla zapobieżenia nieszczęśliwym wypadkom wskutek wybuchu gazów w takich kopalniach, należy po świętach i innych przerwach w robotach spuszczać robotników do wyróbk z wielką ostrożnością, badając pierwój powietrze nie tylko co do zawartości w niem duszących gazów zgodnie z § 35, ale i co do obecności gazu piorunującego. W przemysłach naftianych, dla zapobieżenia nieszczęśliwym wypadkom wskutek wybuchu gazu i wskutek pożarów: а) kotły parowe i wszystkie budowle, działające przy pomocy ognia, powinny być oddalone od przyczółków świdrowych najmniej o cztery sażenie, a od granic sąsiednich gruntów—o dwa sażenie; б) rury dymowe powinny być przedymane parą i przykryte siatką metalową; в) przy opalaniu kotłów parowych i lokomobil nafta powinna się palić za pomocą udoskonalonych aparatów, przy których użyciu nie ma dymu; г) przy robotach nocnych, w miejscach, gdzie wydziela się gaz palny, powinny być używane lampy bezpieczeństwa Devis lub inne, uznane za bezpieczne; е) w czasie wyrzucania nafty fontannami surowo zabrania się trzymać ognia w paleniskach kotłów parowych, kuźniach, warsztatach i innych budynkach położonych w bliskości, szczególnie od strony wiatru. Przepis ten jest obowiązujący nie tylko dla tego przemysłu, do którego należy fontanna, ale i dla sąsiadujących z nim; ф) zabrania się wszelkie zamieszkiwanie w budowlach nad starymi studniami nafty i otworami świdrowemi, jak również w świdrowych przyczółkach działających otworów i w budowlach przy nich oraz w budynkach, gdzie mieszczą się maszyny parowe, lokomobile i kotły.

Uwaga. Wszystkie istniejące w przemysłach naftianych budowle nieodpowiadające niniejszym przepisom, powinny być do nich zastosowane w terminie dwóchletnim od dnia opublikowania tychże.

§ 39. Для испытанія воздуха въ выработкахъ на содержаніе гремучихъ газовъ, необходимо на каждой такой копи имѣть, по меньшей мѣрѣ, двѣ предохранительныя лампы, съ которыми опытные люди должны опускаться въ копъ, прежде общаго спуска людей, и дѣлать наблюденія надъ измѣненіями пламени въ разныхъ частяхъ копи.

§ 40. Въ каменноугольныхъ копияхъ слѣдуетъ съ особенною осторожностью подходить къ выработкамъ старымъ, такъ какъ скопленія гремучаго газа обыкновенно замѣчаются въ такихъ выработкахъ; поэтому рабочіе, производящіе соединительныя выработки со старыми работами, должны быть снабжены предохранительными лампами во всѣхъ тѣхъ случаяхъ, когда можно ожидать появленія гремучаго газа.

§ 41. Въ тѣхъ копияхъ, гдѣ присутствіе гремучаго газа было замѣчено, вентиляціонныя устройства должны быть усилены, и рабочіе должны быть снабжены, для освѣщенія работъ, исключительно предохранительными лампами. Въ указанныхъ копияхъ рабочіе должны быть снабжены также необходимыми для работы въ душливомъ воздухѣ приборами (респираторами).

§ 42. Въ такихъ копияхъ воспрещается рабочимъ курить табакъ и имѣть при себѣ какія либо зажигательныя средства, кромѣ огнива и трута.

§ 43. На копияхъ, въ которыхъ гремучій газъ былъ замѣченъ въ выработкахъ, должны быть учреждены ламповыя отдѣленія; чистка лампъ, наполненіе ихъ масломъ и зажиганіе должно быть поручено благонадежнымъ людямъ, которымъ однимъ должно быть предоставлено право отмыкать металлическія сѣтки отъ лампъ и зажигать фитили.

§ 44. Ламповыя отдѣленія могутъ быть устраиваемы какъ на поверхности, такъ и въ тѣхъ мѣстахъ копей, гдѣ очевидной опасности отъ взрыва не имѣется.

§ 45. Рабочимъ копи должно быть поставлено въ обязанность слѣдующее: если пламя въ лампахъ будетъ увеличиваться и наполнить пространство подъ сѣткою, то они должны лампы потушить тѣми крючьями, которыми поправляютъ фитили, или опусканіемъ лампъ въ воду, отнюдь не задувая огонь и не размахивая лампой, и затѣмъ въ потьмахъ удалиться изъ копи.

§ 46. Копи, въ которыхъ замѣчено присутствіе гремучаго газа, должны имѣть откаточныя штреки—освѣщенные лампами, ви-

§ 39. Dla zbadania powietrza w wyróbkach co do zawartości gazów piorunujących, potrzeba w każdej takiej kopalni mieć co najmniej dwie lampy bezpieczeństwa, z którymi ludzie doświadczeni powinni opuszczać się do kopalni, przed ogólnym spuszczeniem ludzi, i robić spostrzeżenia nad zmianami płomienia w różnych częściach kopalni.

§ 40. W kopalniach węgla kamiennego należy ze szczególną ostrożnością podchodzić do starych wyróbek, ponieważ w takich wyróbkach gromadzi się zazwyczaj gaz piorunujący; dla tego robotnicy, łączący nowe wyróbki z dawnymi, powinni być zaopatrzeni w lampy bezpieczeństwa zawsze, ilekroć można oczekiwać pojawienia się gazu piorunującego.

§ 41. W tych kopalniach, gdzie obecność gazu piorunującego była zauważona, urządzenia wentylacyjne powinny być wzmocnione i robotnicy powinni być zaopatrzeni, dla oświetlenia robót, wyłącznie w lampy bezpieczeństwa. W pomienionych kopalniach robotnicy powinni również być zaopatrzeni w niezbędne przy robocie w duszącym powietrzu przybory (respiratory).

§ 42. W takich kopalniach nie wolno robotnikom palić tytoniu ani mieć przy sobie żadnych środków zapalnych oprócz krzesiwka i hubki.

§ 43. W kopalniach, w których zauważono gaz piorunujący w wyróbkach, powinny być urządzone oddziały lampowe; czyszczenie lamp, napełnianie ich olejem i zapalanie powinno być poruczone osobom godnym zaufania, które jedynie powinny mieć prawo otwierania siatek metalowych od lamp i zapalania lontów.

§ 44. Oddziały lampowe mogą być urządzone tak na powierzchni, jak i w tych miejscach kopalni, gdzie nie ma widocznego niebezpieczeństwa z wybuchu.

§ 45. Robotników kopalni należy zobowiązać jak następuje: jeżeli płomień w lampach będzie się powiększał i napełniał przestrzeń pod siatką, powinni lampy zagasić haczykami, którymi poprawiają lonty, albo przez opuszczanie lamp do wody, a bynajmniej nie zadmuchując ognia ani nie machając lampą; poczem pociemku wydalić się powinni z kopalni.

§ 46. Kopalnie, w których zauważono obecność gazu piorunującego, powinny mieć sztolny do odtaczania oświetlone lampami

сящими на стѣнахъ, и передвиженіе вагоновъ съ висящими на нихъ лампами не должно допускаться. На нефтяныхъ промыслахъ, въ буровыхъ вышкахъ и строеніяхъ при нихъ, предохранительныя лампы должны быть вѣшаемы на стѣнахъ, по возможности, дальше отъ устья скважинъ. Обыкновенные же фонари съ рефлекторами должны быть помѣщаемы вышѣ, на разстояніи не менѣе 4 саж. отъ нихъ.

§ 47. Управленія копей, въ которыхъ гремучій газъ будетъ замѣченъ, должны немедленно выработать детальныя правила на основаніяхъ, изложенныхъ въ §§ 38 и 46, и, ознакомивъ служащихъ и рабочихъ прочитываніемъ и вывѣшиваніемъ ихъ въ таблицахъ на видныхъ мѣстахъ, сдѣлать исполненіе ихъ обязательнымъ для обращающихся въ копи хъ людей.

§ 48. Дополнительные и детальныя правила, которыя управленіями копей будутъ составлены и введены къ исполненію въ отношеніи предупрежденія взрывовъ гремучаго газа, должны быть предъявлены окружному инженеру. Окружному инженеру должно быть извѣстно также, кому ввѣренъ ближайшій надзоръ въ копи за безопасностью отъ взрывовъ.

§ 49. Окружные инженеры должны быть увѣдомляемы управленіями копей неотлагательно о всѣхъ взрывахъ гремучаго газа въ копи хъ, даже и тогда, когда несчастныхъ случаевъ не произойдетъ.

IX. По предупрежденію опасностей и вреда отъ воды.

§ 50. Съ приближеніемъ подземныхъ работъ къ мѣстамъ, въ которыхъ можно ожидать накопленія воды, должны быть ведены въ заботахъ, по мѣрѣ надобности, одна или нѣсколько пробныхъ скважинъ:

а) діаметръ пробныхъ скважинъ не долженъ превышать $1\frac{1}{2}$ дюймовъ. Длина въ каменноугольныхъ, буроугольныхъ и соляныхъ копи хъ—не менѣе 10 фут., въ металлическихъ же 7 футъ;

б) работы по углубленію шахтъ, проводу гезенговъ и другія, производимыя по паденію галлерей, находящихся вблизи выработокъ, гдѣ предполагается возможность появленія воды, или соединяющихся съ такими выработками,—должны быть прекращаемы.

§ 51. Отливаемая изъ рудниковъ и копей на поверхность вода должна быть отводима въ ближайшіе овраги и рѣчки и, при-

wiszącemi na ścianach, a przesuwania wagonów z wiszącymi w nich lampami nie należy dopuszczać. W przemysłach naftianych, w przy-czółkach świdrowych i budowlach przy nich, lampy bezpieczeństwa powinny być wieszane na ścianach, o ile możności, jak najdalej od ujścia otworów. Zaś zwyczajne latarnie z reflektorami powinny być umiesz-czane zewnątrz przyczółków, na odległości przynajmniej 4 sażeni od nich.

§ 47. Zarządy kopalni, w których będzie zauważony gaz pio-runujący, powinny opracować bezzwłocznie szczegółowe przepisy na zasadach, wyłuszczonych w §§ 38 i 46, i, obznajmiwszy urzędników i robotników z temi przepisami, przez ich odczytywanie i wywieszanie na tablicach w miejscach widocznych, uczynić ich wykonanie obowiązującym dla ludzi pracujących w kopalniach.

§ 48. Przepisy dodatkowe i szczegółowe, które zarządy ko-palni ułożą i wprowadzą w wykonanie w celu zapobieżenia wybu-chom gazu piorunującego, powinny być okazane inżynierowi okręgo-wemu. Inżynierowi okręgowemu powinno również być wiadomém, komu powierzony został bliższy nadzór w kopalni nad bezpieczeń-stwem od wybuchów.

§ 49. Zarządy kopalni powinny uwiadamiać bezzwłocznie in-żynierów okręgowych o wszystkich wybuchach gazu piorunującego w kopalniach nawet wtedy, gdy nie będzie nieszczęśliwych wypad-ków.

IX. Co do zapobiegania niebezpieczeństwom i szkodom zrządzonym przez wodę.

§ 50. Gdy roboty podziemne zbliżają się do miejsca, w których można się spodziewać nagromadzenia wody, powinny być robione w wyróbkach, wmiarę potrzeby, jedna lub kilka próbnych szczelin:

a) średnica próbnych szczelin nie powinna przenosić $1\frac{1}{2}$ cala. Długość w kopalniach węgla kamiennego, borakowego i soli—najmniej 10 stóp, zaś w kopalniach metalów—najmniej 7 stóp.

b) roboty około pogłębienia szybów, przeprowadzenia szybików i inne, prowadzone podług spadku galeryj znajdujących się wbliz-kości wyróbk, gdzie przypuszcza się możność pojawienia się wody, lub łączących się z takimi wyróbkami,—powinny być wstrzymywane.

§ 51. Wylewana z kopalni i min na powierzchnię woda po-winna być odprowadzana do najbliższych parowów i rzeczek i przy-

томъ, въ такомъ направленіи, чтобы она не наносила вреда имуществу постороннихъ лицъ.

§ 52. Въ предупрежденіе неожиданныхъ затопленій и обобщенія притоковъ, каждая копь или рудникъ должны имѣть охранительныя цѣлики по границамъ работъ съ соседними копиями и рудниками. Обязательная наименьшая ширина цѣликовъ назначается въ 5 сажень.

Цѣлики эти могутъ вырабатываться на очистку и пробиваться ходами только въ тѣхъ случаяхъ, когда на то послѣдуетъ согласіе владѣльцевъ смежныхъ копей и рудниковъ.

Въ тѣхъ случаяхъ, когда работа производится ниже старыхъ, затопленныхъ выработокъ, сообщеніе ихъ съ новыми, — кромѣ тѣхъ горизонтовъ, до которыхъ въ старыхъ выработкахъ вода подняться не можетъ, — должно быть преграждено прочными водонепроницаемыми перемычками, и такія выработки должны соединяться съ шахтами въ двухъ горизонтахъ, разностью не менѣе 10 сажень.

X. Въ отношеніи паровыхъ котловъ и машинъ.

§ 53. Правила безопасности, предписанныя закономъ для устройства паровыхъ котловъ и машинъ, обязательны и для такихъ котловъ и машинъ, устраниваемыхъ на рудникахъ и копияхъ.

Примѣчаніе. При соединеніи нѣсколькихъ котловъ въ группу, каждый котелъ долженъ имѣть особый манометръ.

§ 54. Всякая вновь установленная машина, предназначенная для спуска и подъема людей въ горныхъ выработкахъ, должна пускаться въ ходъ не иначе, какъ по увѣдомленіи о томъ окружнаго инженера.

При первомъ пріѣздѣ на копь или рудникъ, послѣ пуска такой машины въ ходъ, оружейный инженеръ дѣлаетъ детальныя смотрѣнія частей и, въ присутствіи завѣдывающаго работами лица, составляетъ актъ освидѣтельствованія, въ которомъ должно быть объяснено, въ какой степени выполнены какъ настоящіе правила, такъ и существующія въ законахъ постановленія о безопасности машинъ и паровыхъ котловъ. Актъ, составленный окружнымъ инженеромъ, сохраняется при дѣлахъ управленія копи или рудника.

tém w takim kierunku, ażeby nie wyrządzała szkody majątkowi osób postronnych.

§ 52. Dla zapobieżenia niespodzianym zalęwom i łączeniu się potoków, każda kopalnia lub mina powinny mieć zabezpieczające ścianki na granicach robót z sąsiednimi kopalniami i minami. Obowiązkowa najmniejsza szerokość tych ścianek wyznacza się na 5 sażeni.

Ścianki te mogą być skopywane całkowicie i przebijane drogami tylko w takim razie, jeżeli na to zgodzą się właściciele sąsiednich kopalni i min.

Jeżeli robota prowadzi się poniżej starych zalanych wyróbk, komunikacya ich z nowymi, — oprócz tych poziomów, do których w starych wyróbkach woda nie może się podnieść, — powinna być zagrodzona mocnymi nieprzepuszczalnymi tamami, i takie wyróbki powinny łączyć się z szybami w dwóch poziomach, różniących się najmniej o 10 sażeni.

X. Odnośnie do kotłów i maszyn parowych.

§ 53. Przepisy bezpieczeństwa, ustanowione przez prawo co do urządzenia kotłów i maszyn parowych, obowiązują również co do takich kotłów i maszyn, urządzanych w minach i kopalniach.

Uwaga. Wrazie połączenia kilku kotłów w grupę, każdy kocioł powinien mieć oddzielny manometr.

§ 54. Każda nowo ustawiona maszyna, przeznaczona do spuszczenia i podnoszenia ludzi w wyróbkach górniczych, powinna puszczać się w ruch nie inaczej, jak po uwiadomieniu o tém inżyniera okręgowego.

Przy pierwszém przybyciu do kopalni lubminy, po puszczeniu takiej maszyny w ruch, inżynier okręgowy robi szczegółowy przegląd jej części i, w obecności osoby zawiadującej robotami, sporządza protokół rewizyjny, w którym powinno być objaśnione, o ile wypełnione są tak niniejsze przepisy, jak i zawarte w prawach postanowienia co do bezpieczeństwa maszyn i kotłów parowych. Protokół sporządzony przez inżyniera okręgowego zachowuje się przy aktach zarządu kopalni lubminy.

§ 55. Машины, употребляемые для спуска и подъема рабочих, должны иметь рационально устроенные тормазы и знаки, предупреждающие о приближении грузов на поверхность.

§ 56. Машинисту вменяется в обязанность при спуске рабочих в выработки и подъем оттуда, не превосходить наибольшую скорость, определенную заводящими работами, а также не отлучаться от машины. Кочегарам воспрещается отлучаться от паровых котлов во время их действия.

§ 57. Правила, изложенные в §§ 53 и 56, и дополнительные, которые заводящие копами и рудниками сочтут нужными установить, должны быть известны машинистам и кочегарам и вывешены в таблицах в машинных помещениях.

XI. По предупреждению случаев падения людей в выработки.

§ 58. Устья шахт и шурфов, в которых производятся работы, должны быть огорожены с нерабочих сторон, с рабочих же сторон иметь затворы.

§ 59. При подъеме грузов в вагонах и клетях, отдели шахт с рабочих сторон должны открываться только в то время, когда клеть выходит на поверхность.

Приемные площадки в надшахтных должны быть снабжены затворами, на которые клеть садится при остановке. Вход и выход рабочих из клетки допускается только в то время, когда клеть поддерживается затворами.

§ 60. Устья наклонных шахт и штолен должны иметь затворы.

§ 61. В то время, когда работы почему либо приостановлены, затворы должны быть заперты замками.

§ 62. Устья горных выработок, выходящих на поверхность и оставленных на продолжительное время, должны прочно огораживаться.

§ 63. Провалы на поверхности, происшедшие от горных подземных работ и разработки разкосами, с тех сторон, откуда идет в них ствздов положе 30°, должны огораживаться или барьерами, или заборами, или стѣнами и валами, высотой не менее 2 арш., в предупреждение нечаянных падений.

§ 55. Maszyny, używane do spuszczenia i podnoszenia robotników, powinny mieć racjonalnie urządzone hamulce i znaki, uprzedzające o zbliżaniu się ładunków na powierzchnię.

§ 56. Maszynistę zobowiązuje się, ażeby przy spuszczeniu robotników do wyróbk i podnoszeniu ich ztamtąd nie przekraczał najwyższej szybkości, określonej przez zawiadujących robotami, tudzież aby się nie oddalał od maszyny. Kotlarzom zabrania się oddalać od kotłów parowych w czasie ich działania.

§ 57. Przepisy, wyłączone w §§ 53 i 56, oraz dodatkowe, które zawiadujący kopalniami i minami uznają za potrzebne ustanowić, powinni znać maszyniści i kotlarze, oraz powinny być wywieszone na tablicach w pomieszczeniach maszynowych.

XI. Co do zapobieżenia wypadkom wpadnięcia ludzi do wyróbk.

§ 58. Ujścia szybów i szufrów, w których prowadzą się roboty, powinny być ogrodzone ze stron nieroboczych; zaś z roboczych stron mieć zamknięcia.

§ 59. Przy podnoszeniu ładunków w wagonach i klatkach oddziały szybów ze stron roboczych powinny być otwierane tylko w tym czasie, gdy klatka wychodzi na powierzchnię.

Placyki do wysiadania nad szybami powinny być zaopatrzone w zasuwę, na których klatka osiada zatrzymując się. Robotnicy mogą wchodzić do klatki i wychodzić z niej tylko wtedy, gdy klatkę podtrzymują zasuwę.

§ 60. Ujścia szybów i sztolen pochyłych powinny mieć zasuwę.

§ 61. W czasie, gdy roboty z jakiegokolwiek powodu są wstrzymane, zasuwę powinny być zamknięte na klucz.

§ 62. Ujścia górnych wyróbk, wychodzących na powierzchnię i pozostawionych na dłuższy czas, powinny być mocno ogrodzone.

§ 63. Zakłęśnięcia na powierzchni, pochodzące wskutek robót górniczych ziemnych i wskutek kopania przez rozsadzanie, z tych stron, z kąd nie ma w nich zjazdów więcej płaskich od 30°, powinny być ogrodzone baryerami, parkanami, albo murami i wałami, mającymi wysokości najmniej 2 arsz., dla zapobieżenia nagłym upadkom.

Таже самая предосторожность должна быть соблюдаема и относительно амбаровъ, цистернъ и резервуаровъ, врытыхъ въ землю и предназначенныхъ для храненія въ нихъ нефти и мазута.

§ 64. Развѣдочные шуфры и рвы, по минованіи въ нихъ надобности, должны засыпаться.

ХП. По отвращенію опасности отъ горныхъ подземныхъ работъ сооруженіямъ на поверхности, а также источникамъ минеральнымъ и питающимъ селенія и города.

§ 65. Подземныя работы должны производиться такимъ образомъ, чтобы сооруженіямъ на поверхности и источникамъ минеральнымъ и питающимъ селенія и города не причинялось поврежденій.

§ 66. Для предупрежденія осадокъ почвы, могущихъ вредно повліять на поверхностныя сооруженія и источники, должны оставаться цѣлики минеральныхъ веществъ въ тѣхъ случаяхъ, когда мѣсторожденіе разрабатывается въ толщину болѣе 1 сажени; если же разработка идетъ въ толщину менѣе 1 саж., то выработанныя пространства должны закладываться камнемъ.

§ 67. Оставляемые цѣлики могутъ быть пересекаемы ходами для сообщеній частей выработки, лежащихъ съ ихъ сторонъ, но очистная ихъ выработка не можетъ производиться безъ разрѣшенія на то владѣльцевъ сооруженій, которымъ грозитъ опасность.

§ 68. Размѣры соединительныхъ ходовъ назначаются шириною не болѣе 8 футовъ и высотой не болѣе 8 футовъ, и ходъ отъ хода не можетъ быть ближе 10 сажень. Въ случаѣ необходимости или возможности, по мѣстнымъ условіямъ, допустить, отъ этихъ нормъ (§§ 66—68), отступленія, они разрѣшаются, по представленіямъ окружныхъ инженеровъ, горнымъ департаментомъ или управленіемъ, по принадлежности.

ХІІІ. Дополнительные постановленія для работъ въ каменоломняхъ.

§ 69. Отверстія колодцевъ, служащихъ для добыванія камня, на поверхности земли должны быть ограждены прочнымъ деревяннымъ срубомъ (или каменною кладкою), закрываемымъ рѣшетча-

Таž sama ostrożność powinna również być przestrzegana co do składów, cystern i rezerwoarów, wrytych w ziemię i przeznaczonych do zachowywania w nich nafty i smaru.

§ 64. Szufry i rowy porobione przy poszukiwaniach, gdy już są niepotrzebne, powinny być zasypane.

ХП. Co do usunięcia niebezpieczeństwa grożącego wskutek robót górniczych podziemnych urządzeniom na powierzchni, oraz źródłom mineralnym lub dostarczającym wodę do wsi i miast.

§ 65. Roboty podziemne powinny być prowadzone w taki sposób, ażeby nie wyrządzały szkód urządzeniom na powierzchni oraz źródłom mineralnym lub dostarczającym wodę do wsi i miast.

§ 66. Dla zapobieżenia opadnięciom gruntu, mogącym szkodliwie oddziaływać na urządzenia zewnętrzne i źródła, powinny być pozostawiane ścianki z minerałów, jeżeli kopie się pokład grubszy od sażenia; jeżeli zaś kopie się pokład cieńszy od sażenia, to wyrobione przestrzenie powinny być zakładane kamieniami.

§ 67. Pozostawiane ścianki mogą być przecinane drogami dla komunikacyi części wyróbki, leżących po ich bokach, lecz całkowicie nie mogą być skopywane bez pozwolenia na to właścicieli urządzeń, którym grozi niebezpieczeństwo.

§ 68. Rozmiary dróg łączących wyznaczają się: na szerokość najwyżej 8 stóp i na wysokość najwyżej 8 stóp, a droga od drogi nie może być bliższa niż 10 sażeni. Jeżeli podług miejscowych warunków zachodzi konieczność lub możność dopuszczenia od tych norm (§§ 66 i 68), odstąpień, to na odstąpienia te zezwala, na przedstawienia inżynierów okręgowych, departament lub zarząd górniczy, stosownie do kompetencyi.

ХІІІ. Postanowienia dodatkowe co do robót w kamieniołomach.

§ 69. Otwory studzien, służących do wydobywania kamienia na powierzchni ziemi powinny być ogrodzone mocnym drewnianym zrębem (albo kładką kamienną), zakrytym drzwiami kratowymi.

тыми дверями. Въ мѣстности, гдѣ почва можетъ угрожать обваломъ означенные колодцы должны быть внутри закрѣплены камнемъ или деревомъ. Ворота, снасти и прочія принадлежности должны быть прочныя и испытаны наблюдающими техниками. Во время перерыва работъ, колодезь долженъ быть запертъ на замокъ.

§ 70. Ширина штрековъ и штоленъ, служащихъ для добычя камня и сообщенія съ другими выработками, находясь въ зависимости отъ прочности кровли и условій перевозки, не должна, однако, превышать 6 аршинъ, отдѣльные же столбы должны имѣть въ основаніи не менѣе 6 квадр. сажень (2×3); штреки и штольни должны быть крѣплены соответственно прочности породъ. Въ случаѣ сплошной выемки камня, закладка выработаннаго пространства обязательна.

§ 71. Въ выработкахъ обязательно оставленіе кровли толщиной не менѣе 1 аршина плотнаго камня. Если же кровля трещиновата или состоитъ изъ щебня, то, во избѣжаніе выпаденія отдѣльныхъ камней, подъ перекладами или верхними подушками должна быть проложена настилка изъ плахъ или горбылей. При очистной добычѣ между передовыми забоемъ и закладкой оставляется лишь необходимое для движенія пространство, съ временными стойками для поддержки кровли.

§ 72. Выборъ способа работъ (т. е. подземнаго, или надземнаго) зависитъ отъ условій залеганія камня и отъ свойства сопровождающихъ его породъ. Добываніе дикаго камня при помощи пещеръ и откалыванія большихъ массъ воспрещается безусловно. При открытых работахъ должны быть дѣлаемы откосы въ землѣ, прикрывающей слой камня, причемъ форма откоса зависитъ отъ свойства земли. При высокихъ забояхъ слѣдуетъ вести разработку уступами, не болѣе 3 аршинъ высоты.

§ 73. Добыча камня въ подземныхъ старыхъ каменоломняхъ, гдѣ она будетъ признана опасною со стороны технического надзора, можетъ производиться только открытымъ способомъ.

§ 74. Возведеніе временныхъ нежилыхъ деревянныхъ построекъ на мѣстахъ, гдѣ производится добыча камня закрытымъ способомъ, можетъ быть разрѣшаемо и до закрытія каменоломни; жилыя же постройки и помѣщенія для машинъ и т. п. могутъ быть допускаемы лишь съ разрѣшенія технического надзора.

W miejscowości, gdzie grunt może grozić oberwaniem się, studnie te powinny być wewnątrz ocembrowane kamieniami lub drzewem. Cylinder, liny i inne przynależności powinny być mocne i wypróbowane przez nadzorujących techników. W czasie przerwy robót, studnia powinna być zamknięta na klucz.

§ 70. Szerokość dróg i sztolen, służących do wydobywania kamienia i komunikacji z innymi wyrobkami, będąc zależną od trwałości sklepienia i warunków przewozu, nie powinna jednakże przenosić 6 arszynów; zaś pojedyncze słupy powinny mieć przy podstawie 6 sażeni kwadratowych (2×3); drogi i sztolny powinny być umocowywane odpowiednio do trwałości pokładów. Wrazie wydobywania kamienia sposobem ciągłym, zakładanie wyrobionej przestrzeni jest obowiązkowe.

§ 71. W wyrobkach obowiązkowem jest pozostawianie sklepienia grubości najmniej arszyna ścisłego kamienia. Jeżeli zaś sklepienie jest szczelinowate albo składa się ze żwiru, to dla zapobieżenia wypadaniu pojedynczych kamieni, pod przekładami albo górnymi poduszkami, powinno być wyłożenie z kłozów albo desek. Wrazie wydobywania całkowitego pomiędzy pierwiastkową wyrobką i zakładką pozostawia się tylko konieczna dla ruchu przestrzeń, z czasowemi stemplami dla podtrzymania sklepienia.

§ 72. Wybór sposobu robót (t. j. podziemnego albo nadziemnego) zależy od warunków łóżyska kamienia i od rodzajów towarzyszących mu pokładów. Wydobywanie kamienia dżkiego przy pomocy pieczar i odkopywania wielkich mas bezwarunkowo się zabrania. Przy robotach otwartych powinny być zrobione skarpy w ziemi przykrywającej warstwę kamienia; przyczem forma skarpy zależy od rodzaju ziemi. Przy wysokich wyrobkach należy prowadzić kopanie odstępami, mającemi najwyżej 3 arszyny wysokości.

§ 73. Wydobywanie kamienia w podziemnych starych kamieniołomach, gdzie nadzór techniczny uzna je za niebezpieczne, może się odbywać tylko sposobem otwartym.

§ 74. Wznoszenie czasowych niemieszkalnych budowli drewnianych w miejscach, gdzie wydobywa się kamień sposobem zamkniętym, może być dozwolone również przed zamknięciem kamieniołomu; zaś budowle mieszkalne i pomieszczenia na maszyny i t. p. mogą być dopuszczane tylko za pozwoleniem nadzoru technicznego.

XIV. Общія примѣчанія.

§ 75. Люди глухіе, нѣмые или страдающіе падучею болѣзнію не должны быть допускаемы на работы въ рудникахъ, копаньяхъ и горныхъ промыслахъ—вообще, а на заводахъ—при печахъ и въ прокатныхъ, молотовыхъ и механическихъ фабрикахъ.

§ 76. Къ работамъ въ подземныхъ выработкахъ ни конимъ образомъ не должны быть допускаемы женщины.

§ 77. Люди въ нетрезвомъ видѣ не должны быть вовсе допускаемы къ работамъ на горныхъ заводахъ и промыслахъ.

XIV. Uwagi ogólne.

§ 75. Ludzie głusi, niemi albo cierpiący na epilepsję nie powinni być dopuszczani do robót w minach, kopalniach i przemysłach górniczych — wogóle, a w zakładach — przy piecach i w fabrykach blacharskich, młotowych i mechanicznych.

§ 76. Do robót w wyróbkach podziemnych w żadnym razie nie powinny być dopuszczane kobiety.

§ 77. Ludzie w stanie nietrzeźwym nie powinni być wcale dopuszczani do robót w zakładach i przemysłach górniczych.



276 363/
174

СПИСОКЪ

Постановленіямъ и распоряженіямъ Правительства

ЗА

ВТОРОЕ ПОЛУГОДІЕ

1891 г.

№	Стр.
127. Объ освобожденіи отъ оплаты билетнымъ сборомъ помѣщений, содержимыхъ предпріятіями; учреждаемыми для приѣма товаровъ на храненіе	2
128. Объ измѣненіи правилъ обложенія торговыми пошлинами нароходныхъ предпріятій	4
129. Объ учрежденіи департамента желѣзнодорожной отчетности Государственнаго Контроля и объ устройствѣ контрольнаго надзора за оборотами нѣкоторыхъ желѣзныхъ дорогъ	4
130. О дополненіи статьи 11 устава эмеритальной кассы вѣдомства Министерства Юстиціи	10
131. О непріемѣ таможенными въ уплату таможенныхъ пошлинъ купоновъ отъ облигацій 4½% займа 1850 года на сроки 19 Іюня (1 Іюля) 1892 года и послѣдующіе и 4½% займа 1860 года на сроки 20 Мая (1 Іюня) 1892 года и послѣдующіе	10
132. О содержаніи и употребленіи подвижнаго состава на паровозныхъ желѣзныхъ дорогахъ, открытыхъ для общественнаго пользованія	12

S P I S

Postanowień i rozporządzeń Rządu

ZA

PÓŁROCZE DRUGIE

1891 r.

№	Str.
127. O uwolnieniu od opłaty za bilety pomieszczeń, utrzymywanych przez przedsiębiorstwa, zakładane w celu przyjmowania towarów do zachowania	3
128. O zmianie przepisów co do opodatkowania opłatami handlowymi przedsiębiorstw żeglugi parowej	5
129. O utworzeniu departamentu sprawozdań dróg żelaznych Kontroli Państwa i urzędzeniu kontroli nad obrotami niektórych dróg żelaznych	5
130. O uzupełnieniu artykułu 11 Ustawy kasy emerytalnej wydziału Ministerjum Sprawiedliwości	11
131. O nieprzyjmowaniu przez komory na opłatę ceł kuponów od obligacyj 4½% pożyczki 1850 roku na termin 19 Czerwca (1 Lipca) 1892 r. i następne oraz 4½% pożyczki 1860 roku na termin 20 Maja (1 Czerwca) 1892 r. i następne	11
132. O utrzymaniu i używaniu taboru kolejowego (rekwizytów ruchu) na drogach żelaznych parowozowych, otwartych do użytku publicznego	13

№	Стр.
133. О предоставленіи непрѣннымъ членамъ губернскихъ присутствій права получать прогонныя, квартирныя и суточные деньги, по классу ихъ должности	54
134. О принятіи Россією конвенціи о международной перевозкѣ грузовъ по желѣзнымъ дорогамъ	54
135. О сохраненіи за учителями французскаго языка въ четырехъ-классныхъ прогимназіяхъ прежняго оклада содержанія	58
136. О распространеніи на губерніи Царства Польскаго закона о наймѣ рабочихъ на фабрики, заводы и мануфактуры и о надзорѣ за заведеніями фабричной промышленности	60
137. О порядкѣ отчужденія и отдачи въ аренду, наемъ, либо въ заставное владѣніе, крестьянскихъ усадебъ и земель въ губерніяхъ Царства Польскаго, а равно о дробленіи сихъ имуществъ	64
138. О распространеніи правилъ приѣма въ государственную комиссію погашенія долговъ консолидированныхъ Россійскихъ 4хъ желѣзнодорожныхъ облигацій 1 и 2 серіи съ выдачею взаменъ ихъ удостовѣреній именной записи—на консолидированныя Россійскія 4хъ желѣзнодорожныя облигаціи III серіи	78
139. О снабженіи ратниковъ государственнаго ополченія нѣкоторыми предметами довольствія во время учебныхъ сборовъ	78
140. О воспрещеніи отпуска за границу ржи въ зернѣ, ржаной муки и отрубей всякаго рода	82
141. О служебныхъ правахъ медицинскихъ инспекторовъ въ губерніяхъ Царства Польскаго	84
142. О путевожѣ довольствія чиновъ вѣдомства путей сообщенія, при командировкахъ на казенныхъ пароходахъ	88
143. О земельномъ устройствѣ крестьянъ-курпівъ, поселенныхъ въ Остроленскомъ уѣздѣ, Ломжинской губерніи	88
144. Объ измѣненіи правилъ общаго устава Россійскихъ желѣзныхъ дорогъ, касающихся приѣма и храненія грузовъ, ввозимыхъ на желѣзнодорожныя станціи	98
145. Объ измѣненіи во временныхъ правилахъ относитель-	

№	Стр.
133. O nadaniu stałym członkom urzędów gubernialnych prawa otrzymywania dyet, oraz pieniędzy na podróże i na mieszkanie podług klasy ich urzędu	55
134. O przyjęciu przez Rosyę konwencji co do międzynarodowego przewozu ładunków drogami żelaznemi	55
135. O zachowaniu nauczycielom języka francuzkiego w progimnazjach czteroklasowych dotychczasowego uposażenia	59
136. O rozciągnięciu na gubernie Królestwa Polskiego prawa o najmie robotników do fabryk, zakładów i rękodzielni, tudzież o nadzorze nad zakładami przemysłu fabrycznego	61
137. O sposobie sprzedawania, wydzierżawiania lub oddawania w zastaw osad i gruntów włościańskich w guberniach Królestwa Polskiego, tudzież o dzieleniu tych majątków	65
138. O rozciągnięciu przepisów—co do przyjmowania, do komisji państwowej amortyzacyi długów konsolidowanych Rosyjskich 4x obligacyi dróg żelaznych 1 i 2-jej seryi z wydawaniem zamiast nich świadectw zapisu imiennego—na konsolidowane Rosyjskie 4x obligacye dróg żelaznych III seryi	79
139. O zaopatrzeniu wojaków obrony krajowej w niektóre przedmioty umontowania wczasie ćwiczeń wojskowych	79
140. O zakazie wywożenia za granicę żyta w ziarnie, mąki żytniej i wszelkiego rodzaju otrębów	83
141. O prawach służbowych inspektorów lekarskich w guberniach Królestwa Polskiego	85
142. O uposażeniu podróżnym urzędników wydziału dróg komunikacyi, przy delegowaniu ich statkami parowemi skarbowemi	89
143. O urządzeniu gruntowem włościan-kurpiów, osiedlonych w powiecie Ostrołęckim, gubernii Łomżyńskiej	89
144. O zmianie przepisów ogólnej ustawy dróg żelaznych Rosyjskich, dotyczących przyjmowania i zachowania ładunków, wywożonych na stacye dróg żelaznych	99
145. O zmianach w przepisach tymczasowych, dotyczących spo-	

№	Стр.
но составленія, изданія и представленія тарифной статистики перевозок пассажиров и грузов	104
146. О снабженіи подстилочными принадлежностями запасных нижних чиновъ, призываемых во время мобилизации на действительную службу	108
147. О снабженіи подстилочными принадлежностями ратниковъ государственнаго ополченія, призываемыхъ въ учебные сборы	110
148. Объ утвержденіи устава акціонернаго общества фабрики шерстяныхъ издѣлій Густава Лоренца въ г. Лодзи	112
149. Объ измѣненіи дѣйствующихъ въ Царствѣ Польскомъ постановленій о союзѣ брачномъ	112
150. О положеніи и штатѣ Варшавской лечебницы для душевно-больныхъ	114
151. О разрѣшеніи примѣнять мѣру временныхъ выпусковъ кредитныхъ билетовъ подъ обезпеченіе золота во всѣхъ тѣхъ случаяхъ, когда по состоянію кассы государственнаго банка это признано будетъ необходимымъ Министромъ Финансовъ	134
152. О временномъ, подъ обезпеченіе золота, выпускѣ кредитныхъ билетовъ на сумму 25 миллионъ рублей	136
153. О правилахъ по примѣненію въ таможенныхъ учрежденіяхъ Высочайшаго Указа о воспрещеніи вывоза изъ Имперіи ржи, ржаной муки и отрубей	140
154. О продленіи въ нѣкоторыхъ мѣстностяхъ Имперіи еще на одинъ годъ срока дѣствія положенія объ усиленной охранѣ	142
155. О временномъ выпускѣ 25 миллионъ рублей кредитныхъ подъ обезпеченіе золота	144
156. Объ учетѣ чугуна, освобождаемаго согласно ст. 496 уст. горн. отъ взиманія подати	146
157. О храненіи и уничтоженіи отчетности, повѣряемой установленіями Государственнаго Контроля и дѣлъ Государственнаго Контроля	152
158. Объ утвержденіи устава акціонернаго общества шерстяныхъ и бумажныхъ мануфактуръ М. Зильберштейна въ гор. Лодзи	172

№	Стр.
рѣшенія, издаванія и представленія статистики тарифной перевозки пассажиров и грузовъ	105
146. O zaopatrzeniu w przynależności pościelowe żołnierzy niższych stopni zapasu, powoływanych wezrasie mobilizacyi do służby czynnej	109
147. O zaopatrzeniu w przynależności pościelowe wojaków obrony krajowej, powoływanych na ćwiczenia wojskowe	111
148. O zatwierdzeniu ustawy towarzystwa akcyjnego fabryki wyrobów wełnianych Gustawa Lorencea w m. Łodzi	113
149. O zmianie obowiązujących w Królestwie Polskiem przepisów prawa o małżeństwie	113
150. O ustawie i etacie lecznicy Warszawskiej dla chorych umysłowo	115
151. O dozwoleniu przedsiębrania tymczasowych emisji zabezpieczonych złotem biletów kredytowych zawsze, ilekroć to, podług stanu kasy Banku Państwa, uzna za niezbędne Minister Finansów	135
152. O tymczasowej emisji zabezpieczonych złotem biletów kredytowych na sumę 25 milionów rubli	137
153. O przepisach, dotyczących zastosowania w instytucjach celnych Najwyższego Ukazu o zakazie wywozu z Cesarstwa żyta, maki żytniej i otręb	141
154. O przedłużeniu w niektórych miejscowościach Cesarstwa jeszcze na rok jeden mocy obowiązującej postanowienia o wzmocnionej obronie	143
155. O emisji tymczasowej 25 milionów rubli kredytowych, zabezpieczonych złotem	145
156. O kontroli surowcu, uwolnionego zgodnie z art. 496 Ustawy górniczej od opłaty podatku	147
157. O zachowywaniu i niszczeniu sprawozdań, sprawdzanych przez instytucje Kontroli Państwa oraz akt Kontroli Państwa	153
158. O zatwierdzeniu ustawy towarzystwa akcyjnego fabryk wełnianych i bawełnianych M. Zilbersztejna w m. Łodzi	173

№	Стр.
159. О прекращении безакцизного отчисления съ вывозимаго за границу спирта	172
160. О новомъ, подъ обезпеченіе золота, выпускѣ кредитныхъ билетовъ на сумму 25 мил. руб.	174
161. О передачѣ 535 вагоновъ правительственнаго запаса въ собственность обществъ Варшавско-Тереспольской, Привислинской и Ивангорода-Домбровской желѣзныхъ дорогъ	178
162. Объ отдаленіи на одинъ мѣсяцъ срока представленія ревизіонной комисіи отчета, доклада и баланса счетовъ общества Привислинской ж. дороги	180
163. О росписаніи годоваго призыва новобранцевъ 1891 года по губерніямъ и областямъ	182
164. О выпускѣ Россійскаго 3% золотого займа 1891 года	184
165. Объ условіяхъ и порядкѣ выпуска Россійскаго 3% золотого займа 1891 года	188
166. О воспрещеніи вывоза за границу выжимокъ масляничныхъ сѣмянъ	192
167. О правилахъ относительно устройства помѣщеній для храненія освѣтительныхъ минеральныхъ маселъ, нефти и продуктовъ ея перегонки и продажи оныхъ	194
168. Объ измѣненіи устава страховаго общества „Заботливость“	202
169. О дополненіи временныхъ правилъ плаванія по внутреннимъ путямъ	204
170. О веденіи метрическихъ книгъ лютеранскаго исповѣданія на русскомъ языкѣ	206
171. О размѣрѣ процентовъ, подлежащихъ начисленію на суммы чистаго дохода, невнесенныя желѣзнодорожными обществами въ казну въ срокъ	208
172. О правилахъ приѣма въ государственную комиссію погашенія долговъ облигацій втораго, третьяго и четвертаго 4% внутреннихъ займовъ съ выдачею, взаимѣ ихъ, удостовѣреній именной записи	210
173. Объ отпускѣ штабу Варшавскаго военнаго округа денегъ на покрытіе расходовъ по исполненію духовныхъ требъ воинскихъ чиновъ лютеранъ частей войскъ Варшавскаго военнаго округа	222

№	Стр.
159. O wstrzymaniu potrącenia bezakcyzowego od spirytusu wywożonego za granicę	173
160. O nowej emisji zabezpieczonych złotem biletów kredytowych na sumę 25 mil. rubli	175
161. O oddaniu 535 wagonów zapasu rządowego na własność towarzystw dróg żelaznych: Warszawsko-Terespolskiej, Nadwiślańskiej i Iwangrodzko-Dąbrowskiej	179
162. O odroczeniu na miesiąc terminu przedstawienia Komisji rewizyjnej sprawozdania, raportu i bilansu rachunków towarzystwa drogi żelaznej Nadwiślańskiej	181
163. O rozkładzie poboru rocznego rekrutów na rok 1891 na gubernie i obwody	183
164. O emisji Rosyjskiej 3% pożyczki złotej 1891 roku	185
165. O warunkach i sposobie emisji Rosyjskiej 3% pożyczki złotej 1891 roku	189
166. O zakazie wywozu za granicę wytłoczyn nasion oleistych	193
167. O przepisach, dotyczących urządzenia pomieszczeń do zachowywania olejów mineralnych oświetlających, nafty i produktów dystylacji nafty, tudzież do sprzedaży tychże	195
168. O zmianie ustawy towarzystwa ubezpieczeń „Przezorność“	203
169. O uzupełnieniu przepisów tymczasowych co do żeglugi po drogach wodnych wewnętrznych	205
170. O prowadzeniu ksiąg metrycznych wyznania ewangelickiego w języku rosyjskim	207
171. O rozmiarze procentów, podlegających doliczeniu do sum czystego dochodu, niewniesionych przez towarzystwa dróg żelaznych do skarbu w terminie	209
172. O przepisach, dotyczących przyjmowania do komisji państwowej amortyzacji długów obligacyj drugiej, trzeciej i czwartej 4% pożyczki wewnętrznej, z wydaniem, zamiast nich, świadectw zapisu imiennego	211
173. O asygnowaniu dla sztabu okręgu wojennego Warszawskiego pieniędzy na pokrycie rozchodów na wykonywanie posług religijnych dla wojskowych wyznania ewangelickiego w oddziałach wojsk okręgu wojennego Warszawskiego	223

№	Стр.
174. О распространении воспрещения отпуска за границу ржи, ржаной муки и отрубей всяких на всё прочее, кроме пшеницы, зерновые хлеба и картофеля, а равно на приготавливаемые изъ запрещенных къ вывозу зерновых хлебовъ и картофеля: муку, солодъ, и крупу, тѣсто и печеный хлебъ	222
175. Объ увеличении размѣра взимаемаго въ доходъ г. Варшавы сбора съ лошадей частныхъ лицъ съ 6 р. до 10 р. съ каждой лошади въ годъ	226
176. Объ установлении правилъ относительно примѣнъ воспрещенныхъ къ вывозу Высочайшимъ Указомъ 16 Октября 1891 г. зерновыхъ продуктовъ въ отпускаемой за границу пшеницѣ	226
177. О воспрещении отпуска за границу пшеницы и приготавливаемыхъ изъ нея пищевыхъ продуктовъ	230
178. Объ избраніи газетъ для припечатанія въ 1892 году публикацій о вызовѣ къ суду и о заочныхъ рѣшеніяхъ	232
179. О разъясненіи, что заграничные приводные ремни всякіе, а также свѣтильня не подлежатъ клейменію въ таможенныхъ	234
180. О разрѣшеніи безпрепятственного вывоза за границу выжимокъ масляничныхъ сѣмянъ всякаго рода	234
181. О правилахъ по надзору за частною горною промышленностью въ Царствѣ Польскомъ	236
182. О правилахъ относительно санитарнаго надзора на сборныхъ пунктахъ ратниковъ государственнаго ополченія и амбулаторнаго ихъ леченія во время учебныхъ сборовъ	242
183. О правилахъ распредѣленія между желѣзными дорогами провозныхъ платъ по перевозкамъ грузовъ прямаго сообщенія	246
184. О включеніи прилегающихъ къ г. Радому селеній Держковъ, Глиннице и Мариадвѣя Гурки въ черту этого города	256
185. Объ утвержденіи положенія о кадрахъ государственнаго ополченія	256
186. Объ увеличеніи платы за наемъ помѣщенія для мироваго съѣзда 1 округа Сѣдлецкой губерніи	262

№	Стр.
174. O rozciągnięciu zakazu wywozu za granicę żyta, mąki żytniej i otrąb wszelkich na wszelkie inne, oprócz pszenicy, zboża i na kartofle, tudzież na wyrabiane ze zbóż, których wywóz jest zabroniony, i z kartofli: mąkę, sól i krupy, ciasto i chleb	223
175. O powiększeniu pobieranej na rzecz m. Warszawy opłaty od koni osób prywatnych z 6 rubli do 10 rubli od każdego konia rocznie	227
176. O ustanowieniu przepisów w przedmiocie domieszki produktów zbożowych, których wywóz jest zabroniony na mocy Najwyższego Ukazu z d. 16 Października 1891 r., do wywożonej za granicę pszenicy	227
177. O zakazie wywozu za granicę pszenicy i wyrabianych z niej produktów żywności	231
178. O wyborze gazet do drukowania w nich w roku 1892 publikacyj o wezwaniu do sądu i o wyrokach zaocznych	233
179. O wyjaśnieniu, że zagraniczne pasy maszynowe wszelkie oraz knoty nie podlegają stempłowaniu na komorach	235
180. O dozwoleniu wywozu za granicę wszelkiego rodzaju wytwórczyn nasion oleistych	235
181. O przepisach, dotyczących nadzoru nad przemysłem górniczym w Królestwie Polskiem	237
182. O przepisach, dotyczących nadzoru sanitarnego na punktach zbórnych wojaków obrony krajowej oraz ich leczenia ambulatoryjnego w czasie ćwiczeń wojskowych	243
183. O przepisach, dotyczących rozdziału pomiędzy drogi żelazne opłat przewozowych za przewozy ładunków komunikacją bezpośrednią	247
184. O włączeniu przyległych do miasta Radomia wsi Dzierzków, Glinice i Maryackie Górki w obręb tego miasta	257
185. O zatwierdzeniu postanowienia o kadrach obrony krajowej	257
186. O powiększeniu opłaty za najem pomieszczenia dla zjazdu pokojowego 1 okręgu gubernii Siedleckiej	263

№	Стр.
187. О служебныхъ правахъ учителей рисованія мужскихъ гимназій и прогимназій	264
188. О продолженіи временнаго дополнительнаго штата архива при Варшавскомъ окружномъ судѣ	266
189. Объ отдачѣ въ аренду на 60 лѣтъ горнозаводскихъ имуществъ бывшаго западнаго округа въ Царствѣ Польскомъ	268
190. Объ измѣненіи росписанія числа нотариусовъ, состоящихъ при окружныхъ судахъ и мировыхъ судьяхъ округа Варшавской судебной палаты	270
191. Объ измѣненіи и дополненіи п. 4 правилъ о порядкѣ отпуска изъ казны лицамъ, слѣдующимъ по дѣламъ службы на почтовыхъ лошадяхъ, суммъ на уплату 10 коп. сбора за перегонъ съ каждой лошади	272
<i>Приложеніе къ § 136. Статьи Устава о промышленности (изд. 1887 г.), распространенныя на губерніи Царства Польскаго Высочайше утвержденнымъ 11 Іюня 1891 г. мнѣніемъ Государственнаго Совѣта</i>	<i>274</i>
<i>Приложеніе къ § 181. Инструкція по надзору за частною горною промышленностью въ горныхъ округахъ Европейской Россіи, Урала и Кавказа</i>	<i>298</i>

№	Стр.
187. O prawach służbowych nauczycieli rysunku w gimnazyach i progimnazyach męzkich	265
188. O przedłużeniu tymczasowego etatu dodatkowego archiwum przy sądzie okręgowym Warszawskim	267
189. O oddaniu w dzierżawę na lat 60 dóbr górniczych byłego okręgu zachodniego w Królestwie Polskiem	269
190. O zmianie rozkładu liczby notaryuszów, urzędujących przy sądach okręgowych i sędziach pokoju okręgu izby sądowej Warszawskiej	271
191. O zmianie i uzupełnieniu ust. 4 przepisów co do sposobu wydawania ze skarbu osobom, podróżującym w interesach służbowych kołmi pocztowymi, pieniędzy na uiszczenie 10 kopiejkowej opłaty za przegon od każdego konia	273
<i>Dodatek do § 136. Artykuły Ustawy przemysłowej (wyd. z r. 1887), zastosowane do gubernij Królestwa Polskiego na mocy Najwyżej zatwierdzonego Zdania Rady Państwa z d. 11 Czerca 1891 r.</i>	<i>275</i>
<i>Dodatek do § 181. Instrukcja w przedmiocie nadzoru nad przemysłem górniczym w okręgach górniczych Rosyi Europejskiej, Uralu i Kaukazu</i>	<i>299</i>

АЛФАВИТНЫЙ УКАЗАТЕЛЬ къ Сборнику Законовъ за 1891 г.

Акцизы съ напитковъ 9, 14, 83, 110, 120, 159.
 „ съ сахара 119.
 Аптеки 118.
 Арестанты 12.
 Архива 33, 35, 188.
 Банки 24, 25, 28, 40, 41, 123.
 Благотворительность 73, 86.
 Взрывчатныя вещества 81.
 Винокурение 63, 110.
 Военная повинность 1, 62, 101, 139.
 Войско 51, 64, 96, 146, 147, 163, 182, 185.
 Высочайшая власть 26.
 Выставки 72.
 Гербовой сборъ 93, 107.
 Гминное самоуправление 19, 20.
 Горнозаводство 156, 181, 189.
 Города 43, 100, 175, 184.
 Государственный контроль 129, 157.
 Гражданское право 108, 149.
 Гражданская служба 29, 53, 79, 133, 142, 191.
 Дороги: водяныя 43, 54, 58, 71, 78, 82, 94, 128, 169.
 желѣзныя 5, 6, 7, 22, 23, 26, 27, 28, 37, 44, 60, 72, 77, 81,
 84, 91, 115, 123, 124, 129, 132, 134, 138, 144, 145, 161,
 162, 171, 183.
 Духовныя дѣла 170, 171.
 Земская стража 39.
 Конвенціи 48, 49, 105, 111, 112, 113, 134.
 Котлы 82.
 Кредитныя бумаги 3, 6, 7, 10, 40, 41, 55, 56, 66, 67, 74, 75, 106,
 131, 138, 151, 152, 155, 160, 164, 165, 172.
 Крестьяне 24, 137, 143.
 Лишение правъ 65.
 Лошади 8.

SKOROWIDZ ALFABETYCZNY do Zbioru Praw za rok 1891.

Akcyza od cukru 119.
 „ od napojów 9, 14, 83, 110, 120, 159.
 Apteki 118.
 Archiwa 33, 35, 188.
 Banki 24, 25, 28, 40, 41, 123.
 Cła 13, 116. *Patrz Przepisy celne.*
 Dobroczynność 73, 86.
 Drogi wodne 43, 54, 58, 71, 78, 82, 94, 128, 169.
 „ żelazne 5, 6, 7, 22, 23, 26, 27, 28, 37, 44, 60, 72, 77, 81, 84,
 91, 115, 123, 124, 129, 132, 134, 138, 144, 145, 161,
 162, 171, 183.
 Duchowne sprawy 170, 173.
 Emerytury 61, 80.
 Fabryki 122, 136.
 Finanse Państwa 33, 97.
 Gorzelnictwo 63, 110.
 Górnictwo 156, 181, 189.
 Grzebanie ciał 98.
 Handel 9, 83, 85, 88.
 Kary 31, 57.
 Kasy pożyczkowe 18.
 Konie 8.
 Kontrola państwowa 129, 157.
 Konwencye 48, 49, 105, 111, 112, 113, 134.
 Kotły parowe 82.
 Lasy 30.
 Łaski Monarsze 90.
 Materiały oświetlające 58, 121, 167.
 „ wybuchowe 81.
 Medale 87.
 Medycyna 125, 126, 141, 150, 182.
 Metryki 170.
 Miasta 43, 100, 175, 184.

Лѣсы 30.
 Медали 87.
 Медицина 125, 126, 141, 150, 182.
 Метрики 170.
 Монаршія милости 90.
 Наказанія 31, 57.
 Нотаріусы 52, 190.
 Общества: а) благотворительныя 73.
 б) взаимнаго вспоможенія 95.
 в) страховыя 89, 168.
 г) торгово-промышленныя 2, 32, 47, 148, 158.
 Освѣтительныя масла 58, 121, 167.
 Официальныя изданія 8, 15, 16, 17.
 Паспорты 70.
 Патенты 92, 127.
 Пенсіи 61, 80, 130.
 Погребеніе умершихъ 98.
 Подати 85, 128, 156, 175.
 Полицейскій надзоръ 38.
 Почты 60, 109, 191.
 Православіе 42, 68, 69, 93, 108.
 Преміи 120.
 Промыселъ 85, 88.
 Пропинаціи 104.
 Просвѣщеніе 87, 91, 103, 125, 126, 135, 187.
 Ссудо-сберегательныя кассы 18.
 Судопроизводство 34, 99, 114, 178.
 Судостроительство 20, 21, 35, 45, 46, 52, 80, 97, 130, 186, 188, 190.
 Таможенныя пошлины 13, 116.
 Таможенныя правила 3, 31, 36, 50, 59, 76, 102, 106, 117, 131, 140,
 153, 166, 174, 176, 177, 179, 180.
 Телеграфы 109, 111, 112, 113.
 Торговля 9, 83, 85, 88.
 Тюрьмы 4.
 Усиленная охрана 154.
 Фабрики 122, 136.
 Финансовое управленіе 33, 97.

Notaryusze 52, 190.
 Papiery publiczne 3, 6, 7, 10, 40, 41, 55, 56, 66, 67, 74, 75, 106,
 131, 138, 151, 152, 155, 160, 164, 165, 172.
 Paszporty 70.
 Patenty 92, 127.
 Poczty 60, 109, 191.
 Podatki 85, 128, 156, 175.
 Policya 38.
 Powinność wojskowa 1, 62, 101, 139.
 Prasa 51.
 Prawo cywilne 108, 149.
 Prawosławie 42, 68, 69, 93, 108.
 Premia 120.
 Procedura sądowa 34, 99, 114, 178.
 Propinacye 104.
 Przemysł 85, 88.
 Przepisy celne 3, 31, 36, 50, 59, 76, 102, 106, 117, 131, 140, 153,
 166, 174, 176, 177, 179, 180.
 Samorząd gminny 19, 20.
 Sądownictwo 20, 21, 35, 45, 46, 52, 80, 97, 130, 186, 188, 190.
 Służba cywilna 29, 53, 79, 133, 142, 191.
 Stemple 93, 107.
 Straż ziemska 39.
 Telegrafy 109, 111, 112, 113.
 Towarzystwa: а) dobroczynne 73.
 б) przemysłowo-handlowe 2, 32, 47, 148, 158.
 с) ubezpieczeń 89, 168.
 d) wzajemnej pomocy 95.
 Więzienia 4.
 Więźniowie 12.
 Władza Monarsza 26.
 Włościanie 24, 137, 143.
 Wojsko 51, 64, 96, 146, 147, 163, 182, 185.
 Wychowanie publiczne 87, 91, 103, 125, 126, 135, 187.
 Wyjątkowe prawa 65, 154.
 Wydawnictwa rządowe 8, 15, 16, 17.
 Wystawy 72.